Digitaliseret af | Digitised by

DET KGL. BIBLIOTEK
Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):	Madsen, Oscar.
Titel | Title:	Glade Ungdom! : Roman.
Udgivet år og sted | Publication time and place:	Kjøbenhavn : Schubothe, 1892
Fysiske størrelse | Physical extent:	333 s.

DK

Værket kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge PDF-filen til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work may be copyrighted in which case the PDF file may only be used for personal use. If the author died more than 70 years ago, the work becomes public domain and can then be freely used. If there are several authors, the year of death of the longest living person applies. Always remember to credit the author

57.-213.-8

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
130021308227

GLADE UNGDOM!

Følgende Bøger af Oscar Madsen er tidligere udkommet:

NOVELLER.
1887.

EN VAAGE
OG ANDRE FORTÆLLINGER.
1890.

DEN VILDE VIN.
1891.

VED HØJEN MAST
(af Swift & Co.) 1892.

OSCAR MADSEN:

GLADE UNGDOM!

ROMAN.

KJØBENHAVN.

FORLAGT AF I. H. SCHUBOTHES BOGHANDEL.

GRÆBES BOGTRYKKERI.

1892.

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

I.

Udenfor «Bladet»s Kontor stod der altid en Hoben Mennesker og drev.

Saavel «Bladet»s Forside som dets Indresider stod opslaaede bag Vinduesruderne. End ikke den med Avertissementer rigt spækkede Bagside nægtedes de nysgærrige forbigaaende.

Velklædte Herrer gjorde Holdt et flygtigt Øjeblik, løb Spalterne igennem med Blikket, fordybede sig en kort Stund i en eller anden ved sin Titel særlig opsigtvækkende Artikel, og drev saa videre med et skødesløst, foragteligt eller negligerende Skuldertræk. Smaa Skønjomfruer trippede forbi og kastede undervejs et sky og spejdende Blik op til de mystiske Ruder, bag hvilke der foregik saa rædselsfulde Ting. Og hos Barberen ovre paa den anden Side af Gaden fejlede det aldrig, at der stod en eller anden graasprængt Gentleman i Færd med paa en Gang at tørre sit Underansigt i Servietten og lade sit Overansigts Linjer udtrykke den mest levende Nysgærrighed efter, hvad der nu vel

i Øjeblikket kunde tildrage sig blandt Folkene derovre i Genbostuen.

Men foran Vinduerne selv stod trofast og støt Gadens Proletarer og de mere tilfældige Gæster i Kælderen under Redaktionskontoret, Bybude, der gjorde Pavse paa deres Fodtur, og Droskekuske, der gjorde Holdt udenfor Stedet, dels for i Kælderen at indtage deres «Spidser», dels for i Stuevinduerne at aflæse deres Aandslivs daglige Barometerstand.

Thi «Bladet» var et Organ, der med Forkærlighed talte *deres* Sag, der var smaa og forurettede i Samfundet — og som derfor af ikke faa regnedes for et Smuds- og Skandaleblad, medens samtidig mindst hundredtusind af den Stad Københavns Proletarer betragtede det som den eneste Avis, i hvilken der i det hele taget kunde være Tale om at søge Lærdom, Opbyggelse og Oplysning.

Disse Proletarer var det, der afgav Hovedkontingentet til den nyfigne Flok, der altid stod paa Tæerne den ene bag den anden foran «Bladet»s Vinduer.

De stod der, om det regnede eller Solen skinnede, i Sommervejr og naar det frøs sine fire—fem Grader, og studerede de ophidsende Ledere og endnu mere de talrige med *Petit* trykte Smaanyheder, de vittigt refererede Politiefterretninger, de humoristisk behandlede brækkede Ben og overkørte Barnevogne, Slagsmaalene i Frelsens Hær og det sidste

storpolitiske Selvmord, alt serveret i en behagelig og for Masserne let tilgængelig journalistisk Lobescowes. De stod dèr, gned sig i Hænderne, dels for Kulden, dels af Henrykkelse, grinte ondt eller fedt over de graablege, skægstubbede Fjæser, og skuttede sig for Lopper. —

«Bladet» havde bragt en særlig skandaløs Afsløring «fra den fornemme Verden», som dets Leder kendte akkurat saa meget til som en Hyrekusk til den tilfældige Passagér, han kører for. Og udenfor Vinduerne var Trængslen ualmindelig tæt. Et Par Barnevogne havde tilmed gjort Holdt og bidrog deres til at spærre Passagen.

Saa det kneb ligefrem for Henrik Sten at bane sig Vejen frem til den lave Trappe op til Indgangsdøren.

Paa det øverste Trin standsede han et Øjeblik og kastede et flygtigt Blik ud over Hoben af Sjovere, der med graadige Blikke slugte Udhængningsnumrenes Indhold.

Saa trak han paa Skulderen, lo haanligt og tog et fast Tag i Dørgrebet.

Han traadte ind i det forreste Kontor.

Det tilhørte sammen med et tilstødende Lokale Bladets Ekspedition.

Tværs over Stuen drog sig en Skranke i Maghognitræ, indrettet paa at stænge altfor paatrængende besøgende ude. Bag Skranken et Par store Pulte og et mindre Arbejdsbord med to tilstødende

Stole, paa hvilke sad, stive og artige som kinesiske Afgudsbilleder, et Par smaa Drenge i Tolvaarsalderen og skrev. Ved den største af Pultene stod derimod en høj, sværlemmet Gentleman i sort Frakke og hvid Vest og vendte Ryggen mod de indtrædende paa den mest velopdragne Maade af Verden.

Heller ikke da Sten traadte ind, drejede han Hovedet.

«Godmorgen, Hansen.»

Intet Svar.

«Jeg tillod mig at sige God Morgen, Hr. Hansen.»

Hr. Hansen kiggede bagud over sin højre Skulder og fremviste sit glatbarberede, flejnskallede Varietékunstner-Fysiognomi.

«Naa, er det Dem. God Morgen, Hr. Sten.»

«Gud ske Lov, De vilde kende mig.»

«De maa virkelig undskylde, Hr. Sten. Jeg har saa meget andet at tage vare.»

«De er en Flab, Hr. Hansen.»

Henrik Sten havde under disse Repliker aabnet Lemmen i Skranken og Døren ind til det forreste af Redaktionskontorerne.

Han saa' sig omkring i Stuen, hvor der var ganske mennesketomt. Der var øjensynlig nylig gjort rent. Støvet fra den foregaaende Aften var nogenlunde omhyggelig tørret af de to Skriveborde, der stod paa Skraa henkastede i Stuen. Morgenens Aviser laa endnu i uberørt Bunke samlede paa det store Medarbejderbord, der dominerede Midten

af Stuen. Og paa det fine Gulvtæppe var der saa godt som ikke Spor at opvise af den Cigaraske, «Bladet»s Medarbejdere den foregaaende Aften havde drysset ud over det.

«Hva' Satan, Hansen, er der slet ingen Mennesker heroppe? Klokken er dog over tolv.»

«Jo, Hr. Sten, Redaktøren sidder og skriver inde paa sit Værelse. — Hr. Svane er her forresten ogsaa.»

«Hm», lød det gnavent fra Sten.

Han lukkede Døren op paa Klem til det næste Kontor, hvor der ikke saa' fuldt saa komfortabelt ud som i det forreste. Et langt Fyrretræsbord midt paa Gulvet, talrige Rørstole omkring det og henne ved Hjørnevinduet ud til Gaarden et gammelt, trebenet Skrivebord med en Skruestol foran var Stuens hele Møblement sammen med et Par lurvede Reoler, i hvilke Dynger af gamle Aviser var stuvede sammen.

Ganske rigtig sad Hr. Svane paa Skruestolen og skrev.

«God Morgen, Hr. Svane,« henkastede Sten med Haanden paa Dørklinken.

Hr. Svane drejede langsomt Hovedet.

«God Dag, Hr. Sten. Naa, det er Dem.»

«Ja, Gu' er det mig!»

«De siger God Morgen — paa denne Tid.»

Hr. Svane sukkede.

«Det er jeg vel nødt til, Hr. Svane, siden jeg lige er staaet op.»

Hr. Svane sukkede igen, og dukkede paa ny sit gamle, isgraa Hoved ned over sine Papirer.

«Ja, De er ung, Hr. Sten.»

«Sludder, Svane, bliv nu ikke sentimental.»

Hr. Svane saa' forskræmt op.

«Bevares, Hr. Sten. Jeg mente ikke noget ondt med det. Jeg mener blot, De er saa ung i Tjenesten. De véd ikke, hvad det vil sige at være en gammel Journalist.»

«Herregud Svane, er det saa slemt i Dag —.»

«Hr. Sten — lad mig sige Dem et alvorligt Ord. En Journalist er som en Droskehest, forsikrer jeg Dem. Sommetider har han Tur, og sommetider har han ikke Tur. Men altid maa han hænge i Selen.»

«Hm. Kan være sandt nok, Svane.»

«Ja, saadan er det i alt Fald for mig. De har det jo anderledes, De, som er ung, talentfuld — og hverken har Kone eller Børn —»

«Snak nu ikke om det, Svane.»

Hr. Svane havde en Kone og otte Børn, et trist Faktum, som han altid troede kendt af alle og altid selv drejede Samtalen hen paa, skønt det vitterlig kun var kendt af de færreste. Han ernærede sig kummerlig som Bladets Korrektør og Føljeton-oversætter for en Betaling af 1 Øre Linjen, sled i det fra Morgen til Aften, og pinte sig ydermere med den ganske overflødige Tanke, at enhver, der

kom paa Kontoret, kendte og forhaanede hans miserable Familjeforhold.

Som han sad dèr med sine tynde, hvidgraa Haar over den rynkede Pande, i den blankslidte sorte Frakke med de flossede Ærmekanter lignede han virkelig ikke saa lidt en gammel, udslidt Droskehest. Og naar han dukkede sig ned i sine Manuskripter, med et indesluttende og forskræmt Kast med Hovedet som for at fly al Verdens nysgærrige eller deltagende Blikke, var det som om han blev ganske ene med sig selv, som om der foran ham kun laa den lange, ensformige støvgraa Landevej, der tegnedes af Føljetonark og Korrekturstrimler, det var som om der sænkede sig Skyklapper for hans Øjne.

«Adiø, Hr. Svane.»

«Farvel — Farvel — Hr. Sten. De skal ikke ind og hilse paa Redaktøren?»

Hr. Svane kiggede op.

«Nej, Vorherre bevare mig. Saalænge det kan undgaas —»

Hr. Svane sukkede igen.

«Redaktør Mortensen er en stræng Mand», sagde han, og stoppede pludselig op, som om han bed en yderligere Kritik af denne sin Foresatte i sig.

«Ja, han er en haard Negl. God Morgen, Svane.»

Henrik Sten gik ud i Ekspeditionen igen efter

først at have set efter, om der skulde ligge Breve til ham paa hans Skrivebord, hvad der ikke gjorde.

Ude i Ekspeditionslokalet stod han stille og saa' vist paa Hansen.

»Naa, Hansen, hvordan gaar det?»

«Tja—jaha — sløjt nok» — Hr. Hansens glat barberede Fjæs lagde sig i et stramt Smil. «Det er jo smaat med Pengene.»

«Kommer der nogen Abonnenter?»

«Hm — de baade kommer og gaar.»

«Har De nogle Penge i Kassen, Hansen?»

«Ikke en Øre, Hr. Sten. Ikke en Øre.»

Sten kløede sig bag Øret og kiggede ud ad Vinduet med et betænksomt Blik, som om han tænkte sig, at Kassebeholdningen kunde være forduftet ad den Vej.

«Det var da forbandet, Hansen. Men det er vel forresten ogsaa Løgn.»

«Det er saa sandt, som at jeg staar her.»

«Det var ikke saa lidt. Men, hvad Fanden skal jeg gjøre ved *det?* Her staar jeg uden en Øre i Lommen, og jeg skal nødvendigvis bruge Penge. Hør en Gang, Hansen. Kig dog efter, om der ikke skulde være en enlig Tikroneseddel.»

Denne Gang nøjedes den kloge Ekspedient med at ryste paa Hovedet.

«Lad mig se Kassen, Hansen.»

«Det nytter Gud straffe mig ikke noget, Hr. Sten» — Hansen havde vendt sig helt om imod

ham og var bleven lidt rød i det store bare Ansigt. «Jeg vil naturligvis nødig sige det til et Menneske som Dem. Men min Skyld er det ikke» — Hansen trak ned i sin hvide Vest for kraftig at illustrere et Skuldertræk — «og Sandheden er *den,* at det udtrykkelig er forbudt mig at udbetale Penge til Dem. Ellers skulde De saamænd saa gærne faa. Her er Penge nok. Det strømmer jo ind med Annoncer.»

«Hvem har forbudt Dem at udbetale Penge til mig?» spurgte Sten hvast og rødmede i det samme stærkt.

«Det har Redaktøren — naturligvis. Han siger, De har hævet langt over Deres Tilgodehavende.»

«Naa, det siger han,» knurrede Sten lavt mellem Tænderne. «Saa bliver jeg altsaa alligevel nødt til at tale med den —»

Han aabnede igen Døren ind til Kontorerne.

«Har De faaet det Brev, der blev bragt til Dem for lidt siden?»

Sten standsede.

«Der ligger ingen Breve derinde.»

«Da har jeg selv lagt det ind paa Deres Bord. Saa er der nogen, der har flyttet det.»

«Tak — det var jo rart.»

Sten saa' igen efter paa sit Skrivebord. Der var intet Brev at opdage.

«Hvem var det, der bragte det?» raabte han ud gennem den aabne Dør til Ekspeditionen.

Hansen viste et Øjeblik sit Ansigt i Døren, denne Gang med et bredt Smil om de tykke Læber og et Blink af snu, lidt paatrængende Tjenstvillighed i Øjenkrogene.

«Det var skam en ung Dame.»

«En ung Dame?»

Sten saa' spørgende paa ham.

«Hvordan saa' hun ud?»

«En nydelig ung Dame» — Hansen smækkede med Læberne — «ja, vi kender Dem jo nok, Hr. Sten. Rigtig nydelig og fiks var hun. Og saa var hun paaklædt saa mageløst chic.»

«Saa?»

Sten saa' ganske ligegyldig og afvisende ud, hvad der ogsaa var nødvendigt, naar det skulde lykkes ham at afparere Hr. Hansens Fortrolighed.

«For at tale om noget andet, Hansen, — lad mig saa faa de ti Kroner.»

Hansens smilende Ansigt fortrak sig pludselig. Smilet blev borte, og det vante, glatte og iskolde Forretningsudtryk traadte i Stedet.

«Jeg tør ved Gud ikke, Hr. Sten. De maa selv tale med Redaktøren derom. Han er jo derinde.»

«Jeg tror nok, han er i godt Humør i Dag,» tilføjede den hjælpsomme Hansen.

«Ja, hvad rager det mig?»

Sten bankede haardt paa Døren ind til Redaktørens Allerhelligste.

«Kom ind,» lød det derinde fra.

Han aabnede Døren og traadte ind. Hat og Stok lod han ligge paa Bordet udenfor i Medarbejderstuen.

Henrik Sten stod Ansigt til Ansigt med sin Redaktør og bukkede flygtigt.

«God Dag, Hr. Sten.»

Mortensen rakte ham Haanden, men Sten berørte den knap.

Han kunde ikke udstaa den lille tykmavede Fyr, der stod foran ham, og nogen særlig sympatetisk Figur var Redaktør Mortensen ikke heller. Det tætte, ildrøde Haar stod i stride Børster op fra den lave, furede Pande, der lignede en Pløjemark, og de smaa Øjne tittede frem under de svære Bryn med et halvt bondelumsk, halvt stikkende Udtryk, der dog til andre Tider kunde omskiftes til naiv og lidt énfoldig Ærlighed overfor Folk, der skulde tages ved Næsen. Redaktør Mortensen var fra Landet, og den sorte Frakke, han havde paa, gav ikke hans Skikkelse Præg af nogen hovedstadsmæssig Elegance; syet efter gammeldags Mønster hang den som en Sæk om hans trinde Tøndekrop. Naar han talte, brød han stærkt paa det vestjyske.

Han saa' skarpt og prøvende paa den unge, elegantklædte Dandy, der stod for ham, med et Blik, der paa en Gang udtalte en vis Anerken-

delse af, hvor godt Klæderne sad paa ham, og med en vis haanlig Fiffighed beregnede, hvor lidt der vel var betalt af paa Regningen.

Saa anviste han Plads med en rund Armbevægelse, der skulde være elegant, og skød samtidig et Par Blade, der laa og fyldte op paa Sofaen, ned paa Gulvet.

«Sæt Dem ned, Hr. Sten. Vil De ryge?»

Redaktør Mortensen frembød sit store, gule Lædercigarfutteral, der var stopfuldt af meget sorte Cigarer.

Henrik Sten tog én. Han kendte af Erfaring Redaktørens slemme Cigarer og vilde under normale Forhold ikke have taget én af dem i sin Mund. Men i Betragtning af Anledningen, i hvilken han var kommen, fandt han det klogest at stille sig elskværdig an.

«Mange Tak.»

Begge tændte og sad lidt og dampede uden at sige noget. Redaktørens smaa, fiffige Øjne fulgte opmærksomt hvert Minespil i Stens bevægelige Ansigt. At han kom for at faa Penge, havde han straks kunnet se paa den unge Mands Holdning.

«Naa, Hr. Sten, har De en god Artikel med?» spurgte han endelig med sit elskværdigste Smil.

«Nej, jeg har ikke endnu faaet skrevet noget i Dag.»

«Naa — ikke det.»

Smilet forsvandt og gav Plads for et stivt, fikserende Blik.

«De er ikke rigtig flittig i den senere Tid, Hr. Sten.»

«Aa — jeg véd dog ikke.»

«Nej — De er ikke. De er slet ikke flittig. Jeg maa sige, jeg havde ventet mig langt mere af Dem. Og saa er der heller ikke længer det Slag og Fut i Deres Artikler, som der var i gamle Dage. Er der noget i Vejen med Dem? Er De syg?»

Henrik Sten var ikke syg, men mumlede noget om Pengesorger og nedtrykt Humør.

Redaktør Mortensen trak paa Skulderen og lagde et Øjeblik Cigaren fra sig, som for at give sine Ord mere Vægt.

«De maa kunne indsé, Sten, at paa den Maade kan det ikke blive ved at gaa. De maa tage bedre fat. Ellers bliver jeg nødt til at sætte Dem ned i Linjebetalingen.»

Henrik Sten for op.

«Nej hør, véd De hvad, Hr. Redaktør —»

«Ja, det er sandelig mit Alvor. Dengang De blev engageret til «Bladet», var der Humør i Dem. De skrev løs og tog fat baade paa Per og Povl, og var ikke saa bange for, hvad De risikérede. Nu tror jeg, Herren hjælpe mig, De tager Hensyn.»

«Jeg var maaske gaaet for vidt den Gang.»

«Pyh —»

Redaktør Mortensen huggede atter Cigaren ind i Munden — dens Spids var allerede stærkt fortygget — og blæste en stærk Røgsky fra sig.

«Unge Mennesker kan aldrig gaa for vidt.»

«Men naar det nu er min Overbevisning, Hr. Redaktør —»

Mortensen afbrød ham med rolig Værdighed.

«Bevares vel. Det er en anden Sag. Overbevisninger respekterer jeg. «Bladet» respekterer overhovedet alle Overbevisninger, selv sin egen,» lagde han til med et lunt Smil.

«Blot har vi saa Pokkers lidt Brug for dem.»

Sten bed sig i Læben for ikke at give et hidsigt Svar. Saa rejste han sig.

«Jeg kom for at bede Redaktøren om nogle Penge,» sagde han og saa' ned.

«Penge — hvor vil De hen, Menneske? Har De nogen til Gode?»

Sten havde ingen Penge til Gode. Men mulig et Forskud?

«Forskud — De har faaet altfor mange Forskud. Og det fik endda være, hvis De skrev nu som i gamle Dage. Men det gør De ikke. De er ikke den Kraft for Bladet, som De har været. Desuden er Kassen vist tom.»

«Undskyld, Hr. Redaktør. Hansen siger, der er Penge nok.»

«Siger han det, det Fæ? Naa ja, hvor lidt kan De nøjes med?»

«Ti Kroner for Eksempel.»

Redaktøren udfærdigede en Anvisning.

«Værsgo. Kom saa snart med noget nyt. Er der ikke nogle Skandaler i den fornemme Verden eller noget af den Slags? Abonnenterne klager over, at Bladet bliver for pænt. Vi er altfor tamme i den senere Tid.»

«Jeg skal se, hvad jeg kan gøre,» mumlede Sten forlegen.

Redaktøren rakte ham atter Haanden, som Sten denne Gang følte sig forpligtet til at trykke. Da han var i Døren, kaldte Mortensen paa ham: «Det er sandt, Hr. Sten. Det havde jeg nær glemt. Jeg kom før af en Fejltagelse til at bryde et Brev, som jeg bagefter opdagede var adresseret til Dem. Værsgo — jeg har naturligvis ikke læst det.»

Sten tog imod Brevet, en lille duftende Billet, saa' paa Underskriften og blev rød i Hovedet.

«Se se, De rødmer. Ja, De er mig en net Kavalér, Hr. Sten. Lur Dem. Ja, bevares vel, jeg har ikke læst Brevet. Det tror De da vel ikke et Øjeblik, vel?»

«Nej, naturligvis. Naar Redaktøren siger det —.»

Det var det tredje af hans Breve, som Redaktør Mortensen af en Fejltagelse havde brudt, men naturligvis ikke læst.

Sten béd sin Harme i sig og bukkede til Farvel.

Ude i Ekspeditionen fik han sin Anvisning honoreret og smækkede saa Døren haardt i efter sig.

«At man sætter sine Ben paa saadan et Sted,» sagde han halvhøjt, idet han gik ned ad Trapperne.

Han rystede paa Hovedet:

«Det er snavs med dig, min gode Sten. Men hvad skal man sige til det? De Penge! De Penge!»

II.

Saasnart Henrik Sten vel var paa Gaden igen, smed han Cigaren, Redaktøren havde budt ham, i Rendestenen med en drøj Ed og puffede sig med Skuldrene frem gennem Menneskehoben, der stadig stod opstillet udenfor Bladets Vinduer, i Færd med at sluge den sidste Sensationshistorie.

«Idioter!» mumlede han mellem Tænderne.

Og med ét fór op i ham den til bedre Vilkaar fødtes Foragt for denne lasede Sværm, for disse Droskekuske og Arbejdsmænd og Bybude og Proletarer, af hvis surt sammenslidte Kobberskillinger han dog selv hentede sit Erhverv. Det slog ham, hvor usigelig kummerlig og foragtelig dog i Grunden den Profession var: Dag ud og Dag ind at logre for denne Pøbels slette Instinkter, pirre dens Interesse vaagen, som man pirrer Liv med en Kæp i en søvnig Skarnbasse, der ligger velbehagelig og dovner i Vejæltet — ægge dens Had mod de bedre stillede, tale dens Sag, tale Pøbelens Sag mod Overklasserne, de dannede, de fornemme og rige.

Han lo ad sig selv.

Jo vist, han var en vakker Demokrat!

Som om han nogensinde havde ventet sig andet end netop et Brøl fra den Studedrift, der kaldtes Folket! Som om han et Øjeblik havde bildt sig ind, at disse Fyre fra Værksteder og Boder og Gader og Stræder, disse Folk, der var løbne sammen paa Valgdagene til et Demokrati som til et Gadeopløb ved en Ildebrand, havde Spor at gøre med det, man frasemæssigt kaldte «Tidens Tanker»! Og som om han nogensinde havde foregøglet sig, at de begreb andet af disse Tanker end just det, de lige kunde tage og føle paa og begramse og smudse til med deres plumpe Næver! —

Men han tudede selvfølgelig i Flok med de Ulve og brægede omkap med de Faar, han var iblandt.

Ja, bevares vel! Han var ikke gal. Han snakkede ikke for højt om sine private Anfægtelser.

Men derfor forbeholdt han sig lige fuldt Ret til ganske for sig selv af og til at se sig lumsk gal paa den hele ryggesløse Humbug, der drives i de to—tre ældgamle Flosklers Navne: Frihed, Lighed osv.

Og netop en Dag som denne var han svært opsat paa at ærgre sig over alt, hvad han saa'.

Han skyndte sig ned ad Gaden, alt medens han smigrede sig selv med Forestillingen om, hvor rart det kunde være at sige det forbandede Blad

Farvel, og det med en ordentlig Salut, hvis det ikke netop traf sig saa uheldigt, at han trængte til Penge, Penge og atter Penge, forgældet som han var paa alle Leder og Kanter, og hvis han havde nogensomhelst anden Udvej at gribe til, hvad han ikke havde. Der maatte ske Tegn i Sol og Maane, før nogen af «Bladets» Medarbejdere opnaaede Ansættelse andetsteds. Saa slet var i Øjeblikket Bladets Renommée. Og Henrik Sten vidste meget vel, at han fik sin rigelige Part med af dets Synderegister. —

Efterhaanden som han gik, rystede han dog disse forskellige Skrupler af sig. Han havde haft dem saa tit før og vidste, at det ikke førte til noget at fordybe sig i dem.

Saa kom han i Tanker om Brevet, han havde faaet for lidt siden, men endnu ikke læst. Han foldede det halvt ud i Haanden og løb det hastig igennem.

Saa puttede han det i Lommen og lo.

Herregud — *nogen* Erkendtlighed høstede man dog paa sin publicistiske Bane!

Skade kun, at den altid kom fra Kanter, der kun kunde gavne ham saa usigelig lidt.

Brevet var fra en stakkels, lille Skuespillerinde ved et af Sekondteatrene. Hun havde nylig saa omtrent gjort Fiasko ved sin Debut og var bleven skældt ud efter Noder. Han alene havde rost hende — han var «Bladets» Teateranmelder —

ikke saameget for hendes Talents Skyld, det var næppe stort, som for hendes store, mørke, talende Øjne, som han flygtig havde forelsket sig i den Aften. Senere havde han ganske glemt hende.

Til han nu fik hendes lille, rørende Takkebillet.

— Hun glemmer at angive Tid og Sted for Stævnemødet, ræsonnerede han for sig selv. Brevet indeholdt intet andet end hendes ret naive Taknemlighedsytringer.

Men Navnet er jo ikke saa almindeligt, saa man kan vel finde det i en Vejviser, naar man en Dag ikke har noget bedre at bestille. —

Han drejede fra en Sidegade ned i Vimmelskaftet og drev langsomt frem ad det brede Fortov.

Det var Strøgets mest befærdede Tid — lidt over halvfire viste Uhret paa Helligaandskirken. Der sad propfuldt af Damer ovre hos *Otto*. De gnaskede Flødeskum i sig og kiggede langt efter de forbipasserende Herrer. Omnibussen kom rullende tungt og fuldbesat ude fra Vesterbro. Drosker jollede forbi i begge Retninger, lukkede for Sludet og Kulden. Det var en Tøvejrsdag i Marts.

Henrik Sten maatte hvert Øjeblik lette paa Hatten. Det generede ham i høj Grad, da han helst holdt Hænderne i Lommerne, fordi hans Handsker paa dette Tidspunkt hverken var nye eller elegante. Og de fleste af de Folks Hilsener brød han sig heller ikke om. Det var mest Personer, han kendte ganske flygtig — alle de løse

og overfladiske Bekendtskaber, der i Forretning eller i Teatret eller paa Natteknejperne driver ind i en Journalists Bevidsthed og tvinger de tre Fingre paa hans højre Haand til Hatteskyggen et uforholdsmæssigt Antal Gange om Dagen.

En enkelt mødte han derimod, hvem han gærne vilde have hilst, men som saa' til den anden Side, øjensynlig for at undgaa ham. Det var en ung Forfatter, en Ungdomsven af Henrik Sten, den af dem alle, han havde sluttet sig nærmest til. Nu kendte han ham ikke længer.

Henrik Sten knyttede uvilkaarlig Hænderne i Frakkelommerne.

Hvad brød han sig i og for sig om den Fyr?

Han fandt hans Vers forskruede og hans Prosa latterlig. Han vidste om sig selv, at han baade var bedre Hoved og bedre Poet. Og det var saa langt fra, at den anden kunde skade ham, at tværtimod han selv et Par Gange om Aaret havde Hals- og Haands-Ret over den tidligere Vens digteriske Frembringelser og heller ikke plejede at lægge Fingrene imellem.

Men alligevel forbitrede denne haardnakket undgaaede Hilsen ham. Han vidste ikke selv, hvori det stak. Maaske i *det,* at de to havde gode og lyse Ungdomsminder fælles, som det smærtede Sten at blive mindet om — især paa denne Maade.

Han lettede ikke paa Hatten for de to næste, der hilste ham. —

Nede paa Amagertorv skraaede en Bekendt tværs over Gaden til ham.

Det var hans Kammerat og gode Omgangsfælle, William Lorentzen, der i Almindelighed gik under Navnet Vilde Lorentz.

«God Dag, gamle.»

«God Dag du.»

«Hvorhen?»

«Aa, etsteds hen at spise. Op til *Kett*, tænker jeg.»

William Lorentzen stod et Øjeblik stille og vendte sin højre Vestelomme.

«Jeg kunde have Lyst til at gaa med dig,» dvaskede han frem i den sløve, søvnige Tone, der var ham egen. «Men jeg har ingen Penge.»

«Ja, jeg er heller ikke stærkt beslaaet.»

«Det var forbandet. Men hør, vent lidt. Driv med et Stykke tilbage. Jeg vil forsøge min Skrædder.»

De to Venner tog hinanden under Armen, de gik godt sammen. Lorentzen var nok et halvt Hoved højere end Sten, men faldt altid saa dybt ned i Knæerne i sin luntende Gang, at Forskellen næsten ikke mærkedes.

Der blev sét en hel Del paa dem, hvor de kom frem. De var begge to ret vel bekendte. Lorentzen desuden en køn Fyr med regelmæssige, lidt slappe Træk, sorte Taterøjne og en vakker lille Knebelsbart. Stens Træk var mere uregelmæssige, Næsen

for stor og plump, Underansigtet skraat indfaldende, Figuren lidt spinkel og smalbrystet. Kønnest paa ham var hans brune, letkrøllede Haar og de mørke, levende Øjne.

«Pokkers, saa Folk glor,» bemærkede Lorentzen.

«Ja, det er ikke saadan at være berømt.» — Lorentzen standsede.

«Vent et Øjeblik her udenfor. Jeg vil se, om min Skrædder er i Butiken.»

Sten ventede et Par Minuter. Saa kom Vennen igen.

«Det lykkedes,» sagde han lakonisk.

«Hvad vil det sige?» spurgte Sten.

«Tyve Kroner.»

«Hva' beha'er?»

«Forstaar du — man er i en øjeblikkelig Forlegenhed. Man kommer lige forbi. Gaar op til sin Skrædder, der tillige er Skrædder for éns Fader. Saadan og saadan. Skal bruge de Penge straks. Kommer forbi i Morgen. Ellers kan De jo sætte det paa Regningen. — Ja Gudbevares. Der er ingen Ting i Vejen. Kender du ikke det Fif?»

«Nej, jeg maa tilstaa —»

«Ja — du har meget at lære endnu. Lad os saa gaa hen og spise Middag og snakke om Sagerne.»

De to Venner drev Arm i Arm op ad Østergade.

Lorentzen genoptog Samtalen:

«Ja, det er en Fandens Komedie med de Penge. Jeg forstaar saagu' ikke jer Mennesker, der skriver Bøger. Man skulde jo tro, naar man ikke vidste det bedre og ikke kendte jer, at I til Hobe levede i et Slaraffenland, hvor de af sig selv fløj ind i Munden paa jer, de stegte Duer, som vi dog har saa megen Besvær med at formaa *Nejendam* til at kreditere os for. Hvad Fanden skal vi med alt det Kærlighedssludder, om jeres Afmagt til at elske de Kvinder, I skulde og burde elske, og jeres sygelige Lyster efter de Kvinder, der burde have Lov at gaa i Fred for jer — naar det eneste, som Livet drejer sig om, baade for jer og for os andre, dog er *det*, hvordan vi bedst skal skaffe os Mønt — hvornaar Vekslerne forfalder, — hvordan den gamle tér sig, naar man slaar ham sine Plader. Og det er sgu dog i Grunden baade fornuftigere og mere interessant end det evige Fruentimmervrøvl.»

Henrik Sten fik ikke Lejlighed til at svare. Hans Fader gik netop forbi paa det modsatte Fortoug, og Sten maatte hilse.

«Se, se — var det ikke din Fa'er — den pæne, gamle, graahaarede Hædersmand?»

«Jo, det var min Fa'er.»

«Det behøver du da ikke at sige saa tragisk.»

«Aa nej.»

«For det var da din egen Skyld, at du flyttede derhjemme fra. Du skal ikke bilde mig ind, at det

blot kom over den tossede Historie med det Barn. I den Retning er Fædrene sgu meget medgørlige.»

«Det ene med det andet,» svarede Sten lidt afdæmpet. Han var ikke rigtig hyggelig til Mode efter at have modtaget den gamle Konsuls alvorlige Hilsen.

Lidt længere nede ad Gaden havde han imidlertid et Møde, der atter opmuntrede ham en Del.

Det var den lille Frøken Fanny Holm, der ung og let gik ham forbi med en Veninde under Armen. Og det lod sig ikke nægte, at Frøken Fanny rødmede en Smule, alt medens hun gengældte hans ærbødige og galante Hilsen.

Henrik Stens Øjne lyste, og der kom Fasthed og Spænstighed over hans ellers saa sløve og slentrende Gang.

«Se, se,» sagde Lorentzen og kneb det ene Øje sammen. «Etwas neues und noch nie da gewesenes. Pardieu — hun gør din Smag Ære.»

«Jeg kender kun Frk. Holm ganske flygtig,» henkastede Sten.

«Ja, det kunde man se paa hende,» spøgte hans Ven.

Henrik Sten løj forøvrigt ikke. Han havde kun et Par Gange truffet Fanny Holm — hos en af Byens velhavende Middelstandfamiljer, med hvis ældste Datter hun var Veninde. Hun havde indtaget ham ved sit lyse Smil, sine leende, blaa Øjne, sin kække lille Stumpnæse, den, hun satte højt til

Vejrs, alt medens hun med den naiveste og mest uangribelige Mine af Verden kækt spurgte ham ud om de dristigste Ting mellem Himmel og Jord, og med sin friske, røde Barnemund, der var som skabt til Kys, og som han forresten ogsaa havde stjaalet sig et Kys fra, da han fulgte hende hjem efter at de anden Gang havde været sammen.

«Det maa være løjerligt,» vedblev Lorentzen lidt spodsk, «at gaa og gøre Kur til saadan en attenaars Dejlighed.»

«Jeg gør slet ikke Kur.»

«Naa — ja. Saa taler vi ikke mere om det. Hvordan har Eline det?»

«Det véd jeg saagu ikke!»

«Hvad vil det sige?»

«Jeg har ikke set hende i det sidste halve Aars Tid.»

«Det er da Løgn?»

«Nej, saamænd om det er. Hun har gjort mig Bryderier nok.»

«Det var dog ellers en rar Pige. Hun havde meget — saadan hvad man kalder Façon.»

Henrik Sten nøjedes med at trække paa Skuldrene og vilde i det samme dreje ind ad den smalle Gadedør op til *Kett.*

«Nej, lad os hellere gaa et andet Sted hen,» foreslog Lorentzen.

«Hvorfor det? Man spiser godt her.»

«Jeg skal sige dig ganske ærlig. Jeg har en

lille Regning staaende deroppe, og netop i Dag, da jeg har en Smule Penge paa Lommen, forstaar du, vilde det være mig højst generende at komme derop. Jeg kunde nemt lade mit gode Hjærte løbe af med mig.»

«Saa lad os gaa ned ved Holmens Kanal f. Eks.»

«Ja, det er bedre.»

Og de to Venner gik ned i den store Restaurant ved Holmens Kanal. —

Den blonde Frøken bag Buffeten smilede og nikkede venlig, da de kom ind.

«God Dag, Hr. Sten. God Dag, Hr. Lorentzen. Det er saamænd længe siden, vi har haft den Fornøjelse.»

«Kan vi faa Kahytten?» spurgte Sten.

«Ja, det tror jeg ganske bestemt.»

Den blonde Frøken ringede paa Haandklokken, der stod foran hende paa Disken.

«Aa, Frederiksen — vil De dække til de Herrer i det lille Hjørneværelse til Gaden.

«Hr. Lagerberg er heroppe,» henvendte hun sig atter til Sten. «Han sidder i det næste Værelse.»

«Naa, det var jo morsomt.»

Sten og Lorentzen skilte sig af med deres Overtøj og gik ind gennem Suiten af Værelserne, der lyse og højloftede vendte deres brede Ruder ud imod den store, aabne Plads, med det kongelige Teater til Genbo.

Et lystkrøllet ungt Menneske rejste sig fra sit

Maaltid og kom dem i Møde. Hele hans aabne, vindende Ansigt var ét stort Smil, medens hans høje, lidt duknakkede Skikkelse bevægede sig hen imod dem.

«God Dag, Henrik,» sagde han med en Stemme, der var høj og lys som han selv. «Hvordan har du det? Det er skam helt morsomt at se dig igen.»

«Jo Tak, det gaar an,» svarede Sten og rystede hans Haand.

«Der har vi sgu Lagermaanen,» tilføjede Lorentzen og lo med sin ejendommelige, stille Latter, der ikke gav nogen Lyd, men viste de smukke, hvide Tænder, der var hans Stolthed. «Sidder du her og nyder din Sangermad? Hvor længe er der til Debuten?»

«Aa, det har vist lange Udsigter. Lad os ikke snakke om det.»

Lagerberg var Tenor og havde Udsigter til at faa Lov at optræde som «Gæst» paa det kongelige Teater.

«Har du spist?» spurgte Sten. «Vi andre skal lige til det. Vi sætter os ind i Kahytten.»

«Saa kommer jeg ind og drikker Kaffe hos jer.»

«Ja, gør det.»

Der var mod Sædvane ikke ret mange Gæster i Kaféen, der ellers havde godt Middagsbesøg. Inde i det lille Karnapværelse sad Lorentzen og Sten ganske uforstyrrede og spiste deres Tokroners Diner.

«Ser du,» sagde Lorentzen, da de var færdige med første Ret og havde skyllet et Par Glas Rødvin ned. «Det er meget godt, at vi er fri et lille Øjeblik for den latterlige Sanger. Vi maa snakke om Forretninger.»

«Forretninger? Jeg troede ikke, du i det hele taget gav dig af med at bestille nogetsomhelst.»

«Sludder. Vær bare ikke vittig. Jeg mener Penge naturligvis.»

«Ja, det er en anden Sag.»

«Finder du? Ikke jeg. Jeg kender overhovedet ikke andre Forretninger. Men jeg gaar altsaa ud fra, at du trænger til Penge, ligesom jeg.»

«Ja, det ved Gud jeg gør.»

«Tror du ikke, vi sammen kunde rejse et Laan? Jeg trænger ogsaa ganske enormt til at forny min Kassebeholdning.»

«Hvor skulde vi faa det Laan?»

Lorentzen tørrede sig om Munden med Servietten og stirrede et Øjeblik næsten haanligt paa sin Ven.

«Det var ogsaa et Spørgsmaal? Hos en Aagermand naturligvis. Kender du ikke Abrahamsen?»

«Nej. Jeg har aldrig givet mig af med Aagerkarle.»

Atter stirrede Lorentzen stivt paa ham.

«Nu har jeg hørt det *med*. Og du er en moderne Gennembrudsmand. Nej, véd du hvad, saa

uskyldig har man næsten ikke Lov til at være. Det er vist kriminelt.»

«Hvem er Abrahamsen?»

«Abrahamsen er de liberales Fører i femte Kreds.»

«Saa?»

«Han bor nemlig i Gothersgade og er en ganske ualmindelig liberal Aagerkarl. Han tager ikke mer end 30 Procent paa tre Maaneder.»

«Men saa skal man vel have Kautionister og alt det Vrøvl,» mente Sten.

«Det skal man,» indrømmede Lorentzen mismodig.

En Stund sad de tavse og spiste videre. Ved sidste Ret saa' Lorentzen ud, som om en Beslutning var modnet i ham.

«Med andre Ord, du,» sagde han, «det gælder om at faa nogen til at skrive paa.»

«Paa hvad?»

«Paa Vekslen naturligvis.»

«Ja vel.»

«Og ser du, Sagen er den: Jeg er jo saa heldig at have en Broder, der er Løjtnant. Og det plejer jo ellers at være en udmærket Kaution. Men i den senere Tid har Grossereren gjort Vrøvl.»

«Grossereren?»

«Ja, Abrahamsen. Naturligvis er han Grosserer. — Og nu vil han have en Kautionist *til*. Kender du nogen!»

«Næh.»

Sten søgte efter i sin Hukommelse, men kunde ikke i Øjeblikket komme i Tanker om nogen, der kunde antages for villig til at paategne en Veksel, en Aagerkarl skulde diskontere.

«Redaktør Mortensen», foreslog Lorentzen.

Sten rystede energisk paa Hovedet.

«Hvor vil du hen? Det er knapt nok, jeg kan faa den Smule Penge, jeg tjener, af ham.»

«Hm — det var kedeligt.»

Atter en Pavse. Lorentzen ringede og bestilte Kaffe og Kognac.

«Det er sandt», sagde han saa pludselig. «Har du ikke en Broder, der er Fuldmægtig i et af Ministerierne?»

«Jo.»

«Han maa jo være brillant. Abrahamsen ligefrem elsker de Folk fra Ministerierne.»

«Han giver mig aldrig i Evighed sit Navn.»

Lorentzen lagde sig tilbage i Sofaen og lo med alle sine skinnende Tænder.

«Du er ganske kostelig naiv. Tænkte du virkelig paa at bede ham derom?»

Nu var det Stens Tur til at stirre.

«Ja, hvordan ellers?»

«Du er mageløs. Man skulde Herren hjælpe mig tro, at du hverken havde lært at læse eller at — skrive.»

Nu forstod Sten ham. Han svarede ikke straks,

men saa' paa Vennen med et gennemtrængende Blik. Men Lorentzen mødte det med stor Sindsro og slog ikke sine Øjne ned.

«Ja, hvorfor ikke? Det er der sgu saa mange, der gør.»

«Vekselfalsk.»

«Det hedder det først, naar det bliver opdaget. Men det bliver det jo kun i ét Tilfælde af ti. Hvoraf skulde ellers Aagerkarlene leve?»

Henrik Sten sad stille i sin Stol og tænkte efter. Han var forlængst altfor vant til tvivlsomme Pengeaffærer, til at Lorentzens Forslag i nogen særlig Grad skulde forarge ham. Han overvejede kun Risikoen ved Sagen og fandt den i og for sig ikke stor. Vekslen kunde jo fornyes, omtrent saa mange Gange det skulde være, udviklede Lorentzen videre, og for Pokker, med et Aars Frist lod det sig da nok gøre at rejse de Penge.

«Naar vi nu fik 500 Kr.», sluttede Lorentzen sit belærende Foredrag — «og det kan vi sagtens faa paa *det* Navn — saa blev det lige 250 Kroner til hver.»

Sten betænkte sig stadig. Han var verdenskyndig nok til at vide, at Vennen ikke løj, at det hele virkelig lod sig realisere uden nogen synderlig Fare. Og desuden befandt han sig, sammen med Lorentzen, altid under en Slags magnetisk Indflydelse. Lorentzen var den yngste af de to. Alligevel saa' Sten op til ham i visse Maader, mest fordi

Lorentzen i Vennernes Kreds havde Ry for at være *ond,* og fordi hans anerkendte Samvittighedsløshed dog altid var noget, der paatvang Respekt blandt Folk, der ikke selv havde synderlig faste Støttepunkter eller Overbevisninger hverken i den ene Retning eller den anden.

Alligevel svarede han tilsidst hovedrystende, thi han havde aldrig før indladt sig paa noget, der kunde stemples som ligefrem uhæderligt:

«Nej, Vilde, det gaar ikke. Jeg vil ikke være med til den Slags Ting. Jeg kan ikke.»

«Som du vil», bemærkede Lorentzen ærgerlig. «Saa undværer vi de Penge. Fanden i Vold med din fjollede Sentimentalitet.»

«— Men jeg kommer nu alligevel op til dig i Morgen og snakker om det», tilføjede han, da i det samme Lagerbergs sunde, rødmussede Ansigt med det svære, blonde Overskæg og de godmodige blaa Øjne viste sig i Døren.

«Maa jeg komme ind?»

«Ja, kom du bare, Tenor.»

Lagerberg vendte sig i Døren.

«Aa, Frederiksen, flyt min Kaffe herind.»

Lorentzen skænkede ham en Likør:

«Ej klinger Sangen liflig,
naar Halsen er for tør,
og dygtig maa den vædes,
det har jeg mærket før» —,

deklamerede han med sin tørre, spottende Stemme. «Tag og drik. Skaal, Lagerstrøm.»

«Skaal.»

Lagerberg drak, lagde saa fortrolig Armen om Halsen paa Sten og saa' ham kærlig ind i Øjnene.

«Naa, naa, Lagerberg. Moderér dig.»

«Kære, gamle Dreng, hvordan har du haft det saa længe?»

Sten og Lagerberg var Ungdomsvenner, havde boet i Hus sammen et Par af deres første Studenteraar og havde fra den Tid grumme mange Erindringer og Oplevelser fælles, der var et rigt Væld af hvilket den stærkt følelsesfulde og lyrisk anlagte Sanger altid øste, saa tit de kom sammen. Paa den senere Tid var de imidlertid gleden lidt fra hinanden. Stens Journalistik optog ham saa stærkt.

«Tak, jeg har det godt, du», svarede han og befriede sig læmpelig for Lagerbergs Arm.

«Du er ikke rigtig den gamle Henrik længer», ivrede denne. «Det er kedeligt, at vi træffer sammen saa sjælden. Jeg kan ikke rigtig holde dig i Ørene, som dengang i gamle Dage. Aa, du, hvor vi i Grunden havde det morsomt sammen — og rart tillige. Kan du huske, naar du kom ned til mig om Aftenerne, naar du var i daarligt Humør, og jeg saa sang og spillede for dig:

«— Kom, dyrkensvärda, hulda mö,
kom, følg mig i båtan på glittrande sjö —»,

intonerede han lavt med sin bløde, sympathetiske Stemme.

«Ja vel husker jeg det» — Sten kunde ikke gøre for det, men følte sig virkelig selv en Smule bevæget ved Vennens Ord.

«Og husker du de Vers, du en Gang skrev til mig, foran i din første Bog — ja, jeg havde forresten selv maattet købe Eksemplaret, for du var naturligvis ikke den Mand, der sendte mig din Bog? Husker du det sidste Vers:

> Kan hænde, skilles en Gang vi to,
> for fjærnt at bæres ad skilte Strømme,
> men vore Minder vi bliver tro,
> vor Ungdoms jublende Drømme.»

«Puh», sagde Lorentzen og rejste sig, «nu bliver her lummert. Fra Realismens og alle Realiteternes Verden styrer vi pludselig ind i det gamle romantiske Land.»

«Ja, hvorfor ikke? Hvorfor ikke være Romantiker en Aften?»

«Nej, saagu: Lad os saa køre ud til Kehlet. Amanda synger i Aften.»

De tre Romantikere besteg i Fællesskab en Droske og tilbragte Resten af Aftenen i hinandens Selskab.

Henad fire om Morgenen kom Sten hjem, smed sig fuldt paaklædt paa sin Seng og faldt straks i Søvn.

III.

«Vil De ha'e Deres Thé, Hr. Sten? Jeg spørger, om De vil ha'e Deres Thé?»

Langt om længe lykkedes det Madam Jørgensen at faa rusket ham saa nogenlunde vaagen. Han rejste sig over Ende i Sengen og saa' med sløve røde Øjne paa den grimme, gamle Heks, hos hvem han logerede i en tarvelig møbleret Toværelses-Lejlighed.

«Hvor mange er Klokken?» stammede han frem.

«Straks 11, Hr. Sten.»

Sten lagde sig beroliget tilbage i Sengen.

«Naa, ikke mere.»

«Jeg spurgte, om De vilde ha'e Deres Thé, Hr. Sten.»

«Thé? Ja, det var sgu forresten ikke saa galt et Indfald af Dem, Madam Jørgensen. Ryk De bare frem med Tropperne.»

Sten gabede og anbragte langsomt først sin venstre, saa sin højre Fod paa Gulvet. Saa saa' han med Interesse ned ad sine egne Ben.

«Hvad Satan? Jeg har jo Benklæder paa.»

«Hr. Sten kom vist sent hjem.»

«Ja, det gjorde jeg vist. Vorherre bevare os hvor jeg ser ud.»

Et langvarigt og grundigt Toilette gjorde ham nogenlunde til Menneske igjen. Saa nød han med Velbehag sin Thé og strakte sig paa Sofaen, idet han tændte en Cigar.

At man i det hele taget kan hænge sammen, tænkte han. Det vidner dog nogenlunde til Fordel for éns Konstitution. Ellers skulde Fanden ogsaa leve.

— Madam Jørgensen var kommen ind igen for at hente Théstellet ud. Hun stod og raslede med Kopperne og gav sig god Tid, som om hun havde noget paa Hjærte, men ikke rigtig kunde komme frem med det.

Henrik Sten kastede et Blik paa hende, men vendte sig saa straks igen ind mod Væggen.

Og sandt at sige gjorde Madam Jørgensen heller ikke, at sé til i alt Fald, noget sympatetisk Indtryk. Som hun stod dèr, med de lange, krogede Fingre krummede om Thépottens Hank, med sin lille, visne, skutryggede Skikkelse i den snavsede, blaatærnede Bomuldskjole og et lurende Blik i de skelende og rindende Øjne, saa' hun ud, som om samtlige Ægyptens Plager, hvad Øjeblik det skulde være kunde udgaa af hendes Mund.

«Er der noget i Vejen? hva', Madam Jørgen-

sen?» spurgte Sten tvært. «Forstyrrede jeg Dem, da jeg kom hjem?»

«Aah Gud nej, aah nej. Jeg har saamænd været ude at vaage hele Natten.»

«Saa!»

«Over en stakkels Syg, der vist ikke har mange Dage igen,» oplyste Madam Jørgensen med et skinhelligt Blik imod Loftet.

I de Par Maaneder, Sten havde boet i hendes lille, mørke Lejlighed i Hyskenstræde, var der endnu ikke gaaet nogen Nat hen, uden at Madam Jørgensen havde tilbragt den med at vaage over en stakkels Syg, en Omstændighed, af hvilken hendes Logerende længst havde sluttet sig til hendes virkelige *métier* som *femme servante* hos en privatboende Dame af allertvivlsomste Art. Dette anfægtede imidlertid ikke Sten stort. Det tilkom jo ikke ham at vaage over sin Værtindes Dyd, og desuden var det ham i og for sig ganske ligegyldigt, hos hvem han boede, da han væsentlig brugte sin Lejlighed til at sove i om Natten. Følgelig tog han ogsaa nu ganske rolig mod hendes Løgn.

«Naa, har De det, Madam Jørgensen?»

«Ja — aaja, Herregud, det var rigtignok en Ynk at se, hvor den Stakkel vaandede sig.»

«Hm — det tror jeg saagærne. Var der ellers noget, Madam Jørgensen?«

«Ja, De maa ikke tage mig det ilde op, Hr. Sten.

Men her var rigtignok en Dame igaar Aftes og spurgte efter Dem.»

«Hvorfor Fanden skulde jeg tage Dem det ilde op? Hvordan saa' hun ud?»

«Jo, Hr. Sten, hun saa' saamænd rigtig pæn ud — en køn Pige» — Madam Jørgensen smidskede — «ja, jeg véd jo nok, at Hr. Sten har en god Smag.»

«Meget forbunden, Madam Jørgensen. Hvad sagde den unge Dame for godt?»

«Hun var slet ikke rigtig pæn i sin Mund.»

«Ikke det?»

Sten rejste sig i Sofaen og saa' med betydelig større Interesse end før paa sin Madam.

«Nej, hun sagde, at hun nu snart var ked af at rende til Nar for Hr. Sten, og hvis De nu ikke kom op til hende én af de allerførste Dage, saa gjorde hun Skandale. Forresten skulde jeg bare hilse fra Eline.»

«Naa — ikke andet,» Sten lagde sig ned igen og pustede beroliget en Røgsky fra sig.

«Nej, andet var der ikke. Men den unge Pige var virkelig meget ophidset, Hr. Sten. Jeg tror nok, hun havde Taarer i Øjnene.»

«Ja, det kender vi.»

Madam Jørgensen kom nærmere hen til Sofaen og dæmpede sin Stemme:

«Skulde De mon ikke betro Dem til mig, Hr. Sten? Jeg kunde dog maaske hjælpe Dem. Jeg

har før haft at gøre med unge Piger i den — Situation.»

Sten rejste sig nu og drev utaalmodig et Slag frem over Gulvet hen imod Vinduet.

«Mange Tak for Deres Venlighed, Madam Jørgensen. Men jeg forsikrer Dem, jeg har virkelig ikke Brug for Dem.»

«Naa ja — saa er det en anden Sag. Saa be'r jeg om Forladelse.»

Madam Jørgensen trak sig krænket ud af Døren med sin Thépotte og sine Kopper.

Henrik Sten gik et Par Gange op og ned. I hans Pande havde der lagt sig en dyb, fortrædelig Fure.

Satan til Rend med det Fruentimmer, tænkte han. Naturligvis vil hun bare prøve at presse Penge af mig igen. Men denne Gang skal det blive Løgn.

Og han overvejede, hvor mange Plager dette ulykkelige Forhold havde voldt ham. Han huskede den voldsomme Scene paa Konsulens Kontor, da Eline havde været der, fortalt Historien om Barnet, fordret en større Sum en Gang for alle og endogsaa ymtet noget om Ægteskab.

Alt dette Bryderi for dette Fruentimmers Skyld, der i sin Tid flygtig havde bedaaret ham med sit glatte, kokette Fjæs og et Par Smalben, som hun viste kækkest frem af alle Sangerinderne paa Bulen, hvor han havde truffet hende. Og saa for det usa-

lige Barns Skyld, som han ikke en Gang var sikker paa at være Fader til.

Det hele var nu snart en gammel Historie. Pengene, hun havde forlangt, havde hun faaet. Den gamle Konsul maatte betale. Men derfor var Henrik Sten hende ikke fri og kvit. Gang efter Gang var hun dukket op paa hans Vej, i Reglen i de mest ubelejlige Øjeblikke, med sine ublu Forlangender. Og ingen Stund kunde han vide sig sikker for hende; — selv nu, da han i lang Tid ikke havde hørt fra hende og næsten havde glemt hende, havde hun meldt sig saa stædig og irriterende trofast som selve Mindet om hans Ungdoms Letsindighed.

Henrik Sten var standset i sin Gang henne ved Vinduet, saa' aandsfraværende ud over Gaden og trommede paa Ruden.

Han grublede over, hvorvidt han i Grunden overfor sit bedre Jeg kunde forsvare sin Ligegyldighed for dette Barn, der gik i hans Navn og mulig ogsaa var hans.

Han havde set det et Par Gange, en Maaned eller to var det dengang gammelt; han havde spejdet i dets lille, grimme, rødskallede Ansigt efter Lighed med ham selv, og fundet et Par Linjer ved Næsen og Munden, der mulig kunde være hans.

Og han troede i Grunden selv, at det var hans Barn.

Ligefuldt hadede han baade Barnet og dets Moder.

Fordi denne Stump Liv, denne lille, bevægelige Klump Kød, der kunde vræle som om den havde en Kniv i Halsen, og plire med Øjnene mod Lyset, mulig var Ben af hans Ben og Kød af hans Kød — skulde han derfor have Følelse tilovers for den? Et Barn, avlet i et Par Nætters Rus, født af en Moder, han aldrig havde vekslet et fornuftigt Ord med, aldrig levet sig sammen med, end sige elsket? Var der overhovedet noget, der hed Faderfølelse?

Han troede det ikke. Det var vist mestendels Sludder og gammel Overtro — dette med Kød af éns Kød og Ben af éns Ben. Som om ikke tyve andre Kvinder havde kendt ham lige saa nøje, haft samme Krav paa ham — det vil sige slet intet — som hun, der ved et Slumpetræf, et Uheld blev hans Barns Moder.

— Saaledes ræsonnerede han og røg imedens sagte paa sin Cigar.

Saa rystede han de ubehagelige Tanker af sig. Gaa op til hende, det kunde der jo slet ikke være Tale om. Hun kunde for ham gøre, hvad Skandale hun vilde. Han var længst i det heldige Tilfælde, at han ikke mere havde noget at tabe. Og hvorfor skulde han saa i det hele taget tænke længere paa den gamle, dumme Historie, der for længe siden var afviklet.

Det slog ham, at *afviklet* i Grunden er et fortræffeligt og yderst malende Ord.

Nu var Spørgsmaalet, hvad han skulde tage sig for i Dag.

Til at gaa paa «Bladet» følte han hverken fjærneste Pligt eller Tilbøjelighed. Om at skrive den Dag kunde der overhovedet slet ikke være Tale. Han vilde have skreget ved Synet af en Pen.

Men hvad da?

Gaa paa en Kafé og spise Frokost?

Han saa' efter i sin Portemonnæ. Jo, han havde endnu en enkelt Krone i Behold. Saa det lod sig maaské nok gøre.

Men han var i Grunden heller ikke sulten. Følte sig i og for sig ikke oplagt til nogensomhelst Ting, og begyndte at gøre den Opdagelse, at det var lumsk kedeligt, hele Livet og alt, hvad dertil hørte!

Saa ringede det paa hans Dør.

Han holdt sig stille som en Mus. Værtinden havde strænge Ordrer til altid at sige, at han ikke var hjemme, naar det da ikke var gode og paalidelige Venner, der viste sig ved hans Dør. Han hørte hende parlamentere med nogen derude.

Lidt efter blev der banket et Par raske Slag med en Kno paa Døren og Lorentzen kom ind, endnu før han havde sagt Værsgo.

«God Morgen, Henrik.»

«God Morgen, Du. Svært, saa tidlig du er oppe.»

«Det er man sgu nødt til, naar man skal ud

og gøre Geschæft. Se at faa Tøjet paa dig. Vi skal ud til Abrahamsen.»

Sten blev siddende.

«Jeg synes, vi blev færdige med den Historie igaar,» indvendte han.

«Aa Vrøvl. Skab dig nu bare ikke. Vi kan da altid gaa ud til Abrahamsen og snakke med ham om Sagerne.»

«Men jeg indlader mig aldrig paa *det,* Vilde —»

«Ja, ja — du kan da gærne gaa med. Det er da i alt Fald en Studie for dig at gjøre. Abrahamsen er sgu meget grinagtig. Kom nu blot. Jeg har Droske holdende udenfor.»

«Gaar du aldrig paa dine Ben, Vilde Lorentz?»

«Ikke gærne, siden Droskerne er opfundne. Om jeg gjorde det før, kan jeg ikke huske.»

Sten fik Tøjet paa, stak et Par Cigarer til sig og fulgte saa sin Ven ned ad Trapperne.

Drosken rullede afsted med dem. De snakkede ikke meget undervejs. Hver sad sammensunken i sit Hjørne og gispede af Træthed og Forvaagethed.

«Ser du,» begyndte Lorentzen, da de drejede ind i Gothersgade. «Foreløbig spørger vi ham nu blot, hvormeget vi kan faa paa din Broder.»

«Hm ja — det kan vi jo altid gøre.»

«Selvfølgelig.»

«Men det siger jeg dig, Vilde, du maa føre Ordet deroppe. Jeg forstaar mig ikke paa den Slags Forhandlinger.»

«Du kan være ganske rolig. Jeg skal nok klare den. Jeg kan tumle ham. — Aa, vil De holde her, Kusk,» raabte han ud ad Vinduet.

De to Venner steg ud og gik sammen op ad den brede, komfortable Trappegang. Der stod Palmer ved Trappeafsatserne, over Trinene laa der tykke Tæpper. Blanke Messingplader og hvide Porcellænsditto angav til Højre og Venstre Navnene paa alle de pæne Folk, der boede i Huset.

«Død og Pine, hvor han bor fint,» sagde Sten dæmpet.

«Han har ogsaa Raad til det,» svarede Lorentzen høit.

Til højre paa anden Sal antydede Dørpladen, at her boede Jacob Abrahamsen, Grosserer, og var bedst at træffe fra 12 til 2 og fra 6 til 7.

Lorentzen ringede paa.

«Hold nu bare Kontenancen,» hviskede han til sin Ven.

En lille, sorthaaret Jødepige i Tolvaarsalderen med store, kloge Øjne og temmelig snavsede Mundvige lukkede op. Hun aabnede ikke Døren helt, holdt den paa Klem og saa' nysgærrigt, ligesom prøvende og vurderende, paa de Fremmede.

«Er din Fa'er hjemme, min Stump?» spurgte Lorentzen og tog den smaa under Hagen, medens han lo hen til Sten.

«Fa'er er optaget i Øjeblikket,» lød det alvorligt fra Barnet. «Men maaske De vil opholde Dem lidt.»

«Ja, det vil vi gærne. Lad os bare slippe ind.»

«Der sidder rigtignok en Herre derinde og venter.»

«Skidt, hvad gør det. Saa meget des bedre. Hvor Godtfolk er —»

Den lille Pige lukkede dem ind i Grosserer Abrahamsens Venteværelse, en lys, tofags Stue til Gaden med smuk Udsigt over botanisk Have tæt om Hjørnet af Gaden.

En bleg ung Mand sad paa en Stol, klinet op ad Væggen, travlt beskæftiget dels med at se paa sine Støvlesnuder, dels med beklemt at dreje Hatten i Haanden.

Han for op, da de fremmede traadte ind, rømmede sig tvungent og bukkede meget dybt.

«God Dag,» sagde Lorentzen.

De to Venner saa' sig omkring, Sten med særlig Nysgærrighed. Det var første Gang, han var i en Aagerkarls Bo.

«Her er altsaa Løvens Hule,» forsøgte han spøgefuldt, skønt han i Virkeligheden følte sig i høj Grad benauet.

«Det er den,» bekræftede Lorentzen. «Og som du snart vil lægge Mærke til fører alle Sporene indad i Form af Renter og deslige.»

«Hvad Fanden? Saa slem er han vel ikke.»

«Nej bevares! En ren Hædersmand. Bare 30 % paa tre Maaneder — 120 om Aaret — det maa kaldes billige Penge.»

Henrik Sten besaa' Lokaliteterne. Alle Værelsets Møbler, Sofa og Stole var i grønt, lidt luvslidt Fløjl, det runde Bord midt i Stuen selvfølgelig i Mahogni. Det hele mindede mest om et anstændig møbleret Aftrædelsesværelse paa et noblere Sted, saanær som de Skitser og Haandtegninger, der i dekorative Rammer prydede Væggene og lod ane, at dets Beboer enten var en Mand af Smag eller ogsaa stod i nært personligt Venskabsforhold til forskellige yngre, talentfulde Kunstnere. Ikke mindst tog en flot Radering over Grossererens Skrivebord i Hjørnet ved Vinduet sig ud. Den forestillede en saaret Løve, ramt i Ryggen af en Pil, der endnu sad i Saaret og ikke syntes saa let at drage ud. Mulig var den ophængt som et Symbol for selve Forretningen.

I Billedets Hjørne, længst nede til Venstre, stod et ansét Kunstnernavn.

Henrik Sten tog et flygtigt Overblik over det hele og vendte sig saa til Vennen med et Smil:

«Her ser jo rigtig hyggeligt ud. Og Grossereren har jo ovenikøbet Kunstforstand.»

«Meget rigtig,» svarede Lorentzen- «Abrahamsen er en Mand, der virkelig forstaar at taksere de skønne Kunster.»

De to Venner afbrødes paa dette Punkt i deres Underholdning ved, at den blege unge Mand — en Fyr af langstrakt og slatten Legemsbygning med gulhvide Haartjavser ned i Panden og trætte, lyse-

blaa Øjne, rejste sig og dybtbukkende kom hen til dem. Hatten svang han i højre Haand bagud med en paa en Gang undskyldende og hilsende Gebærde:

«Undskyld, de Herrer —»

«Hvad behager?» spurgte Lorentzen brysk.

«Jeg syntes før, De sagde 120 Procent?»

«Ja.»

«Er det Grossereren, der tager 120 Procent — med Forlov at spørge?»

«Grossereren?»

«Jeg mente — der staar paa Døren —»

«Javel,» indskød Henrik Sten, «Grosserer Abrahamsen. Jo, det er rigtig nok.»

«De er en uskyldig ung Mand,» fandt Lorentzen sig beføjet til at bemærke.

Paa dette Tidspunkt standsedes Samtalen ved, at Hr. Abrahamsen selv stak sit Hoved ud ad Døren til det indre Gemak, hvor de egentlige Forretninger foregik. Et blisset og opdunset, rødsprængt Fysiognomi med store, svulne Øjelaag over bittesmaa, forsvindende Øjne, en uhyre bred, sanselig udseende Mund og kortstudset, lysblondt Haar.

«Her er ikke Kontortid længer,» buste han arrigt frem.

«Bedste Hr. Abrahamsen,» udbrød Lorentzen i sin mest indsmigrende Tone.

«Naa det er Dem — ja, saa er det en anden Sag. Behag at tage Plads — jeg skal straks være der.»

Hr. Abrahamsen fik i dette Øjeblik Kig paa den blege, unge Mand og hvæste:

«Hva'beha'er? Er De her endnu?»

Den blege fik lige Tid til at sætte en ydmyg og angerfuld Mine op. Saa var Hr. Abrahamsen igen forsvunden bag Døren ind til sit allerhelligste.

«Hvad tror de Herrer, han mente?» spurgte den ulykkelige unge Mand. «Før bad han mig om at vente.»

«Hm — det er vist ikke gode Tegn,» bemærkede Lorentzen koldsindigt.

«Er det virkelig Deres Alvor?»

«Det véd Gud det er. — Undskyld jeg spørger Dem, unge Ven, Nøden gør jo alle lige — har De en god Kautionist?»

«Hvad er det for noget?»

«Nej — han er mageløs. Han véd ikke en Gang, hvad en Kautionist er! Tror De, at Abrahamsen laaner Dem Penge paa Deres ganske vist overmaade ærlige Ansigt? — De kan sgu lige saa gærne gaa hjem med det samme.»

Den blege, unge Mand saa' fortvivlet ud.

«Tror De virkelig? — Men jeg forsikrer Dem for — jeg er i den skrækkeligste Forlegenhed —»

Lorentzen tændte sig en Cigaret:

«Det tvivler jeg ikke om. Det er vi sgu allesammen. Men det er ikke paa den Maade, man her gør Forretninger.»

«Det er meget venligt af de Herrer, at De viser

mig lidt til Rette» — den blege, unge Mand var ikke langt fra at græde. «Men jeg forsikrer Dem, jeg véd saa daarlig Besked. Det er virkelig første Gang, jeg er paa saadan et Sted. Ja, De tror mig maaske ikke?»

«Gud jo — vi tror Dem saa inderlig gærne.»

I det samme kom Hr. Abrahamsen ind, omhyggelig lukkende Døren bag efter sig.

«Det glæder mig at se de Herrer,» sagde han. «Men jeg maa bede Dem undskylde, at De ikke kommer ind paa Kontoret. Der er nogen derinde.»

«Hvem er det, der ikke tør lade sig se?» spurgte Lorentzen lidt næsvist.

«Tys — det er *Manden selv.*»

«Jeg gad nok vide, hvem det er.»

Hr. Abrahamsen smilte bredt med sin store Torskeflab:

«Ja, det er der mange, der siger. Men Gudskelov er jeg diskret.»

«Jeg véd nok, det er det, De sætter Deres Ære i,» ytrede Lorentzen tørt. «Men forresten var det den lille Forretning, vi skulde tale om.»

Abrahamsen erklærede, at han var ganske til de Herrers Tjeneste. Men Sten, der følte sig generet ved at tale om Pengelaan, saalænge der var uvedkommende til Stede, nikkede med Hovedet hen mod den unge Mand og indskød:

«Den unge Herre dér kom vist først.»

Abrahamsen bevægede sin Elefantkrop et Par

Skridt henimod den paagældende i et kluntet hastigt Tempo og med fortrædelige Miner.

«Hvad vil De?» spurgte han affejende.

Den blege saa' bønligt op paa den mægtige Mand med en uvilkaarlig Gestus, som om han ængstelig vilde afparere et Slag.

«Hr. Grossereren maa ikke tage mig det ilde op. Jeg vilde blot spørge, om De ikke skulde kunne hjælpe mig i en lille Forlegenhed — med et mindre Beløb.»

«Jeg kender Dem jo ikke.»

«Jeg troede ikke, det behøvedes.»

Hr. Abrahamsen satte sit allerenfoldigste Ansigt op og lod, som om han slet ikke forstod, hvad den unge Mand mente.

«Jeg handler kun med Cigarer. Hvis De vil prøve en ganske frisk Sending» —

«Om Forladelse — jeg ryger ikke.»

«Naa, De ryger ikke en Gang,» gryntede Abrahamsen haanligt.

«De maa ved Gud ikke blive vred derover.»

«Nej, bevares vel.»

Hr. Abrahamsen stak Hænderne i sine Ærmegab oppe under Vesten, fløjtede og saa' op og ned ad den, han talte med.

«Kunde De ikke laane mig 50 Kroner?» fremstammede den blege. «Blot paa nogle faa Maaneder. Jeg er virkelig i en skrækkelig Forlegenhed,

og jeg skal betale Dem Afdrag præcis den første i hver Maaned.»

Hr. Abrahamsens Ansigt antog et Udtryk af den mest uovervindelige og rodfæstede Mistro.

«Ja, den kender vi,» sagde han. «Nej, min unge Ven, lad mig nu sige Dem et Ord i al Venskabelighed. Er De myndig?»

«Nej, jeg mangler endnu nogle ganske faa — Aar.»

«Har De Kautionist eller anden Sikkerhed?»

Den blege, unge Mand rystede sørgmodig paa Hovedet.

Hr. Abrahamsens Ansigt udtrykte nu en stigende og rent menneskekærlig Velvilje, alt medens han vedblev:

«Har De da en Fader?»

«Ja, det tror jeg nok, jeg har.» Den blege, unge Mands Ansigt straalede et Øjeblik, som om omsider den reddende Planke var fundet.

Hr. Abrahamsen klappede ham paa Skulderen:

«Lad mig saa give Dem et humant Raad. Gaa De hjem og sig til Deres Fa'er, hvad der er i Vejen. Han hjælper Dem nok, hvis han kan. Tro mig, unge Ven, De staar Dem ved at følge mit Raad. Jeg har selv været ung en Gang. Hvorfor vil De ind paa en saa farlig Vej? Jeg tør i alt Fald ikke hjælpe Dem. Min Samvittighed forbyder mig det. Men læg Dem paa Sinde, hvad jeg har sagt.»

Den blege, unge Mand indsaa' omsider, at der ikke var andet for end at trække sig tilbage.

Han bukkede og sagde i en Tone, der skulde være rask:

«Saa beder jeg Dem undskylde, at jeg har voldet Dem Ulejlighed.»

«Aa, det gør ikke noget videre.»

«Farvel — og Tak for Deres venlige Raad.»

Den unge Mand havde nu strammet sig op til endog at være spydig. Det gjorde imidlertid ikke mindste Indtryk paa Hr. Abrahamsen, der selv med udsøgt Høflighed fulgte ham til Dørs:

«Farvel — Farvel — ikke noget at takke for.»

Hr. Abrahamsen vendte sig mod de to Venner.

«Her kommer løbende saa mange af den Slags,» henkastede han i en let undskyldende Tone. «Men som De ser, behandler jeg dem altid høfligt og humant.»

«Ja, De er vist en rigtig gentil Mand at gøre Forretninger med,» ytrede Sten høfligt.

«Glæder mig, Hr. —»

«Undskyld,» faldt Lorentzen ind, «jeg havde nær glemt — det er min Ven, Kandidat Sten. Hr. Stens Broder er Fuldmægtig i Finansministeriet og har lovet os at *skrive paa.*»

«Fornøjer mig meget at gøre Deres Bekendtskab, Hr. Kandidat Sten. Tillader De?»

Henrik Sten maatte tillade, at Hr. Abrahamsen

trykkede hans Haand med sin store, svampede og svedige Næve.

«Jeg haaber ikke, det bliver sidste Gang,» føjede Hr. Abrahamsen til.

«Tror De saa, det kan blive 500 Kroner,» spurgte Lorentzen, «naar foruden Hr. Sten min Broder i Artilleriet skriver paa?»

«Ja—ha — jo, det tænker jeg nok. Naturligvis var det bedst, om de Herrer selv kom herop!»

«Tjenesten — Hr. Abrahamsen.»

«Ja, det er sandt nok — men Fuldmægtig Sten, ham kender jeg forresten ikke — nok af Navn, men ikke personligt. Har aldrig gjort mig den Ære at laane hos mig. Ellers kender jeg mange af de Herrer fra Ministerierne. Jo, han er god nok.»

«Naa — og *min* Broder da,» indvendte Lorentzen lidt stødt.

«Bevares vel. Artilleriet er en fortræffelig Vaabenart.»

«Finder De det?»

«Ja, Artilleriet og Husarerne — det er Arméens Kærne, om jeg saa maa sige.»

Hr. Abrahamsen saa' dybsindig ud og vendte Blikket mod Loftet.

«Hvad mener De da om Infanteriet?» forespurgte Sten, hvem Situationen nu var begyndt at more, — «siden De er saadan en — Forsvarsven.»

Abrahamsen slog et Par svære Hudfolder paa

sin enorme med talløse smaa sorte Svedporer dekorerede Snabel.

«Jo — Infanteriet kan naturligvis bruges. Men Artilleriet og saa Husarerne stoler jeg nu alligevel mest paa i paakommende Tilfælde.»

«Saa — hvorfor det?»

«Jo, ser De, det er dem, der kommer til Hofballerne og gør de gode Partier.»

«De er en Menneskekender, Hr. Abrahamsen,» sagde Sten imponeret.

«Kan vi faa Pengene, naar vi kommer med Vekslen i Morgen,» afbrød Lorentzen, der fandt det heldigst at gaa lige til Sagen.

«Ikke godt før Fredag, om tre Dage, Hr. Lorentzen.»

«Naa — ja — altsaa Fredag.»

«Ja — jo det tænker jeg ganske bestemt. Naar Vekslen er i den behørige Orden naturligvis.»

«Naturligvis. Altsaa paa Fredag.»

«Paa Fredag, de Herrer. Farvel — Farvel.»

Hr. Abrahamsen fulgte dem dybt bukkende til Døren.

«Det gaar jo som Fod i Hose,» sagde Lorentzen til Sten, medens de to langsomt gik ned ad Trapperne. «Der ser du, ikke Spor at være bange for. Han bryder sig ikke en Gang om at se din Broder. Nu har vi bare at købe en Vekselblanket hos den nærmeste Papirhandler. Saa skal jeg nok lave Vekslen. Det er jo Frederik, din Broder hedder.»

«Ja.»

«*Æh bien* — saa skriver vi Frederik. Det behøver ikke en Gang at ligne hans Haand, men hvis du tilfældig et Steds skulde have hans Underskrift, kan du jo godt tage den frem til paa Fredag. Saa behøver jeg ikke at lade Fantasien raade alene.»

De to Venner steg i Droske.

«Ikke sandt? Jeg har Taget?» spurgte Lorentzen triumferende.

Henrik Sten saa' lidt paa ham og havde et Øjeblik Lyst til at spytte paa dette Menneske, der magnetiserede ham, fik ham med paa alt, selv paa Forbrydelser; han tænkte dunkelt paa at stoppe Drosken og springe ud og løbe bort. Men han generede sig, skammede sig overfor den koldblodige og uforknytte Ven, hvis Samvittighedsløshed nu som altid imponerede ham. Og Drosken rullede afsted med de to. De havde besluttet at indtage en bedre Middag sammen, kvis Projektet artede sig godt.

«Har jeg ikke Taget?» gentog Lorentzen, da Vennen stadig sad tavs og grundende.

Og nu nikkede Henrik Sten og indrømmede:

«Vist har du Taget.»

IV.

«Ei! Kennt Ihr noch das alte Lied,
das einst so wild die Brust durchglüht,
Ihr Saiten dumpf und trübe?
Die Engel die nennen es Himmelsfreud,
die Teufel, die nennen es Höllenleid,
die Menschen, die nennen es — Liebe!»

Han mødte hende om Formiddagen i straalende Foraars-Vejr, blændende Sol fra den klare blaa Himmel ned over de hvide Brosten, en Smule skarp Blæst fra Øst, men ren og frisk og fornøjelig Luft, der gjorde alle Kinder røde. Folk saa' saa appetitlige ud den Dag, syntes han. De havde blanke, rene Støvler, den velklædte Part af dem i alt Fald, ikke Gadestænk og Rendestenssøl paa Benklæder og Kjolekanter. De saa' i det hele taget saa velsignet lidt vinteragtige ud, at han havde gaaet sig i helt godt Humør paa den lille Formiddagspromenade, som denne Syvsover plejede at benævne «sin Morgentur».

Der laa i hans Sind en vis uklar Forventning om, at der den Dag skulde hænde ham noget lyst og glædeligt. Han havde drømt behageligt om Natten

og var vaagnet med en Følelse af Ungdom og Mod, han ikke længe havde kendt. Han havde ganske sovet sig fra det sorte, fortvivlede Lune, i hvilket han sent ud paa Natten var gaaet til Ro efter forgæves i Drik at have søgt at døve den indvendige Skamfølelse — Samvittighedsnag vilde han nødig kalde det — som han ikke helt kunde frigøre sig for efter Gaarsdagens Bedrifter i Lorentzens Selskab.

Sagte nynnende drev han Nørregade igennem, saa' paa Damerne, han mødte, modtog nu og da et dristigt og koket Øjekast, som han smilende gav tilbage, følte sig veltilpas i sine Klæder og i sit rene Linned, fandt at Verden alligevel kunde have sine Lyssider, naar man var vel opstanden, og naar Morgencigaren smagte én, og bestræbte sig endelig for helt at slaa Gaarsdagens Minder hen i det uvisse og taagede. Endnu havde han ingen Forbrydelse begaaet, han kunde endnu trøste sig med, at intet var sket, intet afgjort, han havde Lov at se Alverden frit og ærligt i Øjnene, Ret til at gaa frank og kæk i Solen. Og den Dag skulde heller ikke komme, da han listede sig ad Tyvens Vej i Skyggen. Derpaa bandede han nu.

Hvor haardt han saa kunde trænge til sin Part af de 500 Kroner, og hvor nær Kreditorerne saa rykkede ham paa Livet! Endnu samme Morgen var en ret ubehagelig Regning bleven præsenteret ved hans Dør, men hans forslagne Værtinde havde med vant Behændighed forstaaet at klare Situationen.

Derfor følte Henrik Sten sig denne Formiddag saa ganske ualmindelig vel til Mode, oplagt til at fatte gode, kække Forsæt, lægge nye, dristige Planer. En Vending af Bjørnstjerne Bjørnson faldt ham ind, om «at gaa sig en Tur i Beslutningernes friske Morgenluft«, og han smilte stille fornøjet hen for sig:

Kan sgu være noget i 'et!

— Saa mødte han hende tæt nede ved Frue Kirke, hilste og skraaede straks over Gaden over til hende.

«God Morgen, Frøken Holm.»

«God Dag, Hr. Sten.»

Det slog ham, at hendes Hilsen lød underlig tvungen og kold. Men han lod sig ikke forknytte og blev rolig ved at gaa ved Siden af hende, skønt hun ingenlunde gjorde Miner til at ville følges med ham. Han lod sine Øjne hvile paa hende med Velbehag og tog sig slet ikke nær, at hun syntes at undgaa hans Blik.

Hun tog sig ogsaa umaadelig sød ud i sin mørke Spadserekjole, sin lille sorte Foraarsjaquet, der stumpede af kort under Hofterne, og paa Hovedet den lille, raske, blanke Sømandshat med det hvide Slør, som hun havde haft paa den første Gang, han traf sammen med hende hos Grosserer Henningsens.

Men Stumpnæsen var gnaven og sattes ikke som sædvanlig kækt og trodsende mod Sky og om den lille, friske Mund havde der lejret sig et strængt og alvorligt Drag.

«De ser slet ikke ud til at være i videre godt Humør, Frøken Holm,» begyndte han, «og det i dette gudsvelsignede Vejr. Skammer De Dem ikke ved at gaa og sætte saadan et Bededags-Ansigt op.»

«Nej, jeg skammer mig aldeles ikke.»

«Og heller ikke, naar jeg møder Dem og griber Dem i det?»

«Skulde *det* sætte mig i godt Humør?»

Hendes Svar faldt skarpe og afvisende. Men han var for øvet en Jæger til saa let at lade sig skræmme fra sit Vildt.

«Begribeligvis skulde det sætte Dem i godt Humør,» paastod han.

«Saa,» lød det spydigt. «Ja, De har jo høje Tanker om Dem selv.»

«Finder De?»

«Ja, det ved Gud, jeg finder. Undskyld, Hr. Sten, jeg skal denne Vej.»

Hun drejede ned ad Skindergade og søgte at fjærne sig fra ham uden en Gang at række ham Haanden.

«Ja, det skal jeg med,» svarede han yderst koldblodig.

Hun stod stille og saa' for første Gang paa ham. Han kunde se paa hendes Øjne, at hun var lige ved at le, men hun betvang sig.

«Det er jo slet ikke sandt, Hr. Sten.»

«Jo, paa en Maade.»

«Hvordan det?»

«Det er mig den ligegyldigste Sag af Verden, hvor jeg driver hen, naar det blot er i Deres Selskab.»

Hun saa' bort.

«Men naar jeg nu ikke vil følges med Dem —»

«Saa gaar jeg bagefter.»

«Kom saa,» sagde hun rask. «Gudbevares, hvor De er styg.»

«Naa.»

«Jo — jeg forsikrer Dem.»

«Hvorfor?»

«Det véd De vist godt. Tror De, det er passende, jeg følges med Dem?»

«Hvem har nu bildt Dem den dumme Lektie ind, Frøken Fanny?»

«Holm, om jeg maa be'.»

«Bevares. Synes De, *det* lyder kønnere?»

Hun kom til at le, men tog sig i det.

«Gud véd, hvad Fader vilde sige, hvis han vidste, jeg gik med Dem,» sagde hun.

«Ja,» svarede han. «Det maatte jo nok kunne give ham Anledning til et *bon-mot.* Han skal jo være saa vittig.»

«Kan De aldrig være alvorlig?»

«Jo desværre.»

«Saa prøv en Gang paa det. Nej, ikke den Vej.»

Han vilde dreje ned gennem Skovbogade.

«Hvorfor ikke?»

«Ærlig talt. Ad Strøget tør jeg slet ikke gaa med Dem.»

«Skaberi.»

«Det maa De ikke kalde det.»

Hun blev ivrig.

«De maa virkelig ikke tro, at jeg paa nogen Maade skaber mig. Jeg tør ganske simpelt ikke. Jeg kunde møde saa mange Bekendte. Og det er mig strængt forbudt hjemmefra at gaa med Dem. Ja, bliv ikke vred, fordi jeg sigér det, Hr. Sten, det er virkelig sandt. Vil De ikke tro det?»

«Inderlig gærne. Jeg har aldrig draget Folks Dumhed i Tvivl.»

«Fy, det maa De ikke sige. Det er slet ikke, fordi De er Fritænker og Socialist.»

«Naa, dog ikke.»

«Nej, men det Blad, De skriver i, skal være saa — nej, jeg kan ikke sige det, men saa stygt.»

«Skal være? Læser De det aldrig?»

Fanny Holm blev rød i Hovedet.

«Jo naturligvis.»

«Faar De Lov til det?»

«Nej, det kan De tro, jeg ikke faar. Men man gør saa mange Ting, man ikke maa.»

«Som f. Eks. nu.»

De lo begge. Og sammen promenerede de gennem den sjofle og skumle Skindergade, sikkert en af Byens hæsligste Passager med sine grimme, snavsetgraa Knaldhytter, med sin Vrimmel af Møbel-

handlerforretninger i brugte Varer og Bogjødeforretninger i brugte Bøger — det brugtes, det udtjentes, det til halv Pris udbudtes Præg over det hele.

De standsede ved Hjørnet af Købmagergade.

«Gør mig en Tjeneste», bad hun.

«Hvis jeg kan.»

«Lad være at følge mig længer.»

«Det kan jeg ikke.»

«Jo, naar jeg beder Dem saa pænt derom. Hvorfor vil De gøre mig Fortræd?»

«Ja, ja da», sagde han, «saa skal jeg lade Dem slippe. Vi ses jo snart igen.»

«Det tror jeg ikke», erklærede hun rask.

«Maaske allerede i Aften,» tilføjede han drilsk.

«De skal da vel ikke til Henningsens?» udbrød hun forfærdet.

«Jo. Mærkelig nok taales jeg dèr endnu.»

«Saa tør jeg vist ikke komme.»

«Ja — hvis det er for min Skyld, kan jeg saa godt sende Afbud.»

«Aa — Snak om en Ting, Henrik,» det fòr hende højst ufrivillig ud af Munden, og hun blev rød derved. «Lad os bare være naturlige Mennesker.»

«Ja — lad os endelig det. Det kan vi saagu' heller ikke la' vær' med.»

Hun rakte ham Haanden og lo til ham med hele det lille, søde, buttede Ansigt, de fulde, røde Læber, de unge, friske Tænder, de lyseblaa Øjne, der hvert i sig gemte en forfløjen lille Skælm.

«Farvel — og paa Gensyn.»

«Farvel — og paa Gensyn.» Saa gik han og hun hver sin Vej. — — —

ligste Spektakel omkring ham, mens han skrev. Hans Skrivebord var nemlig anbragt i samme Stue som Bladets Telefon, der mindst hver tiende Minut gav sit Kime-Signal fra sig.

Saa kom den hvidvestede Hansen farende ind fra Ekspeditionen, satte Høretragten for Øret og brølede ind i Telefonen sit:

«Hallo — er der nogen?»

«Ja—vel, det er «Bladet»s Ekspedition.»

Saa en Række mere eller mindre forretningsmæssige Udladelser, som Hr. Hansen altid afleverede i en yderst sleben og verdensmandsmæssig Tone og ledsagede med smaa affable Smil og Gestus, som om han stod Ansigt til Ansigt med den, han talte med.

Og endelig til Slut:

«Altsaa tospaltet Annonce — 15 — Linjer — tredje Side. Skal ske, Hr. Grosserer. Farvel.»

Hansen bukkede høflig for Telefonen og ringede af for ti Minuter efter at være dèr igen og levere en ganske lignende Lektie fra sig.

Eller en af de andre Medarbejdere kom drivende gennem Stuen og gjorde i Forbigaaende holdt ved Stens Skrivebord for at kigge i hans Manuskript, hvad Sten syntes grumme lidt om, eller ogsaa for at slaa en Sludder af, hvad han heller ikke var videre oplagt til, hvorfor han ogsaa svarede kort og affejende.

«Var du ude igaar Aftes?»

«Nej.»

«Har du hørt Mademoiselle Fanchette i Varietten?»

«Nej, for Satan.»

«Kan du da gi'e en Øl?»

«Har ingen Penge.»

«Naa — saa er du ligesaa rig som jeg.»

Henrik Sten skrev stadig videre uden at se op, uden at slippe Pennen af Haanden og uden at tabe Traaden i sin Udvikling og hørte paa de forskellige Spørgsmaal og henkastede sine Svar, dampende paa Cigaren, blot ivrig efter at blive færdig, ellers ubekymret ıor alt andet.

Først midtvejs i Artiklen stoppede han op. Cigaren var røget ud, og han maatte rejse sig for at tage en ny i sin Overfrakkelomme. Samtidig kaldte han paa én af de smaa kinesiske Afguder ude i det forreste Kontor.

«Sej, Peter.»

«Ja vel Hr. Sten.»

Peter stak sit snottede Gadedrengefjæs med de grisegraa Haartjavser ned i Panden ind ad Døren og spurgte, hvad Hr. Sten ønskede.

«Gaa ned i Kælderen og hent mig en Bajer.»

«Ja.»

«Naa — hvad Satan venter du efter?»

«Jeg troede — jeg skulde have Penge.»

«Behøves ikke. Sig bare til Jomfruen, at det er til mig.»

— «Værsgo — dèr har du en Femøre til dig

selv,» sagde han til Peter, der bragte ham Bajeren og trak den op. Det var det sidste Møntstykke, han ejede, men da han regnede ud, at han hverken kunde faa en Bajer eller en Cigar for *det,* fandt han, der var Anledning til at vise sig flot.

Peter indkasserede Femøren med Graadighed. De Smaapenge, der faldt af, naar han hentede Øl til de Herrer paa Kontoret, udgjorde mellem Aar og Dag en vakker lille Sum paa hans Indtægtskonto. —

«Pil af,» kommanderede Sten.

Han drak langsomt Bajeren ud, han drak af Flasken; thi Kontoret havde kun ét Glas, som Redaktøren i Almindelighed lagde Beslag paa. Saa satte han sig op paa Skrivebordet, løb Begyndelsen af sin Artikel igennem, medens han fløjtede en munter Marsch, lagde den fra sig igen og faldt saa i Tanker, medens han stirrede ud paa Solskinnet i Gaarden og sagte nynnede:

«Skin ud, du klare Solskin —.»

Han kunde kun den første Linje af Sangen, men varierede den et passende Antal Gange efter Rytmen i Melodien.

— Det var et lille, indeklemt og uhumsk Gaardsrum, til hvilket han havde Udsigt fra sit Vindu. Den ene Tredjedel optoges af Retiraderne og Pissoiret, hvis Dør sjælden var lukket, saanær som naar Husets Drenge brugte det til Skjulested i

deres Saltebrød. Tæt ved Siden heraf havde Værtshusholdermadammen i Kælderen anlagt en Slags Have, en lille grønmalet, fodhøj Stakitindhegning om tre fire Cigarkasser med Jord, fra hvilke melankolsk Vedbend krummede sig et Par Alen tilvejrs langs med Muren, flankerende en udgaaet Pelargonie, der virkelig en Gang i Sommerens Løb havde baaret et Par vantrevne Blomster. En Vandrende tømte en smudsetgul, grumset Strøm ned i Risten ved Siden af den rustne Post og bredte i Gaarden en ildelugtende, kvalm Stank fra Køkkenvaskene i det fattige, femetages Hus. Og ved Opgangen til Køkkentrappen stod et Par Tjenestepiger med bare Arme, store, rødskrubbede Labber og snavsede, tærnede Forklæder og førte Faddersladder. De saa' lige saa triste og uappetitlige ud som alt andet i dette hæslige Hul. Ved Synet af Journalisten deroppe ved Vinduet gjorde de uanstændige Gebærder til hinanden og grinte bredt med de store hvidgrønne Tænder, der sad indkilede som Spypletter paa bedærvet Kød i de svulne, smudsigrøde Gummer.

Henrik Sten saa' slet ikke paa dem. Hans Tanker var langt borte fra Gaarden og Stedet, hans Øjne stirrede uden at se, fangede af det tynde, flimrende Foraars-Solskin, der drog som et gyngende, fint Svindelvævs-Spind for hans Blik.

Han tænkte paa Fanny Holm og saa' hende staa for sig der i Solskinnet.

Den røde, leende Mund, Øjnenes skælmske Pliren, den korte, lidt tykke Næse, der lignede et Barns, som om den ikke var rigtig udvokset endnu, hendes lille, buttede Skikkelse med de runde, bløde Linjer i alle Omrids, og Haarets blonde Purr ned over den lave, glatte Pande, der var saa lyksalig fri for nogensinde at have tænkt en alvorlig Tanke, nogensinde lagt sig i Rynker og Furer i en pinefuld Stund.

Hvor gammel hun vel kunde være?

En nitten-tyve Aar anslog han hende til. Maaské var hun ældre, men hun havde et af de Ansigter, som Aarene først sent sætter Mærke i.

Hvad han syntes om hos hende? Om han var forelsket i hende? Om han havde sét for dybt i de lyseblaa Øjne, eller om han hin Aften altfor fast og varmt havde trykket Kysset paa hendes hede, unge Læber? Hvad han overhovedet vilde hende eller tænkte paa?

Alt det var Spørgsmaal, der druknede for ham i Solskinnet derude, og kun efterlod det vage, ubestemte, flimrende Lysindtryk, han fik saa tit, han var sammen med hende — Spindelvævsspindet, der blødt og mygt uden Snæren og Strammen tog ham til Fange som den lykkeligste Flue. Der var godt at være, hvor hun var, der stod Sol og Ungdom om hende, éns Lune blev let og glemte alle Skyer i hendes Nærhed — andet vidste han ikke.

Men var dette ikke ogsaa nok i Grunden?

Den Tanke slog ham pludselig.

Og var han da virkelig paa Veje til en ny Forelskelse?»

Forelskelse — hm — vidste han overhovedet, hvad Forelskelse var, saadan at han kunde bedømme denne Følelses første, svage Varselstegn?

Henrik Sten troede ikke ret meget hverken paa Forelskelse eller Kærlighed, hverken i Theori eller i Praksis.

Talrige fortræffelige Forfattere af udpræget moderne Karakter havde tidlig fastslaaet i hans Bevidsthed, hvad man i det hele taget burde og skulde tro om Kvinderne. De havde varieret Themaet — paa forskellig Vis og paa forskellige Instrumenter. Han var ung bleven dykket i et litterært Slambad og havde lært, at kvindelig Kyskhed og Ære, ægteskabelig Troskab og Pligtfølelse og Kærlighed udover Sansernes Rus til Hobe var Løgn og Fraser, som intet civiliseret Menneske længer troede paa. Han havde læst disse moderne Forfattere og givet dem Ret, om end med en stille Undren over, hvor lidt de dog egentlig var naaede i hele deres Syn paa Kvinder udover Klassikerens:

Varium et mutabile semper
femina —

For i Grunden var det jo dog stadig samme Historie. Og mon nogen af de Herrer nyere Poeter, naar alt kom til alt, var naaet synderlig dybere i Kvinde-

hjærtets Psykologi end afdøde Virgil, da han fastslog den almindelige Begrebsbestemmelse, der et Par tusind Aar igennem skulde hænge ved Kvinden, — den værgeløse Kvinde, som ikke skrev Litteraturen, og som, naar hun en sjælden Gang søgte at være med og blandt andet tog sig for at skildre en Mandsskikkelse, øjeblikkelig vistes tilbage med den Bemærkning i al Almindelighed, at en Kvinde ikke kan skildre en Mand, uden at det jo straks bliver den gemeneste Slyngel eller den banaleste Romanhelt.

I alt Fald havde Henrik Sten, da han, sytten —atten Aar gammel, begyndte at læse Bøger af de Digtere, der antages at have skrevet «med deres Blod», troet disse Forfattere paa deres Ord og gjort deres Psykologi til sin egen. Og unægtelig var hans første erotiske Oplevelser — der faldt endnu før hans nittende Aar — af den Art, at han nok skulde bestyrkes i den Livsanskuelse, hans Læsning havde bibragt ham. De Kvinder var ganske sikkert baade lunefulde og foranderlige.

Siden havde han levet som alle unge Mænd har, havde grebet ved Vingen og fastholdt, saa længe han gad, sin Part af al den flagrende Kærlighed, en Storstad byder sine Sønner, ja, han havde endogsaa kendt et Par veritable Kærlighedsforhold, der for en Stund havde beskæftiget hans Tanker og fyldt hans Sind med Lykke.

Som han sad dèr paa Skrivebordet og saa' ud

i Solen, gled én for én forbi ham, en Række af de Kvinder, han havde kendt.

Der var Ansigter iblandt, som han næppe huskede længer, hele den brogede Vrimmel af Gadernes, Café Chantanternes, Privatkabinetternes løse Fugle — en Erotik med vindunstende Kys og glædeløse Omfavnelser. Men ogsaa enkelte Skikkelser — han huskede dem desbedre — hvis Minde nu vaagnede i ham med sød Vemod og med Brand i hans unge, varme Blod: den høje, slanke Modehandlerinde, der et Kvart Aar bandt ham til sig ved alle Raffinementets Kunster og forstod at holde hans Illusioner vedlige med en utrolig Behændighed, saalænge til han ved et rent Tilfælde opdagede, at hun var en gemen Skøge, der lod sig holde af en Apotheker blot for at skaffe sig Morfin, — den mørke, fem og trediveaarige Enke, der svor ham sin lidenskabelige Elskov til og beholdt ham hos sig Nætter og Dage i én uafbrudt Rus. Først efter at Forholdet var brudt, opdagede han, at hun ikke var Enke, men skilt fra sin Mand, der havde opdaget det Forhold, hvori hun stod til deres Tjener. Og sidst den lille, elskværdige Agent-Frue, der kom til ham med den uskyldigste Engle-Mine af Verden hver Dag, naar hun efter Middagen havde fulgt sin intetanende Mand til Kontoret, og hver Dag spillede den samme, henrivende lille Uskyldigheds-Komedie, før hun lod sig klæde af og lægge til Sengs, for et Par Timer efter at staa op, gøre et

ilfærdigt Toilette og saa skynde sig med at hente sin Mand hjem til Aften.

Henrik Sten havde set paa dem alle til Hobe saa nogenlunde éns og ønskede intet af Forholdene genoptaget, end ikke de, hvis Minde endnu fik hans Hjærte til at banke for Blodets stærkere Fart.

Helt andre Forestillinger svævede der nu for hans Tanke. Hvor sært det maatte være at føle en lille uskyldig Haand over sin Pande, at kunne gaa frem i Livet, paa Gaden, i Solskinnet, for Alverdens Øjne, med en Kvinde, der var éns egen og med Rette, hvis Kærlighed man hverken havde stjaalet fra andre eller købt af hende selv.

Naa — saa vidt naaede han vel aldrig — den fattige Lus, han var. Kunde han stikke en eller anden uskyldig og godtroende ung Pige Blaar i Øjnene og narre hende til et Fejltrin, var det vel det højeste, han kunde opnaa. Gøre hende lykkelig, selv blive lykkelig — aa nej, det var Drømme og Luftkasteller, Fraser og Løgn!

Henrik Sten steg ned fra Skrivebordet og gav sig paany i Lag med Artiklen, idet han jog Fanny Holms Billed bort.

Lidt efter hørte han fra Sideværelset Redaktørens gnavne Stemme med den stærke Snurren paa R'erne:

«Er Henrik Sten heroppe?»

Henrik Sten lukkede Døren op og hilste:

«God Morgen, Hr. Redaktør.»

«Naa, det er jo rart at se Dem igen. Igaar havde vi slet ikke Fornøjelsen, saavidt jeg husker. Har De noget med? Vi skal have noget Manuskript sendt i Trykkeriet.»

Sten rakte ham Artiklen.

«Hvad er det?»

«En Anmeldelse.»

«Hm — igen det dumme Litteraturvrøvl.»

«Hva' behager!»

«Ja — jeg mente ikke Deres Artikel. Den er vist god nok. Men ser De, vi har ikke Plads til al den Litteratur. Vores Publikum bryder sig Fanden om at læse om Bøger og blæser Litteraturen et Stykke. Skriv én eller anden dundrende Løgn, for Satan, — det er der Mening i. Peter — stik i Trykkeriet med dette her Manuskript.»

«Redaktøren maa undskylde, jeg er ikke rigtig oplagt i disse Dage,» sagde Sten i en ydmyg Tone ved Tanken om det Forskud, han agtede at optage ved Kassen.

«Nej, De er nok ikke det. Hvad Pokker er det, De har saa travlt med?»

«Forretninger.»

«Det er vist nette Forretninger. Fruentimmerhistorier naturligvis, Don Johan, som De er.»

Redaktøren drejede sig smaaleende om paa Hælen, før Sten fik Tid at svare ham.

Henrik Sten trak i sin Frakke og kastede imedens

et Blik ned i den lille uhumske Gaard. Nu saa' han dens Hæslighed og Griseri.

— Et Par Minuter efter var han paa Vejen hjemad til sit Logi med et mindre Beløb, han efter nogen Kamp havde faaet Hansen til at udlevere, i Lommen, og følgelig fritaget for alle yderligere Sorger for den Dag.

Der laa ikke længer Sol over Gaderne. Det begyndte at blive diset og taaget. Brostenene var svagt fugtige.

Henrik Sten spiste billig til Middag i en Spisekælder undervejs og skyndte sig saa hjem for at klæde sig om.

Hans gode Humør var vendt tilbage. Hans eneste Tanke var den, at han nu skulde se hende igen, være en hel Aften sammen med hende, og maaské, ja maaské — hans Hjærte hoppede af Henrykkelse ved Tanken — følge hende hjem.

Og hvis jeg nu virkelig gik hen og blev forelsket i hende, fór det pludselig igennem ham. Om jeg i det hele taget kunde blive forelsket, om der virkelig var noget sandt i alt dette — om den gamle, underlige Kærlighed, som de gode, gamle Digtere nu i saa mange hundrede Aar har slidt paa, at man næsten skulde tro, at der ikke var mere igen af den, at de baade havde opdigtet den og digtet den op?

Og gennem hans Erindring dirrede atter Heines

skønne, vemodige Vers, der fra Morgenstunden havde forfulgt ham, og han gentog det halvhøjt for sig selv:

Ei! Kennt Ihr noch das alte Lied,
das einst so wild die Brust durchglüht,
Ihr Saiten dumpf und trübe?
Die Engel, die nennen es Himmelsfreud',
Die Teufel, die nennen es Höllenleid,
Die Menschen, die nennen es Liebe.

— Et Par unge Damer vendte sig og saa' smilende efter ham.

V.

«Jeg er bange for, at den sidste Omnibus er kørt.»

«Snak om en Ting! Saa mange kan Klokken da ikke være bleven.»

«Jo, jeg forsikrer Dem for, at Klokken er over 12. Saa vi gør vist bedst i at tage en Droske.»

«Jeg vil ikke køre i Droske.»

«De vil maaske hellere gaa i det forfærdelige Vejr?»

Der var Omslag i Vejret. En tæt Tøsne vældede i uldne Strimer af Flokker, der lyste op i Mørket, krydsedes og hvirvledes mellem hinanden, ned fra den blæksorte Himmel.

Hun standsede ved den første Gadelygte og saa' ham alvorlig ind i Ansigtet.

«Jamen, det siger jeg Dem — De maa ikke køre med mig.»

«Nej — Gud bevares — naar De har saa meget imod det.»

«Hvorfor vilde De i det hele taget absolut følge mig? Der var jo ingen, der bad Dem derom.»

«Vilde De virkelig gøre en af de unge Henningsens Ulejlighed i saadan en Snestorm?»

«Naa — ja ja da — saa følg mig til en Droske. Der holder vel en paa Kongens Nytorv.»

«Det tænker jeg. Vil De ikke have min Arm.»

«Nej Tak.»

«Ellers falder De Herren hjælpe mig. Brostenene er saa glatte.»

Hun tog modstridende hans Arm. Og et Par Minuter arbejdede de sig tavse frem gennem Snefoget ud imod Kongens Nytorv. De kom fra en af Gammelholms Gader.

Torvets aabne Flade laa hvid af Sne. De faa Fodgængere i den sene Aftentime evnede ikke nær at trampe Snedækket i Søle. Som et Par hvide Spøgelser sad de to gamle, ærværdige Digtere udenfor Teatret og saa haabløst ud i Vinterlandskabet.

Udenfor d'Angleterre holdt en enlig Droske.

Henrik Sten raabte den an:

«Kan De køre?»

«Værs'artig Herre — naar det blot ikke er for langt. Jeg skal være her igen om en halv Time.»

«Det er lige foran paa Gamle Kongevej.»

«Ja — saa kniber det saagu næsten. Naa ja, staa bare ind.»

Henrik Sten hjalp Frøken Holm ind i Vognen og gjorde saa Mine til at ville trække sig tilbage:

«Lykkelig Rejse, Frøken.»

Fanny Holm havde trukket Sløret tæt ned for Ansigtet. Sneflokkerne, der smæltede for hendes Aandedræt, overdryssede Sløret med draabeglinsende Perler. Og bag alt det hvide og glitrende saa' han kun utydeligt hendes eget friske og blussende Ansigt med de straalende Øjne, der blev dybe og fugtige, nu da de vendtes mod ham.

«Det er forresten Synd, De skal gaa igennem Byen i det Vejr, Sten,» henkastede hun.

«Naar her endda var en anden Droske,» fiskede han.

Hun lagde sig tilbage i Vognen, saa at han ikke kunde se hendes Ansigt.

«Saa kør med mig,» hviskede hun knapt hørlig.

«Hvad Nummer?»

Han sagde det køligt og forretningsmæssigt, skønt hans Stemme sitrede af Triumf.

«Ja — jeg bor jo i Nr. 21. Men det er ikke værd at lade Drosken køre lige til Døren. Lad den holde ved Nr. 11.»

«Nr. 11, Gamle Kongevej,» brølede Sten op til Kusken, der sad paa Bukken og kiggede tilbage over Skulderen med et forstaaende Grin.

«Naa, endelig. Altsaa Nr. 11.»

Henrik Sten sprang ind og lukkede Døren til efter sig.

Straks efter rullede Drosken hurtig og stilfærdig ned gennem Byens snedækkede Gader.

Han havde villet sætte sig ved Siden af hende paa Bagsædet, men hun havde læmpelig stødt ham fra sig.

«Nej, kom ikke saa nær til mig. Vi er saa vaade begge to.»

Saa sad han paa Forsædet og kiggede i Mørket over paa sin Ledsagerske. Han skimtede kun noget ubestemmeligt sort og hvidt i det ene Hjørne af Drosken. Køretøjets Ruder var som blændede af Snevandet, der i tætte Strimer silede ned over dem.

Kun nu og da laante en Lygte ham et Øjeblik sit Lys. Og han saa', hvor hun sad der og krøb sammen, frysende og angst.

Han var paa det rene med, at han havde Grund til og burde kunne té sig som Situationens Herre.

Men underlig nok følte han sig trykket af den samme tvungne og forlegne Stemning, der øjensynlig besjælede hende.

Drosken var allerede naaet gennem Østergade og svingede ud over Amagertorv, før de havde mælet et Ord til hinanden.

Han følte det paa Tide at bryde denne pinlige Taushed. Om ikke andet maatte han indlede en ganske banal Konversation. At tie længer vilde være for farligt.

«Det var en morsom Aften?» begyndte han. «Ikke sandt?»

«Aa jo.»

«Henningsens er rare Mennesker.»

«Aa ja.»

«De siger ikke meget, Frøken Fanny. Er De ikke i godt Humør? De lod dog saa glad deroppe.»

«Jo, jeg er netop i godt Humør.»

«Saa er det altsaa mit Selskab, der gør Dem forstemt. Har jeg stødt Dem, fornærmet Dem, eller hvad skal jeg kalde det — paa nogen Maade i Aftenens Løb?»

«Nej, tværtimod, De har fuldstændig imponeret mig i Aften.»

«Hvad mener De med det?»

«Jeg mener, at jeg aldrig har sét Dem saa elskværdig. Jeg troede i det hele taget ikke, at De kunde være saa elskværdig.»

«Hvor det er heldigt, at det er saa mørkt, at jeg ikke kan se Dem le ad mig.»

«Jeg lér ikke ad Dem, Sten. Tværtimod.»

«De græder da vel ikke?»

Hun svarede ikke.

«Frøken Fanny.»

Stadig intet Svar.

Saa flyttede han sig over til hende, søgte og fandt hendes Haand, som han læmpelig trykkede, og hørte, at hun kvalte sin Hulken i Lommetørklædet.

«Kæreste Fanny,» bad han. «Sig mig dog,

hvorfor De græder! Jeg vilde saa nødig, at det skulde være for min Skyld.»

Han løj ikke, da han sagde disse Ord. Han vidste meget godt, at det var for hans Skyld, hun græd og var fuldstændig paa det rene med den afgørende Sejr, han i Aftenens Løb havde vundet. Men nu, da han kunde høste Sejrens Frugter, tøvede han. En Ængstelse, han ikke før havde kendt, holdt ham tilbage, forbød ham at lægge Armen om hendes Liv og drage hende ind til sig.

Var det ikke Synd?

Det var en Tanke, der pludselig og voldsomt trængte sig ind paa ham. Og den stæmmede hans Aandedræt hæftig tilbage, de flygtige, men for hans ophidsede Forventning dog saa langvarige Sekunder, der gik hen, før hun svarede.

Var det ikke Synd at drage dette fremmede Menneskes Skæbne ind ad de haabløse Baner, hvis Ende han ikke en Gang kendte for sit eget Vedkommende? Hvor kunde han, den hjemløse, ludfattige Proletar tage Ansvaret paa sig, at opkaste sig til Herre over denne nittenaarige, rene og uskyldige Verden af Følelser, han ikke kendte, ikke forstod og knapt nok bøjede sig for i Respekt? Han var ikke samvittighedsløs, ikke nogen rutineret Forfører. Ingen Stund faldt det ham ind at efterstræbe dette unge, friske Jomfrulegeme for dets egen Skyld. Men der var jo en anden Art af Forførelse, langt farligere, fordi den er langt finere og mere sjælfuld.

Og var han ikke allerede et godt Stykke fremme paa denne Forførelses Vej?

«Jo, det er for Deres Skyld, jeg græder,» kom det endelig dumpt og tonløst fra hende.

Han rykkede sig instinktmæssig et Stykke tilbage. Nu skulde altsaa den kaade, letsindige Leg, han havde drevet med hende, til at slaa over i Alvor.

«Aa, det mener De ikke,» sagde han lavt.

«Ikke?» lød det bittert fra hendes Hjørne.

Han sad tavs, uvis om han her skulde gribe til eller tvinge sig til Kulde. Var det maaske ikke bedst, om han standsede Drosken og sprang ud?

Dette Eventyr kunde let føre til mere, end han nogensinde havde tænkt!

— Hvad Fanden vilde jeg ogsaa ind i den Droske, spurgte han halv ærgerlig sig selv. Det er dog saa sin egen Sag at sidde saa nær og saa fortrolig med en køn ung Pige, som man har den største Lyst af Verden til at kysse, og alligevel ikke tør tage i sine Arme af Frygt for det, der vil følge efter. Før jeg ser mig for, sidder jeg til Halsen i en hemmelig Forlovelse. Naturligvis hemmelig! Med Folk af min Kaliber forlover man sig ikke officielt. —

Vognen kørte over Halmtorvet og jollede ud ad den brede Vesterbros Passage, hvor der over alt var lukket og slukket. Der var næsten ingen Mennesker paa Gaderne. De sidste Gæster fra

Varietéerne var længst forsvundne ind ad Byens Natteknejper til. Det slog Sten, at han selv burde være gaaet et lignende Sted hen.

«Henrik,» hviskede det med ét ganske sagte i hans Øre.

Han drejede sig en Smule paa sin Plads og havde med det samme hendes Arme om sin Hals. De vaade Kaabeærmer pressede sig mod hans Kinder, hvad der gav ham en isnende og kølende, men ret behagelig Fornemmelse.

«Men Fanny,» slap det ham sagte ud af Munden.

Han mærkede, at hun havde trukket Sløret op. Hendes varme, vaade Læber søgte hans. Og han kyssede igen. En Gaslygte ved Svinget til Højre fra Vesterbrogade ned til Gammelkongevej gled pludselig tæt forbi og sendte sin fulde Klarhed ind gennem Vinduet og viste ham hendes røde, forgrædte Kinder og Øjnene, der stod fulde af Taarer endnu. Straks efter laa Mørket igen om dem. Og paany fandt hendes Læber hans Mund og pressede sig mod den tæt og længe.

«Aa Henrik, jeg holder saa meget, meget af dig.»

«Min egen, søde Pige.»

Han lukkede hendes Mund med Kys, ængstelig for de næste Ord, hun vilde sige. Og hun klamrede sig tæt til ham, hendes Aande gled over hans Ansigt, Fugtigheden fra hendes Kaabeærmer begyndte nu langsomt og temmelig ubehageligt i Draaber at sive ned ad hans Ryg.

Saadan sad de tæt mod hinanden et Minut.

Saa standsede Drosken med et Ryk.

Hun slap ham hastig, strøg sig med Haanden over Panden og syntes pludselig at komme til sig selv igen.

«Er jeg allerede hjemme?»

«Ja — allerede — søde Fanny.»

«Den Køretur var altfor kort. Saadan kunde jeg have kørt med dig til Verdens Ende.»

Han vendte Ansigtet til den anden Side for at skjule et lille Smil. Den profane Tanke var i samme Øjeblik, hun sagde disse Ord, faldet ham ind, hvormeget den Tur vel vilde koste i Timetakst.

Droskekusken slog Døren op ved den Side, hvor han sad.

«Nu snér det ikke længer, go'e Herre,» sagde han. «Maanen er nok ved at titte frem. Saa hvis det skulde være en lille Maaneskinstur —»

«Hvormeget, højstærede?» afbrød Henrik Sten kort hans Meddelsomhed, medens han hjalp Fanny ud af Drosken.

«Tak — lige to Kroner.»

«Værsgo.»

«Tak, mange Tak. God rolig Nat.»

Kusken sad allerede paa sin Plads igen og saa' ned paa de to med et gemytligt Grin. Saa fik han Traveren vendt og styrede ind mod Byen igen for at befordre det næste Par hjemad. —

«Nr. 11» læste Henrik over Porten.

«Ja, jeg skal et lille Stykke længere frem,« sagde Fanny Holm forlegen, hun stod og skrabede i den løse Sne ved Rendestenen med sin Paraply.

«Det er jo ogsaa sandt,» han lo.

Hun stak sin Arm kælent ind under hans:

«Du stygge Dreng! Skal du nu straks gøre Nar ad din lille, tossede Ven?»

«Gøre Nar — nej, kæreste Ven.»

«Ja, du finder det vist meget underligt, at jeg ikke tør lade Drosken køre mig helt hjem. Men det kunde saa let ske, at nogen derhjemme var vaagen. Og saa skulde de naturligvis straks have at vide, hvem det var, der kørte mig hjem.»

«Maatte de da ikke vide det?» spurgte han og saa' stivt paa hende.

Hun slog Øjnene ned og tøvede med Svaret.

Endelig kom det:

«Nej du — ikke saa gærne — endnu.»

Han fandt det hensigtsmæssigt at spille en lille Komedie. Derfor forsøgte han at trække sin Arm til sig, samtidig med, at han satte en krænket Mine op. Men hun holdt godt fast og klyngede sig fast ind til ham.

«Nej, Henrik, du maa ikke blive vred paa mig. Jeg bærer mig jo kun ad paa den Maade, fordi det er nødvendigt. Aa, du skulde blot vide, hvor meget mine Forældre har imod dig, hvor ondt næsten alle Mennesker tror om dig.»

Han stod stille og rev Armen til sig:

«Naar det er Tilfældet, skal du heller ikke gøre dig Ulejlighed med at holde af mig.»

«Aa Henrik —»

«Nej, jeg mener, hvad jeg siger. Jeg er hverken Tyv eller Morder eller» — han smagte lidt paa Ordet — «Vekselfalskner. Jeg har aldrig begaaet en Handling, der retfærdiggør den Slags Domme over mig. Og vil du tude i Kor med de andre, faar du sejle din egen Sø.»

Fanny græd.

«Henrik, jeg tror jo, jeg vèd om dig, at du er det bedste Menneske i Verden. Hvad tror du, jeg bekymrer mig om, hvad alle de andre siger? Jeg har holdt af dig fra første Gang, du kyssede mig, du husker nok den Port — jeg skæver til den og smiler, hver Gang jeg gaar forbi den. Henrik, du maa ikke være ond imod mig. Jeg elsker dig jo, jeg kan ikke gøre for det. Men du er den første, den eneste, jeg har brudt mig om, og jeg skal være saa god imod dig, og du maa forlange af mig, hvad du vil, blot jeg maa faa Lov at være din egen, egen — lille — uartige Pige.»

Henrik Sten bøjede sig rørt over hende og kyssede hendes Mund, der bønlig var vendt op imod hans.

«Ja, ja, lille Fanny. Saa lader vi staa til. Og saa faar det gaa, saa godt det kan.»

De var nu tæt ved hendes Gadedør.

«Hør du,» sagde hun og saa' ham skælmsk

op i Ansigtet. «Skal vi ikke gaa et lille Stykke tilbage? Det er saa morsomt at holde dig under Armen? En lille Tur op over Svineryggen, hvad?»

«Ja, gærne,» svarede han.

I Grunden var han slet ikke saa henrykt over hendes Forslag. Dels havde han udregnet, at Klokken nu var saa nær to, at det vilde knibe for ham at naa i rette Tid ind til én af Nattekaféerne og faa den Bajer, han i høj Grad følte Trang til, dels var hans Støvler ikke ganske vandtætte og navnlig ikke beregnede paa et Føre som det, de gik og traadte i: over hele Vejen et drivende Sjask af iskoldt Snevand, der ubarmhjærtig trængte ind gennem hans hullede Saaler.

De gik op over Svineryggen. Her laa Sneen endnu usmæltet og nogenlunde fast, saa hans stakkels Fødder næsten følte en Slags Lindring.

Hun hængte tungt ved hans Arm.

«Hvor her er yndigt,» sagde hun.

Maanen var nu helt traadt frem fra Skyerne, der sagte veg og sank i Vester. Dens matte Sølv badede de snepudrede Træer i Villaernes Haver og blinkede ud over St. Jørgenssøens krappe Smaabølger.

«Ja, Gu' er her pænt,» sagde han, der paa Grund af sine vaade Fødder var betydelig mindre lyrisk stemt.

Langsomt gik de Arm i Arm ad den smalle

Dæmning. De talte ikke ret meget, ofte stod de stille, og dybt og kærligt saa' hun ham ind i Øjnene.

«Henrik — jeg elsker dig,» hviskede hun hver Gang og klyngede sig fastere ind til ham.

Ellers lyttede de stille og drømmende til Nattens mangehaande, sære Lyde, der over Søen bares ud til dem fra den sovende By. Bølgernes Skvulpen opad Breddens regelmæsssige, fladtskraanende Stensætning, de nøgne Grene, der sagte knækkede i den faldende Frost dernede i Villahaverne, den vage Dønnen af en rullende Vogn bag dem paa Gammelkongevej. Hvor nu og da et enligt Lys brændte bag et Vindu i et af Husene, standsede de og grublede i Forening paa, hvad der vel kunde foregaa derinde, uden dog at give deres Tanker Ord. Sad nu en forpint Sjæl derinde i Kamp for Føden og vred sin Hjærne i fortvivlede Beregninger i denne sene Stund? Eller var der to elskende sammen, som endnu havde glemt at puste Lyset ud? Var det *hans* Skygge, der nu gled frem bag Vinduet og trak Rullegardinet ned? — Eller saa' det stille, rolige Lys ned over Hovedgærdet til et ulykkeligt og sygt Menneske, der nu vaandede sig i Smærte paa sit sidste Leje? Eller hvilke Nattens Hemmeligheder røbede de spredte, sjældne Lys fra de slumrende Huse, hvert med sin lille uendelig rige Verden, som man ved Dag gaar saa kold og ligegyldig forbi — en død og stum Stenmur, man ikke kender og ikke bryder sig om, til en Nattetime

og en Stemning og et ensomt blinkende Lys pludselig river den kolde Stenmur ned og lader Fantasien faa frit Løb over Verdenen derindenfor i de Stunder, da «der elskes og myrdes», da der savnes og længes og bæres et Kor af søvnløse Nætters Klager udover hele den slumrende Jord, som ligger udenfor stille og stor, men kender slet intet Trøstens Ord for det mangt, der piner og nager. —

Ovre fra Banegaarden lød gennem Mulmet et skarpt og gennemtrængende Hvin som fra et dødelig saaret Rovdyr. Straks efter saa' og hørte de Toget, der foran dem klirrende og raslende gled frem over Skinnerne, der laa blanksorte mod Sneen og saa' ud som om de selv havde Liv og rastløs bugtede sig fremad mod det fjærne. De saa' i et Nu den store, flammende Lanterne foran paa Lokomotivet, saa dukkede Toget ind under den første af de høje Jærnbanebroer, smuttede straks frem igen som en Snog af sit Skjul, fòr larmende og med svære Røgskyer hvirvlende over sig den korte Strækning mellem Søerne og forsvandt saa under den anden Jærnbanebro ud i Natten, hvor de tabte det af Syne.

«Lad os vende om,» foreslog Henrik Sten.

Medens de lidt hurtigere gik hjemad — det var begyndt at fryse og det var ikke fri for, at de mærkede Kulden — fik han Munden paa Gled.

«Ja, Fanny,» sagde han. «Naar nu vi to sad i en af de Vogne og rullede bort gennem Natten

— vi to alene — langt bort herfra til et Sted, hvor ingen kendte os, og hvorfra vi aldrig skulde vende tilbage!»

«Hvorfor ikke vende tilbage?» spurgte hun blidt. «Vi har jo dog saa mange Kære herhjemme.»

«Ja du maaské. Jeg har det ikke.»

«Henrik — saadan maa du ikke tale.»

«Jeg kan ikke gøre for det, Fanny — det var det tossede Jærnbanetog, der gjorde mig sentimental. Jeg kender den Følelse, har haft den saatit jeg har set et saadant Tog dampe bort og forsvinde i Mørket, mens man selv staar tilbage i al sin luvslidte Fattigdom? Har du aldrig prøvet at staa paa Perronen nede paa Banegaarden, naar Aftentoget gaar til Korsør? Dragerne kommer slæbende med Kufferter og Kasser, de rejsende putter sig ind i Kupéerne, Dørene lukkes. I Vinduerne kommer de mange Ansigter til Syne. De taler de sidste Ord til Farvel ned til Vennerne, der har fulgt dem til Toget. Lokomotivet har Dampen oppe, puster og spyer sort Kulrøg fra sig. Ud over Skinnerne gaar en Mand krumbøjet med en Lygte og kigger efter, om Skiftesporene er paa Plads, om alt er i Orden. Saa ringer den store Klokke henne under Halvtaget for tredie Gang og Stationsforstanderen støder i Fløjten, og ud af alle Kupévinduerne bøjer Hovederne sig for sidste Gang. Og de paa Perronen vifter med Lommetørklæder. Farvel! Lykkelig Rejse. Toget glider langsomt

langs Perronen. Hele Hoben følger efter det. Ingen kan blive færdig med at tage Afsked, før Lokomotivet tager Fart. Man skulde tro, at Rejsen galdt Verdens Ende; og maaske gaar den saa kun til Roeskilde eller Sorø eller Korsør eller et andet lille Hul, hvor Livet er ganske saa fattigt og smaatskaaret som i dette lille Hul, og hvor den samme ondskabsfulde Sol skinner paa din falmede Frakke, og den samme ondskabsfulde Næste ser Skæven i dit Øje. Maaské. Men det behøver man jo ikke at huske, ikke at vide. Selv over Korsør gaar der jo Veje ud til Verden, den store, vide Verden, hvor man ikke paa Forhaand er kendt, over Hamborg til Berlin eller Paris eller Wien eller hvorhen det skal være. Og du selv har, naar du drejer dig paa Hælen og langsomt gaar ud gennem Ventesalen og giver Kontrolløren de 15 Øre for din Perronbillet, denne triste, vémodige Tyngsel i dine Tanker, denne bitre Smag i din Mund, som om du nu stod ene og fattig tilbage, som om Lykken og Livet var rejst bort for at leve videre et Sted langt borte, hvorhen du selv aldrig naar — som om al din Part af Lykken var den Perronbillet, der gav dig Ret til at se de andre drage bort — og som om din ydmyge Skærv til Livet, alt du ejede, at købe dig Lykken for, var de usle femten Øre, du gav for Billeten.»

Hun saa' op paa ham med store Taarer i Øjnene.

«Aa, Henrik — det er saa fortvivlet at høre

dig tale saadan. Du maa ikke paa den Maade opgive alt Haab. Der er jo saa meget for dig at vinde — med dine Evner — dit lyse, klare Hoved. Der kan være saa megen Lykke bestemt for dig her hjemme.«

«Hvor skulde den ligge begravet?»

Hun standsede og slog Armene om hans Hals.

«Hvis du selv vilde, Henrik, hvis du for Alvor kunde tro paa mig og holde af mig, saa du glemte alle de bitre, blaserte Tanker, du bærer paa, saa kom der maaské den Dag, da jeg kunde sige dig, hvor i alt Fald lidt af din Lykke laa.»

Han kyssede hende.

«Kære, gode Pige.»

De kom ned paa Gammel Kongevej igen og stod et Par Minuter efter udenfor hendes Hjem.

Hun rakte ham Haanden:

«Tak for i Aften, Henrik. Du har gjort mig lykkelig og glad, mere end du selv véd.»

Han rystede tvivlende paa Hovedet og smaalo:

«Mener du virkelig det?»

Hun saa' meget alvorlig paa ham.

«Ja — Henrik, det mener jeg. Og tro ikke, jeg er den dumme, lille Pige, du før i Aften maaské har holdt mig for. Jeg gør mig ingen store Forventninger. Jeg bilder mig slet ikke noget ind — at du skulde holde alvorlig af mig — at jeg lille, ubetydelige Stakkel skulde være noget for dig. Dertil kender jeg dig for godt. Jeg vil ikke bede

dig om noget, ikke tage Løfter af dig eller sætte dig Stævne. Jeg gav dig mine Kys, min Kærlighed, min Fortrolighed, min Sjæl af egen fri Vilje, fordi jeg ikke kunde andet. Jeg forlangte slet intet igen.»

«Hvornaar ses vi?» spurgte han med hendes Haand i sin.

«Det vèd jeg ikke, Henrik,» sagde hun. «Bryder du dig om at se mig, mødes vi nok snart.»

Hun slog over i en lettere Tone.

«Byen er jo ikke saa stor. Vi løber nok paa hinanden en skøn Dag.»

«Ja ja da,» sagde han stilfærdig. «God Nat, Fanny.»

«God Nat — kære, kære Henrik.»

Han kyssede hende endnu en Gang. Saa skød han hende læmpelig ind ad Porten og trak den til efter hende.

Og han gik langsomt og eftertænksomt hjemefter.

Han følte sig let og fri til Mode og trak Vejret dybt i lange Drag, indaandende med Velbehag den friske Natteluft.

Altsaa var han ikke forlovet. Han havde ingen Letsindighed begaaet. Han var frank og løs, med frie Hænder, sin egen Mand.

Og hvilken fornuftig lille Pige, tænkte han, virkelig erkendtlig, fordi hun havde sparet ham

for Skaberi og Hykleri — eller ogsaa for et pludseligt, brutalt: Hertil og ikke længere.

«En rigtig, fornuftig, lille Pige,» sagde han halvhøjt og slog fornøjet sin Stok i Brostenene.

Kun Mindet om en behagelig Aften og om et Par bløde, barnefriske Læber, ingen Eftervè eller Fortrydelse fulgte ham nu hjem. Han havde altsaa spillet sine Kort godt.

Maanen stod stor og blank paa Himlen og lyste klart for hans Vej. Gaderne var blevne haarde og tørre, kun hist og her lidt glatte.

VI.

Paa tredje Sal i et af de gammeldags, snavsede og grimme Huse ved Nørrevold standsede Henrik Sten og læste paa den Porcellæns-Dørplade, hvis ene Hjørne antagelig ved Flytning var slaaet af.

C. F. Ravn,
Værkfører.

Saadan lød Inskriptionen.

Her maa det være, tænkte Henrik Sten, men ventede dog endnn et Øjeblik, før han trak i Klokkestrængen.

Det var aabenbart en grumme tarvelig Ejendom, han var kommen ind i. Den skumle og smudsige Trappegang varslede intet godt. Den vendte sine smaa, upolerede Ruder, hvis Hjørner var overtrukne med Spindelvæv, ud imod en snæver og stinkende Gaard. Et Vindue stod aabent. Gennem det trængte en blandet Lugt af Grønkaal og Vaskevand og slet passede Latriner op til ham dernede fra Dybet. Og Trappetrinene var brune af Snavs, i hvilket der hist

og her drev en vældig hvid Spytteklat som Flødeskum paa Chokolade.

Her ser ikke hyggeligt ud, sagde Henrik til sig selv, men det passer jo med Beskrivelsen, at hun er af tarvelige Forældre.

Han ringede paa og rensede sine Støvlesaaler ved Hjælp af en brøstfældig Maatte, der saa' ud til at blive benyttet af alle, der gik forbi.

Der blev ikke straks lukket op. Men inde fra Lejligheden hørte han Graad og Barneskrig og Lyden af en smældende Kvindestemme.

Henrik Sten smilede:

Bedre og bedre!

Og han ringede igen.

Lyden af et Par Slæber, der droges tungt hen over Gulvet, lød derinde fra. Slaaen blev skudt til Side, og en middelaldrende, tarvelig og nusset paaklædt Matrone stak et fedladent og furet eller maaske rettere folderigt Ansigt frem i Aabningen mellem Karmen og Døren, som hun forsigtig holdt paa Klem. Hun missede med Øjnene og kiggede i Trappegangens usikre Halvlys mistænksomt paa den fremmede:

«Hvem er det?»

«Undskyld, hvis jeg kommer til Ulejlighed,» begyndte Henrik Sten.

Den ældre Dame havde nu faaet Døren helt op og opdagede, at det var en nogenlunde velklædt Person, hun talte med.

«Aa, jeg be'r,» sagde hun med et Forsøg paa et Smil, der druknede i Fedt. «De vil maaske tale med min Mand. Han er lige gaaet paa Holmen. Det var rigtignok kedeligt.»

«Undskyld, Frue — det var Frk. Hilda Ravn, jeg gærne vilde hilse paa — Skuespillerinde Frk. Ravn. Ja, maaske er jeg gaaet fejl.»

«Nej, det er ganske rigtigt. Hilda er min ældste Datter. Vær saa artig at komme indenfor.»

«Tusind Tak.»

Henrik Sten blev vist ind i et lille Værelse til Gaden, der kun var halvvejs møbleret. En lillebitte Sofa støttede sig til den ene Længdevæg og kiggede længselsfuldt ud i det tomme Rum efter et Bord og Stole til Selskab. Henne ved Vinduet stod et overblækket Skrivebord med en Feltstol foran. Paa Væggene hang et Par indrammede Kobberstik og ét Oljetryk, forestillende en krumbøjet og hvidhaaret Vandringsmand, der med et kraftigt Greb om Midten paa sin Stav og et tillidsfuldt Blik imod Himlen er i Færd med i smaa Skridt at bestige et Bjærg, han i en yngre Alder med Lethed kunde have skrævet over.

«Min Mands Arbejdsværelse,» forklarede Fru Ravn med en elegant Haandbevægelse. «Vær saa god at tage Plads. Fra hvem maa jeg hilse.»

«Mit Navn er Sten. Jeg er Journalist.»

Fruens laskede Ansigt blev sukkersødt.

«Aa, Hr. Henrik Sten. Jo Dem kender vi skam

godt. Det vil rigtignok fornøje Hilda. Nu skal jeg straks kalde paa hende. Men De maa da endelig sætte Dem ned.»

«Mange Tak.»

Henrik Sten anbragte sig paa Feltstolen efter et mistroisk Blik til den mindre tillidvækkende Sofa, og Fru Ravn forsvandt ind i Sideværelset, hvis Dør hun omhyggelig lukkede efter sig.

Der hørtes paany Graad og Barnestemmer derinde fra; saa en myndig Stemme, der i en dæmpet Tone tyssede paa dem og et lille Klask som af en Ørefigen. Saa blev alt stille.

Henrik Sten ventede nogle Minutter, i hvilke han saa' sig omkring i det fattige Værelse.

Herregud, er det *saa* smaat, tænkte han.

Det gamle, falmede Tapetpapir paa Væggen havde hist og her store Flænger og Laser. Ligesaa ældede og forfaldne var Vindueskarmene om Stuens eneste Fag. Kun Gardinerne var sirlige og propre og vidnede sammen med det hvide, renvaskede Gulv til Fordel for en omhyggelig Husmoder.

Af Portræterne over Skrivebordet var der ét, der fængslede hans Opmærksomhed. Det forestillede den unge Skuespillerinde, han kom for at besøge, i Kostumet fra hendes Debutrolle, korte Skørter, dybt nedringet Flitterstads om Bryst og Skuldre, udslaaet Haar, der faldt hende langt ned over Halsen. Hun debuterede nemlig i et af de gode, gamle romantiske Stykker, der for Staffagens og Dragternes

Vedkommende giver Fantasien hos Sceneinstruktøren et saa behageligt Spillerum.

Det var i denne Rolle, at hun havde vakt Henrik Stens Interesse. Hun fremsagde Vers som et Uhyre og saa' glimrende ud i Dragten, med de mørke, skinnende Øjne og det kulblanke Haar, som en Zigøjnerske, fyrig, ubændig, sydlandsk vild.

Det Billede stod for hans Fantasi, dengang han i en ledig Formiddagstime bestemte sig til at gaa op og aflægge hende en Visit som Kvittering for Brevet, hun for et Par Dage siden havde skrevet ham til.

Og samme Billede hang nu paa Væggen og bestyrkede kraftig hans Illusion. Unægtelig, nogen Skønhed kunde man ikke kalde hende. Dertil var Trækkene baade for dristige og for grove. Men noget var der alligevel ved hende, som betog, noget sansepirrende, berusende, æggende, der ganske fattedes den blide, uskyldige Kvindelighed og Ungpigekyskhed hos Fanny!

Fanny!

Den bratte Idéassociation fremkaldte med ét alle Gaarsaftenens Minder i ham. Han jog dem hurtig fra sig og skældte sig selv ud, fordi det et Øjeblik faldt ham ind, at han nu stod i Begreb med at begaa en Slags Utroskab mod hende.

Fordømt Sludder!

Han skyldte hende jo intet, havde intet lovet hende. Han besad jo endnu fuld og ubeskaaren

sin Ret til at søge lystigt Eventyr, hvor Lejlighed gaves, sin tøjlesløse Frihed, sin Ungdom, sin glade Ungdom! Ungdommen *sans consequences*!

Der blev taget fast og sikkert i Dørgrebet inde fra den anden Stue. Han rejste sig.

Rank og høj kom Hilda Ravn ind i Værelset med begge Hænder strakte imod ham.

Endnu før hun havde sagt ét Ord, var al Illusion for Henrik Sten bristet og forsvunden for den ene Tanke:

Hvor hun er grim!

Han tog hendes Hænder, som hun trykkede fast og hjærtelig og længe i sine. Saa udbrød hun:

«Tak, Tak fordi De kom.»

«Det er mig, der skal takke Dem for Deres Brev, Frøken,» svarede han. «Det er saa sjældent, at en Mand i min Stilling vinder Paaskønnelse for, hvad han skriver, særlig sjælden, at Takken kommer fra Teatrets lidt vanskelige Folkefærd.»

«De er den eneste, der har været god imod mig,» erklærede hun. «Og jeg har længtes saadan efter at se Dem. Jeg har aldrig haft Idé om, hvordan De saa' ud. Paa Teatret sagde de, at De var saa grim. Og saa er De i Virkeligheden saa helt anderledes, end jeg havde forestillet mig Dem.»

Henrik Sten bukkede.

«Aa — det skulde slet ikke være en dum Kompliment. Jeg siger aldrig Komplimenter. Jeg siger kun, hvad jeg mener, og gør kun, hvad jeg vil.»

«Det var meget sagt,» mente han.

«Men ikke formeget» — og hendes mørke Øjne lynede. «Men lad os ikke tale om det. Jeg har saa meget andet at spørge Dem om. Her kan vi ikke blive. Det er en Skam, at Mo'er har vist Dem herind. Hun har heller ingen Takt.»

Hilda Ravn slog Døren op til Sideværelset og kaldte:

«Aa Mo'er.»

Fru Ravn kom til Syne i Døren.

«Ja — Hilda.»

«Hvorfor har du vist Hr. Sten herind? Det er da ingen Manér. Er der ikke varmt i Salen?»

«Nej — men nu skal der straks —»

«Ja, lad mig se det. — Aa, Hr. Sten, hvis De saa vil følge med mig.»

«For min Skyld maa ingen gøre sig Ulejlighed, Frøken.»

«Aa, Passiar. Kom nu bare.»

Henrik Sten følte sig allerede ret imponeret af den unge energiske Dames korte, kraftige Sætninger. Han var ganske paa det rene med, hvem det var, der regerede her i Huset, og vilde have været det, selv om han ikke havde set den ydmyge, næsten angerfulde Mine, hvormed Moderen tog imod hendes Bebrejdelser.

Han fulgte med hende gennem Familjens Spisestue, der saa' snudsket og uryddelig ud og øjensynlig til dagligdags tjente til Opholdssted for de

yngre Børn, der dog nu var skaffede til Side. En enkelt af dem laa og sov paa Sofaen — en Pige i tretten-fjorten Aars Alderen. Hun strakte Benene fra sig og fremviste et Par velformede, fyldige Lægge.

«De maa ikke se Dem om herinde,» sagde Hilda med et forlegent Smil. «De smaa har lige leget her.»

Henrik Sten svarede med en høflig Knurren og lod sig lukke ind i Salen, et pænt møbleret Værelse med rundt Mahognitræsbord, Hængelampe, tre-fire Flugtstole, opretstaaende Instrument og over det hele et vist ubestemmeligt Præg af Kulde og Død, der fortalte, at «Salen» virkelig var Sal og til hverdags aldrig blev benyttet.

«Saa,» sagde Skuespillerinden og lukkede Døren haardt i efter sig. «Hvis De saa vil behage at tage Plads. Ryger De en Cigaret? Jeg ryger selv.»

Hun bød ham Cigaretter, og de tændte begge.

I det samme kom Moderen ind med Favnen fuld af Brændestykker. Hun lagde sig paa Knæ foran Kakkelovnen og gav sig med Omhu til at tænde op uden at turde saa meget som sende et Blik til Datteren — Familjens Stolthed, Berømmelse og Svøbe.

«Undskyld, Frue, men det behøves ikke. Her er slet ikke koldt.»

Henrik Sten følte sig meget forlegen ved Situationen.

«Vist behøves det,» afbrød Frøken Hilda ham. «De skal da ikke sidde og fryse.»

«Men jeg forsikrer Dem» —

«Jo, Hr. Sten,» bekræftede Fru Ravn i sin ydmyge Tone og stadig paa Knæ foran Kakkelovnen. «Hilda har ganske Ret. Her er virkelig koldt. Men jeg faar det straks til at brænde. Og Kakkelovnen trækker ganske udmærket. De véd nok, Kakkelovnene i de gamle Huse er meget bedre end disse nymodens Kaminer.»

Henrik Sten trak paa Skuldrene og fandt sig i det uundgaaelige. Han sendte et Blik over Bordet til den unge Pige, der med Cigaretten i Munden havde strakt sig i en Flugtstol og utaalmodig trommede med Fingrene paa Bordpladen.

— Jeg tog alligevel fejl, tænkte Henrik Sten. Grim er hun ikke, nej, slet ikke. Hvor hun sidder dér, stolt og selvbevidst, skønt hun slet ingen Ting er, andet end en uartig, forkælet Tøs med Skuespillerindenykker. — Det er dog et flot Pigebarn, skønt hun ser saa bleg og sygelig og usund ud. Kulisseluften hænger ved. —

Og han mønstrede med Blikket hendes Skikkelses faste og smidige Linjer. Hun havde ikke ventet hans Komme og ikke faaet Tid til at pynte sig. Men den simple, blaatærnede Hvergarnskjole, der var hendes Hjemmedragt, sluttede tæt og glat om de prægtige, ungdommelige Former, om de

runde, fintformede Skuldre, den smalle Midie og det høje Bryst, idet den lod Halsen fri, den stærke, korte Hals, der bar det sortlokkede Hovede saa kækt. Som hun sad dér kunde han under Kjolen skimte hendes lille Fod med den høje, elegante Vrist og en Smule af Smalbenet, hvor Kjolen gled op.

Over Panden faldt Haaret hende ned i forvirret Brus, næsten lige ned til de mørke, ørneagtige Øjne, der dristigt saa' frem under de stærkt fremtrædende Bryn. Men Munden med de underlig blodløse Læber var styg, Overlæben sad for højt og blottede de uregelmæssige Tænder.

Alligevel — der var noget ved hele Apparitionen, selv ved den ufriske Teint, der drog ham. En vis lad, sengevarm Sanselighed vilde han nærmest kalde det.

— «Er du ikke snart færdig, Mo'er?» skændte hun.

«Jo, Hilda — jo, nu brænder det.»

Den gamle rejste møjsommeligt sin svære Krop og tridsede stilfærdig ud af Stuen.

«Naa Gudskelov,» udstødte Hilda mellem Tænderne.

«Jeg er ked over al den Ulejlighed, jeg har voldet,» sagde Henrik Sten og saa' paa hende.

«Det skal De aldrig bryde Dem om. Nu har vi det for os selv, og om et Øjeblik bliver her varmt. Og nu skal De fortælle mig rigtig meget.

De har skrevet saa smukt om mig. Sig mig nu ærlig: tror De, jeg har Talent?»

«De har i alt Fald Temperament,» svarede han. «Og det er straks store Sager i vore Dage.»

Hun syntes ikke fornøjet med denne Dom.

«Temperament?»

«Ja — hvad De vil kalde det — Blod, Natur — Nødvendighed for at spille, tror jeg næsten De har. Vær De fornøjet med det. Danske Skuespillerinder spiller sjælden, fordi det er dem en Nødvendighed — i *den* Forstand — at spille. Danske Skuespillerinders Kunst er oftest en Selskabsleg, en Sport, en Modesag. Husk paa, de ere *ladylike* næsten allesammen. Smaa, forskruede Dukker, der laver Kunst om Aftenen, som de broderer Sofapuder om Formiddagen. Ikke én Gøglerske er der iblandt dem.»

«Gøglerske?»

«Ja, Ordet støder Dem. Det maa det ikke. Gøglerske er et Hædersnavn. Og hver en dansk Skuespillerinde vilde derfor ogsaa føle sig krænket til sin Sjæls inderste, naar man gjorde hende den Ære at kalde hende saaledes. Tror De, Kunst har noget med Velopdragenhed at skaffe? Tror De, at alt det sippede og sarte og pæne og naturlig afdæmpede, de byder os paa vore Scener, nogensinde har drømt om Kunst? Tror De, Kunstens Tempel er et Dameboudoir? Tror De, dens Præstinder gaar

med Ballettrin i Spadseredragt og med Honningkagesmil paa Læberne? Tror De, Kunsten er paa Moden, staar i Skattebogen og arrangerer Velgørenhedsbasarer? Tror De idethele taget, at Kunsten er højhalset? For saa skal De aldrig aspirere til at blive Kunstnerinde. Nej, saa Ære være det sunde, ærlige, nedringede og varmblodige Gøgl!»

Hun havde lyttet opmærksomt til hans Ord. Nu rejste hun sig og kom henimod ham.

«Ja — De tror formodentlig ikke, hvad jeg siger. Men alligevel har jeg tit tænkt mig noget af alt det, De dér fremsætter. Har De Lyst og Tid at høre mig i en Rolle, jeg har indstuderet en stor Rolle — ja, jeg har jo Lov til at læse den, selv om jeg nu for Tiden blot gaar om og gør Tjeneste som Statistinde.»

«Hvad er det for en Rolle?» spurgte han, uvilkaarlig interesseret for den raske, determinerede, unge Pige, men samtidig dog med et flygtigt Blik paa sit Uhr.

«Det er Svanhild i «Kærlighedens Komedie».

«Se, se — Henrik Ibsen. Det var ikke saa forknyt taget fat.»

«Det er de store Roller, jeg skal spille,» erklærede hun bestemt. Øjnene lynede, og Næseborene spilede sig stolt ud. «Har jeg ikke Talent, saa knækker jeg Halsen, men har jeg Evne, saa — ja, jeg siger, som Studenterne synger i det dejlige Stykke:

«Jeg spiler min Vinge, hejser mit Sejl,
suser som Ørn over Livssøens Spejl,
agter staar Maagernes Skare.
Overbord med Fornuftens Ballast kun,
kanhænde jeg sejler min Skude paa Grund,
men saa var det dog dejligt at fare.»

— Hun havde fremsagt Versene med en saadan Kraft og Fylde, og der var, medens hun deklamerede, over hendes Ansigt en saadan Troens Betagethed, at Henrik Sten studsede derved.

«Jeg vil gærne høre Deres Svanhild,» sagde han saa. «Hvis De vil læse —»

«Jeg kan Rollen uden ad,» svarede hun, «jeg vil *spille* den for Dem, hvis De saa er saa venlig at læse Falks Repliker. Skal vi tage Slutningsscenen af anden Akt?»

Hun begyndte, og han læste de tilsvarende Repliker, først ligegyldig og sløjfende, senere mere og mere greben af Ilden og Lidenskaben i hendes Spil.

Den høje, stolte Skikkelse syntes endnu højere og stateligere. Øjnene lyste helt uhyggelig, næsten dæmonisk til Ordene. Ofte syndede hun mod Versenes Rytme, men sikkert var det, at hun forstod deres trodsig kække Indhold. Der var Ungdommens Vælde og Ungdommens tusinde Mangler i hendes Foredrag. Et Øjeblik følte han det, som om hun var Svanhild selv, og som han var Falk, Skryderen, Digterdragen, klistret sammen af Papir. Og uvil-

kaarlig rejste han sig fra sin Plads under hendes sidste Repliker.

«Saa tag mig helt og holdent som jeg er,
nu springer Vaaren ud! Mit Liv begynder!»

Han lagde Bogen fra sig med en Bevægelse, som om han var rede til at fange hende i sine Arme, og hun traadte aandeløs et Skridt tilbage. Han stirrede paa hende og saa', at hun var smuk. Der var kommen Rødme i hendes Kinder, og Øjnene lyste imod ham med en sært betagende Glans.

«Naa?» spurgte hun og søgte at smile. «Hvad siger saa min strænge Herre Dommer?»

Hvad skulde han sige? Dette var sikkert Talent, gribende, flammende Talent, men — det frygtede han — et Talent, ingen Scene kunde bære, et Talent, der aldrig kom bort fra denne Stue og fra denne ene Tilhører, overfor hvem hun helt og uforbeholdent havde givet sig selv.

Og han nøjedes med forsigtig at svare:

«Frøken, jeg siger som før, De har Temperament, meget Temperament.»

«Og intet andet?»

Hun saa' skuffet og modfalden ud.

«De kunde blive en stor Skuespillerinde, hvis —»

«Hvis —»

«Hvis vi herhjemme i det hele taget havde Brug for store Skuespillerinder. Men det har vi ikke. Folk er altfor godt fornøjede med de smaa.»

Hun smilede og rakte ham Haanden:

«Saa finder De mig dog i alt Fald lidt for god til at gaa omkring paa Teatret som Statistinde!»

«Ja — meget for god.»

«Tak for de Ord.»

Hun knugede hans Haand ind til sit Bryst, og han begyndte at tænke paa, at det nu vel i Grunden var bedst, han tog Afsked. Han hørte den værdige Fru Ravn rømme sig i Sideværelset. Rimeligvis gjorde hun sig sine egne Tanker over den lange Visit.

«Jeg tror, jeg ikke tør opholde Frøkenen længere.»

«Opholde mig. Nej, det er mig, der opholder Dem. Tak, fordi De saa taalmodig har hørt paa mig.»

Hun rakte ham Haanden og beholdt den længe.

«Skriver De ikke en Gang et Stykke til Teatret?» spurgte hun. «Hvis der saa var en lille Rolle for mig —»

«Jeg skal ikke glemme Dem. Forresten — naa ja —»

Han afbrød sig selv. Hvorfor skulde han fortælle dette fremmede Menneske, at han virkelig havde skrevet et Skuespil og havde tænkt flygtig paa at indlevere det?

«Hr. Henrik Sten — vil De være min Ven?»

Spørgsmaalet kom i en afmaalt og højtidelig Tone og hendes sorte Øjne hvilede skarpt paa ham.

«Heller end gærne —»

«De har været god imod mig. Jeg sætter Pris paa Dem. Og De har nu set mig i mit Hjem. De vil vist indrømme, at jeg er en sær og underlig én. Jeg trænger til en Ven, én jeg kan tale med. Ingen herhjemme forstaar mig jo. Vil De være *den* Ven for mig?»

Hun havde ikke sluppet hans Haand. Nu gengældte han kraftig hendes Haandtryk.

«Hvis jeg kan være Dem til Raad og Vejledning —»

«Nej, vær min Ven. Jeg forlanger meget af en Ven. Jeg giver meget til Gengæld. Husk vel paa det. Og er De min Ven, saa skuf mig ikke, for saa bliver jeg — en anden.»

Og hun saa' paa ham med et Blik, som han ikke forstod. Saa hvast prøvende, saa inderlig fortroligt, saa smæltende vémodigt og dog saa selvbevidst og stolt var det paa en Gang.

Hun fulgte ham til Døren og lukkede ham ud. Før han gik bort, vendte han sig.

«Jeg kommer i Aften paa Teatret for at tale med Deres Direktør,» sagde han. «Hvis De tillader det, ser jeg ned til Dem i Deres Garderobe, eller er min Bøn maaske for dristig?»

Hun saa' lidt forlegen ud og betænkte sig et Øjeblik. Saa svarede hun:

«Der er saa megen Snak paa Teatret. Men

kom De blot. Vi er to sammen i Garderoben, og desuden bryder jeg mig ikke om Snakken. Farvel — og paa Gensyn i Aften.» —

Henrik Sten kunde ikke skjule for sig selv, at han var en hel Del betagen af, hvad han havde hørt og set. Han følte, at dette underlige, maaske forskruede, maaske geniale Pigebarn kunde blive farlig for ham. Hendes Ungdom, hendes Ild, hendes Vildskab var Fristere nok for hans Sanser og kunde let faa Magten over ham.

Bedst jeg tager mig i Vare — mumlede han mellem Tænderne.

Han gik hurtig ind ad Byen til, drejede ind i Vimmelskaftet og gik op paa «Bernina», hvor han bestilte sig en Absinth.

Da han havde siddet lidt og tænkt paa, at han igen om Aftenen skulde sammen med hende, bestilte han ogsaa Papir og Blæk, og gav sig til at skrive.

Paa Papiret kom til at staa:

Der gives et Sagn fra den fjærneste Old
om en Sfinks i en Ørken at finde.
Halvt en Løvinde, i Stenen kold,
men til Hælvten den dejligste Kvinde.

Jeg kender det malstrømsdragende Spil
i de sugende Havfrue-Øjne.
Gemmer de Løfter, der svores mig til,
eller skjuler de gækkende Løgne?

Vil mit Øjes det sanselig hede Begær
møde Længselen paa hendes Læber?
Eller mon, naar dumdristig jeg kommer for nær,
mig Løvindekløerne dræber?

Lidet det ænser min stormende Trang.
Lad kun Kløerne flænge min Side.
Hvad er *det* mod den Fryd blot én eneste Gang
i *den* Favn mig lyksalig at vide!

VII.

Henrik Sten havde rimeligvis aldrig indleveret sit Stykke, hvis ikke nu en ganske tilfældig Anledning udefra havde meddelt ham det Stød fremad, der i Reglen krævedes, for at han skulde tage en Beslutning.

Han løb de fire Akter igennem i Eftermiddagens Løb, rettede lidt hist og her, fandt, at det i Grunden var en slem Folkekomedie, men at der nok var et og andet i den, der vilde kunne tage sig ud paa Scenen, og pakkede saa om Aftenen Manuskriptet sammen, puttede det i Frakkelommen og begav sig paa Vej op til Direktør Heinrichs.

Til Direktørens Kontor gik man ikke ad den sædvanlige Indgang til Teatret. Ad en lang, mørk og snavset Bag-Port, hvor Passagen var snæver, fordi Porten blandt andet tjente til Opbevaringssted for de gamle udslidte Dekorationer og Sætstykker, og over en ligesaa skummel Gaard, der oplystes af en døsig Lygte, hvis Ruder aldrig blev polerede, naaede han den lave Indgangsdør. Han

lettede paa Klinken og traadte ind i den lille bitte firkantede Entré, hvor en snavset Maatte indbød den kommende til at grise sine Støvler til, om det behagede ham. Herfra førte til højre en Dør, der stod aaben, ind til en Slags Ventestue, hvor Teatrets Statister plejede at opholde sig mellem Akterne. Ogsaa nu var der propfuldt derinde. Gennem tætte Skyer af stinkende Shag-Piberøg saa' Sten en halv Snes nysgerrige Ansigter dreje sig mod Indgangen, for næsvist at overglo ham. De lyseblaa Bukser med den smalle, hvide Stribe og de hvide Bajstrøjer viste, at det var Underofficerer af Garden, der for et aftenligt Honorar af 50 Øre stillede deres Intelligens og deres legemlige Ynder til Kunstens behagelige Disposition. Det store, fedtede Bord derinde var fuldt besat med tømte og med halvfulde Bajerflasker. Henrik Sten, der var godt kendt med Forholdene paa dette Sted, sendte kun et flygtigt Blik ind til den krigeriske Skare. Han bankede derimod paa den lille Dør til Venstre, der førte ind til Portnerens Lukaf.

En lille skutrygget Mandsling, med et tæt beskægget, ubehageligt og gnavent Ansigt kom til Syne.

«Hvad vil De?» spurgte han tvært i en Tone saa overlegen, som om det var ham, der regerede hele Teatret.

«Er Direktøren kommen?» spurgte Henrik Sten og lettede høfligt paa Hatten.

Han var fortrolig med Stedets Forretningsgang og vidste, at den lille gnavne Portner virkelig sad inde med en betydelig Myndighed, da han af Direktøren havde Ordre til efter Konduite at bortvise alle Gæster, der turde formodes at være ubehagelige, med den Besked, at han desværre ikke var til Stede.

«Om Direktøren er kommen» — sagde han trevent. «Vèd saamænd ikke rigtig. Men — var det meget nødvendigt at De kom til at tale med ham?»

«Ellers kom jeg begribeligvis ikke.»

«Hvad er Deres Navn?»

Henrik Sten rakte ham sit Kort.

«Er De saa venlig at give det ind til Direktøren.»

Portneren kastede et flygtigt Blik paa det, kiggede saa interesseret op paa Journalisten, bukkede og sagde:

«Ja — jeg skal bringe det ind straks med det samme. Jeg vèd rigtignok ikke, om Direktøren er alene. Men hvis Hr. Sten havde Tid at opholde sig et Øjeblik —»

Portneren forsvandt gennem Døren ind til den brede Gang, der løb tværs gennem Teatrets Stueetage med mange Døre paa begge Sider, ind til Direktørens Kontor og Aktørernes Garderober.

Et Øjeblik efter kom han tilbage.

«Jo — Direktøren er til Stede.»

Henrik Sten fulgte med ham ind. Portneren

pegede paa Kontorets Dør, der bar en mægtig Messingplade, hvorpaa stod indgraveret med mange Snirkler det respektindgydende Ord:

DIREKTØREN.

«Værsartig» — Portneren bukkede.

Udenfor Døren stod opstillet en Sværm Sollicitanter og ventede, mest af Theatrets egne Skuespillere. Henrik Sten saa' paa Udtrykket i deres Ansigter, at de skulde ind at bede om Forskud.

Her har det nok lange Udsigter, sagde han til sig selv.

I det samme aabnedes Døren til Kontoret indefra, og Direktøren stak spejdende Hovedet ud.

«Ah — Hr. Sten — værsgo — kom indenfor.»

Henrik Sten puffede sig gennem Sværmen, der saa' efter ham med arrige Miner, og stod nu i Kontoret *vis-à-vis* den mægtige Mand, der rakte ham begge Hænder i Møde med ypperligt forstilt Hjærtelighed:

«Kære Ven — hvor var det dog morsomt at se Dem! Hvor har De dog været saa længe?»

Direktør Heinrichs havde den Vane at udtale alle V'er som brede, aabne B'er, hvorved han tilsigtede at give sin Tale et hjærteligt og tillidvækkende Udtryk.

Henrik Sten lod sig nøde til at tage Plads i en Rørstol under mange runde og forekommende

Armbevægelser fra Direktørens Side. Saa trak Hr. Heinrichs sit Cigarfutteral frem:

«Maa jeg byde Dem en slet Cigar?»

Sten smilede høfligt:

«Er den saa slet?»

Hr. Heinrichs trak paa Skuldrene, slog marquismæssigt ud med venstre Arm og erklærede:

«Jeg ryger den ikke bedre. Det er daarlige Tider.»

«Naa—aah!»

«Femhundred Kroner i Kassen om Aftenen — *voilà tout.* Saa sandt jeg saagu er en ærlig Mand. Aa, om Forladelse — en Tændstik.»

Henrik Sten tændte og et Øjeblik sad de to tavse, pustende Røgen fra sig og seende eftertænksomt ud i Luften. Sten tog Direktøren nærmere i Øjesyn og fandt ham ganske uforandret, skønt det var længe siden, han havde set ham. Den samme trivelige, selvbehagelige Poseurskikkelse, der til Stadighed gav den overlegne, verdenskyndige Greve, de hvide, fede Hænder, der idelig gned sig mod hinanden, fremvisende de mange, mer eller mindre massive Ringe og det flotbarberede, store Ansigt med den svære, blanksorte Hage, den store Romernæse, der var Mandens Stolthed, og det rødbrune, elegant friserede Haar, der var skilt midt for Panden og glattet ned til begge Sider med tætte Lag af Pomade. Ondskabsfulde Mennesker paastod, at Direktør Heinrichs gik med Paryk.

Alt i alt havde det været en køn Mand, om ikke Øjnene havde haft et Udtryk, som om de til Stadighed skulde dække en Løgn.

Maaské vidste Direktøren det selv. Og maaské var det derfor, han til sin Yndlingsed halvde valgt:

«Saa sandt jeg saagu er en ærlig Mand.»

I dette Moment var disse Øjne travlt beskæftigede med at fiksere Henrik Sten for at gætte sig til Hensigten med hans Komme. Men Sten, der vidste, at man aldrig for tidlig skulde tilfredsstille Direktørens Nysgærrighed, sad stadig og dampede med den mest uigennemtrængelige Mine af Verden.

«Naa — hvad fører Dem saa herhen, kære Ven?» brød Direktøren endelig Tausheden.

«Lutter Høflighed, kære Direktør. Det var saa længe siden, jeg havde hilst paa Dem.»

«Det vil sige personlig.» — Hr. Heinrichs saa' stivt paa ham med et fedt, diplomatisk Smil. «I «Bladet» faar jeg saamænd Hilsener nok fra Dem.»

Henrik Sten saa' smilende op.

«Ja — det er jo faldet i min Lod at skulle anmelde Deres Teater?»

Direktør Heinrichs lagde nu fortrolig Armen paa hans Knæ.

«*Entre nous*, bedste Sten, hvorfor forfølger De mig?»

«Forfølger Dem?»

«Ja — nægt det ikke. De skriver virkelig

ubilligt strængt om mit Teater. Jeg vèd da ikke af, at jeg paa nogen Maade har fornærmet Dem. Tværtimod — jeg er og har altid været Tjenstvilligheden selv overfor Dem.»

«Men — saadan egentlige Tjenester vèd jeg dog ikke —»

«Meget rigtig,» afbrød Direktøren ham ivrig. «Men hvorfor, kære Ven? Hvorfor — spørger jeg?»

«Tja —» Sten saa' eftertænksom ud.

«Jeg skal sige Dem det,» erklærede Direktøren triumferende og slog ham fortroligt paa Skulderen. «Fordi De aldrig kommer til mig — som saa mange af Deres Kolleger. De vèd, jeg er ganske til Tjeneste, enten det nu er Billetter, De ønsker, eller —»

Direktøren holdt inde og kastede et meget sigende Blik hen paa Pengeskabet — i Hjørnet af Stuen.

«Undskyld, Hr. Heinrichs — De misforstaar mig vist —»

«Kære Ven — De er dog ikke vred. De forstaar, det var min Spøg —.»

«Naturligvis var det bare Deres Spøg.»

Og de forslagne Fyre lo høfligt til hinanden som to Augurer.

«Hvad jeg vilde sige, kære Hr. Heinrichs, hvorledes trækker Stykket?»

«Klager ikke — men det kunde jo være bedre — som sagt: 500 Kr. i Kassen pr. Aften. Men

hvad skal man spille? Sandelig — der er ingen *embarras de richesse* — det vil naturligvis sige: ikke af Stykker, der dur.»

«Ja — naturligvis.»

«Hvorfor skriver De aldrig noget for Scenen — De og de andre unge begavede Journalister, der blot kommer i Teatret for at skælde os ud? Jeg har sagt det til Kolleger af Dem, som jeg siger det til Dem: Skriv, siger jeg, skriv — og kom med det til mig og lad os tale om Sagerne.»

Henrik Sten troede nu at have ham omtrent paa det Punkt, hvor han ønskede ham. Han trak langsomt Manuskriptpakken op af sin Yderlomme og rakte den til Direktøren.

«Tilfældigvis har jeg netop her et Helaftens-Stykke i Lommen. Maaské kunde det more Direktøren at kigge det igennem-»

«Er det af Dem selv?» udbrød Direktøren ivrig.

«Ja, *det* er det.»

«Kære Ven — hvorfor sagde De ikke det straks? Det var da morsomt. Og det er noget, der passer for os?»

«Jeg haaber det i alt Fald.»

Direktøren havde lukket Pakken op, læste Titlen højt — «Se, se» — og løb de første Par Sider igennem.

«Ja — det beholder jeg, Hr. Sten.»

«Hvorlænge vil det vare, før jeg kan hente Svar?», spurgte Henrik, der vidste, at Direktør

Heinrichs sædvanligvis var flere Maaneder om at betænke sig. «I Grunden har jeg lovet det til Direktør Svendsen og var paa Vej til ham med det. Men hvis De har Lyst til at læse det, kan jeg nok undvære det et Par Dage.»

«En Uge — kære Ven — en Uge giver De mig nok. Jeg skal sige Dem, jeg vil saa gærne lade min Kone læse det igennem, hun interesserer sig saa meget for Dem.»

«Virkelig — det smigrer mig at høre.»

«Altsaa — vi siger en Uge.»

«Naa ja da — om en Uge skal jeg tillade mig at hilse paa Dem.»

«De er velkommen.»

Henrik rejste sig.

«Farvel, Hr. Direktør.»

«Adiø, min kære Ven. *Au revoir.*»

Direktøren fulgte ham bukkende til Døren, og idet Henrik gik ned ad Gangen, hørte han ham sige til de ventende derude i en fortrædelig og affærdigende Tone:

«De maa komme igen i Morgen. Jeg har Forretninger.»

Saa smækkede han Døren i.

— Henrik Sten kiggede først ind i Skuespillernes Foyer. Der var tomt derinde i det lille Rum, hvis spraglede Flitterstads traadte frem i et endnu mere grelt og trist Lys end sædvanlig, nu da ingen af Scenens glade Børn oplivede det. De gylden-

rammede Spejle havde endnu store, duggede Pletter af Aanden fra dem, der sidst havde spejlet sig i dem. En knækket Vifte laa henslængt paa én af de røde Fløjlsdivaner og én af Stolene laa væltet midt paa det falmede Gulvtæppe, som om nogen pludselig var bleven kaldt bort derfra.

«Hvem søger De?» lød en Stemme bag Sten. «Her maa ingen uvedkommende opholde sig.»

Sten vendte sig og saa' ind i et rødsminket Ansigt med stærkt sværtede Øjenbryn og en fedtet, glinsende Pande, der ved nærmere Eftersyn viste sig at tilhøre hans gode Bekendt, Hr. Zweitritt, Teatrets lige ben- og mundrappe Inspektør og Bonvivant.

«God Aften, Hr. Zweitritt.»

«Hvad Fanden — er det *Dem*, Hr. Sten. Naa, De er kommen ned til os i Aften. Det var jo grinagtigt.»

«Jeg vilde gærne hilse paa Frk. Ravn, hvis det lod sig gøre,» sagde Sten, idet han gengældte Skuespillerens klamme og varme Haandtryk.

«Frk. Ravn.»

Hr. Zweitritt saa' vist paa ham og fløjtede sagte mellem Tænderne. «Frk. Ravn — det var som Pokker. Er De nu kommen for Skade dèr — haha — den var forresten temmelig lidt morsom — hva'?»

«Ja — det — maa De sku nok sige.»

«Jeg vèd ikke, om den skønne lige i Øjeblikket

er visibel. Men vi kan jo se ad. Hun skal vist straks op. De vèd, i den store Slangebesværgelsesscene i tredie Akt, hvor Bajadererne danser.»

«Ja — det er kønt.»

«Satans søde Piger iblandt — kan De bande paa. — Forresten maa jeg sige Dem — lad Dem ikke se formeget hernede. Der er dem af Skuespillerne, der ikke elsker Dem saa højt, som man skulde tro.»

«Virkelig.»

«Ja — hvor forbavsende det saa lyder. Men naar De gaar med mig, er det naturligvis en anden Sag.»

«De kan tumle Dem?»

«Aa ja — naar Djævelen begynder at komme frem i dem, saa tager jeg bare min egen Satan frem. Saa tier de Fanden pine mig stille.»

De gik Arm i Arm henad den brede Gang udenfor Garderoberne. Nu og da løb en kaad Skuespiller dem forbi, nikkende flygtigt til dem i Forbifarten. Udenfor Statistindernes store Fællesstue stod en lille Klynge halvnøgne, sminkede Damer, stak Hovederne sammen, da Inspektøren og den fremmede Herre gik forbi, og hviskede og tiskede og kroede sig som Duer paa et Slag, da Henrik Sten laante deres dekolletterede Ynder et Par indiskrete Blikke. Han blev heller slet ikke forbavset ved at høre et Par af dem halvhøjt nævne hans Navn.

«Her er det,» sagde Hr. Zweitritt og standsede foran en Dør, der var prydet med to af talrige snavsede Fingre makulerede Visitkort, af hvilke det ene bar Navnet Hilda Ravn, medens det andet forkyndte, at hendes Kontubernal i Garderoben var Fru Maja Kraft-Jensen, født Reibeisen.

«Gaar det an at banke paa,» spurgte Sten.

«Ja — det gaar dejlig an.»

Sten slog Knoen mod Døren. Indefra Garderoben lød to smaa Hvin i Munden paa hinanden.

Og en grov Stemme lød: «Her kan ingen komme ind.»

«Aa — lille Madam Feddersen,» kaldte Zweitritt. «Kom et Øjeblik herud.»

Madam Feddersen — de to Skuespillerinders Paaklædningskone — stak Hovedet ud af Døren, som hun forsigtig holdt paa Klem.

«Undskyld, Hr. Inspektør — vi har saa travlt. Damerne skal straks op. Og de har endnu ikke faaet Sminken paa. De staar, Gud forlade mig min Synd» — her sænkede hun Stemmen en Kende — «i de bare Særker.»

«Føj for Satan — den var værre,» bemærkede Zweitritt. «Hør, Sten, har De Deres Kort?»

Sten gav sit Kort til Paaklædningsmadammen, der et Øjeblik efter kom tilbage med den Besked, at Hr. Sten var velkommen, hvis han vilde opholde

sig et Par Minuter paa Gangen. Saa lukkedes Døren hastig igen.

«Ja, gider De vente, Sten, saa værsgo —» sagde Zweitritt. «De undskylder mig. Jeg skal paa Scenen og besværge den store Slange. Vi ses maaske siden.»

Zweitritt fór paa sine lange Ben op ad Trapperne. Og Sten stod alene tilbage.

Han gik et Par Gange op og ned ad Gangen, og mærkede, hvad der smigrede ham en Del, at han i høj Grad vakte Koristindernes Interesse. Flere og flere af dem tittede ud fra den store Garderobe, hvor de ellers sad paa Rad og sminkede sig foran den lange Række af smaa og skaarede Spejle. Der lød Fnisen og allehaande skæmtefulde Bemærkninger fra den kortskørtede og barhalsede Klynge, saa tit han vendte Ryggen til.

«Det var én for dig Amanda.»

«Han er næsten lige saa sød som Baron Leerhjærne.»

«Aa du med din Leerhjærne.»

«Han er Journalist, du.»

«Gud véd, hvorfor han ikke taler til os.»

«Han er vist bange, vi skal bide ham.»

«Ja — og saa har han skæve Hæle.»

Pludselig begyndte en skarptklingende Klokke at ringe bydende og energisk. Og hele den brogede Sværm susede Henrik Sten forbi som en Sky af korte, flagrende Skørter, nøgne Arme og Halse,

trikotklædte Ben, Patchouli og Pudder. Han fik i Forbifarten mere end ét lille venskabeligt Puf — og den sidste i Sværmen vendte Ansigtet tilbage mod ham og smældede kælent til ham med Tungen, før hun forsvandt op ad Trapperne med sine Flaggermusvinger, sine høje Hæle og sine vimse højrøde Lægge.

Saa blev der stille nede ved Garderoberne. Til *den* ved Siden af Frk. Ravns stod Skydedøren aaben, og et Par tjenende Aander af Hunkøn var beskæftigede med at lægge Damernes Klæder i Orden og til Rette paa Stolene, Skørter og Strømper og Korsetter og endnu unævneligere Klædningsstykker, der laa strøede ud over Gulvet.

For Tidsfordriv lyttede Henrik Sten et Øjeblik til de to Madammers Passiar, der var af grumme alvorlig og huslig Art og passede saare lidt til de letsindige Omgivelser.

«Hvordan har saa Deres Datter det, lille Madam Hansen?»

«Aa Gud — det er den rene Elendighed. Nu har hun igen ligget i sin Mave i tre Dage.» —

«Aa — Helle dusseda — Ja, vi Mennesker faar rigtignok hver sit Kors at bære, Madam Hansen.»

«De maa da ikke klage, Madam Grønspæt. De, som har saadan en flink Datter, der nu ovenikøbet er kommen til Ballieten. Det maa da fryde en Moders Hjærte.»

«Ja — Tøsen er saamænd flink nok —.»

«Kan hun nu ogsaa danse noget, Madam Grønspæt?»

«Om hun kan danse. Ja, det skulde jeg mene! Bedst som hun staar ude hos mig i Køkkenet og spiser sine varme Kartofler, saa staar hun paa én Gang paa ét Ben. Og det andet smækker hun op i Tallerkenrækken.»

«Ih du alstyrende.»

«Ja — det maa De nok sige, Madam Hansen. Og jeg var et Skarn, om jeg ikke paaskønnede, at det gaar saa godt, og at Vorherre lægger sin Velsignelse til. For det er jo dog nu en Gang Forsynets Fatum moganum og Skæbnens Indstiftelse, at vi Forældre skal give vores Børn den Lærdom, vi kan bibringe dem.»

«Ja — det har De véd Gud Ret paa, Madam Grønspæt.» —

Mere hørte Henrik Sten ikke af Konversationen. Døren til Sidegarderoben blev nemlig voldsomt skudt op, og Fru Kraft-Jensen, født Reibeisen, kom drabelig og majestætisk sejlende ud, højrød i Hovedet, dels af Sminke, dels af Arrigskab. I Døraabningen vendte hun sig og sagde mere end tilstrækkelig højt ind i Garderoben:

«Se saa, lille Jomfru Ravn. Nu kan De ha'e Garderoben ganske muttersene for Dem selv, mit søde Barn. Men forresten skal jeg i dybeste Underdanighed tillade mig at gøre Dem opmærksom paa, at her paa dette Teater er vi ikke vante til,

at Damerne modtager Herrebesøg i Garderoberne. Forstaar De maaské min behagelige Mening, lille De?» —

Henrik Sten fandt det nødvendigt at bukke let, da den dybtforargede Fru Kraft-Jensen, født Reibeisen, med svulmende Barm og Taille knejsede ham forbi. Fru Kraft-Jensen værdigede ham ikke et Blik.

Han fik ikke Tid til at tage sig denne Kølighed nær. Thi i Garderobedøren stod Hilda Ravn for ham og hilste:

«God Aften, Hr. Sten.»

Han skyndte sig ind til hende i Garderoben. Hun havde kastet en Peignoir over sin lette Teaterdragt og sad for ham ærbart tilhyllet helt op til Halsen i hvidt. Der saa' uryddeligt ud i Garderoben. Over det ene Hjørne, hvor Damernes Klæder hang, var et Gardin kun halvt trukket for, det dækkede end ikke Servanten, der stod halvaaben og fremviste endnu ét Møbel foruden Vaskefad og Vandkande. Skuespillerinden selv tog sig ikke ud med det stærke røde paa Kinderne og de malede Bryn. Henrik Sten følte sig i det hele taget ilde tilpas ved Situationen.

Hilda Ravn havde grebet hans ene Haand og trykkede den mellem sine.

«Kæreste Ven,» hviskede hun, «De maa gøre mig den Tjeneste endelig at gaa straks. Jeg skal op at figurere. De maa heller ikke se mig saa

nær i denne afskyelige Dragt. Jeg fortryder, at jeg tillod Dem at komme her. De hører jo ogsaa selv, hvordan mine Kammerater behandler mig. Aa, jeg skammer mig saadan for Dem — netop fordi De har set mig hjemme i min Stue.»

Henrik Sten vidste ikke, hvad han skulde sige hertil. Han følte selv den dybeste Skuffelse. Var dette hans sære, dragende Sfinks, i hvis Favn han vilde lade sit Liv, dette simple, malede og sminkede Fruentimmer, hvis Haand han knap kunde røre, uden at Haandsminken smittede af?

Han rejste sig derfor omtrent saa hurtig, som han havde sat sig:

«Ja, undskyld Frøken, saa skal jeg ogsaa straks gaa.»

«Nej, nej — De maa ikke blive vred paa mig. Saadan var det jo ikke ment. Aa, jeg er blot saa inderlig ked over, at De er kommen herind.»

«Ja — ja — Frøken, nu gaar jeg jo —»

«Jamen — De maa komme igen i Aften. De maa hente mig herfra. De kan jo vente mig udenfor Porten.»

Hun saa' ham dybt ind i Øjnene med det mørke, gaadefulde Blik, der om Formiddagen havde betaget ham saa stærkt. Men nu gjorde det intet Indtryk paa ham. Der hang sorte Klatter af Sminke i hendes Øjenhaar.

Før han vidste af det, havde han hendes Arme om sin Hals, og hendes Læber søgte hans Mund.

«Henrik,» stammede hun, «min kæreste, eneste Ven — aa, hvis du vidste —»

Han vilde afværge hendes Kys, men hendes Læber brændte allerede paa hans. Han vilde rive sig løs, men hun knugede ham ind til sig, hendes Mund slap ikke hans, og han følte hendes Tænder i sine Læber. —

Det var ikke et sart, kysk Jomfrukys, som det, Fanny Aftenen før havde givet ham. Det var en vild og varmblodig Kvinde, der gav sig hen i sit Kærtegn, og som i hans Arme syntes en Afmagt nær i lidenskabelig Rus.

I det samme skingrede Signalklokken. Hun fôr fra hans Arme, just, som Døren hastig blev skubbet op af Madam Feddersen.

«Frøken Ravn — De maa skynde Dem — der er kun et Par Repliker før Deres Stikord.»

Madam Feddersen var forsvunden igen. Og atter laa Hilda om hans Hals:

«Saa ser jeg dig igen i Aften. Farvel saa længe — min Ven.» —

Hun lod Peignoiren falde. Og et Sekund saa' han hendes nøgne Arme, de runde Skuldre, den faste, blændende, hvide Barm, hele hendes unge, smidige Legeme i den dristige Balletdragt.

Saa var hun borte.

Og han tumlede ud af Teatret i en Rus. — —

Da han om Aftenen havde fulgt hende hjem og til Afsked kysset hende brutalt og sanseligt i

Ly af Gadedørens mørkeste Krog, mødte han, da han gik ud, en firskaaren, ældre Mand — en plump Arbejderskikkelse med stort, vildt Skæg, brede Skuldre og store, kraftige Lastdragerhænder.

Og det fór igennem ham som en Skræk for disse Skuldre og disse Næver —:

Skulde det være Værkføreren — hendes Fa'er?

VIII.

Maanen hvisker til Natten
bagom Drivskyens Gem,
imens den vandrer paa Himlen
stille sin Bane frem —
Maanen hvisker til Natten.

Der knejser rimfrosne Træer
i Række langs Søens Bred
og kaster de sorte Skygger
langt over Gangstien ned —
Maanen hvisker til Natten.

Ud over Søen er Flager,
hvide mod sort at se.
Køligt blinker derude
den sidste, dvælende Sne —
Maanen hvisker til Natten.

Og stille ad Stien træder
en Nattevandrer sin Gang,
ensom i Sne og Kulde
under Rimtræers Hang —
Maanen hvisker til Natten.

Han ser mod en oplyst Rude,
sukker og videre gaar.
Hvad ænser Stjærnen deroppe
en ensom Vandringsmands Kaar?
Maanen hvisker til Natten.

Disse sentimentale Vers fandt Henrik Sten paa sit Skrivebord Morgenen efter, at han havde været sammen med Skuespillerinden.

Han saa' først lidt forbavset paa dem, læste dem saa igjennem. Og hele Gaarsaftenens Stemning stod med ét klar for ham. Han følte igjen paa sine Læber det brændende, hidsige Kys, der havde vakt hans Væmmelse i saa høj Grad. Og han tænkte igen de dybt bedrøvede, angerfulde og længselsfulde Tanker, han havde haft paa Vejen hjem, denne uklare og maaské meningsløse Fornemmelse af, at han havde svigtet noget af det bedste i sig selv, at hans Sanser havde været hos én, mens hans Tanker var langt andetsteds henne.

Han sagde til sig selv, at det maatte være noget gammeldags Vrøvl med de Fornemmelser. Men hele Dagen igennem forfulgte dog den Tanke ham, hvor besynderligt det i Grunden var, at han virkelig brød sig om Fanny Holm, ja maaské endogsaa var forelsket i hende, i det Øjeblik, han kyssede den anden.

Og denne Tanke lod ham ikke Ro, før han om Eftermiddagen laa paa sin Sofa, i Færd med

at blunde ind i et Par Hviletimer, han havde i Sinde at tage sig.

Da ringede det paa hans Dør.

Og den trofaste Madam Jørgensen, der aldrig tilstedede nogen uvedkommende Adgang, slap et Minut efter Lorentzen ind til Henrik Sten.

«God Aften, du.»

Lorentzen stod midt i Værelset i den faldende Skumring, halvt oplyst af Ildskæret fra Kakkelovnen, i hvilken den omhyggelige Værtinde nylig havde fyret. Henrik Sten saa' ham kun utydeligt, saa' lige hans hvide Tænder skinne og Smilet under den lille mørke Knebelsbart. Det usikre Lys lagde noget sært uhyggeligt, næsten diabolisk over den hele Fremtoning.

«Hva' Satan, er det dig, Vilde!» spurgte Henrik og rejste sig over Ende i Sofaen. «Jeg havde saagu nær ikke kendt dig. Jeg tænkte paa helt andre Ting.»

«Den onde kommer, naar man mindst venter det?» sagde Lorentzen og lo.

Henrik Sten lod sig falde tilbage paa Sofaen og strakte sig gabende.

«Sæt dig ned, du. Hvad nyt?»

»Ikke Spor af nyt. Hvor er dine Cigarer?»

«Her.»

Henrik Sten rakte ham en Cigar, som han trak op af sin Jakkelomme.

Lorentzen strøg en Tændstik og fik Fyr paa

Cigaren. Hans magre, mørkladne Ansigt saa' i Lyset fra Tændstikken endnu fordægtigere ud end til dagligdags.

«Naa — er du klar?» spurgte han, idet han smed den slukte Tændstik hen paa Kakkelovnspladen.

«Klar — til hvad?»

«Du er nok glemsom. Det er Fredag i Dag.»

«Ja — hvad saa?»

«Vi skal jo ud at hente Sylene hos Jøden.»

Henrik Sten rejste sig igen, denne Gang satte han Fødderne paa Gulvet.

«Har du ikke opgivet den Historie endnu?» spurgte han.

«Nej — saa min Salighed om jeg har. Er du gal — undskyld. Tror du, jeg opgiver at faa Penge?»

«Men jeg har jo sagt dig —»

«Aa Sludder — tænd nu bare Lys, for Fanden.»

Henrik Sten tændte Lampen og Lorentzen halede en blaa Papirsstrimmel frem.

«Her er Vekslen,» sagde han. «Jeg har udfyldt den. Nu mangler vi bare din Broders Navn bagpaa. Har du hans Haandskrift?»

Lorentzen saa' stivt og fikserende paa sin Ven.

«Nej, jeg vil ikke,» sagde Henrik Sten og satte sig resolut tilbage i Sofaen.

«Pattebarn! Skab dig nu bare ikke. Du vil jo ligesaa gærne have Penge som jeg. Og der er jo ikke noget at risikere.»

Dette maatte Henrik Sten indrømme.

«Naa — saa kom med ét af hans Breve. Du har vel nok et. Han maa jo have rykket dig mange Gange for de Penge, du skylder ham.»

«Ja, ja da.» Henrik tog Vejret dybt og gik hen til sit Skrivebord.

«Værsgo,» sagde han, efter at have rodet lidt i en af Skufferne. «Her er ét.»

Og han rakte Brevet hen til Lorentzen.

Lorentzen saa' lidt paa Underskriften.

«Sikken nydelig Haand,» sagde han saa. «Den er gjort efter som ingen Ting, Nu skal du bare se.»

Han havde allerede dyppet Pennen, og før Henrik Sten havde tænkt sig om, stod hans Broders Navn prændet bag paa Vekslen, saa fast og vellignende, at selv han kunde have ladet sig skuffe af Ligheden.

Lorentzen lagde Hovedet paa Skraa og saa' helt kærligt paa Navnetrækkene:

«Er det ikke et smukt Stykke Arbejde?» spurgte han med et Tonefald, der forlangte Ros.

«Jo» — stammede Henrik — «det er virkelig — meget nydeligt.»

«Det skulde jeg mene,» sagde Lorentzen tilfreds og stak Vekselen til sig. «Kom, lad os saa gaa. Ellers bliver det for sent at træffe ham.»

Henrik Sten mandede sig op til et tvungent Smil.

«Har du ingen Droske i Aften?»

Lorentzen lo.

«Nej du — i Aften ikke. Saa sløj er den. Saa du ser, det er paa høje Tid, at vi stiver den af.»

Vennerne gik.

De sagde ikke mange Ord til hinanden paa Vejen gennem de travle, menneskemyldrende Gader. Lorentzen gik støt, puffende sig frem med Skuldrene, naar nogen kom ham i Vejen. Sten var næsten stadig et Skridt bag ham. Han kunde ikke frigøre sig for en underlig, indvortes Kuldegysen, der nu og da stemmede for hans Aandedræt.

Saa stod de foran Abrahamsens Port. De gik ind og standsede i selve Porten.

«Nu gælder det,» sagde Lorentzen og lo hvidt. «Men bare fræk. Saa gaar det af sig selv.»

«Lad mig faa Vekselen,» sagde Henrik Sten.

«Hvorfor? Naa jo — det kan maaské være rigtigst, at du giver ham den. Det er muligt, at han har mindre Fidus til mig.»

Og han gav Seddelen til Sten.

Henrik stod lidt og holdt den i Haanden, medens han betænkte sig.

«Kom nu,» skyndte Lorentzen paa ham. «Staa nu ikke dèr og té dig fjollet. Her er ikke mange Minutter igen.»

Henrik Sten svarede ikke.

«Hvad fejler du?» spurgte Lorentzen og tog ham hæftig i Skulderen. «Er du maanesyg?»

Sten stod nemlig og saa' op imod Maanen, der netop nu brød frem bag de tætte Vinterskyer og

lagde sit hvide Sølv ødselt ud over den frostblanke Gade, brolæggende den med skinnende Dalere, som i de gamle Eventyr.

Og gennem hans Hovede fòr pludselig en Linje fra de Vers, han den foregaaende Aften havde skrevet:

«Maanen hvisker til Natten».

Og for hans Tanke stod pludselig Fanny Holms Billede, saa forunderlig nær. Hun saa' ham ind i Øjet med sine egne lyseblaa to med et Blik saa trohjærtigt og dybt, at han uvilkaarligt sænkede sit.

Og før han vidste, hvordan det gik til, var det faret igennem ham:

Nej, aldrig skal den Dag komme, da jeg ikke frit og ærligt tør se hende i Øjnene.

Og smaa, blaa Stumper af Vekselen flagrede ud over Gaden.

«Dèr ligger den,» sagde han tørt.

Lorentzen gjorde uvilkaarlig en Bevægelse, som om han vilde fange dem. Han tog sig i det og vendte sig i Stedet for rasende imod Vennen:

«Dit fordømte Fjols! Hvad Fanden skal nu de Abekattestreger til. Vær dog for Satan en Mand og bær dig ikke ad som en dum Dreng. Nu har jeg jo spildt hele min Ulejlighed for i Aften.»

«Ja — det har du,» sagde Sten, lettede paa Hatten og vendte Ryggen til. «Farvel, Vilde.»

«Idiot,» slyngede Lorentzen efter ham.

Men Henrik Sten var allerede langt borte.

Han var paa Vejen til det Sted, hvorhen han helst vilde ty i det hæftige Sjælsoprør, Aftenens Begivenheder havde voldet ham, hen til den eneste ærlige og velmenende Ven, han vidste, at han havde. I hans Fortrolighed vilde han hvile sig ud.

Han havde skyndt sig stærkt, men paa Trapperne i det Hus, hvor Lagerberg boede, sagtnede han uvilkaarlig sin Gang.

Det var jo ikke sikkert, at hans Ven var hjemme. Og desuden var han ikke sikker paa, at han ikke kom til Ulejlighed. Han vidste godt, hvor stor Uvilje Lagerbergs gamle Moder nærede imod ham. Det var hendes fulde og faste Tro, at han ledte Sønnen ind paa farlige og forkerte Veje.

«Lige meget,» tænkte han. «I Aften *maa* jeg tale med ham, selv om hans Mo'er faar et Slagtilfælde derover.»

Og han ringede paa.

Det var Lagerberg selv, der lukkede op.

«Hvad Pokker, gamle, er det dig?» udbrød han. «Det var da morsomt at se dig igen. Kom indenfor og smid Overtøjet.»

«Forstyrrer jeg ikke?» spurgte Sten.

«Nej — ikke det mindste.» Lagerberg trak ham indenfor og skilte ham af med Frakken. «Mo'er er allerede gaaet i Seng — hun sover i den anden Ende af Lejligheden. Jeg selv sad og sang lidt.»

«Det maa du endelig blive ved med,» sagde Sten, idet han fulgte Lagerberg ind paa hans Værelse.

Det var en dyb tofags Stue, der vendte ud imod den brede Forstadsgade. Møblerne vare gammeldags og tarvelige: et gammelt, halvt forstemt Instrument ved den ene Væg, et stort, firkantet Bord, dækket med et falmet, mangemønstret Tæppe, en Sovesofa med brede, solide Arme og svære, pølselignende Hvilepuder. Over Sofaen hang paa Væggen et stort Fotografi i sort Ramme af Lagerbergs Fader i Kaptejnsuniform, med et barsk Udtryk i det smalle, langagtige Ansigt. Som Officer ved Dybbøl havde han faaet et haardt Saar, han aldrig siden forvandt. Fem Aar efter Krigen var han død.

«Sæt dig ned, du,» sagde Lagerberg.

Men Sten, der endnu ikke ganske var Herre over sit Ansigt, vedblev at staa op, vendende Ryggen mod Vennen og tilsyneladende ivrig beskæftiget med at studere Titlerne paa Bøgerne i hans Bibliotek, der stod opstillet i et Par store Reoler hver paa sin Side af Døren. Mest var det Ting af den ældre Litteratur, og forsaavidt nyere Forfattere vare repræsenterede, vidnede Valget om en vis sødladen eller sentimental Smag.

«Du har ikke faaet noget nyt,» henkastede han.

«Nej, du» — sagde Lagerberg, «jeg nøjes med mine gode, gamle Ting. Ærlig talt, jeg synes ikke stort om de Bøger, de nuomstunder gaar og skriver sammen.»

«Jeg sgu heller ikke,» sagde Sten.

«Ja — men hør du,» udbrød Lagerberg ivrig. «Nu maa du sgu sætte dig ned og ryge en Cigar. Jeg har ikke noget videre at give dig at drikke, uden noget grøn Chartreuse i en Dunk. Kan det gaa an?»

«Ja — det er udmærket. Det bliver man storartet fuld af.»

Lagerberg saa' sin Ven nøje ind i Ansigtet.

«Jeg synes, du er saa underlig i Aften. Hvad er der i Vejen med dig?»

«Ikke det mindste. Jeg sad blot hjemme og blev melankolsk, følte Trang til Selskab, Samtale, Sang, hvad du vil, og saa gik jeg ud til dig.»

Lagerberg saa' stadig paa ham.

«Nej — det er ikke det, du. Der er noget i Vejen med dig — noget galt paa Færde. Jeg kan tydelig se det paa dig. Du ser ganske ud som den Dag, da Annette var gaaet fra dig.»

«Aa — det Pjank!»

Henrik Sten kom uvilkaarlig til at le.

«Ja — ja — du var dog svært optaget af hende en Overgang.»

«Det var du jo med.»

«Vist var jeg saa. Ja, det var morsomme Dage den Gang — ikke sandt? Husker du den Aften i Folketeatret, da vi første Gang saa' hende? Vi to sad i Parkettet, hun i Parketlogen til Venstre sammen med sin Familje. Vi havde ikke Øjnene fra hende, og

hun ikke Øjnene fra os. Det endte med, at Kontrolløren, som hendes Fader havde haft fat i, kom hen til os og truede med at smide os ud, hvis vi gjorde Skandale. — Og saa Mødet paa Gaden den næste Dag med hende og hendes blonde, ræklede Veninde, Spadsereturen paa de tre Timer —»

«Om jeg husker det,» faldt Henrik ham i Talen. «Den søde, lille, hjærteløse, beregnende Tingest! Noget af det første, hun spurgte mig om, var, hvormeget jeg kunde tjene om Aaret som Journalist, og om jeg ikke tænkte paa at tage en Embedseksamen. Da hun hørte, at jeg ikke havde det i Sinde, blev hun straks saa paafaldende kølig.»

«Ligemeget — det var dog lystige Dage.»

«Det var vor glade Ungdom,» svarede Henrik Sten alvorligt.

Og de klinkede og tømte Glassene med den grønne Chartreuse. De drak af Vinglas, da Lagerberg ikke ejede noget Likørstel. Og de passiarede videre om de gamle Dage, da de to Morgen og Aften var sammen, da de i Fællesskab drømte sig Lykken som en Kamp for Prinsessen og det halve Kongerige, begge i den lyse Ungdomstro, at der endnu gaves Prinsesser, det var værd at vinde, Kongeriger, til hvilke Ungdom, Glæde, Tro paa Livet og Evne til Livet havde Førstehaandsret.

«Skal jeg synge for dig?» spurgte saa Lagerberg, der allerede i en halv Times Tid i Ny og

Næ havde prøvet sine Brysttoner. «Du er stadig væk ikke i Kulør.»

«Hvad skulde det være?»

«Hvad du vil.»

«Saa syng de gamle, sentimentale Sange for mig, du,» sagde Sten. «De Sange, vi lærte udenad som Børn, og som vi glæder os over endnu, da vi er bleven voksne. Jeg er gal i Aften — jeg kender ikke mig selv. Jeg trænger til at vugges til Ro, til at hvile ud, til at glemme.»

«Hvad vil du glemme?»

«Det altsammen helst. Ja maaské paa én Ting nær.»

«Kan jeg slet ikke hjælpe dig, Henrik?»

Lagerberg lagde deltagende sin Haand paa hans Knæ.

«Jo — du kan synge.»

Og Lagerberg spillede og sang.

Han valgte de Ting, som han vidste, Sten holdt af. Et Par gamle, vemodige Folkeviser. Og tilsidst Barkarolen af «Lalla Rookh», en Sang, der gemte søde Minder for de to Venner:

«I Nattens timma
låt mig förnimma
et sagte gensvar af din kära röst» —

lød det gennem Stuen med hans bløde, rene Stemme.

Henrik Sten havde imidlertid siddet bøjet over et Stykke Papir og skrevet med sin Blyant derpaa.

Da Vennens sidste Tone døde hen, rejste han sig og sagde:

«Nu skal jeg ogsaa synge.»

«Vil du synge?»

Lagerberg saa' op med et lidt ironisk Smil. Sten, vidste han, havde ikke Spor af Stemme.

«Naa ja — saa recitere. Men du maa akkompagnere. Du finder nok Melodien, naar du ser et Vers igennem.»

Han rakte Vennen sit Manuskript. Lagerberg løb det igennem og slog straks efter et Par Akkorder an.

«Er det den?» spurgte han.

«Ja — det er rigtigt.»

Saa akkompagnerede Lagerberg, og Sten halvt nynnede, halvt sang:

Hvad blev igen, af hvad der svandt
og ødtes langs min Ungdoms Vej?
Hvad blev der af min Elskovs Gant,
mit Hjærtes første, kaade Leg?
Og Venners Ord i lystigt Lag,
de lette, lyse Dages Dans,
mit første, ærligt mente Nag
og Æresdrømmens vage Glans?
Glade Ungdom! Bort du strøg paa snare Trækfuglsvinger,
og lige kaad jeg Livets Dans med Graad i Hjærtet springer.

Jeg spredte ud for Vindens Drys
de Ord, jeg skulde samlet paa.
Jeg sløsed bort i Smil og Kys
den Skat, som i mit Hjærte laa.

Jeg gav mit Guld, min Ungdoms Ret
paa Døgnets Afgudsalter hen,
til jeg en Morgen vaagned træt,
en Nar, i Tiggerpjalter end.
Spildte Ungdom! Sonebod for dig hver Dag jeg bringer,
mens lige kaad jeg Livets Dans med Graad i Hjærtet springer.

Og se, min Ven en fremmed blev
og husked ej, han *var* min Ven.
Glemt var hvert Ord, jeg talte, skrev,
og knapt nok var jeg *selv* igen.
I Glasset blev mig Vinen bedsk,
saa sød, som jeg den mindes før,
min Kærest svigefuld og slesk
og lukt min Elskerindes Dør.
Løse Ungdom! Vemod kun og Savn i Mindet klinger,
skønt lige kaad jeg Livets Dans med Graad i Hjærtet springer.

Det kommer alt igen en Kvæld,
en Kvæld i silde, sludfuld Høst,
naar slukt er Solens klare Væld
ud i et Graahvælv uden Trøst.
Det slaar sig ved mit Leje ned
og ser mig stift i Øjet ind
og hvisker: baade Kærlighed
og Had kom fra et løjet Sind.
Gyldne Ungdom! Fra din Blomst en Braad saa giftig stinger,
naar lige kaad jeg Livets Dans med Graad i Hjærtet springer.

Hvad blev igen, af hvad der svandt?
En bitter Tungsinds-Lære kun
af hvert et Ord, hvert Venskabspant,
og hvert et Kys af Pigemund.

Jeg véd, med Nag og Vé og Spot
skal købes hver en Glædesfart.
Og hvert et Trin, jeg frem har traadt,
tilbage skal jeg træde snart.
Glade Ungdom! Kun min Drøm tilbage nu dig bringer,
men lige kaad jeg Livets Dans med Død i Hjærtet springer.

Lagerberg stod et Par Minuter tavs, efter at Sten havde sluttet sin Sang.

«Hvad synes du om den lille Improvisation?» spurgte saa Sten.

«Slet ikke,» lød Svaret.

«Og hvorfor ikke?»

«Aa — det ligner dig jo ikke det mindste at have den Slags Tanker. Det er ikke mere end fjorten Dage siden, at du sang i helt andre Tonarter.»

«Der kan ske meget paa fjorten Dage.»

«Det kan der,» indrømmede Lagerberg. «Men hvis du dengang mente, hvad du skrev, kan din Forelskelse vel ikke være gaaet helt over — jeg véd ikke, i hvem du var forelsket forresten. Jeg har jo ikke længer din Fortrolighed.»

«Jeg husker sandelig ikke, hvad jeg skrev for fjorten Dage siden,» sagde Sten.

«Ikke? — Saa skal jeg minde dig om det. Jeg har selv sat Musik til din Sang. Jeg syntes, den var saa køn, og at den faldt saa nøje sammen netop med mine egne Stemninger.»

Og Lagerberg satte sig til Instrumentet og spillede og sang:

Jeg ser dig saa dybt i Øjet,
indtil du sænker det ned.
Jeg vil jo læse derinde
dit Hjærtes Hemmelighed.

Jeg ser dig saa dybt i Øjet
og finder mig selv i dets Spejl,
ej, som jeg gaar her i Livet,
men uden Lyder og Fejl.

Jeg vugges i bløde Arme
imod et bankende Bryst.
der gemmer for mig hele Livets
aller livsaligste Lyst.

To hvide Hænder der stryger
over min brændende Kind,
imens et Læbepar hvisker
husvalende Ord til mit Sind.

Jeg kysser den Mund, som hvisker,
jeg kysser den svalende Haand.
Jeg vindes i bløde Armes
milde, skærmende Baand.

Og jeg ser dig saa dybt i Øjet,
du slaar det ej længer ned!
Det kan dog ej skjule dit Hjærtes
sødeste Hemmelighed.

Og jeg ser mig selv i dit Øjes
trofaste, klare Spejl
som jeg er i de bedste Stunder,
trods alle Lyder og Fejl.

For saadan bor jeg derinde
bag dit bankende Bryst,
der gemmer for mig hele Livets
aller livsaligste Lyst.

Lagerberg vendte sig om til Kammeraten. Og den let rørte Sanger havde store Taarer i Øjnene.

«Se, det var noget helt andet,» sagde han.

Sten trak paa Skuldrene.

«Unægtelig. Noget dumt Vaas forresten.»

«Men saadan har du jo selv skrevet.»

«Ja — jeg har gjort saa mange Dumheder. Din Melodi er ellers rigtig køn.»

Lagerberg spillede igen et Par Takter igennem. Saa sagde han, stadig med Fingeren løbende over Tasterne, og uden at se paa Sten:

«Sig mig, du kender jo Fanny Holm.»

Det gav uvilkaarlig et Sæt i Henrik. Thi paa hende sad han just og tænkte. Han havde skrevet de Vers, Lagerberg nylig havde sunget, Dagen efter at han første Gang havde truffet Fanny Holm.

«Jo — jeg kender hende,» sagde han saa. «Jeg har været sammen med hende et Par Gange hos Henningsens. Kender du hende ogsaa! Det vidste jeg ikke noget af?»

«Jeg var hos hendes Familje første Gang igaar Aftes,» sagde Lagerberg. «De havde Bal. Det var i Grunden underligt, at du ikke var bedt med. Jeg for mit Vedkommende har aldrig før set de Mennesker.»

«Naa, det er ikke saa underligt,» sagde Sten kort — «jeg er jo ikke salonfähig. Jeg er jo en berygtet Person.»

«Aa Snak, du!»

Lagerberg sad stadig og klimprede paa Klaveret.

»Vi talte forresten om dig.»

«Hvem?»

«Frk. Holm og jeg naturligvis.»

«Naa.»

«Hos hende i alt Fald er du da ikke saa daarlig anskreven.»

Sten saa' ganske kold og uinteresseret ud.

«Naa ikke det — det glæder mig. Gud bevares vel — hvor det forresten er mig ligegyldigt.»

«Det skal du dog ikke sige,» ivrede Lagerberg, der nu havde vendt sig imod ham og meget hurtigt havde tømt et nyt Glas Chartreuse. «Fanny Holm er virkelig en forfærdelig sød lille Pige, saa frisk og naturlig. Det er en hel Fornøjelse at tale med hende. Ikke Spor af Skaberi som hos saa mange unge Piger.»

«Aa — de er vel allesammen éns, disse smaa Bourgeoisie-Damer,» sagde Sten.

«Nej — det maa du ikke sige. Fanny Holm er slet ikke saadan. Hverken snærpet eller dum. Du skulde blot have hørt, hvordan hun talte om dig.»

«Det smigrer mig meget.»

«Ja — det kunde det sandelig ogsaa gøre.»

Lagerberg gennemnynnede det første Vers af Sangen:

Jeg ser dig saa dybt i Øjet,
indtil du sænker det ned.
Jeg vil jo læse derinde
dit Hjærtes Hemmelighed.

Og medens han nynnede det, fik hans Ansigt et lyst, næsten henrykt Udtryk.

«Naa — læste du den saa?» spurgte Sten spydig.

Lagerberg rystede paa Hovedet.

«Jeg forsikrer dig for, jeg var nær bleven skinsyg paa dig.»

«Snak!»

«Jo. Saa venlig talte hun om dig.»

«Nyt, som sjælden sker. Kunde du ikke unde mig den Smule hæderlige Omtale?»

Lagerberg havde sat sig hen til Vennen og fyldte Glassene.

«Det er noget dumt noget, jeg kommer med,» sagde han. «Selvfølgelig er jeg glad for hvert venligt Ord, jeg hører om dig. Men Fanny Holm er nu forbandet sød. Indrøm det kun. Og hendes Skaal!»

«Indrømmet,» sagde Sten.

Og de to Venner stødte deres Glas sammen.

I det samme aabnedes Døren til Sideværelset paa Klem, og en vranten Gammelkonestemme lod sig høre, uden at den talende selv kom til Syne:

«Men Ernst — er du dog ikke gaaet i Seng endnu?»

«Straks, lille Mo'er, straks.»

«Klokken er vist snart tolv.»

«Der er en Ven hos mig, Mo'er.»

«Ja — jeg hører det nok! Men du maa dog tænke lidt paa, at din Stemme slet ikke har godt af —»

«Aa — jeg skal nok passe paa. Godnat — Mo'er.»

Lagerberg næsten tvang Døren i for hende og kom saa tilbage til Vennen. Han var bleven meget rød i Hovedet.

«Det skal du slet ikke bryde dig om, Henrik.»

Henrik havde rejst sig og ledte efter sin Frakke.

«Jo du — du véd nok, med din Mo'er tør jeg ikke lægge mig ud. Desuden er jeg søvnig og vil helst hjem.»

«Det er da ogsaa en Skam —»

Lagerberg var meget forlegen, men øjensynlig ikke utilfreds med, at Vennen belavede sig paa at gaa.

«Ja—ja da, gamle,» sagde han, idet han hjalp Sten i Frakken. «Kom nu godt hjem og Tak for i Aften.»

«Tak i lige Maade, du. Sov vel, og drøm om Fanny Holm »

Henrik Sten gik hjemad til sit fattige, kedelige Logis. Han nynnede langs ad Gaderne.

Han var med ét kommet i et overstadig godt Humør.

Tænke sig — at Lagerberg var forelsket i Fanny Holm.

Underlig nok gav det hende en forøget Interesse i Stens Øjne. Han begyndte at gruble paa, hvornaar han mon kunde træffe hende igen. Og under disse Tanker glemte han ganske de uhyggelige Begivenheder først paa Aftenen.

Han gned sig i Hænderne i en Glæde, der ikke var fri for Ondskabsfuldhed overfor Vennen.

— Ja — ja min gode Lagerberg — vi faar sé. Vi faar sé. Og *det* skønt du bli'er bedt til Selskab hos dem, og jeg maa staa ude.

Og sagte gentog han for sig selv, medens han klædte sig af:

Og jeg saa' mig selv i dit Øjes
trofaste, klare Spejl,
som jeg er i de bedste Stunder,
trods alle Lyder og Fejl.

IX.

Det havde været en ualmindelig interessant Première paa det kgl. Teater. Og *det,* skønt det var henimod Sæsonens Slutning.

En ung, norsk Skuespillerinde skulde optræde for første Gang som Gæst i en Rolle, i hvilken forud en fejret dansk Kunstnerinde havde gjort Furore. Og det norske Gæstespil havde Uger i Forvejen interesseret baade Publikum og Pressen. Uden Spor af Kendskab til Skuespillerinden eller hendes Talent havde de to Partiers Blade paa det livligste fejdet om hendes Navn. Man havde fra den ene Side raabt højt op om det fødte Talents Ret til et Forsøg, om det glædelige ved et Brud med det gængse Princip for Rollefordelingen ved den nationale Scene. Samtidig havde Modparten stemplet det som Helligbrøde, at «Danmarks ypperste, sceniske Kunstnerinde» — om end blot for tre Aftener — skulde afgive *sin* Rolle til en anden. Helligbrøde var det, og mere end det. Det var Oprør imod selve Teaterets Regulativ, ifølge hvilket

ingensomhelst Skuespillerinde havde Lov til at spille nogensomhelst Rolle, som paagældende Kunstnerinde selv, enten i Øjeblikket havde Lyst til at spille eller kunde antages en Gang i Fremtiden at ville faa Mod paa.

Ikke desto mindre kom den fremmede Gæst — «den norske Fjældrype», som et af de fjendtlig sindede Blade ironisk-vittigt havde kaldt hende — til at optræde. Og «Skandalen» var fuldstændig, thi paa den første Aften var Teateret udsolgt til sidste Plads.

Fra sin Anmeldelserstol i Parkettet havde Henrik Sten set trindt omkring paa Gulvet og i Etagerne saa noget nær alt, hvad Byen ejede af Kunstforstand og Intelligens foruden meget andet, der gik med som Tilgift. Fine, gamle, graahaarede og hvidskæggede Herrer med Reminiscenser fra den heibergske Teatertid, og Døgnets sidste unge Forfattere i ulastelige Dragter, med forsætlig tomme og intetsigende Ansigter under de omhyggelig friserede Manker, og anbragt i sirlige, omhyggelig indstuderede Stillinger. Kongelogen alene stod tom.

Og det summede gennem Teateret af al Snakken, Forvirringen og Myldret, før Tæppet gik op. Alle Parkettets Herrer havde rejst sig, spejdende gennem Kikkerterne op til Etagerne. Mellem de sorte Kjoler og de hvide Skjortebryster saa's underlig afstikkende enkelte Rigsdagsmænds tarvelige, hjemmegjorte Frakker.

Ellers lyste det over Huset af al en Premières dansk-nøjsomme Luksus og Pragtudfoldelse. Der var virkelig næsten en halv Snes Damer i lutter hvidt i Teateret. Og langs Balkonen drog sig en Krans af flunkende Dametoiletter, af nedringede Halse og Barme, af flunkende Smykker og skinnende Elfenbenskikkerter.

Saa gik Tæppet langsomt i Vejret.

Lidt trevent spilledes de første Par Scener hen. Alle kendte i Forvejen Replikerne saa omtrent udenad. Moderne Herrer i moderne Antræk afleverede i en vis søgt-naturlig, «i Slobrok og Tøfler»-Stil deres Overvejelser over diverse menneskelige og sociale Fænomener — som næsten altid i Begyndelsen af moderne Stykker.

Med ét kom der saa en lille Pavse. Og alle Kikkerter var som paa et Signal rettede mod Baggrundsdøren i Scenen.

Langsomt gaar *hun* ind over Brædderne.

En kraftig bygget, næsten lidt firskaaren Skikkelse, store, brede Ansigtstræk — et svært, sort Haar i Brus ned over Panden, bleg som Døden, trods Sminken, sitrende, nervøs. Men i Ansigtet et Par store og mørke, straalende Øjne, der faar Lys og Glans, da hun aabner Munden til den første Replik, og skinner over det hele Hus.

Henrik Sten havde siddet ganske stille, næsten aandeløs, medens første Akt blev spillet. Han kom først til sig selv igen, da Tæppet faldt, da

der blev Støj omkring ham, da Folk fra Plads til Plads meddelte hinanden deres Betragtninger, deres Indtryk.

Og Henrik Sten, der ikke gad lytte efter Sladderen, saasnart han skønnede, at Meningerne stod saa nogenlunde delte, for og imod, greb sig selv i den Tanke:

Der sidder nu alle de Fæhoveder og diskuterer, om Fru Helene Hoffmann kan spille Komedie — om hun kan sættes ved Siden af vor egen, forgudede Præmieaktrice eller ej. Og saa sér de slet ikke, ikke nogen af dem, at det eneste, der netop duer ved den Kvinde, der nylig stod paa Scenen, er, at hun stod der som *Kvinde* — og hverken var præmieret eller spillede Komedie. Nøjedes simpelt hen med at tale som den geniale Proletardatter, hun er — «uortografisk» som det hedder i Stykket. Ja — er ikke altid den bedste Kunst netop den ganske uortografiske Kunst, Kunsten uden Kommaer og uden Tankestreger? —

Tæppet gik op igen, og Akt for Akt af Stykket spilledes hen, og Bifaldet faldt stærkere for hver Aktslutning. Henrik Sten klappede ikke, han blot saa' og hørte. Og han forstod, at i denne fattige, norske Kunst, der savnede saa mange ydre Dikkedarer og kun bares oppe af en varmtfølende Sjæls fulde, inderlige Temperament, var det *Menneske* fremme, der saa sjældent stilles til Skue paa Teateret.

Han saa' sine Formænd og Sidemænd nu og da trække paa Skulderen og le.

Selv havde han momentvis den Fornemmelse, at nu sænkede sig Kunstens Helligaand over Huset.

Saa faldt Tæppet for sidste Akt under Bifaldsklap og svag Hyssen. Og Tilskuerne strømmede ud af Teateret.

Henrik Sten, der var stærkere betagen end han i Teatrene plejede at blive det, fulgte halvt som i en Døs med Strømmen.

Saa var der ude i Vestibulen en Haand, der greb fat i hans Frakkeærme for at holde ham tilbage.

Han vendte sig om og saa' for sig én af sine ganske flygtige Bekendte — den unge Forfatter, Viggo Storm, hvem han ikke i lange Tider havde talt med.

«Undskyld — Hr. Sten — jeg vilde blot vide — skal De skrive Anmeldelse i Aften?»

«Blot en foreløbig Notits,» svarede Sten i en kølig Tone. Han var i Færd med at knappe sin Frakke.

«Hvad synes De om det?»

«Aa jo» — Sten fandt ingen Anledning til at lægge sin Begejstring for Dagen overfor denne halvfremmede.

«Nej — sig mig nu Deres alvorlige Mening. Jeg er meget nysgærrig efter at høre, hvad De synes.»

Viggo Storms vakre, livlige Ansigt, med de fint mejslede Træk og de varme, kloge Øjne vendte sig i spejdende Interesserthed mod Stens.

«Naa ja — naar De endelig vil høre det: Fru Helene Hoffmann har ikke Idé om at spille Komedie, men Mage til denne Aften har jeg alligevel aldrig oplevet i det kongelige Teater.»

Storms Øjne lyste:

«Ja — det siger jeg med. — Hør én Gang, Hr. Sten. De har vel ikke Tid og Lyst til at tilbringe Aftenen» — han lo — «ja og maaské Natten med i Selskab med os andre?»

«Hvem?» spurgte Sten lidt skarpt. Han kendte godt den Kreds, Storm omgikkes, og vidste, at han til dagligdags ikke var synderlig velsét i den.

«Aa — der kommer nogle Stykker. Fru Hoffmann kommer selv med. En Del yngre Forfattere, Journalister, Skuespillere. Vi mødes i Basaren i Tivoli — saadan hen ad Tolvtiden. Og det vilde glæde mig at se Dem blandt mine andre Gæster.»

Henrik Sten fulgtes ud ad Teateret sammen med Storm. Han vilde umaadelig gærne være sammen med disse Mennesker, der for ham betegnede en fremmed, hemmelighedsfuld og straalende Verden, han før kun i Smug havde kastet et flygtigt Blik ind i i Ny og Næ. Men han ansaa' det for klog Politik at gøre sig lidt kostbar.

«Jeg véd næsten ikke» — han talte langsomt, dvælende paa de enkelte Ord — «jeg kender saa

faa af de Folk, Hr. Storm — staar dem saa fjærnt —»

«Snak om en Ting. Det er jo blot Deres egen Skyld, naar De ikke hører med til Kredsen. Vi vil allesammen hellere end gærne have Dem med.»

«Trods «Bladet» —? spurgte Sten i en skarp Tone.

«De er jo ikke «Bladet», indvendte Storm. «Naa ja — jeg nægter ikke, at jeg hellere saa' Dem ved et andet Organ, men *enfin*» —

«Ja, ja da — Tak for Deres venlige Indbydelse. Det skal være mig en Fornøjelse at komme.»

De skiltes med et varmt Haandtryk ved Hjørnet af Østergade. Og Henrik Sten skyndte sig ned paa sit Kontor.

Undervejs spekulerede han paa, hvad vel Grunden kunde være til Storms pludselige Venlighed. Han kunde ikke komme til noget bestemt Resultat. Saa vant var han til fra Storms og hans Venners Kant at blive oversét og ringeagtet, at hans Mistanke og Mistro nu naturlig maatte vækkes, da for første Gang en venlig Haand blev ham rakt — fra den Lejr.

Hm — maaské vil han have mig med til sit ny Blad — sagde han med ét til sig selv.

Og det slog ham, at den Forklaring paa Tingene ikke havde saa lidt Sandsynlighed for sig.

— Allerede i nogen Tid havde i Byen det Rygte cirkuleret, at Viggo Storm, der var rig og

uafhængig og i politisk og litterær Henseende stærkt interesseret og stærkt fremskreden, omgikkes med Planer til et nyt Bladforetagende, der skulde være Udtrykket for den radikaleste Ungdoms Anskuelser. Noget nærmere om Projektet kendte Sten ikke. Han vidste blot, at Viggo Storm indenfor sin egen Kreds nød en ganske ualmindelig Tiltro, at man ventede sig adskilligt af hans unge, friske Evner, en Arv fra fremragende Ahner, og at alle, baade hans Venner og hans Fjender, samtidig var enige om at anerkende hans Karakters fuldendte Noblesse, hans Hjælpsomhed og Hjærtensgodhed, hele hans *gentlemans*-Snit!

Ellers kendte Henrik Sten ikke stort til Storm. Han vidste, at han depenserede en hel Del Penge mellem Aar og Dag — der var Folk, der rystede paa Hovederne og spurgte, hvorlænge vel den Formue kunde strække til — at han endnu var nogenlunde velsét i det gode Selskab og dèr havde haft en hel Del ret uskyldige Smaa-Liaisons — at han endelig var en høj, køn Fyr med regelmæssige Ansigtstræk, smukke Øjne og gode Manérer, at han førte sig godt, kunde vinde, hvem det skulde være, selv i en flygtig Samtale, at han stod grumme sent op om Morgenen, og at han altid bar Hovedet paa Skraa med et halvt kælent, halvt blaseret Udtryk.

— Henrik Sten smilede for sig selv. Maaské var han nu virkelig paa Veje til bedre Tider. Saa

lidt Snob han var, kunde han ikke nægte for sig selv, at der længst havde gjort sig en Trang gældende i ham til bedre Selskab, andre Omgivelser, end dem, han kendte fra «Bladet»s Kontor. Og kunde og vilde Viggo Storm være den, der hjalp ham fremad, skulde han — Henrik Sten — ikke betænke sig paa at gribe den fremrakte Haand.

Han havde jo ikke selv Pøbelinstinkterne i sig. Han havde kendt et velhavende, hyggeligt og lykkeligt Barndomshjem. Og selv om han senere var gledet en Kende ud af de Fuger, ad hvilke hans Liv til en Begyndelse var løbet saa sorgløst og glat, — Plebejer var han ikke blevet, og Smudset, han havde modtaget af de grisede Hænder, Livet havde nødet ham til at trykke, sad vel ikke fastere, end at det kunde vaskes af igen.

Fanny Holms Billed gled hans Tanker forbi. Det var nu snart et Par Maaneder siden, han havde set hende. Men ligefuldt var det Mindet om hende, der bragte hans Øjne til at lyse — Tanken paa, at det vel en Gang kunde lykkes ham at naa saa vidt, at hun frit for Verden turde bekende sin Kærlighed til ham — en Tanke, hvorved hans Kinder endnu blussede, da han traadte ind paa «Bladet»s Kontor.

Der var ikke andre deroppe end den sløve Dreng, der løb med Manuskript ud til Trykkeriet en halv Snes Gange i Aftenens Løb. I Øjeblikket sad han og blundede over ét af Bordene ude i Ekspeditionen.

Sten ruskede ham i Haaret.

«Halløj Peter — se nu at være lidt vaagen Nu skal du straks paa Farten igen.»

Drengen fór op og gnikkede sine trætte, rødkantede Øjne.

«Javel, Hr. Sten. Javel.»

«Hent mig en Bajer, du. Men gesvindt.»

Sten kastede en Ti-Øre til ham, og Drengen fór som et Lyn ud af Døren.

Faa Minuter efter havde Sten skrevet sin lille, foreløbige Anmeldelse. Han havde ikke sparet paa de kraftigste Udtryk for Aftenens Succes, de varmeste Lovord over den fremmede Kunstnerinde. Og da han var færdig, sad han et Øjeblik og betænkte sig. Han havde Lyst til at skrive et Digt til hendes Ære — i Spidsen af Bladet. Rytmen fødtes allerede i ham, Ordene faldt ham paa Tungen.

Men da det kom til Stykket, betænkte han sig.

Dels gik det jo ikke an, at han paa egen Haand fyldte et Par Spalter i det allerede overfyldte Nummer. Dels var det vistnok en tvivlsom Reklame for Fru Hoffmann, om «Bladet» besang hende.

Han drak sin Bajer ud og gik.

Klokken var knapt tolv, da han naaede Tivoli. Der var lukt og slukt for andre uvedkommende, men Portvagten vidste Besked:

«Undskyld, Herre, skal De til Selskabet i Bazaren?»

«Akkurat sgu.»

«Ja — jeg kunde jo nok tænke det. Saa vær saa artig.»

Et Øjeblik efter var Sten ved Indgangen til Basaren, hvor Storm selv tog imod ham, medens samtidig et Par vimse Opvartere styrtede til for at skille den nye Gæst af med Hat og Frakke og Stok.

«Det var flinkt, at De kom,» sagde Storm og trykkede fornøjet hans Haand.

«Det var meget elskværdigt af Dem at indbyde mig,» svarede Sten.

Storm tog fortrolig hans Arm.

«Alle Gæsterne er ikke komne endnu,» sagde han. «Hvis De har Lyst, bliver vi et Øjeblik herude og snakker sammen. Jeg har noget at spørge Dem om.»

«Saa gærne,» svarede Sten.

De gik op og ned ad den lave Træterrasse i den milde, klare Majnat. Maanen var ved at gaa op. Og der laa et blødt og blundende Halvlys over Havens nylig udsprungne Træer.

Saa forklarede Storm for Sten sin Plan om det nye Blad, han havde i Sinde at starte, tilbød ham at være med og stillede ham saadanne Betingelser i Udsigt, at Henriks Hjærte hoppede højt i hans Bryst.

Ikke desto mindre lod han tilsyneladende rolig, erklærede, at han endnu ikke kunde træffe nogen

Afgørelse og udbad sig en otte Dage til Betænkningstid. Dog erklærede han, at han foreløbig troede, han vilde være tilbøjelig til at gaa med paa Foretagendet, men som sagt —

«Ja, ja,» afbrød Storm, «dette er jo sagt i al Fortrolighed, før jeg tager Dem ind i vor Kreds. Men De lover mig altsaa at tænke over Sagen. Herinde vil De træffe lutter Venner — og tilkommende Medarbejdere — af det fremtidige Blad, hvis Skaal vi i Aften drikker i gemytligt Lag —»

«Under Fru Helene Hoffmans Forsæde.»

«Netop. Bedre Varsler kan vi ikke ønske os.»

— De to nye Venner traadte ind i Basarsalen, der straalede af Lys. I Kabinetterne til begge Sider sad der spredte Selskaber og soldede. For de færreste af dem var Portièren dragen for.

Men til Storms Selskab var den indre Del af Lokalet reserveret, ved et vældigt Tæppe skilt fra den øvrige Del. Og herinde præsenteredes Sten for en ret talrig, tildels ogsaa ret udsøgt Forsamling.

Først af alle henvendte Storm sig med den ny ankomne Gæst til selve Aftenens Dronning og Heltinde, den norske Frue, der lad laa henslængt i en bred Fløjlsfauteuil, af hvilken hun dog rejste sig, da Sten blev hende forestillet.

«Maa jeg præsentere Dem, Frue,» begyndte Storm, «Hr. Henrik Sten — Bohêmernes Salmedigter ogsaa kaldet — Fru Helene Hoffmann.»

Sten bukkede, og Fruen rakte ham Haanden, idet hun fæstede sine store, sorte Øjne stivt paa ham.

«Det glæder mig at se Dem, Hr. Sten. Jeg har læst Deres Digte. Ogsaa jeg er glad i Vers. Og jeg haaber, vi her i Aften faar en Prøve paa Deres Kunst.»

Storm klappede i Hænderne.

«Tilbords, mine Damer og Herrer,» raabte han. «Larsen venter.»

Og virkelig stod Overkellneren der med Servietten over Armen og om Læberne sit allerbehageligste Smil, fremelsket af Bevidstheden om, at Storm var den flotteste Betaler, han kendte:

«Der er rettet an.»

Sten stod et Øjeblik tilbage med den norske Skuespillerinde. Han havde endnu ikke faaet noget Ord frem til Svar, men følte sig under de store, sorte Øjnes Fortryllelse. Nu slog Fru Hoffmann dem ned med et underligt træt og opgivende Skuldertræk, som om hun havde ventet paa noget, der ikke kom. Og Sten blev i det samme læmpelig skubbet til Side.

«Tillader De?» lød det i hans Øre.

En meget lille, yderst soigneret Herre med skarpe, intelligente Træk, smalle, skraa Skuldre og Manérer, der ikke var saa helt utvungne, som man efter hans overdrevne Elegance skulde vente det, bød Fru Hoffmann tilbords. Hun rejste sig og tog

hans Arm. Og ved Siden af den spinkle Kavalér tog hendes kraftig byggede, statelige Skikkelse sig endnu mere imponerende ud.

Henrik Sten stod tilbage som i en Drøm — en Drøm om et Par store, sorte Øjne.

Og de Øjne forfulgte ham hele Aftenen igennem og lod ham ikke i Ro.

Ved Bordet havde han faaet Plads langt fra hende — hun sad, som rimeligt var, paa Hædersplads, og Forfatteren Niels Gregers, der havde hende tilbords, syntes at interessere hende stærkt. Henrik Sten følte et Øjebliks Had til denne lille, sikre Fyr, hvis Evne til at gøre sig gældende som den verdenskyndige Selskabsmand han i saa høj Grad misundte ham. Gregers havde ikke en Gang skænket ham et Blik, da han før saa nonchalent trængte ham til Side. Og den Modtagelse, Sten havde faaet i de unge Forfatteres og Kunstneres Lag, var i det hele taget alt andet end varm, naar han undtog Storms venlige Imødekommenhed. Derfor sad han ved Bordet tavs og holdt sig for sig selv — forsynede sig rigelig af de fortræffelige Retter og viste ogsaa Vinen, der strømmevis flød paa den flotte Storms Bud, al skyldig Honnør.

Hans to Sidemænd gav sig ikke videre i Tale med ham. Det var et Par unge Malere, han ikke kendte synderlig til, og som heller ikke interesserede ham den mindste Smule. Ellers saa' han i Kredsen

næsten alt, hvad der havde en Smule Navn blandt de yngre radikale Forfattere og Journalister, og et Par aandsbeslægtede Skuespillere fra det kgl. Teater. Den ene af dem havde sin unge, smukke Frue med. Hun og Fru Hoffmann var de eneste Damer i Selskabet. Og om dem samlede sig følgelig al Selskabets Interesse. Men den feterede danske Skuespillerinde lod, trods al den Opmærksomhed, der viedes hende, til at føle sig en Smule pikeret over det utvivlsomme Forspring, Medbejlersken havde vundet straks til en Begyndelse, da Niels Gregers rejste sig og aabnede Rækken af Taler med i kvikke Vendinger og aandfulde Pointer at byde den norske Kunstnerinde Velkommen til Danmark og til Lykke med Aftenens Sejr — en Sejr ikke blot for hende, men for al ung og kæmpende Kunst.

Den danske Skuespillerinde vidste med sig selv, at hendes Kunst, der væsentlig var baseret paa en rank Figur, et glat Ansigt med regelmæssige Træk og et Par smægtende Dueøjne, aldrig havde vundet Sejr for nogen ung og kæmpende Kunst og heller aldrig vilde gøre det. Alligevel var hun den ivrigste af alle til at støde sit Champagneglas mod Rivalindens og til i Ord, der var for begejstrede til at være ægte, at takke hende for den uforglemmelige Aften.

Den næste Ladning af de svære, kegleformede Flasker fór blinkende op af Iskøleren. Og Cham-

pagnen perlede i de lave, brede Pokaler — fire Opvartere skænkede den omkring paa én Gang.

Denne Gang var det Storm, der tog Ordet.

Han talte ikke godt. Ordene kom snublende over hinanden. Han ligesom snappede efter dem. Men han saa' ypperlig ud som han stod dèr, ung, slank, elegant i den flotte Selskabsdragt, de fine, ellers lidt sløve Ansigtstræk oplivede af Situationens Stemning, det mørke Haar purret skødesløst til Vejrs fra den hvide, smukt formede Pande.

Han fremsatte sin Plan til det nye Blad. Nogen bedre Aften til at døbe Barnet, sagde han, kunde han ikke vælge. Han vilde bede den udmærkede Kunstnerinde, de alle havde beundret, at være Gudmoder for den spæde, nu den gik ud i Verden til Kamp for Ungdommens Ret, for nye Tanker, for det frie, ubundne Ords Ret paa Trods af Politistave og Justitstvang og alle de andre rare Ting, der trives skønnest i Danmark.

Storm kastede Hovedet tilbage med et stolt og flammende Blik udover Kredsen af de Folk, der skulde støtte ham med deres Penne, deres Talent, deres spænstige Viljer, deres unge, sunde Had.

«Saa døber vi vort Blad,» han hævede Røsten og løftede Glasset højt. «Det skal hedde «Vor By» og det skal skrives om og for vor By. De Dage er forbi — og heldigvis — da vi bildte os ind, at vi fik andet fra Landet end Smør og Ost og

Korn og Kvæg og Kartofler. Det københavnske Frisind har faaet nok af Bondealliancen. Nu véd det, at Bureaukratismen og Militarismen og Købstadssnobbetheden er Fjender farlige nok. Men der er større Farer, der truer nu end Ministeriet Estrup og Københavns Befæstning og de provisoriske Love. Og om Aandens Frihed er det hverken Bondestædigheden eller Vadmelsvækkelsen, der skal staa Værn.

Vi døber vort nye Blad «Vor By», skriver det ud af vor Bys Hjærte, sender det ud til vor By — den glade, sorgløse By mellem Frihedsstøtten og Hesten, hvor hver god en Borger nu som i sjette Frederiks Tider skal sove, naar Klokken er tolv, hvor der bygges Kirker og Kapeller og raabes med Sædelighed og med Rødspætter. Vi drikker vort nye Blads Skaal — lad os forsøge, om det dog skulde være muligt at faa den Smule Livsglæde i Tale, som endnu ikke er puttet i Graven, om det er helt umuligt i den sunde Fornufts Navn at sige et Par frie og borgerlige Ord mod alt det Hykleri og den Fordummelse, der vokser op iblandt os som Fandens Mælkebøtter, store, skinnende, gloende gule, hvor vi saa vender Blikket hen. «Vor By» hedder Bladet, saa sandt denne By en Gang skal blive vor. Jeg vender mig til Dem, mine Herrer, paa hvis Bistand i Raad og Daad jeg stoler — den unge Garde for det frie, uafhængige Ord, den frie Tanke, den ærlige

Kunst. Den gamle Garde døde, men overgav sig ikke. Men den unge Garde vil leve og tvinge de andre til at kapitulere. En Skaal for Ungdommens Blad!»

Storm svang sit Glas og Hurraraabene lød gennem Salen, saa Ruderne klirrede.

Henrik Sten nippede til sit Glas og satte sig stille ned.

«Ja — store Ord og fedt Flæsk,» — sagde han halvhøjt hen for sig.

Selskabet var i Færd med at gaa fra Bordet. I den anden Ende af Salen saa' han Storm staa bøjet over Fru Hoffmann, ivrig forklarende, gestikulerende stærkt med begge Arme. Han saa' de unge Forfattere og Journalister flokke sig sammen i ivrig diskuterende Grupper. Alle Kinder blussede i Champagnerus og af Kampmod.

Kun for Sten vilde det ikke lykkes at komme med ind i den fælles Stemning. Han bevarede stadig en trykkende Følelse af, at han i denne Kreds dog var og blev en overflødig. Maaske var det hans Fejl, men sikkert var det, at han heller ikke delte disse unges Haab og Tro. Al Tale om Sejr og Fremgang og nye Tider og frie Tanker var efter hans Skøn kun Ordgyderi. Der vindes jo i denne Verden overhovedet kun relative Sejre — Opgang i Dag og Nedgang i Morgen. Hvad forstod disse Mennesker overhovedet ved Sejr? Var det en politisk Sejr? Han kunde ikke

tro det. Ingen politiske Sejre er jo vundne for Tid og Evighed. Udviklingens Gang er dèr som andetsteds i Bølgebjærg og Bølgedal. Og en tilsyneladende Sejr for en fire—fem Aar — hvad betød den for disse unge? Sejren kommer jo kun dem til Gode, der paa Kampens Dag var fremme i første Geled, og som paa Sejrens Dag kan faa Hævnens Sødme at smage.

Litterær Sejr da? Men litterær Sejr vandtes jo kun af Enkeltmand og for Enkeltmand — ikke i sluttet Geled. Henrik Sten brød sig Pokker om «Retninger». Hvad Brug har Litteraturen for Retninger, Partier eller Kliker. Og hvad bliver staaende som disse Retningers Resultater, naar alle de Slakker er fjærnede, der Dag for Dag varierer Litteraturens Proteusfysiognomi? Kun den sande, den evige Kunst, der lader haant om alle Retninger og Skoler.

Disse og lignende Betragtninger meddelte Henrik Sten til en yngre Musiker, i hvis Selskab han drak Kaffe ude paa Altanen. Men Musikeren — han hed Henriksen — en gemytlig, langbenet Fyr med en umaadelig stor Næse og et uopslideligt Grinebiderhumør, var ikke den rette Mand at komme til med den Slags Betragtninger. Gang paa Gang havde Sten den Ærgrelse, at Henriksen slog hans tungsindige Overvejelser hen med en forsoren Brander. Det var virkelig irriterende, hvor det Menneske kunde sige Brandere.

Men blive vred paa ham kunde Sten alligevel

ikke. Dertil var Henriksen for godmodig elskværdig. Og desuden var han den Aften det eneste Menneske, der gav sig i venlig Samtale med Sten.

Selskabet var i dette Øjeblik — Klokken var henad tre, og det begyndte at lysne i Majnatten — delt i mange, forskellige Smaagrupper. Nogle drak Kaffen i det fri, andre havde slaaet sig ned omkring i Restaurationskabinetterne. Hele Bazaren havde Selskabet nu til sin Raadighed. Alle andre Gæster var længst forsvundne.

De fleste Steder havde man draget Trækruderne til Side. Og til dem udenfor bares indenfra Lyd af Latter og Tale og Sang. Nu og da hørtes den danske Skuespillerindes kokette Knistren fra et af Kabinetterne, hvor Niels Gregers konverserede hende om Kys. I den store Sal, hvor de havde spist, sad en lille Klynge samlet om en ung Lyriker, der udviklede sine Anskuelser om Kunst. Henrik Sten kendte ham af Anseelse, men havde ikke før set den lange, magre Fyr, med den usunde, gule Ansigtsfarve, den ranglede, ledeløse Holdning, de hæslige, tykke Negerlæber og de skraatsiddende Kineserøjne.

Henrik Sten lyttede til. Lyrikeren udtalte sig om det skønne i Kunsten.

Sten smilede bittert.

Og han havde Lyst til at gaa ind i Salen og slaa den dumme Fyr i Ansigtet og sige til ham, at det var Vrøvl og Sludder til Hobe, han kom med.

Hvor følte han ikke i dette Øjeblik, hvor fjærnt han selv, — der mulig ikke duede stort, men i alt vidste, at han sad inde med Følelse og Stemning, at han havde Sangens Gave, at han kunde tænke sine unge, stridige Tanker, saa skarpe og knappe som Pistolskud —, i Grunden stod fra alt Maskepi med denne ny «Retning» — den, der glædede sig ved i Øjeblikket at regnes for den moderneste. Han hadede og foragtede paa én Gang disse kvasi-unge «Artister», som de kaldte sig selv, der levede af at skrive kedsommelige og fornemme Bøger i en ejendommelig, mesopotamisk Sprogart, som de behagede at kalde for «Stil». Netop nu begyndte Lyrikeren at deklamere, for at give sit Auditorium en Prøve paa denne sin Stil.

Sten kunde nogenlunde tydelig høre Versene:

I snogeklamme Taager min Sjæl sig svøbte,
saa bladfaldstræt, forkommen og viljeveg,
mens alle vaarfødte Længsler, de solskinsdøbte,
paa listende Trippefødder bort sig sneg.

I Feberhede mit Hjærneblad sig krummed
paa Rygradsmarvens kvægsølvsitrende Stilk.
Snart spyfluevevert Tankerne om mig summed,
snart dødningematte, lig fangne Torsk paa en Pilk.

— Mere kunde Henrik Sten ikke holde ud. Med et drøjt «Føj for Satan» rejste han sig, nikkede flygtigt til Musikeren og gik fra det larmende

Selskab ud i den stille, sovende Have, hvor Træer og Buske stod i usikkert Dæmningsskær.

Et Par kom ham i Møde derude. Det var Fru Hoffmann ved Storms Arm. Da de saa' ham, standsede de begge.

«De gaar da vel ikke?» spurgte Storm.

Fru Hoffmann lo, idet hun slap ham.

«Der sér De, Storm, det er Følgen af at gaa fra sit Selskab. Nu er det naturligvis i almindelig Opløsning.»

«Aa — det tror jeg dog ikke. Jeg kender mine Pappenhejmere,» svarede Storm. «Men det er maaské nok saa godt, vi kommer tilbage. De maa skam ikke gaa allerede, kære Ven,» vendte han sig til Sten. «Nu skal den egentlige Del af Festen først rigtig til at begynde.»

«Jeg ved næsten ikke,» sagde Sten usikker.

Fru Hoffmann greb hans Arm.

«Vist ej. Vist ej. Nu spadserer Hr. Sten pænt en lille Tur med mig. Imedens gaar Storm op og holder Styr paa sit Selskab og passer paa, at ingen af de løse Fugle flagrer bort.»

Sten gik med Fru Hoffmann. I en underlig Svimmelhed følte han hendes varme, yppige Arm under sin, saa' ind i de store mørke Øjne, hørte hendes dybe, melodiske Stemme lyde paa det bløde, syngende, vestnorske Maal.

«Jeg har jo slet ikke faaet talt med Dem, Hr. Sten,» begyndte hun. «Tager jeg fejl, eller

er De ikke i daarligt Humør i Aften? De er vel ikke altid saa stum og tavs?»

«Det er jeg ikke, Frue,» svarede han. «Men jeg er en fremmed i dette Selskab. Jeg passer ikke blandt de Folk.»

«End jeg da,» sagde hun og sukkede. Hun stod lidt stille og saa' indtrængende paa ham.

«Der er noget ved Dem, Hr. Sten, der er mig saa forunderlig hjemligt og bekendt. Maaské er det, fordi De ligner en Ungdomsven af mig, én, der nu er død — en ung Forfatter og Journalist — ligesom De — maaské er det blot, fordi jeg straks saa' paa Dem, at De var af andet Stof end de fleste af disse Herrer, som gør mig den Ære at hylde mig, for den Smule, jeg i Aften har præsteret. Nej — De maa for Guds Skyld ikke afbryde mig. Den Smule, sagde jeg. Og det mener jeg. For det var det eneste i denne Verden, jeg i det hele taget kunde spille, forstaar De, det var hele Rollen igennem et Klageskrig, et Jammerraab over min egen ulykkelige Barndom og Ungdom — det var Fattigmandstøsen fra Bergen, der paa Scenen fandt sig selv igen. Den norske Fjældrype har de kaldt mig. Aa ja — maaské er det sandt. Vist er jeg en saadan fattig Fugl, der kommer hinkende, kommer linkende med sine fattige, graa Fjær til den rige Fugls Hus, og selv for en Aften har Lov at drømme sig den rige Fugl. I Morgen — eller nogle faa Dage senere — er jeg igen,

hvad jeg var før — den lille, ubetydelige, norske Skuespillerinde, som tilfældigt Held og gode Omstændigheder skaffede en Smule Solblink et Par flygtige Dage over et fattigt, et kummerligt Liv. Hvor mange af de Folk derinde tror De vil mindes mig — vil blot nævne mit Navn — naar nu den Smule Gæstespil er endt, og jeg atter gaar omkring som Statistinde paa et eller andet lille norsk Teater? For jeg gentager det — der er ingen anden Rolle, jeg kan spille. Jeg bliver aldrig Skuespillerinde, aldrig Kunstnerinde, fejret og stor. Og dog var det mit Livs Drøm. I Glemslen skal jeg dø — indestængt baske Vingerne til Døde, i Mindet om, at en Gang var jeg dog — ude over de høje Fjælde.»

Hun stod stille, tog pludselig om hans Hoved med begge sine Hænder og sagde ham nær ind i Ansigtet:

«De, som er ung, har Fremtiden for Dem, Livets Guld mellem Hænderne — husk nu, saa tit De skulde komme i Tanker om mig — jeg ser Dem formodentlig ikke oftere — at Fru Helene Hoffmann paa sit Livs lykkeligste Aften var saa ulykkelig, at hun gjorde en Fremmed til sin Fortrolige, en Fremmed, der stod hende nærmere end alle de andre, blot fordi han lignede hendes Ungdomsven.»

Før han ret sansede det, havde hun trykket et let Kys paa hans Pande.

Saa tog hun igen hans Arm.

«Lad os komme tilbage til de andre.»

Og de vendte tilbage til det støjende Selskab.

Stemningen var steget adskillige Grader i den korte Tid, Sten havde været borte. Det flød med Champagne over alle Bredder. Flere af de unge Mennesker var saa temmelig fulde. Og den danske Skuespillerinde laa leende slængt tilbage i en Stol og rakte Foden frem, medens Niels Gregers paa Knæ foran hende var i Færd med at binde hendes Skobaand og samtidig komplimentere hendes nydelige Smalben.

«Dans, syng, hold Taler — lad os faa Liv og Lystighed,» raabte Fru Hoffmann, idet hun traadte ind.

«I Nat maa ingen vige,» supplerede Storm, idet han øste Champagne i hendes fremrakte Glas.

Sten saa' paa hende. Hendes store Øjne syntes endnu større. Og en svag Rødme traadte frem paa hendes ellers saa blege Kinder, idet hun skyllede Gulddrikken i sig.

«Er der ingen, der kan deklamere?» spurgte hun saa, idet hun saa' sig om i Kæden. «Jeg vil have Vers og Champagne. Champagne og Vers. Nu er jeg Dronning, Dronning for en Dag og en Nat. Thi byder jeg eder alle — I Tjenere ved mit Hof — min Rose til den Sanger, der synger min Pris.»

Hun rev Buketten fra sit Bryst og holdt den højt i Vejret.

«Op med dig, Gregers,» sagde Storm og sparkede ham læmpeligt i Bagdelen. «Du kan ikke blive ved at ligge paa Knæ for Fru Schwartz. Nu skal du sige noget.»

Gregers undertrykte en let Hikke:

«Kan sgu ikke. Jeg er for fuld. Bed ham, Lyrikeren, Hanssen, om det, ham med de to s'er.»

Lyrikeren med Kineserøjnene var straks parat, men Sten kom ham i Forkøbet. Han var sprunget op paa en Stol.

«Jeg vil deklamere,» raabte han. «Et splinternyt Digt, som rimeligvis aldrig bliver trykt hverken i dette Aar eller i det næste.»

«Hvad hedder det?» spurgte Storm, idet han, altid omhyggelig for sine Gæsters Velbefindende, langede et Glas Champagne op til ham.

«*Helenes Kilde*», svarede Sten med en galant Bøjning for Fru Hoffmann.

«Bravo — Bravo» — lød det fra Forsamlingen, i hvilken selv de mest drukne Elementer øjeblikkelig greb Allusionen.

Henrik Sten tømte sit Glas — smed det tomme Glas ud af det aabentstaaende Vindu og begyndte saa:

Den ligger højt oppe mod Kattegats Strand
mellem Klitter og Sand
i den øde Egn ved Tidsvilde —
Helenes hellige Kilde.
Dèr vandred' St. Hans Nat de syge hen,
værkbrudne Kvinder, spedalske Mænd,
i Dæmringens stille Stunder.

Der var Lægedom i Vældet, det gav
dem Helsen tilbage. Og Krykke og Stav
de plantede paa Helgenindens Grav.

Nu til Dags er det sjældent
der hænder saadan et Under.

Kilden har tabt, — om nogentid haft —
sin Lægedoms Kraft,
forladt den rinder i Sandet.
Men dybt under Jorden brød den sig Vej
og sprudler nu i et andet
Kildespring paa et ensomt Sted,
hvor der for nyfigne Blikke er Fred —
Fred for Palett og for Tigger.
Det kendes af faa kun, der røber ej
for nogen, hvor Stedet ligger.

Saa gaar du en stille, drømmende Nat
gennem et duftende Bøgekrat —
bort fra de alfare Stier.
Din Fod forvildes, du hører kun
den sagte Sladren fra Skovbækkens Mund,
medens alt levende tier.

Og din Tanke er træt og sløvet og syg,
din Vilje, saa stolt før, er nu saa myg.
Et faldende Blad, der strejfer din Kind,
blir et Eventyr, hvisket af Nattens Vind;
en skælvende Straale af Maanens Skin
fanger dit Blik i sit Tryllespind
paa din ensomme, natlige Færden.
Du føler med ét dig saa lille
i den store, dødstavse Verden.

Det suser i Kronerne oppe — en Støj
som af store Fugle, der letted' og fløj,
for aldrig at vende tilbage.
Det er dine Tanker, saa kaade og kry,
dine Stoltheds Planer, din Ære, dit Ry,
dit Haab, din Sorg og din Klage.

Det Had, som du svor paa igaar, er glemt;
du har Skuldertræk kun for *det*, du bestemt
i Morgen agted' at vinde.
Du har Lyst til at favne det nærmeste Træ,
og du slaar dig for Panden og raaber: «Jeg Fæ,
som har Tanke for Ven og for Fjende!

Jeg kender de Venner med løjede Smil
og med Hyklerprofil
og med hundrede Tunger i Munde.
Jeg kender de Fjender, som følger mit Spor
og halser og stirrer med Snuden mod Jord
som et Kobbel af hidsede Hunde.
Deres Smil, deres Haandtryk og Venskab og Had,
saa vel jeg forstaar jo at skille det ad
og at give til Hobe dem Fanden.
Jeg er, som jeg er, og trods Skældsord i Kor,
trods de kærlige Vink, som mig Venner betror,
bliver jeg aldrig en anden.

Nej, dybt i mig selv herinde —
her sidder min Ven og min Fjende!»

Og saa slaar du din Arm om det nærmeste Træ,
og du bøjer dit Knæ
i det duggvaade Græs —
Timernes Læs
er du træt og forpint af at drage.

Du undres selv over din planløse Færd,
en Taabes Færd mellem Taaber —
hvad er vel din Stolthed, hvad er dit Begær?
hvad er det, du tror, og du haaber?

For Fode dig risler et Kildevæld
med klare, klingrende Draaber.

Og du løfter din Stemme, fortvivlet kækt,
der sidder nogen i Skyggen dækt —
«Sankta Helene — bliver jeg lægt?»
Men Skyggen svarer dig ikke.
Den sidder stille og tavs som før
i sit lyse, maanesølvblinkende Slør.

Saa mørknes det for dine Blikke.

Og du føler to kærlige Hænder lagt
paa din brændende Pande med Lægedoms Magt
saa ømt, som var det en Kvinde.
Og du synes, du véd ikke levende Raad
for al den sugende Længsels Graad,
de lyse Nætter har inde.

Saa rejser du op dig, styrket og karsk
fra din Bøn i de stille Stunder.
Og du planter ved Vældet, som Helsen dig gav,
din Krykke, din Stav.

Men nu til Dags er det sjældent,
der hænder saadan et Under.

Henrik Sten sprang ned fra Stolen.

Hans Vers var blevne paahørt i Stilhed. Nu faldt der enkelte sparsomme Bifaldsytringer. Ly-

rikeren Hanssen fandt for sit Vedkommende, at der manglede Stil i en ganske uforsvarlig Grad.

Men Fru Hoffmann traadte hen til den unge Digter med store Taarer i de mørke, straalende Øjne.

«Min Rose til min Ridder,» sagde hun og fæstede sin Buket i hans Knaphul.

Og sagte tilføjede hun:

«Er der en lille Pige, De holder af, saa giv hende de Blomster fra mig, og sig hende, at jeg forstaar baade hende og Dem. Hvor fattige og ringe vi er — det at holde af, er dog det eneste, der er værd at nævne her i Verden.»

Hun vendte sig fra ham, idetsamme som Niels Gregers traadte til:

«Maa jeg have den Fornøjelse at drikke et Glas med Dem, Hr. Sten.»

Dette regnedes blandt de unge for en Udmærkelse, med hvilken Stens Position i deres Kreds var fastslaaet.

Da Sten højt op paa Morgenstunden kom hjem, var han ør af Champagne og Forelskelse. Han huskede, at Fuglene havde sunget, da de sent forlod Tivoli, han mindedes, at han i sin Rus havde ligget paa Knæ for Fru Hoffmann, trykket hendes Haand mod sit Hjærte og svoret hende til at blive en stor Digter. Endvidere, at han havde væddet med Fru Schwartz paa at hun ikke turde gaa ind med ham i et mørkt Værelse, at hun ikke desto

mindre havde gjort det, og at han derinde ikke havde faaet Lov at kysse hende. At Gregers havde holdt Tale for ham. At Storm til Afsked havde omfavnet ham. Kort sagt hundrede Dumheder, af hvilke han dog ikke fortrød en eneste én.

Af sine Lommer fremdrog han Fru Hoffmanns Buket, og en Stump af én af Fru Schwartz' lysegule Handsker, om hvilke han dunkelt mindedes, at der til Slutning havde staaet en forbitret Kamp mellem samtlige Herrer. Begge Dele gemte han omhyggelig.

Saa sov han ind og drømte om de store, sorte Øjne, der, som det i denne øre Stemning stod for ham, havde givet ham Digterindvielsen.

De store, sorte Øjne, han havde set for første og for sidste Gang i sit Liv.

X.

Solen var dobbelt lys, og Himlen dobbelt klar, og Boulevardens smaa, vantrevne Elme i deres Træmmebur saa' ikke saa forkrøblede ud som sædvanlig, og Folk paa Gaden var ikke saa irriterende kedsommelige eller fæiske at se til, som de plejer, den Dag i Begyndelsen af Juni, da Henrik Sten kom fra Direktør Heinrichs og havde faaet sit Folkeskuespil antaget og, hvad mere var, havde det klækkelige Antagelseshonorar i Lommen.

Direktør Heinrichs havde været længe om at betænke sig. Det var han overhovedet altid. I Reglen var han mindst et halvt Aars Tid om at bestemme sig til et definitivt Svar, og dette var da sjældent af en mere ubetinget Karakter, end at det ledsagedes af alskens Forbehold og Forsigtighedshensyn. Sten, der kendte denne Mandens Skødesynd, havde da heller ikke taget det som et slet Varsel, at det varede saa længe, før hans Skuespils Skæbne blev afgjort. Alligevel var han nu ved Afgørelsen i høj Grad henrykt og over-

rasket. Lykken begyndte altsaa omsider at smile til ham. Chance efter Chance frembød sig for ham. Ganske vist var det endnu ikke blevet til Alvor med Storms Blad, men han havde jo den tilkommende Udgivers bestemte Løfte Og nu var hans Skuespil ovenikøbet antaget!

Og det uden mindste Vrøvl eller Vanskelighed.

Direktør Heinrichs havde mod Sædvane slet ingen Omsvøb gjort. Han havde gaaet op og ned Gulvet et Par Gange med en beslutsom og energisk Mine, var saa standset foran Sten og havde sagt, idet han bredt slog ud med Haanden:

«Ja — det Stykke dur. Forstaar De, det dur. Jeg antager det. Og jeg tror, Hr. Sten, at De har en Fremtid for Dem som Teaterforfatter.»

Resten var de hurtig kommen over: de pekuniære Betingelser og Rollebesætningen. Og det var Aftalen om end ikke fastslaaet i Kontrakten, at Stykket skulde spilles et Par Maaneder ind i den nye Sæson.

Da Henrik Sten gik ud gennem Teaterets skumle og snavsede Port, havde han en Fornemmelse af, at gennem denne Port gik nu hans Veje til Hæder og Rigdom, Berømmelse og Fremtid. Og han maatte tvinge sig for ikke at synge højt, medens han i alle Retninger veltilpas og lyksalig til Mode drev ned ad Bulevarden i det prægtige, milde Sommervejr. Han var til Sinds, som om han var Herre og Konge over al Verden, han følte alle

Ungdommens Kræfter stige og svulme i sig, satte i Fart af dette hans første, store Held. Han udmalede sig i Tankerne Arbejde paa Arbejde, Succes efter Succes, Udenlandsrejse til Paris, nye, stærke Indtryk, et helt Forfatterliv i Lys og Glans af Idéens Sol, fjærnt fra det Smuds, i hvilket han saa længe havde sølet sine unge Evner. Der var ingen Skyer paa hans Himmel, ingen Skranker, han ikke kunde sprænge, ikke noget, der hed Sorger for det daglige Brød. Thi han var ung og sund og havde en Fremtid for sig og firehundrede Kroner paa Lommen — den største Sum, han i sit Liv havde ejet paa én Gang.

Og midt i al Solskinnet kom der ham saa tilmed noget lyst og sommerligt i Møde. En svaj Figur, en lysegraa Sommerdragt, et Par klare Øjne, et Par friske Kinder og en smilende Mund under en lille kæk Straahat.

Han stod stille og rev Hatten af til Hilsen:

«God Dag — Frøken Holm!»

«God Dag, Hr. Sten.»

Rødmende og leende stod de begge, deres Haandtryk blev upassende langt.

«Hvor har Vorherre haft Dem saa længe?» spurgte han saa.

«Ja — og Dem,» lo hun, «hvis ellers Vorherre har haft noget med Dem at skaffe.»

«Hvorfor ikke? Det er saamænd ikke den sletteste Omgang, han kan faa.»

«Naah?»

«Ikke længer i alt Fald.»

«Har De virkelig forandret Dem saa stærkt?» spurgte hun lidt spydig.

«Forandret mig? Nej Gud ske Lov. Men ét og andet Nyt er der dog hændet — som det maaské ogsaa kan more Dem at høre, nu, da det er saa længe siden, vi har talt sammen.»

«Dengang sagde vi Du til hinanden,» sagde hun og blev rød, idet hun saa' ned for sig.

«Det er ogsaa sandt — om Forladelse, Fanny.»

«Nej — De skal slet ikke gøre Dem nogen Ulejlighed.»

«Det skal jeg netop.»

«Nej, slet ikke. Har jeg ikke set Dem i to Maaneder, saa —»

«Hvad saa?»

«Aa jeg mente blot, at efter hvad vi sidst talte sammen om, havde det ikke været urimeligt, om jeg havde hørt blot et lillebitte Ord fra Dem.»

Stens Ansigt straalede.

«De har altsaa længtes efter mig?»

Fanny vendte Hovedet bort:

«Ikke det mindste. Det kan De vel nok mærke?»

I Kaadhed tog han hendes Arm:

«Kæreste Fanny!»

Men hun rev den straks til sig igen.

«Nej, Hr. Sten — det gaar virkelig ikke an!»

«Det er sandt — det er jo højlys Dag,» sagde han og lo.

Hun standsede og saa' alvorlig paa ham.

«Hr. Sten, hvad Vej skal De i Grunden?»

«Hvorfor det?»

«Jo — for jeg vil ikke følges med Dem, hvis De bliver ved at snakke paa den Maade.»

«Nu skal jeg nok være artig.»

«Ja — lad mig se det.»

«Men hvad Vej skal De, Frøken Fanny?»

«Aa — jeg skal blot slaa Tiden ihjæl, til Klokken er halvfire.»

«Hvor skal De saa hen?»

«Saa skal jeg med Toget til Birkerød. Vi ligger paa Landet derude. Ja, det véd De jo ikke en Gang, ligegyldige Person, som De er.»

«Maa jeg følge Dem?» spurgte han.

«Til Stationen? Ja værsgo'.»

«Og et Stykke paa Vejen — hjem ad Birkerød til?»

«Jeg troede ærlig talt ikke, De brød Dem noget synderligt om at være sammen med mig.»

«Fy, Fanny!»

«Jeg har i alt Fald ikke mærket det.»

Henrik Sten saa' paa sit Uhr. Den var et Kvartér over tre.

«Ja — vi maa vist ned ad Jærnbanen til.»

«Vi?» gentog Fanny, der stadig var kølig reserveret og ikke lod til saa snart at ville glemme

den Ligegyldighed fra Stens Side, at han de sidste Par Maaneder ikke havde søgt en eneste Lejlighed til at træffe hende.

«Ja — *vi*. Jeg troede, vi skulde følges.»

«Til Stationen — ja.»

«Og maaské lidt videre.»

«Det tror jeg ikke.»

«De kan i alt Fald ikke forbyde mig at løse Billet til Toget. Og hvis vi saa tilfældig kommer i samme Kupé? Hvad vil De saa gøre?»

«Jeg tror, jeg vilde springe ud af Vinduet,» sagde hun og lo. «Aa Gud, Henrik, hvor vi i Grunden gaar her og skaber os. Ikke sandt du?»

For første Gang paa denne Dag sagde hun «du» til ham. Og Henrik Sten var ikke den Mand, der ikke opdagede, hvor let Sejren var ham, hvor lidet den flygtige Kølighed, hun til en Begyndelse havde hilst ham med, havde at betyde.

«Min egen, kære Fanny,» hviskede han hende tæt ind i Øret.

«Aa Henrik» — hun trykkede sagte hans Haand — «hvorfor gik der saa lang Tid, før jeg saa' dig igen?»

Saa fortalte han hende de sidste Par Maaneders Begivenheder — med særlig Dvælen paa den sidste: Antagelsen af hans Stykke. Og han løj ikke, naar han sagde hende, at han i den Tid, der var gaaet, ingen Dag havde glemt hende. Saa mange Forhold, der end ellers havde taget ham ind i deres

Hvirvel — og han havde i den forløbne Tid maattet slide haardt for sit Udkomme — var det dog ofte hændt ham, at hendes Billede, som kun Fru Hoffmanns en kort Stund havde overskygget, atter og atter var dukket frem for hans Tanker, saa fjærnt hun var ham, og blændet haus Blik som et Strejf af Sol over fjærne Ruder. Nu i Gensynsstunden følte han sit Hjærte banke hendes i Møde, saa varmt og svulmende som ingensinde før. Og aldrig havde han heller set hende saa vakker som i den lyse Sommerdragt i det guddommelige Solskin. Hvor blinkede og lo ikke hendes Øjne! Hvor var der ikke Friskhed og Ungdom og Sundhed over hendes Lød. Der var tusinde Vaarsafters Stigen i hele den nittenaars Skikkelse med de bløde, runde Skuldre og det dristigt knoppende Bryst. Og det var Juni Maaned selv, der laa i Glansen af Smilet om de unge, fyldige Læber.

— De fulgtes til Stationen, og de fulgtes længere endnu. Hun havde selvfølgelig Kort til Banen, han løste Billet. Og undervejs aftalte de, at de begge skulde staa af ved Lyngby og dèr tilbringe Eftermiddagen sammen. Saa skulde hun med Aftentoget nordpaa, medens han tog tilbage til København.

Ellers fik de ikke talt meget sammen i Jærnbanekupéen. Thi lige overfor dem sad der en gammel og vranten Graaskæg, der læste «Dagbladet» og arrigt saa' op, hver Gang de to unge

bøjede Hovedet imod hinanden. Blot ved at se paa ham fik Fanny den kraftigste Fornemmelse af, at hun var paa gale Veje. Men hvad saa? De havde jo truffet deres Aftale. Og desuden var det saa grumme let at indbilde hendes Forældre en lille bitte uskyldig Nødløgn om, hvor hun havde tilbragt sin Eftermiddag.

Saa holdt Toget ved Lyngby Station.

Og Henrik Sten og Fanny Holm steg ud og tog straks hinanden under Armen, medens Graaskæggen blev siddende tilbage, velfornøjet over, at han nu kunde strække Benene fra sig paa Sædet og faa sig et lille Blund. Dybere stak Grunden til hans Arrigskab ikke.

* * *

De stod ved Bredden af Furesøen og saa' Solen gaa ned.

Det havde været en virkelig Sommerdag, én af de første det Aar — én af de Dage, der brat kommer med Sol og Varme ovenpaa Foraarets Kulde og Slud. En af de Dage, da Byen for Alvor har smidt Vinterfrakken af sig, da der er Trængsel langs Strandvejen, Mylder ved Jærnbanestationerne, fuldt Læs paa hver tungtglidende Dampsporvogn.

Thi saasnart der er Foraar i Luften, søger al Byens Længsler mod Friluft jo ad Charlottenlund og Klampenborg til. Der er de drevne Værter

tidligst paa Færde til at fange Strømmen ind; der tilfredsstilles Københavnernes Trang til Naturskønhed i Pagt med bajersk Øl fra Fad — en fra Arilds Tider uløselig Forening.

Der er mere stille ind ad Landet til. Lyngby, Frederiksdal, Farum og Holte «findes» først senere paa Aaret.

Og kun faa Mennesker møder der én en Forsommeraften paa den smukke Tur ad den smalle Sti langs Lyngby Sø og videre frem til Frederiksdal. Her er ingen næsvis Begloen, ingen broutende Udstilling af Foraarstoiletter. Og to Mennesker, der har Lyst at være ene sammen, at være naturlige og glade i den klare, milde Luft, i den frie, ikke alt for civiliserede Natur, kan her saa nogenlunde begaa sig og for et Par Timer næsten glemme den store By, der dog ligger saa nær. —

Henrik Sten og Fanny Holm havde gjort saa. De havde haft Eftermiddagen for sig selv og kun tænkt paa den Dag alene. De havde føjtet om ad de vildsomste Stier, over gyngende Mosegrund med stride Ellebuske, lét og sunget og kysset hinanden omkap, flakket sig trætte mellem Aasevangens Bakker og Dale, gjort gode Miner til den slette Bøf i Frederiksdals Kro — denne velsignede danske Nationalret, alle landlige Kroers Alfa og Omega — og i den friske Skovbund om Nørreskovens gamle Bøgestammer havde de plukket Aarets sidste Flor af de kuldskære, blaa Anemoner.

— De var blevne lidt trætte tilsidst. Og der faldt Hvile over dem, nu da de stod ved Furesøens Bred, tæt ved den lille, grønne Græshøj, der er den sidste Tomt af det gamle Hjortholm Slot, og saa' Solen dale langsomt, luerød, ned over Farum.

Der hviler en egen, sammentrængt Stemningens Duft over Furesø, en Stemning, som ingen anden af de smukke sjællandske Søer er i Besiddelse af. Skyldes den det frodige, smilende Landskab dèr omkring, der afspejler hele Sjællands Natur og ligesom paa ét Lærred giver alle dens milde, idylliske Ejendommeligheder — Skov og Sø, Bakke og Dal, rislende Vandløb og brede, vide Marker? Er det den rolige, milde Harmoni, som vækkes af Breddens sluttede Linjer, der til alle Sider lukker den stille Flade ind i hvilende Fred og ikke aabner de vide, dragende Horisonter mod det ukendte Fjærne som det aabne Hav? Eller er det blot Erindringspustet fra al den Poesi, som Digtning og Sagn har virket lig et Guldslør over Furesøens Bølger, — der giver Egnen dens milde Vemod, sød og dog smærtelig som Hjemvé, i en saadan Aftenstund, hvor selve Søen hviler i sin Stilhed, spejlende Himlen og Skoven og de i Solnedgangen rødmende Skyer med et underligt, til Hjærtet gaaende Udtryk, som det, man kan sé i en kær Vens Øje, naar det dugges af Graad?

Hvad det nu er — for de to unge, der stod her sammen, ejede Søen en egen, minderig Poesi,

selv ud over Christian Winthers Vers, der dog ejer den Klang og Fylde i deres simple, jævne Ord med deres fattige Rim, at ingen en Aften ser Solen gaa ned over denne Sø, uden at hans Læber uvilkaarlig tager til at nynne:

«Flyv, Fugl, flyv.»

Baade Henrik Sten og Fanny Holm nynnede den gamle Melodi, medens de stod med Armene om hinandens Liv og saa' ud over Solnedgangslyset paa Søen — paa denne deres Livs lykkeligste Aften. Nu havde de fundet hinanden, de to.

Hvor?

Ja — de gamle Træer sladrer ikke. Intet af dem fortæller, hvor det bindende Løfte blev givet, hvor det første, ægte Kærlighedskys veksledes mellem de to. Og Skovbundens Blomster var de eneste Vidner til deres Eder, og kun Aftenvinden, der nu løb mellem Træernes Stammer, kunde følge Trop med deres egne dristigt flyvende Planer og Forhaabninger om en Fremtid saa gylden og rig som den, de læste i Solnedgangens Skær.

Tæt holdt de hinanden omslyngede. Det var længe siden, de havde vekslet et Ord. Aftenens Stilhed paalagde ogsaa dem at tie. Og de oplevede et Par af disse salige Minuter, da hele Verden omkring én er som død, da der er lyst for og mørkt bag, da alt ens Haab og Lykke her

i Livet er én saa svimlende nær, at man har det i sine Arme og intet sanser ud over det.

Saa lød der over dem en lang, blødt kaldende, sødt hulkende Trille. Det var en Nattergals Sang.

Ingen af dem talte fremdeles. Og Henrik Sten var lykkelig for Fannys Tavshed. Han vilde saa nødig, at hun skulde slaa Stemningen ihjæl ved en eller anden dagligdags, banal Replik: «Hvor her er smukt» — eller noget lignende. Hun lænede blot stille sit Hoved til hans Skulder og saa' ham inderligt og trofast i Øjnene.

Og hans Tanker tog Fart og Form; havde han haft Papir paa sig, var det blevet til Vers:

«Se, Fuglen flyver den Dag i Dag over Furesøens Bølger. Men Christian Winther hviler længst i sin Grav. Inde i Lyngby saa' jeg endnu for faa Aar siden en gammel, hvidhaaret Frøken. Det var knapt nok, hun kunde gaa; hendes Øjne laa i dybe Huler, og deres Blik var brustent og mat. Og dog var det hende, hvem Digteren en Gang besang, da han saa' hende gaa ensom i Skoven ved fjærneste Strande, da hendes gulbrune Lokker de viftede for Vinden, da hun var let og rank som et Aks.

Christian Winther er død. Digterne er døde. Guderne er døde. Og de Længsler og Drømme, en sværmende Epigon paa disse Steder kan fornemme, former ikke længer det fulde, runde Udtryk for de dybe, menneskelige Følelser som i

hine Tider, da Sangen flød frisk og klar som fra nyfundne Kildespring.

Nu fødes der kun matte, blege Efterklange.

Flyv, Fugl, flyv — langt ud over Furesøens Bølger, langt ud i det blaa, med alle Tanker og Begæringer, der hører hjemme i Drømmenes Rige. Vi følger med Blikket din Flugt. Et lønligt Suk generer vi os heller ikke for. Et lille, sidste Vingeløft gad man dog forsøge mod de gamle, romantiske Lande.

Om ikke Virkeligheden var bedre og Virkeligheden var nær!»

Og paany drog Henrik sin Kæreste tæt ind til sig og kyssede hendes friske, barnesunde Mund.

Aftenens Glans var endnu over Søens Flade, skønt der allerede sænkede sig Skumring over Nørreskovens Træer. Der tændtes et sidste, flammende Blink i Dronninggaards Ruder, mens Solskiven langsomt svandt under Synsranden. Om lidt vilde Mørket vælde frem, og Stjærnerne dukke op sammen med de vemodige Tanker.

Hvor blev de af, alle de unge, kække Forhaabninger, der en Gang spandt deres Tryllevæv om Fantasien i de Sommerdage og de maaneklare Nætter, da han ganske ung færdedes her og vandt Egnen og Søen saa kær, at han stedse paa ny længtes derhen? Hvad blev der af de stolte Planer, der fik Ord i Taler og Sange paa den

friske, glade Studentertur, da unge, stærke Stemmer i Kor sang ud over Søen:

Alting klares i Haabets Skær,
for Haabet har Glæden i Følge.
Se, Dagen, vi venter, er alt os nær,
den kommer for fulde Sejl paa Frihedens Bølge.

«Versungen und verklungen» som alle de andre Fantasterier!

Og Henrik Sten følte det i dette Øjeblik fuldt og klart, at det var Virkeligheden, der havde Ordet nu. Den byggede ikke Bro mellem de drivende, solrøde Skyer. Den legede ikke Tagfat med det svindende Dagskær bag de mørknende Skove.

Stærk og sund og nær talte den til ham.

Den stod ved hans Side og lod Blikket vige bort fra den stemningsfulde Solnedgang for at fæste det dybt og trofast i hans. —

Og Drømmeren var ikke længer arm og blodløs og fattig.

Han var Stormand og rig og Digter paa én Gang i Kysset af den varme, friske Mund, der bøjede sig imod hans.

XI.

De havde pludselig opdaget, at Klokken var blevet mange. Nær havde de baade glemt Tid og Rum, helt optagne, som de var, af deres unge Kærlighed. I Huj og Hast gik det nu tilbage til Lyngby.

Men da de naaede til Stationen, var det for sent. Det sidste Tog, der den Dag gik nordpaa, var kørt for fem Minuter siden. En Banefunktionær trøstede dem med, at det ikke varede mere end et Kvartér, før der gik Tog til København.

Henrik og Fanny saa' forknyt paa hinanden.

«Det er rent galt, du,» sagde han. «Der er jo flere Mil til Birkerød. Og selv om vi kan faa fat i en Vogn, naar du jo ikke dertil, før midt i Nat.»

«Nej, det kan slet ikke nytte noget,» svarede hun efter lidt Betænkning.

«Hvad skal vi da gøre?» spurgte han.

«Ja — der er ikke andet for, end at jeg maa tage tilbage til Byen og blive dèr i Nat.»

«Paa et Hotel?»

«Nej — hvor vil du hen? Hjemme i vor egen Lejlighed naturligvis. Jeg har Nøgle til Porten og Nøgle til Gangdøren, og alting staar omtrent, som før vi tog paa Landet. Vi flytter saa lidt som muligt med til Birkerød.»

«Men hvad vil dine Forældre sige til *det?*»

«Aa du — det er jeg i Grunden ikke saa bange for. Hvor let kan jeg ikke være bleven opholdt i Byen — af én eller anden Veninde — og saa kom jeg naturligvis for sént til Toget — *det* er da forresten ikke Usandhed — Resten gaar af sig selv.»

Han saa' alvorligt paa hende.

«Fanny — er det nu ikke forfærdeligt for dig at skulle lyve saadan?»

Hun slog Øjnene ned:

«Rart er det ikke.»

I nogle Minuter gik de tavse op og ned ad Perronen, hvor der ikke var andre, der iagttog dem, end Stationsforstanderen, der laa ud af sit Vindu og røg Pibe.

Han tog hendes Arm:

«Fanny — maa jeg nu give dig et Raad?»

Hun saa' urolig, næsten ængstelig paa ham:

«Ja — Henrik — men forlang ikke Umuligheder af mig.»

«Jeg skal ingen Umuligheder forlange. Jeg

ønsker blot, at du skal gøre det eneste, der er rigtigt og naturligt.»

«Og hvad er det?» Fanny var bleven rød i Kinderne.

«Du skal tage til Byen, sove i dit Hjem i Nat, og saa i Morgen tage til Birkerød med det første Tog, du kan naa, og fortælle dine Forældre — alt.»

Fanny tog pludselig sin Arm til sig.

«Alt?»

«Ja — hele Historien, som det er gaaet til i Dag.»

«Henrik — hvor kan du raade mig til *det?*»

«Det er baade det ærligste og det klogeste.»

Hun rystede paa Hovedet:

«Nej, nej Henrik. Du kender ikke mine Forældre. De vilde blive rasende, hvis de hørte noget om dette. Tro mig, de skal langsomt forberedes paa, hvad der er sket. Du véd jo, hvormeget de har imod dig.

Han rettede sig stolt:

«Den Vise har jeg hørt dig synge før. Jeg troede snart, jeg skulde være fri for at faa mine gamle Dumheder revet i Næsen — i alt Fald af dig. Hvis det nu gaar godt med alt det, jeg har fortalt dig — hvis det bliver til noget med Storms Blad, og hvis mit Stykke gør Lykke — véd jeg ikke, hvorfor dine Forældre i Længden skulde se en saa forfærdelig Ulykke i at faa mig til

Svigersøn. Hverken Fanden eller jeg er saa sort, som man gør os til.»

De var standsede, og han saa' hende stivt ind i Øjnene.

Omkring dem laa den lune, bløde Sommeraften. Ingen Vind rørte sig. Døsigt lod Poplerne i Stationsbygningens Have deres unge Løv hænge. Langt nede paa Betonen trillede en Drager en Skubkarre frem. Og Stationsforstanderen i Vinduet spyttede en vældig Klat langt ud for sig og rejste sig saa, idet han saa' paa sit Uhr.

Henriks Blik hvilte i Fannys. Og hans Tanker dvælede ved en anden Aften — Maaneder tilbage — en Maaneskinsaften, der i sin kolde Ro var ligesaa fredelig idyllisk som denne Skærsommernatskvæld. Ogsaa den Aften havde hun været ham nær — afværgende var hun traadt mellem Vilde Lorentz og ham paa selve Afgørelsens Tærskel — sikkert og myndigt havde hun holdt ham tilbage fra den første, gemene Streg i hans Liv, og det skønt hun ikke selv var til Stede.

Henrik Sten sammenlignede de to Aftener. Og et Øjeblik fòr den Tanke igennem ham, om hun ikke i Grunden havde været ham nærmere dengang end nu — nu denne Aften, hun lyslevende stod hos ham som hans Brud — som den Kvinde, der havde givet ham sit Løfte og taget hans, men ikke turde være det bekendt overfor Verden.

Flygtig kom og flygtig gik den Tanke. Herre-

gud, hun var jo saa ung endnu, saa svag og afhængig af sine Omgivelser. Om hun vég tilbage for den Tanke pludselig at sætte sig ud over saa mange Hensyn og dristig stille sig frem for alles Øjne som hans — var det i Grunden saa besynderligt? Han kendte kun altfor godt hendes Faders, den gamle Professors, Uvilje mod ham, en Uvilje, der ganske vist kun var baseret paa borneret Bedømmelse af, hvad den bundhæderlige, men bundkonservative gamle Mand betragtede som samfundsopløsende og samfundsnedbrydende, men som dog var stærk og rodfæstet i tilstrækkelig Grad og støttet af megen Folkesnak og af Henrik Stens daarlige Rygte.

Saa tog Henrik atter sin Kærestes Arm:

«Ja, ja, du, saa sér vi Tiden an og venter til visse Folk kommer til bedre Erkendelse.»

«Aa — ja, Henrik,» hun saa' op paa ham med et straalende Blik. «Du kan tro, det er det klogeste.»

«Hm — maaske.»

De talte ikne mere om den Ting. Henrik Sten havde selv Skrupler ved at trænge stærkere ind paa hende. Thi han var ærlig nok til at erkende, at der i hans Trang til snarest mulig at faa deres Forbindelse officielt anerkendt laa mere end blot Sandhedskærlighed og Afsky for Krogvejene. Der laa ogsaa deri en Parias Higen til Vejrs, Lysten til at tage hele den øvrige Trappe

i et Spring, nu, da han havde naaet det første Trin, der kunde føre ham opad til social Anséelse, til Folks gode Omdømme, til hele den misundte, skønt saa ofte bagtalte Verden — ikke det gode Selskab i snærpet Forstand, men det gode Selskab i god, solid, almenmenneskelig Betydning.

Henrik Sten var ikke blind for, at han gennem dette Parti kunde naa et godt Stykke op ad Stigen. Netop derfor undsaa' han sig nu ved altfor aabenlyst at lægge sine Klatrelyster for Dagen.

Endnu et Par Gange gik de op og ned ad Perronen i lidt forstemt Humør, under lidt tvungen Passiar. Fanny var ængstelig ved Tanken om Natten, hun skulde tilbringe alene i Byen, i den store tomme Lejlighed, og urolig, saa tit hun forestillede sig den Modtagelse, hun vilde faa, naar hun næste Dag vendte hjem til Forældrene. Det lille, mørke Punkt — Løgnens og Fortielsens — der stadig gnavede hendes Samvittighed, lod hende intet Øjeblik slaa sig til Taals med den Tanke, at hvad hun nu gjorde, dog var det eneste rigtige, ja, endmere det eneste mulige. Hun *kunde* jo ikke gaa til Birkerød midt om Natten.

— Efterhaanden var der kommen Folk til paa Perronen. Dog var det ikke ret mange, der paa denne Hverdag saa sent skulde til Byen. Og da Toget endelig kom, kostede det ikke de to unge synderlig Vanskelighed at blive alene i deres anden

Klasses Kupé. En tjenstvillig Kontrollør var i sidste Øjeblik saa forekommende at genne et helt Selskab, der var ved at storme Kupéen, ind i den tilstødende Vogn.

Henrik og Fanny var alene. Fløjtesignalet lød. Og Toget raslede afsted.

De sad ved Vinduet og saa' ud i Natten. Han havde Armen om hendes Liv. Fra Tid til anden bøjede han sig over hende og kyssede hendes Læber, der nu var underlig kolde. Hun var utryg og forlegen og undgik at møde hans Blik ved Skæret fra den mat brændende Lygte, der dinglede paa Væggen.

Egnen aabnede sig vidt for deres Blikke, medens Toget fòr afsted. Nu og da kastede et rødt eller gult Signalblus ved Jærnbanelinjen for et Sekund et jagende Skær over deres Ansigter for straks igen at forsvinde. Dæmringen laa over Marker og Skove, i de fleste af de spredte Huse var alle Lys slukte. Naar Toget stoppede ved Stationerne, var der kun faa Folk at se, der hurtig fik Plads. Og Trainet gled videre med forstærket Fart. Fjærnt ude stod i Halvmørket en Landsbykirke med takket Gavl — Charlottenlunds Villaer smæltede i Afstanden sammen til én hvid Masse, Taage stod over Engene, i Stakkene duftede det nyslagne Hø. Smaa, blege Stjærner tittede frem paa den matte Himmelbue. Og pludselig fòr der forbi et andet

Tog med susende og gungrende Larm — først et Flammebaal, der flængede Natten, saa mørk og uhyggelig Waggon efter Waggon i susende Fart som en vild Jagt, der piskedes ud over Landet i Midnattens Stund, klaprende forbi Bondens Gaard og Husmandens Hytte og vækkende al Landskabets hvilende Fred.

Tættere og tættere stod Husene sammen langs Vejen. Store, massive Kaserner ragede i Vejret, høje og mørke som en Granskov, talrigere og talrigere blev Vejene, der krydsede Jærnbanelinjen, og hvor der bag de lukkede Led stod Mennesker i Hob, og hvor der holdt Vogne, der ventede til Passagen var fri. Raslende fòr Toget over et Par Broer, Ladegaardsaaen bugtede sig forbi som en sort og fed Snog, Søerne bredte sig i Lys af blinkende Rader af Lygter — saa lød Damppiben langtrukkent og stønnende:

København — København.

«Saa naaede vi akkurat saa langt,» sagde Fanny og lo. «Her var det nok omtrent, vi begyndte.»

De stod i Gyldenløvesgade ud for Jærnbanestationen og saa' lidt paa hinanden, uvisse om, hvad de nu videre skulde foretage sig.

«Ja — jeg skal vel hjem,» sagde Fanny endelig og tog tøvende hans Arm.

«Først maa vi vel have noget at spise,» mente han. «Du har jo ingen Aftensmad faaet.»

«Aa — det behøves heller ikke.»

«Jo vist saa — lad os gaa hen paa en Kafé. Det kan godt naaes endnu.»

Det store Jærnbaneuhr viste, at Klokken kun var godt halvtolv.

«Det gaar vist ikke an» — mente Fanny. «Skønt — det kunde rigtignok være frygtelig morsomt. Jeg har aldrig i mine Dage været paa en Kafé.»

«Saa prøv det en Gang.»

«Nej — jeg tør ikke. Sæt vi blev sete af nogen, der kendte os.»

«Det er sandt, ja,» sagde han i en lidt uvillig Tone.

Hun mærkede det straks og klyngede sig tættere ind til ham:

«Du er da vel ikke vred paa mig, du?»

«Nej, vist ikke nej. Saa gaar vi et Sted hen, hvor ingen ser os.»

Og de spiste til Aften sammen — en Smule Smørrebrød, en Bajer til hver — i en lille, upaaagtet Kafé, hvor de omtrent var de eneste Gæster. En lurvet klædt Opvarter med snavset Forklæde og sorte Negle serverede for dem. Henne bag Disken sad Værten selv og sov, medens hans højtfrugtsommelige Madam aftappede Bajerne fra Fad og strøg Skummet af Glassene med en Pegefinger, der var oversaaet med smaabitte, sorte Synaaleprikker. Ved et Bord i et Hjørne sad et Par gamle Drankere og svampede støt, med Albuerne mod

Bordpladerne og de stive fortinnede Øjne stirrende udtryksløst ud i det tomme Rum.

«Skal vi ikke heller gaa igen?» foreslog Henrik. «Her er dog altfor sjofelt. Men jeg kendte ikke Stedet.»

«Nej — hvorfor skulde vi gaa? Jeg finder det netop saa umaadelig morsomt her.»

Og Fanny saa' sig med straalende henrykte Blikke omkring i det smudsige og fattige Lokale, hvor Rørstole med slidte Sæder garnerede de simple Fyrretræsborde, og hvor de eneste Vægprydelser var Tuborgfabrikens store Plakater.

Blot det at spise til Aften paa en københavnsk Kafé, spise ved et Bord uden Dug, med en Papirsserviet til Maden, selv at have Lov at kalde paa Opvarteren, naar der var ét og andet, hun ønskede — snart var det Peber, snart Sennep, der manglede, — var for hendes lille, omhyggelig værnede Frøkenfantasi et Kig ind i en rig og fremmed Verden, forskellig fra alt, hvad der til Dagligdags faldt ind under hendes pæne Borgerdatter-Begreber. Og naar hendes Øjne over Bordet saa' til Henrik, idet hun med den sløve Kniv sled i det for at faa et Stykke Smørrebrød skaaret over, var det med samme Udtryk, som Eva antagelig har haft, da hun bød Adam den forbudne Frugt. Det morede og pirrede hende i lige høj Grad at være, som hun kaldte det, lidt ude paa Galejen. Alle alvorlige Tanker syntes hun i Øjeblikket at have glemt,

alle Hensyn til, hvad Forældrene vilde sige, og hvorledes hun bedst skulde lyve for dem den næste Dag.

Det sejge Smørrebrød og det uappetitlige Øl gled ned, medens de fjasede og lo. Næsten uhyggelig meget lo de, hun for at døve hver Antydning af et vaagnende Samvittighedsnag, han for at skjule allehaande dristige Tanker, der var i Færd med at arbejde sig frem i ham, medens han saa' hvor villigt og gladeligt hun fulgte hans Veje.

— «Undskyld, men — Klokken er tolv. Om fem Minuter lukker vi,» skurrede det pludselig ind i deres fortrolige Passiar.

Opvarteren stod bukkende for dem, med den ene Skulder skævt trukket i Vejret som for at udtrykke hans Beklagelse over at maatte forstyrre en saa behagelig *tête-à-tête*.

«Tør jeg hjælpe Fruen —?» tilføjede han sledsk, da Fanny havde rejst sig og var i Færd med at tage sit Overstykke paa.

«Nej — gør Dem bare ingen Ulejlighed,» afbrød Henrik ham og skyndte sig at hjælpe. Fanny var bleven blodrød i Hovedet.

Saa fik han betalt, og de kom ud paa Gaden.

«Saa hjem til Gammelkongevej,» sagde hun rask, idet hun lagde Armen i hans.

Og de gik hurtig til uden at veksle mange Ord, hurtig, som om de begge skyndte sig for at

undløbe deres egne Tanker, der først indhentede dem ved hendes Port.

Dèr standsede hun:

«Ja — her bor jeg,» sagde hun og saa' ned.

«I Aften fik jeg da Lov at følge dig helt til Porten,» spøgede han. Men hans Tænder klaprede samtidig i Munden paa ham af Begær, hans Ønsker fulgte hende allerede, ikke blot til Porten, men op ad Trapperne og ind i hendes egen Stue.

Der vaagnede noget i ham af Skrupler og Frygt. Men han skød det resolut til Side. Hun var allerede gaaet saa vidt over for ham, at al den gamle Natur i ham maatte fristes til Forsøg paa at løbe Linen ud. Han vilde vove Eksperimentet. Hvornaar vilde han vel træffe en bedre Lejlighed? Og han tog hendes Haand, som hun lod ham beholde. Han mærkede, hvor den skælvede, at hendes Blod var i Kog, som hans eget.

Et Par Gange béd han sig i Læben og snappede efter Ordene, før han fik dem frem:

«Fanny — maa jeg følge dig op — og sidde og snakke lidt med dig?»

Han søgte at møde hendes Blik, men hun vendte det bort, medens hun langsomt trak sin Haand til sig.

«Aa Henrik — hvor kan du bede mig om det! Hvor tror du, jeg kan, at jeg tør indlade mig paa saadan noget?»

Han havde snappet Portnøglen ud af hendes Haand, lukket op og skød hende sagte ind ad Porten. Hun sagde intet, men det lød, som om hun klynkede sagte.

Paa Trappegangen var der bælgmørkt. Henrik Sten strøg en Tændstik.

Hun tyssede paa ham:

«Gaa stille, du. Tænk, om nogen hørte os.»

Porten smækkedes haardt i dernede. Og begge fòr de sammen og stod aandeløse stille.

Om der kom nogen?

Nej, der lød ingen Skridt.

Saa trak de Vejret lettere.

Sagtens havde det bare været Vægteren, der lukkede Porten, som Henrik i Forglemmelse havde ladet staa aaben efter dem.

Endnu en Tændstik blev strøget, og de stod udenfor Døren til Professor Holms Lejlighed paa anden Sal. Fanny fandt møjsommelig Nøglen og stak den i Laasen.

«Henrik — gaa nu —,» hviskede hun, «jeg beder dig —.»

I det samme gik Tændstikken ud.

Henrik, der havde grebet hende om Livet, søgte med sine Læber efter hendes. Han kyssede hendes Pande, hendes Kind, men Munden bøjede hun bort.

Medens han søgte at tilkæmpe sig Kysset, hørte han en sagte, smækkende Lyd.

Døren var aaben.

Og Fanny stod allerede inde i Entréen.

«Saa skynd dig dog, Henrik.»

Han kom ind — og hun lukkede hurtig efter dem.

Han strøg stadig Tændstikker af, medens han tavs fulgte hende gennem et Par Stuer, hvor det blinkende, svage Lysskær viste ham Møbler, slængte uordentlig hen, tæt Støv over Bordene og uhyggelige gardinløse Vinduer —, et forladt og øde Præg over den hele Lejlighed.

Saa stod hun stille paa en Dørtærskel.

«Her er mit eget Værelse, du, lad os tænde herinde,» sagde hun. «Laan mig din Æske.»

Hendes Hænder rystede saa stærkt, at de to første Tændstikker slukkedes mellem Fingrene paa hende. Omsider fik hun tændt en lav Studerelampe, som hun stillede hen paa sit Skrivebord.

«Sæt dig ned, Henrik.»

Han satte sig, idet han samtidig søgte at fange hende i sine Arme og trække hende ned paa sit Skød.

Men hun rev sig løs, med blussende Kinder og Taarer i Øjnene:

«Nej, Henrik, herhjemme maa du ikke kysse mig. Vi vil ingen Dumheder gøre herhjemme. Vel du? Husk paa, du er i mit Hjem.»

Nu kom hun af sig selv hen til ham. Hun

satte sig hos ham og tog hans Hoved mellem sine Hænder.

«Henrik — du maa ikke være vred paa mig, hører du. Men betænk, hvor underlig hele denne Situation er. Aa, jeg véd ikke, hvad for en Djævel, der er faret i mig i Aften, at jeg lod dig gaa med herop. Henrik, lov mig, at du vil sidde ganske stille og passiare med mig. Det er dog ikke din Mening, at du vil gøre din egen lille Kæreste ulykkelig, vel?»

Henrik betænkte sig et Øjeblik. Hvad skulde han i Grunden gøre med dette Pigebarn, der ikke selv vidste, hvad hun vilde eller ikke vilde?

I og for sig forstod han hende jo godt. Han vidste ganske præcis — efter hvad han denne Aften havde set — hvor stor en Rolle i hendes Kærlighed til ham hendes Nyfigenhed efter det uvante, det pirrende og farlige spillede, han vidste, at havde hun denne Dag givet ham sit Hjærte, var det ikke mindst, fordi dette Forhold drog hende med alt det forbudtes, det vovedes fristende Magt. Nu var Spørgsmaalet for ham: hvor vidt turde han gaa efter alt, hvad han havde at løbe an paa.

«Vil du ikke have noget at drikke, Henrik?» faldt hun saa pludseligt og brutalt ind i hans Tankegang.

Og uvilkaarlig maatte han smile.

«Hvorfor ler du? Det er da et meget naturligt Spørgsmaal. Og jeg tror nok, der staar et eller andet ude i Spisekammeret. Vil du have Kognac?»

«Ja, giv mig bare Kognac.»

Medens hun var ude at søge efter Drikkevarer, saa' han sig omkring i det lille, hyggeligt udstyrede Dameboudoir, der dog som hele den øvrige Lejlighed gjorde Indtryk af for Tiden ikke at være beboet. Gardinerne var tagne ned, paa Skrivebordet laa der tykt Støv. Ellers var det et nok saa vakkert lille Jomfrubur — magelige, polstrede Stole, en yppig Chaiselongue, et lille, sirligt Bogskab, flere gode Stik paa Væggene og over Skrivebordet et stort og smukt Maleri, et Maaneskinslandskab — med hvidnende Sølvlys over høje Siv og lavt Skovkrat ved Kanten af en stille, drømmende Sø.

I et Hjørne af Stuen dækkede et tæt, uldent Forhæng for Fannys Natteleje.

Han havde sat sig hen ved Skrivebordet, hvor et stort Ark Klatpapir laa skødesløst henkastet paa Skraa. Hans Blik faldt paa nogle Linjer, der med en lille, fin Haand var kradsede ned i Papirets ene Hjørne. Det saa' ud til at være Vers.

Han kastede et stjaalent Blik hen til Døren.

Nej, hun var der ikke endnu.

Og saa læste han:

Føler du, jeg ved dit Leje staar,
tager dig i min Favn,
kysser din Pande, din Kind, dit Haar,
hvisker dit kære Navn?
Er du mig nær?

«Se — se —,» sagde han til sig selv, og nysgærrig, om end lidt skamfuld over sin egen Indiskretion spejdede han, om der paa Klatpapiret skulde være mere af den Slags.

Og ganske rigtig fandt han længere nede følgende lille Digt:

Hvor kan du glemme
jeg venter herhjemme —
min eneste Ven?
Jeg kan ikke sove,
for i min Alkove
er Ro
kun for to.

Og Klokken er mange,
og Timerne lange,
min eneste Ven!
I Længsel jeg venter,
jeg venter, jeg venter.
Jeg har ingen Ro,
maa du tro.

Tungt Dagene svinder
og Taarerne rinder,
min eneste Ven!

Ak, hvor kan du glemme,
jeg venter herhjemme
i Natten saa lang,
aa, saa lang.

Henrik Sten rejste sig hastigt og skød Papiret til Side. Han hørte Trin ude paa Gangen.

Og straks efter traadte Fanny ind i Stuen med Flaske og Glas i Haanden.

«Her er Kognac, du,» sagde hun muntert. «Tænk dig, en hel Flaske fandt jeg. Hvem er flink, hvad?»

«Det er lille Fanny,» sagde han smilende.

«Det er sandt, du skal jo ogsaa have Vand,» sagde hun og skyndte sig mod Døren, efter at have sat Kognacsflasken fra sig paa Bordet.

«Det behøves ikke. Jeg drikker helst ren Kognac.»

«Men af et Ølglas?»

«Hvad gør det?»

Han skænkede omtrent det halve Glas fuldt og tømte det i et Par Drag.

Fanny saa' urolig paa ham:

«Men Henrik — kan du ogsaa taale det?»

«Nej — jeg kan ikke,» sagde han og rejste sig. «Derfor siger jeg ogsaa Farvel til dig, Fanny!»

«Allerede?»

Hun, der før havde været saa angst og sky,

saa' nu helt bedrøvet ud ved Tanken om, at han allerede vilde gaa fra hende.

Han tog hende om Livet og holdt hende tæt ind til sig.

«Ja — du — jeg gaar.»

«Men hvorfor?» hviskede hun, med Hovedet mod hans Skulder.

«Fordi jeg tror, du holder af mig, Fanny — og, bliv ikke vred, fordi jeg har læst de Vers dèr.»

Han pegede mod Papiret paa Skrivebordet.

Og hun blev blussende rød.

«Aa fy — det var stygt af dig.»

«Den Slags Ting bør man heller ikke lade ligge fremme —,» forsøgte han spøgende.

«Jeg vidste jo ikke —»

«Nej — du vidste det ikke — men jeg véd det nu.»

Og han tvang hendes Ansigt, der var vædet af Taarer, op imod sit og kyssede hendes Mund. Et rent og kysk Kys var det. Al Sanselighed hos ham var pludselig forsvunden. Han begærede hende ikke længer, mindst her i hendes Forældres Hus, hvor han havde sneget sig ind som en Tyv.

«Fanny, vil du hjælpe mig at finde ud?» spurgte han.

Hun tog Lampen og gik foran ham, uden at sige et Ord.

Ude i Entréen satte hun den fra sig paa et lille Bord.

Og medens han stod og var ifærd med at lukke sig ud, kastede hun sig pludselig om hans Hals:

«Aa, Henrik, Henrik. Tak, fordi du er saa sød og god og kær. Tusind Tak, fordi du gaar i Aften. Jeg holder dobbelt, dobbelt saa meget af dig nu. For nu vèd jeg jo først, at du holder af mig.»

Sagte trak han Døren til efter sig, gik ned ad Trapperne og fandt Vej ud af Porten. Han havde beholdt hendes Nøgle fra før.

Det var en halv Time senere. Fanny Holm laa i sin Seng og græd, som om hendes Taarer aldrig vilde standse. Og alt imedens hviskede hun ganske sagte hen for sig de Tanker, ingen maatte høre, til Ensomheden, til Stilheden, til Natten:

«Ja — han holder af mig, han holder virkelig af mig. Ellers var han ikke gaaet. Men alligevel — hvorfor blev han dog ikke hos mig? For jeg tilhørte jo ham. Hvorfor blev han dog ikke?» —

Men Henrik Sten gik ad maanelyse Veje langt ude ad Frederiksbergkanten til i den milde, fredelige Sommernat. Hans Pande var klar, hans Sind lykkeligt. Natten syntes ham for skøn, til at han kunde sove den hen.

Han havde selv den Forestilling, at nu maatte han da for Alvor være paa det godes Veje.

Siden han for første Gang i sit Liv havde ladet gaa fra sig en sikker Lejlighed til at gøre Fortræd!

XII.

«Ak, tro ikke Freden; der blæser en Storm
fra Elskovens første Ord.»
Holger Drachmann.

Det forekom Henrik Sten, at der nu begyndte at komme Mening i Tingene, og at Livet var paa Veje til at ordne sig for ham i lovbunden Sammenhæng.

Der var kommen Indvielse over hans Gærning.

Mod stor og statelig Lykke bar det vel ikke. Naa, Henrik Sten var smaat vant og tog til Takke med lidt. Blot det Arbejde, han gav sig hen til, nogenlunde fyldte ham, nogenlunde var i Overensstemmelse med hans Temperament og hans Meninger, skulde han være glad.

Mest nu, da der over dette Arbejde lyste et Par venlige Øjne, blaa og milde, et Par Øjne, som daglig sendte ham Bud.

Snart var det paa Gaden, de mødtes. Og forbavsende godt vidste hun at træffe de Tider, da han hjemmefra gik til sit Kontor, eller fra Kontoret

ud i Byen. Snart nøjedes hun med at sende ham Breve til. De var halvt barnlige og ret naive i deres Udtryk. Aldrig overraskede han i dem den hede, kække Sanselighed, som han havde grebet i Digtene paa hendes Klatpapir. Ligefuldt var hvert af disse Breve for ham et Digt. Omhyggeligt skar han dem op, varsomt foldede han dem ud. Og blot den fattige, lidet søgte Overskrift: «Kæreste Henrik!» bragte hver Gang hans Hjærte til at svulme af Fryd.

Naar de saa's — i flygtige Gademøder, af og til var de paa en Kafé sammen — var hun stadig éns. Lige kær, lige kærlig. Hendes Ømhed fandt ingen stærke Ord. Han brød sig heller ikke om dem. Han var betagen, blot han saa' hende ind i de leende Øjne, blot den friske Mund smilede til hans. I hendes smaa Barnagtigheder, i hendes tusinde viltre Indfald fandt han Stof nok til at nære sin unge Kærlighed. At lodde Dybden i hende faldt ham aldrig ind. Hvorfor gaa tilbunds i Sagerne? Var hun ikke hans Lykkebegær, hans Liv? Hvad gjorde saa det, at hun dyssede hans Kritik, hans Ærlighedssøgen i en Døs, den han mere end halvvejs tvang sig selv ind i?

Saaledes gik det en Tid lang.

Som efter en tavs Overenskomst berørtes aldrig imellem dem det kildne Spørgsmaal, hvornaar deres Forlovelse skulde gøres officiel. Henrik Sten for

sit Vedkommende følte sig pint af denne Uvished, saa meget mere, som «Byen» stærkt begyndte at tale om dem. Men efter deres Skovtur og den Samtale, de paa den havde ført, havde han besluttet, at nu skulde hun gøre det første Skridt.

Det gjorde hun imidlertid ikke.

Det var aabenbart, at det forborgne, det stjaalne ved deres Kærlighedsforhold var hende et yderligere Pikanteri. Hun, Bourgeois-Datteren — der saa længe var holdt i Baand og Tvang, syntes nu at ville nyde sin Lykke dobbelt, jo mere forbuden den var. De sildige, flygtige Stævnemøder drog hende med en sær og pirrende Magt.

Og Henrik Sten blev i Løbet af en Maanedstid fortrolig med al Gadehjørnernes banale og grimme Erotik. Hans ærlige Kærlighed til hende maatte nære sig af gemene Kys i Porte og i Gadedøre.

Alligevel svækkedes den ikke. Fandt han end mangen Dag deres Forhold fattigt og trist, skæmmedes han end ved deres Elskovs sjofle Omgivelser — saa opgav han dog ikke Haabet. Han løj for hende og løj for sig selv en Romantik ind i deres Kærlighed, der harmonerede saa yderlig slet med Virkelighedens Trappelyrik, men som de alligevel begge to inddrak med villige Sanser.

Og alt imedens passede han paa «Bladet» nøgternt og trevent sit daglige Hværv, i længselsfuld Venten paa den Tid, der nu var nær, da

Viggo Storms nye Blad omsider skulde løbe af Stabelen. — —

En sen Eftermiddag i Slutningen af Juni Maaned kom han op paa Kontoret.

Han havde ikke været der tidligere paa Dagen. En Frokost i Tivoli havde opholdt ham længe. Og nu, da det led mod Forløsningens Time, gad han, sandt at sige, næppe sætte sin Pen til Papiret i «Bladet»s Tjeneste. Nærmest gik han derop for at høre noget nyt. Og han havde aset sig frem gennem kedsommelige og menneskeforladte Gader, der endnu brændte af Middagssolens Glød. Ingen Bekendte havde han mødt. Alle, han brød sig om at træffe, var nu længst paa Landet eller paa Rejse. Kun Sjoverne og Sliderne var tilbage. Han følte sig selv saa underlig forladt.

Den københavnske Sommer laa om ham med al sin tvære, solbagte, støvdunstende Tynge.

Selv foran Kontoret, hvor ellers en nysgærrig Pøbel stod i Klynger, var der tomt og dødt. Et Par store, brummende Fluer koketterede med hinanden omkring Udhængsskabet.

Her ser fordømt kedeligt ud, mente Henrik Sten, idet han gik op ad den lave Trappe.

Ekspeditionen bidrog ikke til at svække denne hans Fornemmelse. Begge de kinesiske Guder smaablundede over deres Papirer, medens selve den hvidvestede Hansen døsede saa smaat og kun med det ene Øje nu og da blinkede op til Bar-

bérens fjortenaarige, ret kønne Datter, Harriet, der laa ud over en Vinduskarm paa første Sal og rakte Tungen ud af Munden af bare Søvnighed.

«Her ser jo rigtig livligt ud,» bemærkede Sten, idet han traadte ind.

Den hvidvestede fòr op med et Sæt.

«Naa — det er Dem, Hr. Sten — undskyld.»

«Jeg be'r. De er nok ikke forvænt med Besøg paa denne Tid.»

«Nej, det var Synd at sige. — Derimod De, Hr. Sten.»

Hr. Hansen smaskede med sine smalle Læber.

«Naa — jeg vèd dog ikke. Hvad mener De forresten med det, Hansen?»

«Jeg mener bare, at der sidder en nydelig ung Dame og venter paa Dem inde paa Deres Værelse.»

«En ung Dame?»

«Ja — jeg tog mig den Frihed at foreslaa Frøkenen — eller Fruen, hvad det nu er — at vente lidt. Jeg tænkte nok, at Hr. Sten kom her i Aften.»

«Hvem Satan er det?»

«Vèd saamænd ikke, Hr. Sten.»

Henrik tænkte sig om, men kunde alligevel ikke begribe, hvilken ung Dame, der vel kunde faa i Sinde at besøge ham paa dette Sted.

Fanny?

Nej, hende kunde det fornuftigvis ikke være.

«*Nous verrons,*» sagde han til sig selv.

Og til Hansen henkastede han:

«Den Slags Friheder skal De ellers være lidt varsom med at tage Dem, gode De.»

Saa lukkede han Døren op ind til sin Stue.

Og han skyndte sig med at trække den til efter sig igen. —

Thi fra Stolen foran hans Skrivebord rejste sig en høj, tilsløret Skikkelse.

«Naa, endelig,» sagde hun.

Henrik Sten kendte hende ikke straks igen.

«Undskyld — hvem har jeg den Fornøjelse —» begyndte han.

«Du har den Fornøjelse,» svarede hun med en Stemme, der dirrede, snarere af Sorg end af Vrede.

Og hun trak Sløret op.

«Eline.»

«Ja netop, Eline.»

Det var hans gamle Elskerinde, hans Barns Moder, der stod for ham.

Han fattede sig forholdsvis hurtig efter sin første Forbavselse.

«Hvor Fanden kan det falde dig ind at komme her?» spurgte han barsk.

«Jeg kunde jo ingen andre Steder træffe dig.»

«Men hvorfor skulde du træffe mig! Du vèd jo, at mellem os to er alting for længe siden afgjort og forbi.»

«Er du sikker paa det?» spurgte hun og traadte

ham nærmere, medens hun saa' ham stivt i Øjnene. «Hva', Henrik?»

Han gik et Skridt tilbage. Og han saa' nærmere paa hende.

Hvor hun havde tabt sig!

De kække, zigøjneragtige Træk, der en Gang i Ungdommens Dage havde henrevet ham, var nu furede og næsten gamle. Der laa sorte, dybe Rande om de store, mørke Øjne. Det lyse, frejdige Smil om de fulde, røde Læber var borte. Den runde, skælmske Hage havde mistet sin Kløft. Tilbage var kun Levninger af den svaje, en Gang saa ranke og stolte Figur.

«Er det igen Penge, du vil ha'e?» spurgte han brutalt. Der var intet ved hendes Ydre, der længere lokkede ham. Kold og følelsesløs stod han overfor sin falmede Elskerinde.

Og han vedblev:

«Du vèd jo, at det ikke kan nytte noget. Den Historie er jo klaret en Gang for alle.»

«Den kan i alt Fald snart blive det,» svarede hun med store Taarer i Øjnene. «Henrik, vores Dreng ligger og skal til at dø. Og jeg kommer bare her i Aften, jeg vèd jo nok, du ikke kan li'e, jeg render dig paa Dørene, men jeg kommer for blot at be' dig om, dog en eneste Gang at se op til ham, før det lille Skidt gaar bort.»

«Det er vel bare Løgn eller Fruentimmersentimentalitet,» mente han.

Han havde barsk sat sig ned i sin Stol og saa' ikke paa hende. Han troede ikke et Ord af, hvad hun sagde, mente blot, at det var et sidste Forsøg paa at prelle ham for Penge.

Men hun sank i Knæ foran hans Stol og greb hans Haand:

«Henrik — du maa ved Gud komme. Om du ikke kan lige nu — saa senere i Aften. Jeg bor i Magsstræde Nummer femten, fjerde Sal. Og du maa komme. Han lever ikke Natten over.»

Hun klamrede sig fast om hans Knæ og saa' op paa ham med et Blink af den gamle Kærlighed i sine trætte, forgrædte Øjne.

Men han sparkede hende ret ublidt fra sig:

«Aa, gaa Fanden i Vold med dine Løgne, og skab dig ikke. Vi to har sagt hinanden Farvel.»

Hun fòr op:

«Ja, ja — Henrik — jeg skal nok gaa — jeg skal nok gaa —»

«Naa — Gudskelov.»

«Ja, jeg vèd nok, det er meget upassende, at saadan én som jeg har søgt dig heroppe!»

«Ja — det er det.»

«Men jeg skal Gud straffe mig heller ikke mere gøre det.»

«Tak.»

«Saa sandt som jeg hedder Eline og som din og min Dreng dør inden to Timer!»

«Han lever sgu nok.»

Hun havde allerede vendt ham Ryggen og søgte imod Udgangen.

Nu vendte hun sig pludselig om og spyttede ham midt i Ansigtet.

«Pfui,» sagde hun.

Han tørrede sig rolig af, lukkede saa Døren op.

«Denne Vej, du,» sagde han. «Lav den bedre, næste Gang, du kommer. Farvel!»

Og haardt smækkede han Døren i efter hende.

Saa tog han fat paa en Artikel, som han med stor Koldblodighed skrev til Ende.

Den blev endogsaa ualmindelig god.

Nu og da forstyrredes han lidt i den af dumpe Samvittighedsnag:

«Var jeg ikke for haard mod den stakkels Pige?» spurgte han sig selv. «Herregud, maaske galdt det blot et Par Kroner.»

Ligemeget — han kunde ikke have det Rend af den Kvinde alle sine Dage igennem. Paa én eller anden Maade maatte han af med hende. Hvorfor saa ikke behandle hende ganske kynisk som nu i Aften?

Sikkert var *det* det fornuftigste.

Sten rejste sig og gik ind til Redaktør Mortensen med sin Artikel. Mortensen sad bøjet over sit Bord og skrev. Da Sten kom ind, saa' han op, og der kom et gnavent Udtryk i hans Ansigt.

«Satans, saa man bli'er forstyrret i èt væk,» brummede han.

«Undskyld — det var blot denne Artikel —»

«Naa, det er godt.»

Sten lagde Artiklen fra sig paa Skrivebordet og vilde til at gaa.

«Aa, stop lidt, Hr. Sten.»

Henrik vendte sig og saa' paa sin Redaktør.

Mortensen skød Stolen tilbage, rejste sig og kom henimod ham.

«Jeg vilde blot sige Dem,» begyndte han, «at jeg ikke kan tillade, at De modtager Besøg af Deres Pigebørn her paa Kontoret. Hvorledes Deres private Færd ellers er, befatter jeg mig ikke med. Værsgo — mor De Dem saa godt De kan — og saa længe De kan. Men her paa Kontoret maa jeg frabede mig den Slags Løjer. «Bladet» har et Renommé, som jeg ikke vil have ødelagt. Det er nu tredje Gang i Dag, at Deres Sangerinde løber os paa Dørene.»

Henrik Stens Kinder blussede, og han stod i Begreb med at give et hæftigt Svar. Saa faldt det ham pludselig ind, at han i Grunden lige saa godt med det samme kunde opsige sin Plads. Det morede ham ikke længere at tage mod Grovheder af denne ubehøvlede Bondetamp.

Følgelig traadte han et Par Skridt tilbage og bukkede let:

«Hvis Redaktøren mener, at jeg ødelægger «Bladet»s Renommé — jeg smiler forresten ved

Tanken — vèd jeg ikke bedre, end at jeg forlader «Bladet» med det samme.»

«Hvad mener De med det?» spurgte Mortensen skarpt.

«Det har allerede længe været min Hensigt at trække mig tilbage,» svarede Sten.

«Formodentlig til det Privatliv, hvis Fred De saa ofte har krænket,» bemærkede Mortensen spodsk. «Nej, gode Sten, skab Dem nu endelig ikke. Et Spøg, et andet Alvor. De vèd jo selv saa inderlig godt, at jeg har Brug for Dem her, og at De kan faa det ganske som De selv vil have det, blot De ikke laver mig Skandaler.»

«Jeg har lavet Dem Skandaler nok til Deres Blad,» svarede Sten tørt. «Det er det eneste, jeg beklager.»

Mortensen begyndte først nu at mærke, at Sten mente det alvorligt. Han rømmede sig forlegent et Par Gange, i Grunden vilde han umaadelig nødig af med den flinke Medarbejder, hvis kvikke Pen havde saa væsentlig en Part i hans Bladforetagendes Held.

«Hør nu, Sten,» sagde han og slog ham paa Skulderen. «De forstaar da vel for Fanden Spøg? Det, jeg sagde før, var jo ikke saadan ment. For mig maa De sgu ha'e saa mange Piger, De vil. Jeg er ingen Dydsdragon. De vèd jo nok, at jeg selv —»

Mortensen lo bredt og viste sine grimme, gulgrønne Tænder.

«Ja — jeg vèd nok —» Henrik smilede.

Mortensen opfattede dette Smil som et Tegn paa Forsonlighed og slog indbydende ud med Haanden:

«Sæt Dem nu ned dèr i Sofaen, Sten. Maa jeg byde Dem en Cigar?»

Sten blev staaende:

«Nej, mange Tak.»

«Vent lidt,» sagde Mortensen, der allerede havde taget sit berygtede, gule Futteral frem. «Jeg tror, jeg har en ægte her henne i Skuffen.»

«For Guds Skyld — gør Dem ingen Ulejlighed. Jeg bryder mig ikke om at ryge.»

«Sæt Dem da i alt Fald ned og lad os snakke fornuftig om Tingene.»

«Der er slet ikke noget at snakke om. Hvad jeg sagde, det sagde jeg. Og hvad jeg skrev i Deres Blad, det *har* jeg skrevet. Men jeg skriver heller ikke mere. Min Konto kan De gøre op, naar De selv vil. Det er ikke store Sager, jeg har til Gode.»

Mortensen saa' paa ham. Hans Øjne blev stirrende og stive, som om de skulde springe ud af deres Huler. Saa tog han Vejret dybt og sagde:

«Det er altsaa virkelig Deres Alvor.»

«Absolut.»

«De er jo gal, Mand.»

«Naah.»

«Hvor Fanden i hede Helvede tror De, De kan komme hen, naar De først har været her?»

Sten smilede:

»Lad det blive min Sag.»

Mortensen rystede deltagende paa Hovedet.

«Hm — det gør mig sgu ondt for Dem, Sten. Jeg havde undt Dem noget bedre.»

«Det var meget smukt af Dem, Hr. Mortensen.»

«Nu gaar De naturligvis komplet i Hundene.»

«Rimeligvis.»

Mortensens Pande var efterhaanden bleven højrød af Arrigskab under Stens korte og koldblodige Repliker. Nu busede han ud:

«Ja—ja — naar De ikke vil Deres eget Vel, saa kan De forresten for mig gærne gaa Pokker i Vold.»

«Skal jeg hilse?» spurgte Sten drillende.

Mortensen saa' ud, som om han hvert Øjeblik ventede et Slagtilfælde. Han ledte efter et Svar, men Henrik kom ham i Forkøbet:

«Ja—ja — Hr. Redaktør — saa siger jeg Farvel og Tak for dengang. Min Adresse har De jo, hvis det skulde falde Dem ind at sende mig mit Tilgodehavende.»

Han bukkede og forlod Stuen. Han lukkede selv Døren efter sig. Og Redaktør Mortensen kaldte ham ikke tilbage.

I Medarbejderstuen, der stødte op til Redaktørens Gemak, havde flere af «Bladet»s Medarbejdere samlet sig, nysgærrig lyttende til den højrøstede Samtale derinde. Den nysgærrigste af dem fik nu Dørlaasen i Ansigtet.

«Om Forladelse,» sagde Henrik Sten og lo.

Saa vekslede han Haandtryk med et Par af de skikkeligere iblandt dem. Og gamle Svane, der trofast sad ved sit Bord uden at høre eller se nogetsomhelst ud over sine Korrekturer, klappede han venlig paa Skulderen.

«Farvel, gamle, og Tak for godt Kammeratskab.»

Hr. Svane saa' sky op. Blot det, at nogen var venlig imod ham, gjorde ham mistænksom. Men før han fik svaret, var Sten allerede borte. Han kastede ude i Ekspeditionen et flygtigt Blik til den hvidvestede Hansen og til de to smaa kinesiske Guder.

Saa stod han paa Gaden.

«Saa,» sagde han til sig selv. «Det lettede!»

Et Øjeblik stod han uvis om, hvor han nu skulde gaa hen. Skulde han hjemsøge Lagerberg, hvor han jo altid plejede at søge hen, naar der var et eller andet paa Færde?

Aa nej, i Aften trængte han hverken til Oplivelse eller Trøst. Han var i Grunden i særdeles godt Humør og grumme fornøjet med sig selv.

Saa faldt det ham pludselig ind:

Men Eline!

Og endnu uvis med sig selv begyndte han at gaa i den Retning, ad hvilken hun boede.

Maaské havde han været for haard imod hende deroppe — syntes han nu selv. Ganske vist, hun havde været paatrængende, ja, uforskammet tilsidst. Men hvis hun nu alligevel ikke havde løjet — hvis Barnet virkelig var sygt. Hm — saa var det jo i Grunden undskyldeligt, at hun havde baaret sig saadan ad. Og det kunde jo dog være —

Han fortrød egentlig ikke sin Brutalitet imod hende. Han vilde saa vidt mulig være i Fred for hende og havde ingen anden Vej end koldt og raat at vise hende bort, saa tit hun søgte ham. Men det forekom ham nu ved nøjere Eftertanke, at han handlede klogest i at besøge hende nu med det samme, om ikke for andet, saa for helt at faa det Forhold klaret.

Og havde hun virkelig talt sandt — saa var det dog *hans* Barn, der laa for Døden.

Først nu slog det ham, at dette Barn var *hans* — dette Barn, han havde været ligegyldig for eller hadet, denne lille, levende Kødklump, født af en Moder, hans Hjærte aldrig havde kendt. Først i dette Øjeblik, da det maaské allerede var for sent, rørte sig i ham en Smule af den Faderfølelse, han før havde fornægtet.

Rask tog han sin Beslutning. Og hurtig gik han ned ad Magstræde til.

— Det var ledet ud paa Aftenen og der var mere end halvmørkt i det snævre, sjofle Stræde. Paa Hjørnet stod en fed, hvid- og rødmalet Skøge, der lignede en Indianersqaw.

«Susse-Unge,» hviskede hun, idet han strøg hende forbi. «Skal vi to» —

Mere hørte han ikke.

Ved det søvnige Skin af Gaslygterne søgte han det Husnummer, Eline havde opgivet ham, idet han spejdede op og ned ad de gamle, forfaldne Rønner, i hæslige, grumsede Farver, hvor Murkalken paa mange Steder var skallet af, og ellers overdækket med tykke Lag af Snavs og Kulrøg og Sod. Bag grønmalede Persienner sad i stærkt oplyste Stuer halvnøgne Kvinder, der stirrede ud paa Gaden med griske Blikke og pikkede med Fingeren paa Ruden for at drage hans Opmærksomhed paa sig. I en aaben Gadedør stod en gammel, rynket Bordelværtinde i rød, ulden Klokke og Nattrøje og med store Slæber paa Fødderne.

«Skal De ikke op at se paa mine smaa Kyllinger, smukke Herre?»

Ud fra Porten til et stort Brændevinsbrænderi slog en tung Em af allehaande blandede Dunster. Og i Rendestenen udenfor løb der en fed og mudret Strøm.

Henrik Sten stod stille.

Over Porten til et smalt og højt Hus læste han: Nummer femten.

Her var det altsaa!

Naa — et af de offentlige Huse var det dog ikke, hvor trist og skummel og fattig Ejendommen end saa' ud. Han kiggede op paa den. Kun hist og her var der Lys i et enkelt Vindu. Hvad Sal, hun boede paa, vidste han ikke, Og naturligvis stod hendes Navn ikke paa nogen Dørplade. Som om man overhovedet kunde vente at træffe Dørplader i dette, den yderste Armods og Elendigheds Kvarter!

Henrik Sten rodede i sin ene Bukselomme og fandt sin Tændstikæske frem. Saa vovede han sig ind gennem Porten, fandt Trappegangen til højre og begyndte langsomt at stige til Vejrs, idet han strøg Tændstik efter Tændstik, thi der var bælgmørkt paa Trapperne.

Paa første Sals Afsats standsede han. Han havde fra Gaden lagt Mærke til, at dèr var der oplyst. Han ringede paa for mulig at faa Besked.

Den stærkt medtagne Dørklokke vægrede sig længe ved at give Lyd. Først da han tog fat af alle Kræfter, saa at Haandgrebet, saa snart han slap det, smældede haardt ind imod Dørkarmen, lød der en sprukken Klemten indenfor. Tre Gange gentog han Eksperimentet, før der lød tunge Trin derinde.

En Røst bag Døren spurgte:

«Er det dig, Petrea?»

«Nej — det er ikke Petrea. Det er blot en fremmed Herre, der spørger sig for.»

Døren blev forsigtig aabnet paa Klem og en gammel Kones rynkede og visne Fjæs viste sig i Sprækken sammen med det ene Ærme af en yderlig snavset Natkjole. Resten af Skikkelsen holdt sig omhyggelig skjult. Øjensynlig var hun lige staaet ud af Sengen.

Henrik Stens Tændstik gik ud. Han skyndte sig at stryge en ny. Og medens den ustadig blafrede op i Trækvinden paa Trappegangen, skærmede han for den med Haanden.

Den gamle Kone saa ham ængstelig ind i Ansigtet, medens hun sukkede:

«Herregud — jeg troede saa bestemt, at det var Petrea, der endelig kom hjem — aa ja — Herregud, den forfløjne Tøs —»

Sten afbrød hende i en længere Udvikling om den forfløjne Petrea, der ikke interesserede ham det mindste, med det Spørgsmaal, om Madammen vidste, om der her i Huset boede en Frøken Eline Jeppesen.

«Frøken — aa Gud hjælpe os — jo, den Mær, hun bor ganske rigtig her oppe paa Kvisten, saa højt, Herren kan komme til Vejrs. Det er saamænd det Skarns Fruentimmer, der først har faaet

min Petrea med ud paa de gale Veje — aak Gud ja. Herren skulde vel ikke være fra Politiet og kunne sige mig —»

Nej, Henrik Sten var ikke fra Politiet.

«Naa ikke — naa ja. Ja, jeg er saamænd saa bange for, at De nu har taget hende igen — ja, mæn er jeg saa — og saa faar jeg hende vist ikke tilbage igen —»

Den gamle begyndte at smaaklynke og hendes Øjne randt med Vand som en Kanins.

Henrik Sten skyndte sig at tage Afsked:

«Altsaa paa Kvisten. Tak skal De ha'e.»

Døren lukkedes igen. Og han hørte den gamle Kones nøgne Fødder klappe hen over Gulvet indenfor.

— Tændstik efter Tændstik strøg han, mens han, holdende sig til det møre, halvraadne Gelænder steg op ad de smalle, knagende Trapper, hvor hvert tredie Trin var traadt itu. Allerøverst var der en Slags Hønsestige, der førte op til noget, som lignede et Tørreloft. Henrik Sten kravlede op ad den, idet han hjalp sig baade med Hænder og Fødder. Han havde skimtet en Dør lige ovenfor Trappen, gennem Sprækken mellem Karmen og Fyldingen trængte et Lysskær ud derindefra.

Og endnu før han havde naaet det sidste Trin, hørte han en hæs Røst synge derinde i Loftskammeret. Stemmens Tonefald var vemodigt og klagende

og stod i grel Modsætning til de kyniske Ord i Sangen, som Sten mindedes at have hørt paa én af Forstædernes Sangerindeknejper.

Henrik Sten kendte Stemmen igen. Det var hendes.

Hun sang altsaa!

Saaledes var det altsaa fat. Et Øjeblik tænkte han paa at vende om og gaa igen. Hun havde altsaa løjet som sædvanlig, narret ham ind i denne Pesthule, blot for at give ét af sine gamle Numre til Bedste! Fæ, som han var!

Men uvilkaarlig blev han staaende — ganske stille — og lyttede, halvt dreven af Nysgærrighed.

Og han skelnede følgende Vers:

Jeg synger alene, jeg synger i Kor,
jeg sang alt som lille for Fa'er og for Mo'er,
og siden jeg sang for saa mangen.
Min Stemme jeg fik, da ved Brystet jeg laa,
og hver Gang saa siden min Moder jeg saa',
saa sa'e jeg, ja, saa sa'e jeg:
Mange Tak skal du ha'e for Presangen.

Jeg voksed' i Uskyld, mens Barndommen gik,
men vogt jer, o Piger, for Amor, den Strik,
for han er saa listig som Slangen.
Der kommer en Dag, da i Elskovens Favn
man ofrer sin Ære, sin Dyd og sit Navn.
Han si'er kun, ja, *han* si'er kun:
Mange Tak skal du ha'e for Presangen.

Der vandrer en Pige paa Gaden mod Nat,
der kommer en Herre og løfter sin Hat,
og paa Stedet den skønne er fangen.
Hun følger ham hjem, hun gaar Hus ej forbi,
— der svinder en Maaned, og der svinder ni —
saa si'er hun, ja, saa si'er hun:
Mange Tak skal De ha'e for Presangen.

Jeg sla'r mine Triller som oftest i Bur,
jeg synger slets ej i Vorherres Natur,
det kan De vel høre paa Klangen.
Men sèr De kun til mig med venlige Smil,
imens paa Tribunen jeg danser min Reel,
saa si'er jeg, ja, saa si'er jeg:
Mange Tak skal De ha'e for Presangen.

Sangen var endt. Og Henrik Sten tog Vejret langt og tungt. Der var èt og andet i den sjofle Vise, der havde berørt ham pinligt.

Nu trak han paa Skulderen:

Hæ — naturligvis havde hun hørt ham komme op ad Trapperne. Det hele var sat i Scene. En banal Teatereffekt!

Og han slog sin Kno haardt imod den tynde Brædde-dør.

Der blev straks lukket op. En halvvoksen Pige i fjorten—femten Aars Alderen stod for ham. I Haanden holdt hun højt løftet en Ølflaske, i hvis Hals et Stearinlys var stukket fast.

Endnu før han havde sagt et Ord, havde hun vendt sig ind imod Stuen og raabt:

«Eline — Eline — der er han — der er han alligevel.»

Henrik Sten traadte ind i det lavloftede Tagkammer og saa' sig hastigt omkring.

Der saa' ikke hyggeligt ud derinde. Under den skraa Sidevæg til Venstre laa alskens Klude byltede sammen til et Leje. En stor Komfur, over hvilken en Kedel med Vand sang sin snurrende Vise, stod lænet til Skorstenen, der gik ned gennem Taget lige til Gulvet og skar Værelset midt over. Foran Komfuren en gammel Rørstol med iturevet Sæde, hvis Spanter strittede til Vejrs som en Protest fra det gamle Møbels Side mod det usselige Sted, hvor det var havnet paa sin Alderdoms Dage. Ellers var der ikke andre Møbler i Stuen end en lav Seng ved Væggen til Højre for Døren. Et tyndt Tæppe var bredt over den. Og paa den graalige, grovt betrukne Hovedpude hvilede to Ansigter, der nu begge i spændt Forventning drejede sig imod den indtrædende. Det var Eline og hendes Barn.

Henrik Sten blev staaende midt i Stuen. Igennem ham løb en isnende Følelse af Uhygge og Lede ved dette Usseldommens fattige og skidne Bo.

Men Eline havde rejst sig over Ende i Sengen og strakte Armene imod ham:

«Aa — Henrik — Henrik — Tak fordi du kom.»

Han rørte sig ikke af Stedet.

«Jeg syntes, jeg hørte dig synge,» sagde han blot.

«Det gjorde jeg ogsaa. Jeg skulde tulle lille Poul i Søvn.»

Han gik nærmere hen til hende.

«Det var ogsaa en køn Vise, du sang for ham,» sagde han og saa' stivt paa hende.

Hun slog Blikket ned.

«Jeg kan sgu ingen bedre.»

Den lille Pige, der havde lukket Henrik ind, nærmede sig nu til ham, tøvende og frygtsomt:

«Hr. Sten — maa jeg ikke lave Dem en Kop Kaffe?»

«Nej — vor Herre bevares.»

«Ja — men Henrik,» lød det fra Eline i Sengen, «Vandet koger jo. Den kan straks være færdig.»

«Jeg vil ingen Kaffe ha'e,» sagde Sten barsk. «Jeg kom for at se til min Søn. Du sagde jo, han var syg.»

«Se selv paa ham, Henrik.»

Sten bøjede sig over Sengen, hvorfra den lille, magre Toaars-Dreng stirrede op paa ham med et fremmed og ugenkendende Blik i sine store, tanketomme Barneøjne. Der laa blaa Skygger om disse Barneøjne, omkring den lille Mund var der sitrende nervøse Træk og paa de magre, voksblege Kinder Spor af, at han nylig havde grædt.

Henrik Sten tog bevæget hans lille Haand.

Den var haard som Ben at føle paa, saa spinkel og indskrumpen, som om Barnet aldrig fik Næring.

«Herregud — ja han ser ikke godt ud, den lille Stakkel.»

Og i Barnets Træk, som Sten i saa lang Tid ikke havde set, genfandt han nu med Undren og Vémod sine egne, blot i saa trist, vantreven og udhungret en Gengivelse.

«Stakkels Lille.»

Men Barnet vendte sig skrigende bort fra den fremmede Mand og søgte ind til Moderens Bryst.

«Han kender dig ikke,» sagde Eline og smilede tungt.

Henrik Sten vendte sig fra dem og gik et Par Gange op og ned i det elendige Kammer. Han vred ikke Hænderne, han fik ikke Taarer i Øjnene.

Men i hans Hjærte stingede det og sled.

Her laa hans Fortid altsaa og droges med Sulten og Nøden paa denne arme Kvist. Den Kvinde, han havde stedt i Vaande, det usalige Proletarbarn, han havde sat i Verden og derved fordømt til Liv i Proletarernes Verden. Imellem nøgne Vægge, klædt i Pjalter, vilde dette Barn vokse op. Han vilde ikke kende dets Veje. Hvem vilde kende dem? Hvem vilde lede dem? Hvad vilde det blive til i Verden? Hvad vilde der komme ud af den stakkels lille Poul, der laa der i Sengen og skreg, fordi en fremmed Mand — hans Fa'er — var kommen ind i hans Moders Stue?

Maaské vilde denne Dreng, naar han ad Aare var vokset til, møde og kende sin Fa'er og sé ham med Haan i Ansigtet. Eller møde ham uden at kende ham. Og det sidste var maaské næsten værre end det første.

Maaské blev denne lille, magre, benhaarde Haand, der nu krympede sig fast i det tynde Sengetæppe, en Gang større. Maaské straktes den en Gang mod hans Fader fra en Tigger paa et Gadehjørne. Maaské søgte den en Gang grisk og forborgent at luske Pungen ud af hans Lomme. Maaské knyttede en Gang den samme haarde Haand, endnu haardere, sig imod ham paa en Opgørets Dag — Dagen, da Gadernes Pøbel, de fattige Stræders Pariaklasse, Kvistlejlighedernes glemte Børn som voksne, hadefulde Mænd rejste Byen til Storm og overbyggede dens Gader med Barrikader af Brosten! —

Henrik Sten rev sig voldsomt ud af sin Tankerække.

Sludder og forbandet Sentimentalitet!

Saa gik han hen til Sengen.

Eline var i Færd med at staa op. Hun havde sat sine nøgne Fødder ned paa Gulvet og ledte efter sine Strømper. Henrik Sten saa' med Væmmelse hendes snavsede Tæer, de sorte Striber over hendes Vriste.

«Bliv bare liggende, du,» sagde han. «Jeg gaar straks.»

Hun blev siddende stiv med den ene Strømpe i Haanden. Benet, hun havde løftet i Vejret, for at drage Strømpen paa det, sank atter slapt ned.

«Henrik, du maa ikke gaa uden at hjælpe mig.»

«Er Barnet virkelig sygt?» spurgte Sten haardt.

«Det sulter.»

Ordene kom dumpt fra hende.

«Jeg har ikke no'et at give ham at spise.»

«Hvor er de Penge da blevne af, du fik den Gang —?» spurgte han.

Hendes Hoved faldt haabløst ned paa Brystet.

«De er borte for længe siden. Min Moder tog det meste.»

Henrik Sten vendte sig atter fra hende og grundede et Øjeblik.

«Hvorfor blev Barnet ikke sat ud i Pleje dengang?» spurgte han saa. «Det var jo Meningen.»

Eline blev rød i Hovedet.

«Ja — ja — det var det jo nok —»

«Naa — hvorfor beholdt du ham da?»

Eline havde kastet Dynen til Side. Hun stod for ham, kun iført sin snavsede og hullede Særk, og søgte at lægge Armene om hans Hals, men han skød hende ublidt tilbage.

«Naa — hvorfor?»

«Henrik — jeg kunde ikke undvære ham, Han ligner dig saa meget.»

Sten rystede uvilligt paa Hovedet.

«Skab dig nu ikke, Eline. Søg bare ikke at

bilde mig ind, at du nogensinde har brudt dig om mig.»

«Gud, hvor kan du sige det, Henrik —»

«Ja — ja — det kan være det samme. Giv Barnet Mad og Klæder. Her er, hvad jeg har. Og skriv til mig, naar det for Alvor kniber. Men lad mig være fri for dit Rend. Mellem os to skulde jo efter Aftale alt være forbi.»

Medens Sten talte saadan, havde han taget sin Portemonnæ frem. Hvad han havde hos sig, gav han hende. Det var ikke store Sager, knapt en halv Snes Kroner. Dog altid saameget givet bort, at han ikke selv havde til Føden den næste Dag. Hans flygtige Velstand var længst slugt af rovbegærlige Kreditorer.

«Du er saa god og kær alligevel, Henrik.»

«Nej, jeg er ikke.»

«Og du er heller ikke vred, fordi jeg i Eftermiddag oppe paa Kontoret skabede mig saa stygt?»

«Jo Gu' er jeg saa, hold nu bare Mund.»

Henrik Sten gik hen til Sengen, løftede den lille Poul i Vejret og trykkede et Kys paa hans Mund.

«Farvel, du lille Stakkel,» sagde han.

Drengen græd stadig og vilde ikke se paa ham.

Sten lagde ham ned igen og dækkede ham til.

«Farvel, Eline,» sagde han saa og rakte hende Haanden.

Hun tog ikke imod den.

I Stedet for kastede hun sig hulkende om hans Hals.

«Aa, du — hvorfor kysser du ikke ogsaa mig? Hvorfor skal det ikke være i Aften, som det var i gamle Dage?»

«Nej — det skal det ikke,» svarede han tørt, skød hende fra sig og gik ud af Døren.

Saa famlede han sig ned ad de stejle, uhyggelige Trapper og stod atter paa Gaden. Langsomt drev han ud ad Vesterbro til. Undervejs mødte han en Ven, af hvem han laante nogle Kroner.

«Jeg skal nemlig sige dig,» forklarede han ham, «jeg maa drikke mig saa lynende fuld i Aften, som jeg paa nogen Maade kan blive.»

Henrik satte sig ind i en Variété og lod Nummer efter Nummer trække forbi oppe paa Scenen uden at opfatte, hvad der foregik.

Og medens han drak Absinth efter Absinth, som om det var Vand, arbejdede der sig stærkere og stærkere op i ham en Stemning, som hele Aftenens Uhygge havde født, og som nu den stærke Drik gav rigelig Vækst — en Følelse af Træthed og Forsagthed overfor hele den drøje, tunge Tilværelseskamp. De Lysglimt, der havde spredt Skyerne for en flygtig Stund, var druknede igen i al den graa Lede. Selv Fannys lyse, smilende Billede forsvandt for ham.

Og han erkendte, at han havde fejlet, naar han bildte sig ind, at den glade Ungdom, hvis Ret

han saa naivt havde troet paa, var *sans consequences*. Nej, Følgerne skulde nok komme. Hver eneste ungdommelig Letsindighed skulde nok hævne sig. Aldrig fik man klaret blot Renterne af den Gæld, man i unge Dage saa sorgløst plantede sig i indtil Halsen. Hvert eneste Trin gennem Livet skulde man træde og snuble i de gamle, usalige Daarskaber. Altsammen, altsammen kommer det igen!

Og da Henrik Sten var naaet saa vidt i sine Betragtninger, bestilte han sig den tredje Absinth.

XIII.

Og Tiden gik.

For Henrik Sten havde den faaet Vinger. Dagene blev borte for ham, uden at han sansede, hvor de blev af. Han var atter fyldt af Ungdom og Mod og Livslyst. Og han havde tilstrækkeligt Arbejde til ikke at faa Tid til at kede sig.

Viggo Storm havde den første Juli startet sit Blad, der straks ved sin Fremkomst havde vakt megen Gny. Og Henrik Sten, der skrev med et Humør og af en Lyst som aldrig før, havde hurtig tilkæmpet sig en fremtrædende Plads blandt dets Medarbejdere. Han mærkede til sin ublandede Fornøjelse, at der taltes om ham omkring i Byen. Folk lagde Mærke til hans Signaturer, og hans Skikkelse kendtes paa Gaden, Dog — det var ikke længer den Ugleseen, han i «Bladets» Tider havde været vant til at blive Genstand for, forsaavidt han overhovedet bemærkedes. Det var en langt mere smigrende Opmærksomhed. Thi ganske vist gik Viggo Storms Blad frem med en Voldsomhed og en Uforknythed, der idelig æskede Kamp og

Modsigelse, ikke at tale om om en Hoben Presseprocesser. Men hele «Vor Bys» Façon var dog en saadan, at den gav dets mere betydelige Medarbejdere en ikke helt ilde Position. Saa meget uomtvisteligt Talent lagdes der ind i dets Arbejde.

Henrik Sten følte kort sagt, at han havde faaet Opgaver, det var værd at anstrænge sig for. Og hele Fylden og Bevægelsen i hans nye Liv havde hurtig jaget hans melankolske Tanker paa Flugt. Den pinlige Episode med Eline havde han snart glemt. I Begyndelsen havde han været tilbøjelig til at opfatte den som et lille, advarende Vink fra den Nemesis, han troede paa som eneste Guddom. Men den Følelse havde fortaget sig. Thi Nemesis lod ham stadig i Fred. Alt syntes at blomstre paa hans Vej, Der var Lykke over hans Arbejde, Lykke over hans unge Kærlighed. Intet Under da, at han selv glemte sin egen Tro: den, at Nemesis aldrig glemmer.

Med Fanny Holm mødtes han hyppigt og gærne. Nu som før var det stadig Gademøder eller Sammentræf paa fremmede Steder. Endnu var der ikke Tale om, at han skulde indføres i hendes Familje. Hvert Øjeblik betroede hun ham, at nu én af de første Dage skulde det ské. Men naar det kom til Stykket, blev det aldrig til noget,

Denne lange Ventetid pinte ham. Han fandt selv, at der ikke længere var nogen gyldig Grund til at stænge ham ude fra den Verden, som Snobben

i ham saa brændende længtes efter, og som det var hans hemmelige Beregning, at Fanny skulde hjælpe ham ind i. Hvad nyttede det imidlertid at gøre hende Bebrejdelser derfor? At hun, den ganske unge Pige, stod svag og hjælpeløs over for sin Familje, der var ham saa uvenlig sindet, og ikke kunde tvinge sin Vilje igennem — var det i Grunden noget, han kunde forbavses over?

Derfor tav han, trængte ikke nærmere ind paa hende og nøjedes med at lade Sagerne gaa efter bedste Beskub, fornøjet med hendes friske, barnlige Kærlighed, hendes unge Sjæls fulde, fortrolige Hengivenhed, hendes glade, lyse Smil, hendes søde lille Mund, der saa trofast raktes ham til Kys.

Han vænnede sig til ikke at se for langt ind i Fremtiden, nøjedes med at lade hver Dag have sin Plage og sin Lyst. Megen Selskabelighed i de nye Kredse, han var kommen ind i, optog ham ogsaa. Bohêmerne — det var hurtig blevet Kælenavnet for «Vor Bys» faste Stab — havde en lystig Sommer, og det var sjældent, at deres Salmedigter fattedes i deres Lag. Det drog ham en hel Del bort fra gamle Bekendte. Men kun én af dem savnede han i Grunden — Ernst Lagerberg, hvem han nu yderst sjælden saa'. Til Gengæld modtog han af og til Hilsener fra ham gennem Fanny, i hvis Hjem Lagerberg nu stadig kom. William Lorentzen havde han ikke talt med siden deres Vekselhistorie. Men derover var han kun glad.

Saa stærkt optaget i alle Retninger lagde Henrik Sten da heller ikke Mærke til, at der i hans Forhold til Fanny var kommen noget vanemæsigt ind, som dog mindst af alt burde tilstedes i *deres* Kærlighed, der i sin forbudne og forborgne Karakter skulde have en Tiltrækningskraft mere. Han gik til sine Stævnemøder af Pligt, nu og da forsømte han dem. Naar Fanny saa næste Gang græd og bebrejdede ham, at han ikke længer elskede hende, kunde det paa den senere Tid hænde, at han brusede op i Hidsighed og lod hende høre, at Skylden var hendes egen, at det maatte slide paa deres Kærlighed, at den stadig skulde behandles som Kontrebande. Hvorfor sagde hun ikke alting til sine Forældre, at de kunde faa en Ende paa denne pinlige Uvished?

For Alvor troede han dog ikke selv, at hans Kærlighed var kølnet, saalidt som hendes.

Han mærkede ikke, hvor langt de allerede var kommen fra denne Skærsommerens fagre Tid, da deres unge Elskov drak sin første hede Rus i de lyse Nætters Vin.

Og dog var det længe siden, at de lyse Nætters Tid var forbi, den korte, dejlige Tid, da vor jævne, fattige Askepot af en Sommer i nogle enkelte flygtige Timer viser sig klædt i Eventyrprinsessens sølvmorsblinkende Brudepragt. En halv Snes Nætter — saa er den Herlighed forbi, og Askepot ager til Gaarde i Bryllupskarmen til Junker Julis Hus

og breder hans Dug og deler hans Seng og føder hans Børn og gaar med Matronekappe og bliver fed og rund og buttet, med Smilehuller som borede i Smør, før August er lakket til Ende. Saa sidder kun Erindringerne tilbage ud paa Høstens Tid som Stubbene paa en mejet Mark. Erindringerne om den flygtige, favre Drømmenes Tid, da Sommeren var inde. Og Minderne om Skærsommer syder Aaret i dets Blod selv ved Midvinters. Det danske Klima skænker saa lidt, at man trofast faar gemme og nøje faar huske de fattige Smuler. —

Saa strejfes éns Kind en sén Septemberdag af et faldende Blad. Man vender Blikket til Vejrs og sér, at der kommer flere i Følge — falmede, gule Blade, der sejler gennem Luften og søger Jorden uden at kunne finde Hvile, hvirvles over Gaden, dvæler kort i et Hjulspor og saa jages videre igen, til det havner i sin Grav: en vindsikker Krog eller Grøft.

* * *

— Henrik Sten sad udenfor «National» og drak et Glas Øl. Og han saa' de faldende Blade fra Boulevardens fattige Træer flyve i lystig Leg over den store, vide Plads foran Hovedbanegaarden.

Han vendte sig til Viggo Storm, der sad ved hans Side og nippede til sin Vermouth:

«Saa er da den Sommer til Ende.»

«Ja — Gudskelov,» svarede Storm muntert. «Nu kommer den favre Tid, vi vented saa længe. Oktober Kvartal er alle Blades gyldne Tid. Nu skal vi til at slaa de rigtige, store Slag. Skaal!»

De drak.

Og Henrik Sten lagde sig tilbage i Stolen og saa' drømmende op mod den tyndt blaa, let disede Efteraarshimmel.

«Hvor vort Folk dog er og bliver sig selv ligt,» sagde han. «Tusinde Sange er der digtet om de lyse Nætter, hvor mange blev der vel sunget om Høsten? Christian Winther kunde slet ikke sove for Nattergalens Røst, og Holger Drachmann laa ved Hornbæks Strand og saa', hvor Søen sølvblank rulled ud sit Bad, mens Solnedgangen lejred sig derover. Og alt det vege og drømmende i de lyse Nætters Poesi sneg ind overalt, ikke blot i vor Digtning og Kunst, men ogsaa, hvad værre var, i vor Politik. Hvorfor har man i Grunden aldrig kaldt vor Politik ved dens rette Navn — de lyse Nætters Politik, stadig det uklare, det taagede, det udvigende i første Geled — alt det, der hverken er Dag eller Nat, hverken Frisind helt ud eller Reaktion og Obskurantisme, saa det havde Art. Nej, vi er stoute Romantikere, alle til Hobe, og det desværre selv de af os, der tror sig allermest moderne. Aldrig vandt vi ud over de lyse Nætter.»

«Hvorfor skal vi netop fordybe os i det paa denne ret efteraarsagtige Dag?» spurgte Storm.

«Aa — det er nu noget, der tilfældig falder mig ind, netop fordi det i Dag første Gang slaar mig, at Sommeren er omme. Herregud, vi vil jo allesammen gærne saa længe som muligt tro, det er Sommer endnu. Vi Novemberfolk, der tror os Sommerfolk, fordi vi virkelig et Par Gange om Aaret har blaa Himmel og mild og behagelig Lunhed i Luften. Vort Askepotfolk, der tror sig Prins af Blodet, naar det nu og da en halvdrukken Kankannat var Prinds blandt de Arkadier, naar Lykken for en Gangs Skyld var bedre end Forstanden og lod Aladdins-Pommeransen falde i dets Turban, — naar den gode, gamle danske Vorherre en Gang imellem i et Anfald af forresten ganske umotiveret Velvilje virkelig viste sig som Daarernes Formynder.»

«Ja — alt det er du jo Mand for at skrive en Artikel om,» afbrød Storm ham.

«Saamænd.»

«Ellers synes jeg, det er sjældent, brave Ven, at du er saa melankolsk. Er der noget i Vejen med Kæresten?

Henrik Sten rystede paa Hovedet.

«Ikke det mindste.»

Han brød sig ikke om at fortælle sin Ven, hvad Grunden var til hans slette Lune. Medens de sad sammen dér, var Lagerberg gaaet forbi.

Han havde set til den anden Side, og Sten var vis paa, at det ikke var en Tilfældighed, men at Lagerberg altsaa nu virkelig undgik ham.

Viggo Storm rejste sig:

«Gaar du med ind paa Kontoret?»

«Nej — du, jeg gaar lidt hjem.»

«Men jeg faar vel en Artikel ind i Eftermiddag?»

«Ja — begribeligvis.»

«Det var udmærket. Farvel du. Hør, det er sandt. Vi er i Basaren i Aften, hvis du har Lyst —»

«Hvem kommer?»

«Hele Banden.»

«Ja — Tak skal du ha'.»

«Farvel, min Ven.»

De vekslede Haandtryk, og hver gik til sit.

* * *

Henrik Sten gik i og for sig kun hjem for at skrive til Lagerberg og spørge ham om, hvad der var i Vejen.

Men da han var naaet til sit gamle Logis, fik han andet at tænke paa.

Madam Jørgensen overrakte ham nemlig med en højtidelig Mine et ufrankeret Brev.

Henrik Sten læste uden paa:

Hr. cand. phil. Henrik Sten.

«Ja — det er ganske rigtig mig. Det er da ikke noget at se saa dybsindig ud for, Madam Jørgensen.»

«Den gamle Herre, der var her, skrev det selv her ved Skrivebordet, og paalagde mig at sørge for, at De endelig fik det hurtigst muligt, saa det er vist meget vigtigt. Jeg skulde lige have rendt ned paa Kontoret med det.»

«Var det en gammel Herre?» spurgte Sten nysgærrig, idet han brød Brevet.

«Kors ja — en fin, gammel Herre var det rigtignok. Og han ventede en hel halv Time, tror jeg —»

Sten krammede med ét Brevet sammen i Haanden.

«Ja, Tak skal De ha'e, Madam Jørgensen.»

Tonen var saa affærdigende, at Madam Jørgensen straks fandt det rigtigt at opgive alle videre Meddelelseslyster og iværksætte et ilsomt Tilbagetog.

Henrik Sten gik hen til Vinduet, foldede atter Brevet ud og læste:

«Hr. cand. phil. Sten!

Jeg udbeder mig bestemt en Samtale med Dem snarest mulig. Da jeg ikke har truffet Dem hjemme, er De maaské saa venlig at komme ud til mig i Eftermiddag mellem 6 og 8.

Ærbødigst

G. Holm.»

Henrik Sten læste Skrivelsen igennem to Gange og faldt saa hen i dybe Tanker, mens han trommede med Knoerne paa Ruden.

Brevet var fra Fannys Fader.

Men hvad kunde det ellers betyde?

Gode Varsler kunde han næppe læse ud af det. Dertil var dets Tone for kortfattet og barsk. Men hvad kunde der være sket, som pludselig havde nødvendiggjort dette Møde, som Professoren hidtil med Forsæt havde undgaaet, skønt han forlængst maatte være vidende om Forholdet mellem de to unge; hele Byen kendte det jo.

Henrik Sten ransagede sin Hukommelse, men kunde intet finde. Der var ikke passeret noget nævneværdigt i den senere Tid. Det var endogsaa ualmindelig længe siden, han havde set Fanny Holm.

Et eller andet *maatte* der jo være paa Færde. Hvad det var, kunde Henrik ikke begribe.

Han saa' paa sit Uhr. Klokken var straks halvfem, og han havde ikke spist til Middag endnu.

«Hm — saa bliver der nok ikke noget af den Artikel,» mumlede han for sig selv.

Og han gav sig straks i Lag med at gøre et saa omhyggeligt Toilette, som hans ikke særlig righoldige Garderobe tillod ham det. Da han var færdig, gik han paa sin vante Kafé og spiste sig en ekstra god lille Middag for at forberede sig paa det, der forestod. Og henad seks begav han sig ud ad Gammelkongevej til.

Undervejs slog det ham, at Professoren ikke havde opgivet sin Adresse i Brevet. Naturligvis var

det ikke heller nogen Nødvendighed, men det havde dog været høfligst. Eller skyldtes denne lille Omstændighed noget mere end en Tilfældighed?

Han gik rask til. Faa Minuter over seks stod han udenfor Porten til Nr. 21 paa Gammelkongevej. Hvor godt kendte han ikke denne Port. Hvor mange Kys havde han ikke givet og modtaget i dens Ly!

Opgangen derimod kendte han ikke igen i Eftermiddagsbelysning. Han smilede, medens han gik op ad Trapperne, ved Tanken om forrige Gang, han betraadte dem; den Gang havde hver lille Knirken faaet ham til lyttende, aandeløs at staa stille. Og trods Smilet var det heller ikke denne Gang med let Hjærte han hørte Lyden af sine egne Trin paa deres Brædder.

Paa anden Sal standsede han og læste Professor Georg Holms Navn paa Dørpladen. Han rettede paa sin Flip, trak ned i Mansjetterne og kastede et sidste Blik ned ad sine Klæder, før han ringede paa. Paa den ene Støvle havde han faaet et Par Gadestænk, som en forbikørende Sporvogn havde sprøjtet op. Dem slog han omhyggelig af med sit Lommetørklæde.

Og han havde netop faaet rettet sig op igen i det Øjeblik, da Døren blev lukket op af en lurvet klædt Tjenestepige, der gloede sløvt paa ham med et Par dumme, rødkantede Torskeøjne.

«Er Professoren hjemme?« spurgte Sten, idet han lettede paa Hatten,

«Professoren? He — næh — det er han saamænd ikke.»

«Hm — Professoren kommer maaské snart?»

«Det véd jeg saamænd ikke.»

Tjenestepigen gloede stadig idiotisk paa ham uden at gøre Mine til at vise ham indenfor.

Sten trak i sit Overskæg og overvejede, hvorvidt han skulde levere sit Kort og gaa igen. Det var jo en nem Maade at undslippe en vanskelig, maaské pinlig Situation. Alligevel besluttede han ligesaa gærne at springe som krybe i det.

«Jeg maa maaské vente?» henstillede han.

«Jeg skal spørge ad.»

Tjenestepigen forsvandt efter først omhyggelig at have sat en Sikkerhedskæde for Døren og lod Henrik Sten staa og vente ude paa Trappen.

Bedre og bedre, tænkte han. Hvis dette her er Maalestokken for den Holm'ske Familjes Agtelse for mig, saa kan jeg med Sandhed sige, at jeg er vel rejst. Skal jeg gaa eller vente?

Han fik ikke Tid at svare sig selv paa Spørgsmaalet. Han hørte en Dør blive rask lukket op derindenfor, og en høj, statelig Dame løste Sikkerhedskæden af, idet hun samtidig henkastede til Pigen:

«Men Ane dog — man skulde da sandt for Herren ogsaa tro, at du var tosset —»

Og saa slog Fruen Døren op paa vid Gab.

«De maa meget undskylde den tossede Tøs. Hun er lige kommen i Tjenesten. Og her løber os saa mange Tiggere paa Døren.»

Henrik Sted smilede mere tvungent end egentlig forbindtligt.

«Ah jeg forstaar.»

«Vær saa god at komme indenfor. Min Mand kommer straks.»

Henrik Sten fulgte efter Fruen gennem en rummelig Dagligstue, hvor en sirlig Lampe brændte mat paa Fruens Sybord i et Hjørne af Værelset, ind i et dystert Studereværelse, hvor høje, tætfyldte Bogreoler garnerede Længdevæggene, medens baade Skrivebordet og det firkantede Egetræsbord midt i Stuen vare bedækkede med allehaande Bøger og Tidsskrifter og Papirer. Paa Kakkelovnen skammede Venus fra Milo sig over de pedantiske Omgivelser og havde dækket sin hvide Skønhed med et tykt, graasort Lag af Kulstøv og Tobaksrøg. Paa en af Væggene hang Værelsets eneste Skilderi — et gammelt Kobberstik, der forestillede Regensens Gaard med adskillige afdøde og nulevende Celebriteter, de fleste i Slobrok og med lange Piber, samlede i passiarende Grupper omkring Plougs og Hostrups gamle, berømmelige Lind.

«Vil De ikke tage Plads?» spurgte Fruen.

Hun havde tændt en Lampe og sat den frem

paa Egetræsbordet. Nu skød hun en læderbetrukken, gammeldags Lænestol hen foran det.

«Mange Tak, Frue.»

Henrik Storm blev fremdeles staaende, og overvejede, om han skulde præsentere sig for sin tilkommende Svigermama.

Hun sparede ham imidlertid Ulejligheden.

«Det er Hr. Sten, ikke sandt?» spurgte hun med et lille, stramt Smil.

Sten bukkede.

«Ja, min Mand vilde jo gærne tale med Dem. De véd nok selv, hvorom det drejer sig. Han beklagede meget, at han blev kaldt bort i Forretninger. Men til halvsyv tænkte han ganske bestemt at kunne være her igen, hvis De havde Tid at vente.»

Sten bukkede igen.

«Her er Aftenaviserne,» sagde Fruen, Og hun lagde «Nationaltidende» og «Berlingske Tidende» hen til ham. «Ja, De har maaske allerede læst dem?»

Nej, det havde Sten ikke faaet Tid til.

«Naa ja — saa undskylder De maaské.»

Fruen bøjede Hovedet let og trak sig tilbage til Sideværelset.

Og Henrik blev tilbage, overladt til sine egne Betragtninger og Aftenaviserne.

Ingen af Delene var synderlig lystelige.

Aviserne blev han først færdig med. Han

løb flygtig Nyhedsrubrikerne igennem og saa' i «Nationaltidende» en Notits om sit Stykke og Rollebesætningen deri:

«Hovedrollen udføres af Frk. Hilda Ravn, der heri faar sin anden større Debut.»

Saa skød han dem fra sig, lænede sig tilbage i Stolen og hengav sig til sine Overvejelser,

Hvad man vilde ham, var han nu nogenlunde paa det rene med. Den koldt høflige og stramt værdige Modtagelse, Fruen havde givet ham, varslede alt andet end godt.

Fra det Sted, hvor han sad, kunde han, naar han bøjede sig frem, skimte hendes myndige Profil inde i Sideværelset. Og han stjal sig til i Ny og Næ at kaste et Blik derind.

Mon hans Fanny vilde komme til at se saaledes ud, naar hun blev gammel?

Det var hendes Træk og dog ikke hendes. Henrik Sten genfandt de samme Linjer, blot grovere, mere udprægede og tillige simplere — som Typerne i en Folkeudgave af et fint og sjælfuldt Digterværk. Fru Holm følte sig muligvis iagttaget, skønt hun for sit Vedkommende slet ikke saa' ind til ham. Hendes Miner var overlegne og anmassende. Hun jog Naalen ned i Stramejet med en grusom og ubarmhjærtig Gestus, som om det var ham, hun stak i, og naar hun trak den tilbage og den lange, røde Traad fulgte efter, medens hun selv med Hovedet paa Skraa iagttog Virkningen af sit

Stik, var det, som om hun frydede sig over sit nedlagte Offer.

Henrik Sten hørte Uhret inde i Dagligstuen slaa tre Slag og saa' selv paa sit Uhr.

Ganske rigtig — den var næsten tre Kvarter paa syv. Og synderlig Lyst havde han ikke til at vente længer. Han begyndte at rømme sig saa smaat.

I det samme gik Gangdøren, og der lød faste Skridt ude i Entréen.

Henrik rejste sig.

En Dør, han ikke før havde lagt Mærke til, og som førte direkte ud til Entréen gik op. Og i Døraabningen stod Professor Holms høje lidt duvnakkede Skikkelse. Professoren plirede med Øjnene mod Lampelyset og strøg med Haanden gennem de tynde, graa Haar med et distræt Udtryk i Ansigtet, medens han stirrede paa sin Gæst.

«Ah — det er maaské Kandidat Sten?» sagde han saa, som om et Lys pludselig var gaaet op for ham.

«Jo, Hr. Professor.»

«De maa have mig undskyldt, at jeg kommer saa sent. Min Kone har maaskè allerede forklaret Dem —»

Henrik Sten bukkede igen.

«Det var meget elskværdigt af Dem, at De ventede,» sagde saa Professoren, idet han kastede et flygtigt Blik ind i Dagligstuen og saa lukkede

Døren dertil. «Desværre frygter jeg, at det ellers bliver lidt smaat med den gensidige Elskværdighed i Aften,» lagde han til med et lille Smil.

«Det kommer jo ganske an paa Dem,» mente Henrik Sten.

Professor Holm havde taget et Futteral frem af sin Brystlomme og satte nu et Par Stangbriller paa. Saa saa' han nysgærrigt op og ned ad Sten.

«Se, se — saa det er Hr. Sten. Ja, undskyld, jeg har jo aldrig set Dem før.»

Hertil kunde Henrik intet svare. Han kendte godt Professoren baade af Udseende og Anseelse.

«Men sæt Dem dog,» bad Holm, «og maa jeg ikke byde Dem en Cigar?»

Han satte en Cigarkasse frem paa Bordet og bød den til Sten.

«Jeg skal sige Dem, jeg taler bedst, naar jeg af og til kan faa et Drag af Cigaren.»

De tændte begge, og Professoren foldede Hænderne over sit ene Knæ, medens han eftertænksomt tog et Par lange Drag af Cigaren og blæste tætte Røgskyer fra sig.

Sten sad spændt paa, hvad der vilde komme. Den gamle Mands rolige og beherskede Høflighed vakte ingen Illusioner i ham. Han vidste forud, at Professor Holm ikke var den Mand, der vilde overfuse ham med Grovheder. Men de værste Ubehageligheder er jo de, der siges med høflig, smilende Mine.

Professoreen tog Cigaren af Munden og saa' op paa ham gennem sine Briller.

«Altsaa — Hr. Sten,» begyndte han, langsomt og i en fuldkommen rolig og konverserende Tone, «De véd, hvorfor jeg har anmodet Dem om denne Samtale?»

«Jeg har i alt Fald en Formodning derom.»

Professoren nikkede:

«Ganske rigtigt. De har en Formodning. Det var det, jeg skulde have haft for længe siden. Naa — som sagt — jeg gaar lige til Sagen. De kender min Datter Fanny?»

«Ja.»

«Og De har kendt hende længe?»

«Ja.»

«Og De har dyrket det Bekendtskab bag hendes Forældres Ryg?»

Henrik Sten saa' op, men slog straks Blikket ned igen for den gamle Professors hvasse Øjekast.

«Sig mig, Hr. Sten, finder De selv, ærlig talt, at De har opført Dem i dette Forhold som en *gentleman*?»

Denne Gang mødte Sten uden at blinke hans Blik:

«Ja — det haaber jeg ganske bestemt.»

«Saa?» sagde Professoren tørt.

«Jeg véd ikke, hvad De mener,» fór Henrik op.

«Saa skal jeg straks sige Dem det. Jeg mener, at havde De virkelig holdt af min Datter, holdt

af hende, forstaaar De, i Ønsket om en Gang med Tiden at kunne kalde hende Deres Hustru, saa havde det dog for længe siden været Tid for Dem at henvende Dem til mig, før min Datters Navn var kommet i Folkemunde.»

«Jeg ventede paa en Anledning,» svarede Sten.

«En Anledning? Jeg synes saa skam, der var Anledning nok.»

«Man gaar da ikke uden alle videre Formaliteter ind i en vildfremmed Mands Stue og fortæller ham, at man elsker hans Datter og ønsker hende til Kone,» mente Sten.

«Ikke?» Professoren rejste sig og stillede sig lige foran Sten og slog den knyttede Haand i Bordet. «Ikke det? Men man gaar uden alle videre Formaliteter ind i en vildfremmed Mands Stue i Følge med hans Datter — ved Nattetid — medens han selv er borte — ikke sandt?»

Henrik Sten bøjede Hovedet og svarede ikke. Professoren lod til at vide god Besked. Hvorfor i Alverden havde ogsaa den tossede Fanny sladret af Skole?

Holm traadte lidt tilbage og saa' fast paa ham. Det milde, elskværdige Væsen, han til en Begyndelse havde anlagt, var nu ganske forsvundet, og Brilleglassene gnistrede, og Aarerne i Panden svulmede, imedens han vedblev:

«De sér, Hr. Sten, at jeg ved ganske god Besked?»

«Ja — det mærker jeg.»

«Min Datter har fortalt mig alt — fortalt det i en Anledning, jeg ikke behøver at gøre Dem Regnskab for. Nu haaber jeg kun, at hun har fortalt mig alt. *Alt* — forstaar De?»

Henrik Sten havde nu ogsaa rejst sig og saa' den opbragte Mand fast ind i Øjnene.

«Ja — hvad mener De i Grunden?» spurgte han. «Siden det absolut er Deres Mening, at vi her skal spille et Melodrama, der dog forhaabentlig ikke bliver til et borgerligt Sørgespil. Deres Datter har formodentlig fortalt Dem alt. Der er intet forefaldet mellem hende og mig, der behøver at skjules. Hun har holdt af mig, og jeg af hende — i Tugt og Ære, som man sagde i gamle Dage.»

Professor Holm havde nøje fulgt hans Minespil, medens han talte. Nu trak han Véjret dybt.

«Jeg tror Dem,» sagde han.

Og Henrik Sten, der nu var kommen i Aande, vedblev:

«Professor Holm — jeg holder af Fanny — hun holder af mig. Lad os faa hinanden.»

Holm gik et Par Gange op og ned i Stuen med Hænderne paa Ryggen og Brillerne skudt op paa Panden.

Saa stod han stille foran den unge Mand og saa' paa ham, lidt mildere end før.

«Hr. Sten,» sagde han, «ærlig talt — jeg har grumme lidt Sympathi baade for Dem og Deres

Parti og hele Deres Aandsretning. Jeg bad Dem komme herud for paa det bestemteste at forbyde Dem at sé min Datter — naa, det er nu noget Snak, jeg mener søge Lejlighed til at træffe sammen med hende. Hun er saa pur ung endnu, saa let paavirkelig, saa det har været en let Sag for Dem at vinde hende. Kunde De nu ogsaa holde hende fast?»

«Det tror jeg,» sagde Sten.

«Jeg ikke» — Professoren tog Brillerne af og tørrede Glassene. «Men jeg vil give Dem Lov til at prøve et Forsøg. Det var i Grunden slet ikke min Hensigt. Men De sagde noget før, jeg kunde lide. De blev hidsig og vred. Og det var ikke saa galt. Maaské har jeg gjort Dem nogen Uret. Derfor gør jeg Dem nu et Forslag, som De godt kan betragte som mit Ultimatum. Giv mig Deres Ord paa, at De ikke vil søge Fanny, undgaa hende saa godt, det er Dem muligt. Holder De saa stadig af hende alligevel — saa kom til mig om et halvt Aar, og lad os tales ved.»

Den gamle Professor rakte Haanden frem. Men Sten tøvede med at tage imod den. Saa smilede Holm:

«Ja, ja — det er jo en vanskelig Situation for Dem, kan jeg godt forstaa. Men jeg kunde godt gøre den vanskeligere endnu, kan jeg forsikre Dem. For hvis De ikke gaar ind paa denne Aftale — paa *gentlemans* Ord — saa rejser Fanny den Dag

i Morgen til min Broder i Jylland og bliver dér, til hun har slaaet de Nykker af Hovedet.»

Nu rakte Sten ham Haanden:

«Saa lover jeg det.»

Professor Holm nikkede venligt:

«Det var Ret, Hr. Sten. Og lad mig tilføje ét endnu: jeg forbyder Dem ikke selv at fortælle Fanny Resultatet af denne Samtale, den første Gang, De skulde træffe hende. De sér, jeg er en Mand, man kan snakke sig til Rette med. Jeg vil jo kun min lille Fannys Lykke, Og holder hun virkelig af Dem og De af hende, saa skal De saa skam ogsaa ha'e hende — trods alt. Men som sagt — den Kærlighed vil jeg dog sætte paa Prøve.»

Henrik Sten tog sin Hat og sin Stok og rakte Haanden frem:

»Farvel da, Hr. Professor, og paa Gensyn om et halvt Aar!»

Professor Holm smilede:

«Ja — paa Gensyn.»

De vekslede et forholdsvis hjærteligt Haandslag, og Professoren fulgte selv sin Svigersøn til Døren. —

Nede i Porten mødte han Fanny og fik hende i en Hastighed betroet, hvad der var skét.

Hun havde godt vidst, hvad der var paa Færde, og havde netop derfor ikke villet gaa hjem før.

«Men den *Anledning* til alt dette, din Fa'er talte om, men ikke vilde forklare mig?» spurgte han.

Hun bøjede Hovedet til Siden:

«Du — jeg maa op til Thé — ellers faar jeg Skænd.»

Hun rakte ham Munden til Kys, og han kyssede hende og glemte at faa Svar paa sit Spørgsmaal.

Hendes Arme laa blødt om hans Hals, og hun hviskede ham ind i Øret:

«Henrik, vi kan magelig vente saa længe og holde af hinanden alligevel — ikke sandt?»

«Vist kan vi saa.»

Saa smuttede hun fra ham og hoppede op ad Trapperne.

XIV.

„FOLKETS VEN".

Skuespil i 4 Akter

af

Henrik Sten.

Saadan stod der paa Plakaterne.

Den afgørende Aften var kommen. Den røde Lygte lyste udover Gaden. Klokken var henimod syv. Og fra alle Kanter kom Folk vandrende til Teatret.

En kom fra sit flotte Grossererkontor, en anden fra sin lune, hyggelige Dagligstue, én fra sin Urtekræmmerdisk, somme af Galleriets Folk lige fra Værksted, Hammer og Høvl, mange fra ingen Ting at bestille.

Og alle til Hobe kom de for at fælde Dom over en ung Forfatters første Stykke, der denne Aften første Gang vover sig frem for den mangeho'dede Hydra, der benævnes Publikum, og som med sit Bifald eller sit Mishag skulde afgøre Stykkets Skæbne.

Henrik Sten havde været paa Teatret fra Kl. seks. Han havde rastløs vandret frem og tilbage fra Scenen og til Garderoberne. Han havde sét det ene Bagtæppe efter det andet blive sænket ned fra Maskinloftet og trukket op igen, de sidste Prøver paa, at alting var i Orden fra Regissørens Side. Han havde set de fleste af Skuespillerne, medens de sminkede sig og klædte sig paa. Kun én af dem havde han ikke turdet vove sig ind til.

Nemlig Hilda Ravn, der efter hans eget Valg spillede Stykkets største, kvindelige Rolle.

Det var ikke, fordi hun havde Garderobe fælles med den frygtindgydende Fru Maja Kraft-Jensen, født Reibeisen. Henrik Sten lod sig paa ingen Maade forfærde af selv den mest imponerende Kunstnerindes behagelige eller ubehagelige Nykker. Men Sagen var den, at Frøken Ravn paa alle Prøverne havde vist sig yderst kølig og tilbageholdende overfor ham. Hun havde ganske vist — naturligvis — takket ham for den store Rolle, han havde betroet hende, og flinkt taget efter de Vink, han paa Prøverne gav hende. Men forresten havde hun fuldstændig tét sig, som om hun aldrig i sine Dage før havde sét ham. Aabenbart havde hun taget ham det meget ilde op, at han saa længe havde forsømt hende. Det var jo ogsaa snart et halvt Aar siden, han havde set hende og — kysset hende.

Derfor dristede Henrik Sten sig heller ikke til

nu at gaa ind i hendes Paaklædningsværelse, skønt han havde den mest brændende Lyst dertil. Han følte, at han *maatte* tale med hende, før hun spillede. Thi med hende stod eller faldt hans Stykke. Og efter Prøverne var han ikke ganske sikker paa hende. Et Par Gange havde hun, efter hans Skøn, spillet genialt. De andre Gange fuldstændig banalt i den traditionelle Deklamationsmanér. Hvad det endelige Resultat vilde blive, var altsaa ikke godt at vide. Særlig var der én Scene, han frygtede for.

Han turde ikke banke paa Døren til hendes Garderobe. Urolig flakkede han op og ned. Han saa' paa, at Maskinmesteren prøvede Sætstykkerne paa Scenen, beundrede de flotte Møbler, der til Forestillingen var lejede hos en større Fabrikant, kunde ikke begribe, hvorfor baade Stole, Borde og Sofaer *partout* skulde stilles op med Front ud imod Tilskuerne. Men han sagde ingenting, Dertil var han altfor urolig og nervøs.

Inspektøren, Hr. Zweitritt, kom farende paa sine lange Ben for ogsaa at kaste et sidste prøvende Blik paa det Interiør, i hvilket første Akt skulde spilles. Han gav Sten et opmuntrende Nik:

«Frisk Mod, Hr, Sten — ikke hænge med Næbbet. Det klarer sig nok altsammen.»

«Tror De?» spurgte Sten usikker.

«Om jeg tror. Der ikke Tale om andet. Død

og Pine — det havde jeg nær glemt. Vær saa elskværdig at spytte paa mig.»

Sten maatte le og opfyldte saa hans Begæring. Han havde nu snart spyttet paa hele Teatrets Personale, der efter denne Ceremoni følte sig meget beroliget med Hensyn til Aftenens Held.

«Hvad mener De om min Maske?» spurgte saa Zweitritt og trak selvtilfreds sine Øjenbryn til Vejrs. «Jeg skulde mene, det er en ægte Grosserer-type — hvad? Saadan engelsk i Snittet, ikke?»

Henrik komplimenterede ham.

«Jo — den er udmærket. Men undskyld — De har vist tabt den ene Whiskers.»

Zweitritt fór sig med Haanden til Kinden.

«Ja — Død og Pine — jeg har s'gu rent glemt min venstre Bakkenbart. Dér ser De, Hr. Sten, hvor optaget jeg er.»

Og Hr. Zweitritt fór afsted for at hente sin venstre Bakkenbart. Henrik Sten vilde følge efter ham. Hr. Zweitritts livlige Selskab kunde dog altid holde hans synkende Mod oppe i det pinefulde Kvarter, der var tilbage, til Tæppet skulde gaa op. Men ude mellem Kulisserne blev han standset af selve Direktøren, der stod i Samtale med Teatrets anerkendte Primadonna, Fru Thea Stein.

«Ah — Hr. Sten,» Direktøren rakte ham smilende venstre Haand, medens han med den højre tog Uhret frem.

«God Aften Hr. Direktør.»

Sten besvarede hans Haandtryk og bukkede for Fru Stein, der besvarede hans Hilsen venligere, end hun plejede. Paa Prøverne havde hun ageret fornærmet, fordi Hovedrollen i Stykket var «taget fra hende», som hun udtrykte sig, skønt den aldrig havde været hende tilbudt, og givet til en pur ung Begynderinde. Hun havde i samme Anledning spaaet Stykkets afgørende Fiasko. Men denne Aften laa der i hendes indladende Smil og lille opmuntrende Nik en vis Deltagelse, som om hun vilde sige: Jeg ønsker Dem alligevel intet ondt, unge Mand, skønt jeg rigtignok har al mulig Grund til at været fornærmet paa Dem.

«De har dog vel ikke Lampefeber?» spurgte Direktør Heinrichs smilende.

Henrik lo tvungent:

«En lille Smule. Det kan jeg ikke nægte. Men jeg tænker, det gaar over, naar Stykket først er begyndt.»

«Aa hvad — De som Journalist maa da være vant til at staa for Skud, og til ikke at tabe Hovedet *devant le public,*» vedblev Hr. Heinrichs. «Ganske vist —, det indrømmer jeg — er Situationen her af en lidt anden Art. Men jeg tror, De har Grund til at være ved godt Mod. Jeg haaber det bedste. Selv den lidt farlige Slutning paa tredje Akt tænker jeg nok skal gaa i Folk.»

«Hvis Frøken Ravn da kan spille den —» indskød Fru Stein spidst.

«Jeg er lige ved at tro, det var dumt, jeg satte mit Navn paa Plakaten,» sagde Sten.

Direktøren slog afværgende ud med Haanden:

«Sig dog ikke det. Sig dog ikke det,» sagde han. «Netop dette Mod hos Dem respekterer jeg, og jeg tror, Publikum vil gøre det samme. Publikum synes altid bedst om, at en ung Forfatter vover sig frem med aabent Visir. De skal se, jeg faar Ret.»

«Ja — blot jeg turde tro det.»

Direktøren rakte ham igen et Par Fingre.

«Jeg maa videre, Hr. Sten. En Direktør har mange Ting at passe saadan en Aften. Fru Stein er maaské saa venlig at underholde Dem. Siden ses vi vel i Gitterlogen.»

Direktør Heinrichs trak sig tilbage med sit elegante Buk, og Sten fulgte med Blikket hans fede, soignerede Skikkelse, der med højt vrikkende Bagdel og smaa verdensmandsmæssige Kast med Skuldrene bevægede sig ned ad Vindeltrappen.

Fru Stein havde sat sig i en gammel Sofa, der stod derude i Kulissen, og saa' smilende op paa ham.

«De er forfærdelig bange, det kan jeg se paa Dem,» sagde hun.

«Det tror jeg dog ikke, Frue,» indvendte han.

«Jo vist saa — ja, se nu rigtig paa mig.»

Hun lo højt. «De kan jo ikke se mig i Øjnene for lutter Benauelse.»

Henrik Sten tvang sig til at møde hendes Blik, længe og dvælende. Han saa' ind i to straalende, mørke Øjne, der skælmsk lo til ham. Og det fór et Øjeblik igennem ham, at det dog vistnok var dumt, at han ikke havde betroet Rollen til hende.

Fru Stein saa' ganske fortryllende ud i sin mørkegrønne Ridedragt, der sluttede stramt over det stærke Bryst og den runde, faste Midie. De lange, gule Handsker havde hun trukket af og lagt ved Siden af sig paa Sofaen. Han lagde Mærke til, hvor hendes Hænder, der legede med Ridepisken, var smaa og hvide. Og den høje Ridehat, der sad let og kækt paa hendes svære, blaasorte Haar, klædte hende brillant.

Hun pegede med Ridepisken paa den ledige Plads i Sofaen.

Han nølede lidt.

«De er da vel ikke bange for mig?» lo hun og viste sine prægtige, hvide Tænder. Og i de bløde, fint dunede Kinder, der rundede sig i vege, yppige Linjer ned til den fyldige, stærkt sanselige Hage, traadte et Par allerkæreste Smilehuller frem. Sikkert var Fru Stein endnu en Skønhed trods sine fire og tredive officielle Aar, et Tal, der rent privat nok kunde suppleres med tre eller fire.

«Blot det snart skulde begynde,» sagde han.

«Aa, jeg længes slet ikke efter at aflevere mine Par Repliker,» Fru Stein havde krydset det ene Ben over det andet og saa' kælent ned til sin ene højt vippende Fodspids for ogsaa at henlede Henrik Stens Opmærksomhed paa den.

«Nu maa De ikke være bitter, Frue,» sagde han. «Tro De mig — jeg er selv mest ked over, at De ikke spiller Hovedrollen i Aften. Hvis De gjorde det, var jeg ikke saa urolig, som jeg nu er.»

«Ja — dèr ser De,» sagde hun lidt overlegent. «Men nu er det jo for sent.»

«Ja — desværre.»

«Naa — maaské kan Frøken Ravn spille den. Skønt — jeg tror det nu ikke. Noget Talent har hun jo. Ærlig talt — jeg misunder hende den dejlige Rolle. Og jeg har virkelig været meget vred paa Dem, Hr. Sten. Lov mig nu, at De aldrig vil gøre det mere. Næste Gang, De skriver et Stykke, og det varer vel ikke saa længe, maa De ikke saadan forbigaa mig — vel?»

«Nej — det lover jeg Dem, Frue.»

Fru Stein fulgte Retningen af hans Blik, der hang ved hendes lille vippende Fodspids. Hun skød den endnu en Smule længere frem, samtidig med at hun holdt Ridepisken op over sit Hoved i strakte Arme og bøjede sig tilbage i Sofaen.

«For det er vel ikke ganske særegne Grunde, der har bevirket, at Frøken Ravn har faaet Rollen,»

frittede hun. Og om hendes Læber spillede et lille, lumsk Smil, der ikke klædte hende.

«Hvad mener De, Fru Stein?»

Henrik saa' ikke op.

«Gudbevares — jeg mener ikke noget. Men der fortælles jo saa meget, og jeg har hørt sige — hm — at Frøken Ravn saadan har — en høj Stjærne hos Dem. Er det maaské ikke sandt?»

«Nej,» svarede han kort.

«Naa — naa, godt Ord igen. Saa er det hele formodentlig blot noget af Fru Kraft-Jensens sædvanlige Snak.»

«Ja — det kan De være overbevist om.»

«Kan jeg?»

Fru Stein bøjede sig tættere hen imod ham, idet hun, ligesom tilfældig, flyttede sine Handsker, der havde ligget imellem dem, op paa sit Skød. Og i hendes ene Mundvig spillede en lille, rød Tungespids nysgærrigt frem.

«De tør stadig ikke se paa mig, Hr. Sten,» vedblev hun. «Saa Gud vèd, om De ikke narrer mig. Hvad er det, De har saa travlt med at se paa?»

Nu saa' han op og mødte hendes Blik.

«Jeg beundrede Deres nydelige, lille Fod, Fru Stein.»

Fru Stein tog smilende mod Komplimenten.

«Synes De forresten, den er saa pæn?» spurgte

hun saa. «Nej, se saa en Gang mine Hænder. De er virkelig pæne.»

Hun rakte begge sine Hænder til ham, og han tog dem dristig i sine — hvor var de bløde og smaa! — bøjede sig saa og trykkede et let Kys paa hendes Haandled.

«Naada,» sagde Fru Stein og tog Hænderne til sig, medens hun søgte at sætte en lille surmulende Mine op.

I det samme lød en underlig dump Brusen op til dem nede fra Teatersalen. De rejste sig begge.

«Nu begynder Folk nok at komme,» sagde Fru Stein. «Kom, skal vi kigge ned efter Bekendte.»

Henrik Sten fulgte med hende ind paa Scenen og helt ned til Fortæppet. Og med bankende Hjærte lagde han Øjet til det lille Kighul i Tæppet, gennem hvilket man havde Overblik over Tilskuerpladsen.

Der var endnu mere end halvtomt i Teatret. Men alle Døre klaprede til Højre og til Venstre. For hver Sekund kom der flere Mennesker ind.

Henrik Sten saa' ud over Orkestret, hvor Musikerne var i Færd med at lægge deres Nodeblade til Rette og pakke Instrumenterne ud, medens den blegfede, pomadiserede Dirigent stod med Ansigtet vendt mod Publikum og snoede sine viksede Knebelsbarter. Han saa' Parketterne langsomt fyldes med de mere notable Tilskuere. Sorte Frakker og Kjoler

bevægede sig én efter én frem mellem Stoleraderne. Folk satte sig og rejste sig igen for at give Plads, saa at de nyankommende kunde slippe forbi. I Parketlogerne vrimlede det med lystklædte Damer. Længere tilbage løb Parterret og dets Befolkning ud i én forvirret Masse for hans Blik. Og langs Randen af Balkonen saa' han en Række af Ansigter og Overkroppe plantede, Skulder ved Skulder, medens en durende Støjen som af mange Stemmer, der talte i Munden paa hinanden, bares ned fra det halvmørke Galleri.

Der laa Fuldlys over Salen, og i første Parket og i de forreste Loger kunde Henrik Sten skælne hvert eneste Ansigt. Der var mange iblandt dem, han kendte. Og det baade Venner og Uvenner. Han studerede nøje hver enkelts Ansigtsudtryk, som om han deri kunde læse sin Skæbne.

Langt tilbage i Parkettet saa' han sin egen Familje sidde, den gamle Konsul, Konsulinden, to af Henriks yngre Brødre. Den Ære havde de dog altsaa vist *ham,* den fortabte Søn, at de havde givet Møde her i Aften til hans Dommedag. De sad saa langt borte, at Henrik ikke tydelig kunde se nogen af dem. Men Konsulens staalgraa Haar, der straks havde fanget Henriks Blik, dominerede alligevel den Del af Salen, saa tit han saa' hen ad den Kant til. Og Henrik Sten vidste saa overordentlig godt, hvilke Tanker der i Øjeblikket krydsedes bag den gamle furede Pande under disse

staalgraa Haar, der laa saa glat og fredelig og korrekt redte over hinanden. Han vidste, at det hverken var Faderglæde eller Stolthed over Sønnen, ikke en Gang Spænding eller nysgærrig Forventning. Intet andet end lutter Uro og Frygt for at det værste skulde ske, at Henrik paa ny skulde skandalisere hans gamle, agtede Navn.

Henrik vendte Blikket bort med Uvilje, næsten Had. Han havde længst vænnet sig af med at tage Hensyn til, hvad hans Familje syntes om eller ikke. Den lod jo ham sejle sin egen Sø. Hvad skyldte han saa den?

Paa én af de forreste Rækker opdagede han Viggo Storm, der sad Side om Side med en Anmelder fra et af Højrebladene og talte livlig med ham. Han saa' Niels Gregers' skarpe, kloge Profil ved Siden af hans unge, nydelige Frues friske og opvakte Ansigt. Han saa' Redaktør Mortensens ildrøde Manke, hans snu, bondelumske Smil og hans evige, sorte, sækkelignende Frakke, der snarere kunde kaldes en Kofte. Han saa' saa tydeligt, at han kunde tælle dem, alle de Folk, han i Tidens Løb havde lagt sig ud med, og som nu sad dernede som hans Dommere og vilde være desto gladere, jo værre det gik hans Stykke. Han saa' «vilde Lorentz», der ved et Tilfælde eller en Skæbnens Ironi havde faaet Plads tæt ved Grosserer Abrahamsen. Han saa' den gamle, skikkelige Fru Ravn plante sin udslidte Figur i en ligesaa udslidt Silkekjole paa

en Friplads i Parkettet, som han paa Generalprøven den foregaaende Dag havde hørt Hilda Ravn tigge af Direktøren. Han saa' endelig — og det gav et Sæt i ham, og han følte Blodet stige sig til Hovedet — i den nærmeste Loge paa første Række Professor Holm og hans myndige Frue og paa Pladserne bagved dem Fanny og Lagerberg. Hun sad ham saa nær, at et Øjeblik den vanvittige Tanke fór igennem ham at kalde paa hende. Lagerberg bøjede sig tæt ind til hende og konverserede hende ivrig. Det lod ikke til, at hun svarede ham. Hun sad stille og saa' stivt hen for sig. Og Henrik Sten kunde paa hendes Ansigt læse den Blanding af Forventning og Uro, den hemmelige Fryd over at sidde her og skulle se hans første, store Stykke og den dirrende Angst for Udfaldet — der i Øjeblikket kæmpede i hendes Sind.

Uvilkaarlig knyttede han sin Haand. — Altsaa Lagerberg var hun sammen med.

Og op i ham steg et dumpt og bittert Nag mod den fordums Ven, der saa ganske havde svigtet ham, og i hvem han nu kun saa' en farlig Rival.

Ham skulde hun være sammen med i Aften — hun og hendes Forældre, Lagerberg skulde indkassere hans Nederlag, om det kom, i *sin* Favør — og saa meget desto sikrere, som det vilde ske under en hyklet Venskabeligheds Maske!

Henrik stirrede paa hans blonde, glade, selvtilfredse Træk — han saa' ham smile og stryge det svære, lysegule Overskæg — han bildte sig næsten ind at kunne høre hans lyse, høje Stemme.

Saa følte han, at nogen nappede ham i Ærmet.

Han vendte sig og saa' ind i Ansigtet paa Fru Stein.

«Naa — har De nu snart sét nok, Hr. Forfatter?» spurgte hun venlig.

«Ja — mere end nok.»

«Det var heldig — for nu maa vi vist bort. Hr. Petersen dernede skal vist lige til at svinge Tryllestaven.»

De gik sammen ud i Kulissen. Dér rakte Fruen ham Haanden:

«Jeg skal lidt ned i min Garderobe og sætte mig en Mouche under det venstre Øje,» sagde hun. «Farvel saa længe og god Lykke. Kigger De lidt ned til mig efter første Akt?»

Han svarede kun med et høfligt Buk. Saa rystede hun endnu Gang kraftig hans Haand og løb ned ad Trapperne med smaa, gratiøse Skridt, idet hun samlede den lange Ridekjole omhyggelig foran sig.

Idetsamme Henrik Sten vendte sig fra hende, mødte han Hilda Ravn, der var kommen op fra sin Garderobe et Øjeblik i Forvejen og havde lyttet til den lille Samtale mellem de to.

Han hilste høfligt:

«God Aften, Frøken Ravn.»

«God Aften — Hr. Sten,» lød det tørt til Svar.

I det samme lød de første Takter nede fra Orkestret. Og et Par Maskinkarle kom slæbende med Sofaen, i hvilken før Fru Stein havde siddet med Henrik. Nu skulde den flyttes ind i Baggrunden af Stuedekorationen.

«Plads dér,» sagde den ene og puffede temmelig ublidt til Sten, idet han strøg forbi.

«Se Dem for, Klodrian,» raabte Henrik efter ham i en opbragt Tone.

«Undskyld, Hr. Sten,» faldt Frk. Ravn spidst ind. «Folkene maa virkelig frem. Tæppet gaar op om et Par Minutter. Og *Deres* Plads er jo ikke her — men oppe i Gitterlogen.»

«Undskyld, Frøken — jeg skal straks gaa, hvis jeg generer Dem med min Nærværelse!»

Han vendte hende Ryggen og vilde gaa, men hun greb ham resolut i Armen.

«Nej — bliv kun et Øjeblik.»

«Jeg staar jo i Vejen her.»

«Jamen jeg maa sige Dem blot to Ord.»

«Saa var det en besynderlig Maade, De indledede den Samtale paa.»

«Der er saa meget, der er endnu mere besynderligt.»

«Ganske sikkert. Hvad mener De for Eksempel?»

Han mødte hendes Blik, der fæstedes paa ham med et næsten ondt og hadefuldt Udtryk. Forresten klædte det hende. Med de lynende, forbitrede Øjne, de af Hidsighed opspilede Næsebor og Vredesrødmen paa Kinderne svarede hun godt til Billedet af hans Stykkes varmblodige, stolte og hæftige Heltinde.

«Jeg mener» — hun talte ham tæt ind i Ansigtet og stødte Ordene frem i aandeløs Hast — «at De ingen Grund har haft til at behandle mig, som De har gjort, blot fordi jeg i sin Tid har været saa dum at lytte til Deres kønne Ord og tage imod Deres falske Kys. At De siden har glemt mig for en anden, det faar saa være. Men derfor behøver De ikke at være ligefrem uforskammet imod mig.»

«Uforskammet?»

«Ja — netop uforskammet. Jeg har Ret til at bruge de Ord. For jeg er den eneste her paa Teatret, De ikke i Aften har hilst paa — og det, skønt jeg spiller Hovedrollen i Deres Stykke. Finder De ikke det uforskammet? Hvad vil De ellers kalde det?»

«De har ikke behandlet mig saa synderlig høfligt paa Prøverne, synes jeg,» indvendte han.

«Og De — hvordan har De behandlet mig?»

«Jeg har dog f. Eks. skaffet Dem en god Rolle. Det var nu min Kvittering for gammelt Venskab.»

«Det takker jeg Dem ogsaa for. Og jeg skal spille Rollen, saa De ikke faar Skam af mig — det kan De stole paa. For i Aften kan jeg spille — saa opbragt er jeg paa Dem.»

Henrik Sten, der under hendes første Vredesudbrud havde været en Smule forvirret, var nu igen fuldstændig fattet. Og det var med et høfligt Smil, at han svarede:

«Jeg beder Dem undskylde min Mangel paa Høflighed i Aften, Frøken Ravn. De maa kunne forstaa, hvorledes en begyndende Forfatter selv er til Mode ved en saadan Lejlighed. Og forresten maa jeg sige, at det havde været min Hensigt at hilse paa Dem — jeg var endogsaa paa Vejen derned —»

«Men saa blev De formodentlig opholdt af Fru Stein,» afbrød hun ham hæftig. «Ja Gudbevares, genér Dem endelig ikke for min Skyld. Fru Stein er vist netop en Dame for Dem. Hun har forresten forlorne Tænder. God Fornøjelse i hendes Garderobe efter første Akt.»

Hilda Ravn vendte ham Ryggen uden at sige Farvel eller paa Gensyn. Hun gik ind paa Scenen, hvor hun skulde sidde læsende i en Bog, i det Øjeblik Tæppet gik op.

Henrik Sten saa' efter hende med et Skulder-

træk. Han havde Lyst til at kalde paa hende og sige hende et Par forsonlige Ord. Hans Stykkes Skæbne burde dog ikke afgøres af hendes skinsyge Had.

Men han kaldte alligevel ikke.

Hun hytter sig sgu nok, ræsonnerede han. En Sukces er jo lige saa nødvendig for hende som for mig. Hun knækker ikke Halsen paa mit Stykke, hvor gærne hun saa vilde hævne sig paa mig.

Og han fandt i sit stille Sind, at hun mulig nok kunde have Grund til at bære Nag til ham. Saa ligegyldig som hende havde han ikke behandlet mange. Og maaské havde hun for Alvor været forelsket i ham; maaské havde det været en grusom Leg, han i sin Tid drev med hendes Hjærte. Skulde nu Gengældelsen komme? Og stod det ikke i hendes Magt i dette Tilfælde at spille Nemesis' Rolle? Snak, afbrød han selv sin Tankegang — Nemesis har ikke personlige Interesser med i Spillet. Nemesis er jo blind. —

Han saa' Regissøren fremme i forreste Kulisse paa den modsatte Side af Scenen, ivrigt vinkende til Maskinkarlene, der stod posterede ved Tridseapparaterne. Ouverturen var til Ende. Han hørte Musikdirigenten banke med sin Taktstok paa Suffløkassen.

Langsomt begyndte Tæppet at gaa til Vejrs.

Og Henrik Sten skyndte sig op i Gitterlogen.

Direktør Heinrichs sad der allerede med Kikkerten rettet ud imod Publikum.

Han rakte Haanden til Sten og trykkede kraftigt hans Højre.

«Sæt Dem her bag mig i Halvmørket,» hviskede han. «Det er ikke værd, at Publikum faar Dem at se endnu.»

Sten satte sig bag Direktøren og kiggede over hans Skulder ned paa Scenen.

Hilda Ravn og Zweitritt var de eneste, der var inde. Hun sad ved et Bord, hun havde læst i en Bog; nu havde hun drømmende ladet den synke ned i Skødet og stirrede med et tankefuldt Blik ud for sig, ganske ligegyldig for de Repliker hendes Medspillende — der i Stykket var hendes Fader — lod falde, medens han vims gik frem og tilbage i Stuen i Færd med at fuldende sit Toilette til et stort Velgørenhedsbal.

Henrik Sten hørte de Repliker, han selv havde skrevet, lyde underlig fremmed og langt borte fra. Han kendte dem ikke igen. Fulgte dem blot med en stille Undren over, hvor tarvelige og banale disse Hverdagsord tog sig ud. Hvad kunde der være i Vejen med dem? Han selv havde fundet denne Paaklædningsscene naturlig, ganske morsom og vittig i Repliken. Men fra Publikum lød ikke svageste Munterhedstegn.

Det er det Bæst til Zweitritt, tænkte han. Det

Fæ har da heller aldrig haft Idé om at spille en Rolle.

Saa kom hendes første Replik.

Hun rejser sig fra sin Stol, lader Bogen falde paa Gulvet, gaar frem imod Rampen og vender sig saa imod Faderen i et hæftigt, indigneret Udbrud.

Sten maatte tage efter Vejret.

For der var noget nyt i denne Stemmes Klang. Den var hverken teatermæssig eller sympathetisk, men den skurrede hvast og skarpt og isnende som Staal, der slibes mod Staal. Og de store, mørke Øjne gnistrede og tændte for ham med ét Lys over den lurvet elegante Salon, i hvilken hun spillede, som om en prægtig Lysekrone med mange Arme, med straalende Blus og skinnende refleksblinkende Prismer pludselig havde sænket sig ned fra Maskinloftet.

Sten vendte Blikket bort fra Scenen og stjal sig til at se ud paa Tilskuerne.

Ja, det var aabenbart, hun havde vakt Interese og Røre. Alle Kikkerter var beskæftigede i første Parket. Man saa' paa den unge, næsten ukendte Skuespillerinde, hvis Staalrøst havde skræmt Publikum op som et Trompetstød. Og man tog Kikkerten fra Øjnene og lænede sig tilbage igen. Herregud, hun var jo grim. Og det var da ogsaa et underligt Organ. Og de haarde, kantede Bevægelser, hun havde.

Hist og her hørtes et lille Latterudbrud over den uventede Fremtoning. Dog kvaltes det straks af Tyssen fra de omkringsiddende.

Scene fulgte efter Scene. Stykkets Disposition viklede sig ud for Tilskuerne. Det tegnede til at blive et kraftigt formet Familjedrama med udpræget rød, næsten socialistisk Tendens og med mange skarpe, satiriske Udfald. Figur efter Figur førtes frem paa Scenen. Og da Fru Stein kom ind, blændende skøn i sin Ridedragt, modtoges hun med et kraftigt Bifald, der næsten tog sig ud som en Demonstration, enten det nu skyldtes Publikums Irritation over ikke at se sin Yndling i Stykkets Hovedrolle, eller det kunstfærdig var arrangeret af Fruens talrige Venner i Pressen. Selv tog hun imod Hyldesten som mod noget selvfølgeligt. Et eneste, triumferende Øjekast sendte hun op til Gitterlogen.

Sten var ikke sikker paa, om det gjaldt ham eller Direktøren, der jo var i Ugunst hos Fruen, fordi hun ikke havde faaet den Rolle, hun ønskede sig.

Ellers faldt der ikke meget Bifald under denne Akt. Nu og da lo Publikum ad en morsom Replik. Ofte blev der hysset ad Udfald, der syntes Publikum for voldsomme og direkte.

Og Tæppet gik ned for første Akt under Taushed paa Tilskuerpladsen. Der yttredes ikke Mishag, men heller ikke rørte en Haand sig til Klap. —

Sten vendte sig til Direktør Heinrichs og trak paa Skuldrene:

«Det lover ikke godt.»

«Naa,» trøstede Hr. Heinrichs, «det kan jo komme endnu. Men det var rigtignok utrolig dumt af Dem, at De frabad Dem Klakører. Det er næsten umuligt at lave en Sukces uden en Klake. Ellers var første Akt sgu gaaet meget godt.»

Sten havde rejst sig fra sin Plads. Han huskede paa, at Fru Stein havde inviteret ham ned til sig. I Forbigaaende vilde han ogsaa sige et Par venlige Ord til Hilda Ravn, der foreløbig havde spillet sin Rolle saa flinkt, som han kunde forlange det.

Han kom lige imod hende i den brede Garderobegang og standsede foran hende.

Men han fik ikke Tid at sige et Ord til hende.

Før han aabnede Munden, havde hun allerede vendt ham Ryggen efter at have maalt ham med et ubeskrivelig foragtende Blik og givet sig paa Vej ind til sig selv.

Han bandede halvhøjt:

Saa kan det skabagtige Fruentimmer sgu passe sig selv.

Og han bankede paa Døren til Fru Steins Garderobe.

Skydedøren blev skudt op paa Klem, og Madam Grønspæt stak Hovedet ud gennem den smalle Aabning.

«Her maa ingen komme ind,» sagde hun kort afvisende og vilde trække Døren til igen.

«Fru Stein venter mig,» indvendte Henrik.

Og i det samme lød Skuespillerindens Stemme derinde fra:

«Hvis det er Hr. Sten — saa lad ham komme ind.»

Henrik Sten klemte sig ind gennem Døren og stod i Fru Steins Garderobe. Fruen kom ham selv i Møde og rakte ham Haanden med et blandet Udtryk af Deltagelse og smilende Forekommenhed i Ansigtet.

«Det var pænt af Dem, at De kom, Hr. Sten. Hvordan er det med Humøret? Ja — det gaar jo ikke saa rigtig godt deroppe. Nej, det gør det jo ikke. Tak, Madam Grønspæt, De kan godt gaa. Jeg har Glas.»

Pyntekonen forlod Værelset og skød Døren til efter sig. Og Fru Stein hentede fra et Skab en Portvinsflaske frem og to Glas.

«De drikker jo nok et Glas Vin, Hr. Sten?» spurgte hun, medens hun med øvet Haand trak Flasken op uden at ville modtage hans Hjælp.

Hun skænkede i Glassene:

«Skaal, Hr. Sten.»

Hun løftede sit Glas højt, saa den røde Vin funklede i Lyset fra de to Gasflammer ved Siden af Toiletspejlet og klinkede med ham, medens hun smilende saa' ham ind i Øjnene.

«Jeg takker Dem Frue for Deres smukke Spil,» sagde han høflig.

«Aa — ikke noget at takke for, Hr. Sten. Den Smule Rolle. — — Men sæt Dem dog ned, Der er god Tid. Der er et hélt Kvartér, til jeg behøver at klæde mig om.»

Det lod slet ikke til at falde hende ind, at han mulig kunde have Lyst til at gaa op igen og sé, hvordan Stykket gik. Mellemakten maatte jo straks være forbi.

Alligevel satte han sig ned — om end lidt tøvende.

Saa forstod hun pludselig, hvad der var i Vejen:

«Aa, De kan være ganske rolig. Det ringer her, naar Akten begynder.»

Henrik Sten saa' sig om i Garderoben, der var Teatrets smukkeste og rummeligste, og som af sin nuværende Besidderske var udstyret med al en Teaterprimadonnas banalt luksuriøse Smag. Et tykt Brysselertæppe dækkede Gulvet; Toiletspejlet var af slebent venetiansk Glas, et Par bløde Divaner med mørkerødt Fløjl garnerede Væggene, og dybe, magelige Lænestole, med svære, polstrede Arme stod fremme paa Gulvet. Væggenes Tapet var ganske skjult af en Vrimmel af Fotografier, Kranse og Buketter med brede Silkebaand.

«De har det hyggeligt her, Frue,» indledede Sten en Konversation.

«Aa — finder De?» — Fru Stein kastede et flygtigt Blik omkring sig og satte Ridehatten, hun endnu havde paa Hovedet, fra sig paa Toiletbordet — «ja, her er vist i Grunden meget net? Maa jeg skænke i Deres Glas?»

Atter drak Sten med den smukke Skuespillerinde, hvis Øjne fik en stedse varmere Lød, jo længere og fortroligere de dvælede i hans.

Nu lagde hun skødesløst, som om hun selv slet ikke lagde Mærke dertil, sin Haand paa hans Knæ. Hun havde taget Handsken af, og Henrik kunde ikke lade være med at skotte ned til den lille, hvide buttede Haand med de rosarøde Negle og de runde, bløde Knoer,

«Det er Synd for Dem, Hr. Sten,» begyndte hun, «at Deres Stykke ikke gør Lykke i Aften. For det gør det ikke. Det kan jeg sige Dem allerede nu. Jeg kender Publikum. Og det er ikke Stykkets Skyld, for det er saamænd rigtig godt, virkelig saa gribende og saa morsomt.»

Henrik Sten betvang et Smil over hendes Kritik.

«Men De maatte kunne sige Dem selv» — hendes Haand tog fastere om hans Knæ, «at med den Rollebesætning kunde det ikke gaa. Frøken Ravn kan ikke spille den Rolle, og hun havde jo heller aldrig faaet den, hvis De ikke saa bestemt havde forlangt den til hende.»

«Formodentlig ikke.»

«Nej — det kan De være overbevist om. Direktør Heinrichs giver mig ellers enhver Rolle, jeg vil spille. Naa, det har nu sine Grunde.»

Fru Stein lo med et Udtryk, som Henrik fandt absolut frivolt, men ligefuldt baade æggende og besnærende.

Og hun vedblev:

«Mig er det hele naturligvis den ligegyldigste Sag af Verden. Jeg under gærne Frøken Ravn den Rolle. Jeg har jo selv Roller nok. Men i Deres Sted og for Deres egen og Stykkets Skyld vilde jeg rigtignok den Dag i Morgen gaa til Heinrichs og bede ham give Rollen til mig. Jeg har indstuderet den, og min Rolle er jo lært af en anden paa en Dags Tid. Ja, hvad synes De selv?»

Fru Stein saa' paa ham med sit allermest bedaarende Smil om Læberne.

I det samme ringede det paa Apparatet henne over Døren, og Sten vilde rejse sig, men hun holdt ham tilbage ved et blidt Tryk med Haanden paa hans Knæ.

«Nej, sig mig nu med det samme, hvad De mener.»

Sten vaklede et Øjeblik. Han sad tæt ved en Kvinde, der var skøn og varmblodig og endnu fristende trods sin Alder, en Kvinde, der talte ud

af det giftigste, mest skinsyge Had til en yngre Medbejlerske, og hvem han — det var han i dette Øjeblik vis paa — kunde tage i sine Arme, saasnart han føjede hendes Vilje. De fulde, røde Læber lo til ham, de mørke Øjne straalede — og den lille, buttede Haand laa stadig fast paa hans Knæ.

Og Hilda Ravn havde i Aften behandlet ham saaledes, at han ikke længer skyldte hende Hensyn. Uden det éne, at hun spillede sin Rolle med Dygtighed, om end mulig ikke saa godt, som Fru Stein formaaede det.

Kun et Øjeblik varede dog hans Vaklen. Saa rejste han sig rask.

«Jeg takker Dem for Deres Gæstfrihed, Frue — og beder Dem ikke tage mig ilde op, at jeg er tilfreds med Frøken Ravn. Jeg tager ikke Rollen fra hende.»

Hun havde ogsaa rejst sig, og hendes Stemme rystede af arrig Ondskab, idet hun udbrød:

«Ja — bevares vel — det forstaar jeg saa godt. Frøken Ravn er jo nu en Gang Deres Passion. Skal jeg hilse den fagre fra Dem?»

«Ja — mange Tak, Frue. For med mig selv vil hun ikke tale.»

Han bukkede og gik.

Atter sad han i Gitterlogen bag Direktør Heinrichs.

Og fra den Plads veg han ikke Resten af Aftenen. Han fulgte opmærksomt Spillets Gang, saa' koldblodigt ned paa Tilskuerpladsen, baade naar der hyssedes og klappedes. Anden Akt var til Ende, tredje Akt spilledes under voldsom Uro blandt Publikum. Stykket baade irriterede og indignerede — det var aabenbart. Og Hilda Ravns Mangel paa Autoritet gjorde sit dertil, trods hendes dygtige Spil. Sikkert havde kun en moden Kunstnerinde, der var sikker paa sit Publikum, kunnet føre den stærke, udfordrende Skikkelse, han havde fremstillet, igennem.

Alt som Stykket gik, blev det sjældnere og sjældnere, at Direktør Heinrichs vendte sig til Sten med et trøstende eller opmuntrende Ord, som han i Begyndelsen havde gjort. Nu vendte han den uheldige Forfatter sin brede Ryg. Og længere og længere sank hans Skuldre ned med et stedse mere opgivende og bebrejdende Udtryk. Det anfægtede ikke Sten. Han havde overhovedet kun ét Ønske: at han fra sin Plads havde kunnet se Fanny, hvad han ikke kunde. Eller det endnu dristigere Ønske, at hun havde været hos ham dér, at hun havde siddet med sin lille Haand i hans og af og til givet den et kærligt Tryk. Saa skulde han sagtens have baaret al Aftenens Modgang.

Efter den bevægede Slutningsscene paa tredje Akt — Heltinden har overfor sin Fader, den

rige Fabriksejer, talt hans strejkende Arbejderes Sag, og tilsidst, da alle hendes Overtalelser strander paa hans urokkelige Haardhjærtethed, slaaet ham i Ansigtet med Ridepisken, Fru Stein har glemt paa Dagligstuens Bord — efter denne Scene brød Stormen løs.

Fra alle Kanter af Teatret genlød der en langvarig og vedholdende Hyssen, der ganske overdøvede enkelte Bifaldsklap fra Galleriet og fra Stens Venner i Parkettet. Og en fire-fem Piber blandede deres skingrende Toner i Tumulten. I flere Minuter varede Spektaklet ved. Sten, der var bleven lidt bleg, men var fuldstændig rolig, havde Lyst til at se ud ad Gitterlogen ned paa den larmende Forsamling, men uden at sige noget holdt Direktøren ham tilbage med en Haandbevægelse.

Efter fjerde og sidste Akt gentog den samme Historie sig og beseglede Stykkets endelige Fald. Hysserne og Piberne holdt ikke inde, før Gongongen kom frem. Saa tømtes langsomt Teatret og ned ad Gaderne drev Folk i ivrigt diskuterende Grupper, afhandlende denne nye, eklatante Teaterskandale.

Henrik Sten havde rejst sig, saasnart Tæppet var faldet.

«Farvel, Hr. Direktør,» sagde han og rakte Haanden frem.

Hr. Heinrichs, der under den sidste Halvdel af Stykket næsten ikke havde rettet et Ord til ham, vendte sig nu om, gav ham flygtig Haanden og tog den hurtig til sig igen.

Saa trak han paa Skuldrene.

«Hm — det var en meget kedelig Historie, Hr. Sten.»

«Ja vist saa.«

Sten længtes kun efter at komme bort og brød sig ikke det mindste om at modtage Trøst af Direktøren.

«Men hvis er Skylden?» vedblev denne. «Hvorfor skulde Deres Navn ogsaa frem? Sagde jeg Dem ikke, at det var som at vise en Tyr en rød Klud? At det aldrig i Evighed gik an at sætte det Navn paa Plakaten?»

Og samtidig med at Hr. Heinrichs sagde disse forbavsende Ord, saa' han stivt paa Sten med den ærligste og mest velmenende Mine af Verden.

Sten havde Lyst til at slaa ham i Ansigtet. Han gad ikke en Gang give ham et hidsigt Svar.

«De har vistnok fuldstændig Ret,» sagde han blot.

Saa gik han, saa ubemærket som mulig og uden at sige Farvel til nogen af Skuespillerne, ned og hentede sit Tøj, der hang hos Portneren. Heldigvis var denne Stormagt ikke tilstede. Henrik vilde nødig have døjet hans deltagende eller foragtelige Smil.

Ad Bagvejen forlod han Teatret og gik lige hjem. Hist og her paa Gaden hørte han sit Navn nævne fra hjemvandrende Grupper. Han trak Frakkekraven op om Ørene og fremskyndede sin Gang.

XV.

Henrik Sten saa' nede fra Gaden, at der var fuldt oplyst i hans Værelser, og da han stod stille udenfor sin Dør, medens han ledte efter Nøglen, kom Madam Jørgensen selv ud og lukkede op. Aabenbart havde hun i spændt Forventning lyttet efter hans Skridt paa Trappen. Thi Madam Jørgensen var lige saa optaget af Aftenens Begivenhed som han selv. Hendes Stolthed over den berømte Logerende, hun havde, kendte ingen Grænser.

Nu stod hun for ham med Lampen løftet højt i Vejret, og hendes hæslige Hekseansigt var èt stolt Smil, medens hun spørgende saa' paa ham.

«God Aften, Hr. Sten.»

Det kom i hendes allersødligste Tone.

Han gik forbi hende ind i sin Dagligstue, medens han henkastede:

«God Aften, Madam Jørgensen, tænk er De hjemme endnu? Hvad maa Deres Syge tro, naar De ikke kommer og plejer dem?»

«Aa Gud — Hr. Sten — jeg kunde da umuligvis gaa her hjemme fra, før jeg vidste, hvordan det var gaaet for Dem i Aften. Ja — jeg tør vel gratulere, Hr. Sten?»

«Nej — lad heller være, Madam Jørgensen.»

«Ih du alstyrende — er der hændt nogen Ulykke?»

«Det vil jeg ikke sige. Men saa synderlig godt gik det ikke.»

Madam Jørgensen trak Vejret lettere:

«Aa — det har vist ingen Nød. Deres Komedie er saamænd god nok, det er jeg overbevist om.»

«Ja — det syntes Publikum nu ikke,» sagde Sten kort, for at afbryde denne litterære Diskussion, der ikke morede ham synderligt.

Og han hængte sit Overtøj fra sig og gik et Par Gange rask op og ned i Stuen uden at se noget derinde, helt optagen af sine stormende, urolige Tanker.

«Hr. Sten er da vel ikke syg?» vedblev den omhyggelige Værtinde.

«Nej — for Fanden.»

«Kors bevares — godt Ord igen. Jeg mente jo kun — Hr. Sten ser slet ikke, at jeg har gjort alting i Stand til det lille Gilde.»

Sten kastede et flygtigt Blik paa Bordet. Et Fad med en vældig Stabel Østers figurerede mellem et halvt Dusin Kuverter paa den snehvide

Dug sammen med et efter Husets Forhold imponerende Antal Glas.

«Hvor Pokker har De faaet alle de Glas fra?» spurgte han i en lidt mildere Tone for at udtrykke sin Tilfredshed med Opdækningen.

«Dem har jeg laant hos Portnerkonen. Hr. Sten véd nok, hun har en lille Glashandel. Saa jeg har saamænd faaet Glas af alle de rigtige Slagser, ganske som det skal være baade til Sjampagnen og til Madegraen.»

«Det var meget flinkt af Dem, Madam Jørgensen. Desværre tror jeg, De kunde have sparet Dem Ulejligheden. I alt Fald gad jeg nok vidst, hvormange af dem her kommer.

«Aa — de kommer saamænd nok alle sammen, skal Hr. Sten se,» opmuntrede Madam Jørgensen ham.

«Tak, Madam, saa kan De godt gaa. De har jo givet Portnerkonen Besked om at lade staa aabent dernede?»

«Ja, det var ikke det bitterste i Vejen for.»

«Naa — saa klarer jeg selv Resten.»

«Hr. Sten ønsker altsaa ikke, jeg skal blive hjemme og varte op? For det lader sig saa godt arrangere.«

«Nej, mange Tak.»

Uvilkaarlig maatte Henrik Sten smile ved Tanken om, hvad vel hans forvænte Kammerater vilde tænke om saadan en Hebe.

Hvis overhovedet Vennerne kom.

Henrik havde i Dagens Løb inviteret nogle faa af dem, han nærmest omgikkes, hjem til sig om Aftenen for at drikke Stykkets Skaal, om alt gik efter Forventning. Ogsaa til Lagerberg havde han skrevet med milde Bebrejdelser over, at han saa ganske havde svigtet sin fordums Ven.

Men efter Aftenens Udfald var Sten temmelig overbevist om, at Vennerne ikke kom. Han vilde i alt Fald mere betragte det som Hensynsfuldhed af dem end som Uhøflighed, om de blev borte og lod den slagne Mand sunde sig i Ro, som han helst ønskede. For Lagerbergs Vedkommende var han sikker. Lagerberg kom aabenbart ikke.

Henrik Sten kastede et halvt ironisk, halvt vemodigt Blik paa de festlige Forberedelser, han efter fattig Lejlighed havde truffet. Tog saa en af de tre Flasker Champagne, han havde indkøbt, frem af Kurven, lod Proppen knalde og skænkede i.

Han løftede Glasset og klinkede med sit eget blege Billede i Spejlet.

«Skaal, du. Gratulerer.»

Og rask efter hinanden tømte han et Par Glas.

Saa saa' han paa sit Uhr.

En halv Time var der rigelig gaaet, siden Tæppet faldt. Vennerne kunde magelig have været der for længe siden.

Naa Gudskelov at de ikke kommer, tænkte Sten og fløjtede saa smaat.

Han vilde skjule for sig selv, at han i Grunden vilde have været nok saa glad, om blot en enkelt af dem — en eneste én — Viggo Storm for Eksempel — var kommen. Saa havde han dog ikke følt sig saa haabløst forladt.

Et nyt Glas Champagne — og den Følelse var borte.

Og Henrik Sten sad ved sit Skrivebord og skrev.

De skærende Piber, Publikums Hyssen, hele Spektaklet i Teatret genlød ikke længer i hans Øren. Overhovedet havde han jo taget det hele saa nogenlunde koldblodigt. Direktør Heinrichs havde virkelig haft Ret: han var vant til at staa for Skud.

Det skulde han ogsaa vise nu.

Jo længere han tænkte over Sagen, desmere fattet tog han Nederlaget, der havde ramt ham. Var det andet end en lille, intetsigende Forposttræfning, han havde tabt? Nej, saamænd om det var.

Han havde jo ikke ført hverken sine Kærnetropper eller Reserverne i Ilden. Kun et Par løst udkastede Blænkerkæder var det, der havde vovet sig videre frem, end de var rustede til, og som nu derfor i Uorden maatte trække sig tilbage. For overmodig, for selvtillidsfuld var han gaaet paa. Nu havde han kun faaet en velfortjent Lektion.

Ungdommelig letsindig havde han ladet sig blænde af Lykkens tilsyneladende Gunst og troet, at han sad i Kulør, som det hedder, at Heldet maatte følge ham, lægge ham Verden aaben og og lys, saasnart han havde kendt den første Medbør blæse. Han havde troet det trods allehaande varende Mindelser fra den altid aarvaagne Gengældelses Guddom, med hvem hans gamle Regnskab endnu langt fra var gjort op. Han havde glemt, at Lykken aldrig vindes ved Legeværk, at Arbejdet skal til, det taalmodige, sindige, slidende Dagværk. Han havde glemt, at Livet først og fremmest skal læres for let at lade sig leve.

Han havde nu Stunder til at tænke sig om og samle Resten af, hvad Nederlaget levnede, sammen til en Kamp endnu paa Stumperne. Og som han sad dér i den sene Aften og ubarmhjærtig brød Staven over sin egen tidligere, planløse, forvirrede, midtpunktflyende Færd, vaagnede der i ham lidt efter lidt en ydmyg glad Fortrøstning til, at endnu havde han vel Ret baade til at tro og til at haabe, han havde sit unge varme Livsmod, sin sunde, solide Hjærne, sin første, ædeltbaarne Kærlighed. Med de Stumper turde han vel nok i fornyet, intenst Arbejde forberede sig til en ny Kamp om Lykken, om Livet og om Hæderen.

— Fannys Billede stod for ham — ikke som han sidst havde set hende fjærnt i Teatret — ikke

med det urolige, nervøse Ansigtsudtryk og i de forstyrrende Omgivelser. Overhovedet vilde han saa lidt som muligt tænke paa, hvorledes hun nu var til Mode, hvilket Indtryk Aftenen havde gjort paa hende, og hvilke Følger den kunde have. De Spørgsmaal skød han bort.

Og det, skønt han havde en daarlig Samvittighed derved. For det var jo netop de Spørgsmaal, der laa nærmest og havde Betydning.

Nej — han gik tilbage i Tiden og tog hendes Billede frem, som det stod for ham den Aften, hun syntes ham skønnest og kærest og bedst, Aftenen, da de sammen saa' Solen gaa ned over Farum, den korte, stemningsberusede, lykkesvulmende Stund, da han med hende ved sin Side drømte sig selv den unge Kongesøn, der skal ud at erobre Verden.

Han saa' ind i de milde, lyseblaa Øjne, han omfattede med sit Blik de runde, barnebløde Træk, følte hendes Arme om sin Hals, hendes Læber — de friske, dejlige Kysselæber, som han plejede at kalde dem — paa sine. —

Og det forekom ham, at Kongesønnen dog var Kongesøn og ikke blot en uselig Per Svinaherda — selv om Verden til en Begyndelse ikke viste sig saa let at erobre, og selv om hans eget første Skridt til denne Erobring kun var det slette Skuespil, der samme Aften havde gjort Fiasko.

For slet var det — det erkendte han nu. Ikke

et Øjeblik længer gad han skjule den beskæmmende Sandhed for sig selv. Ejheller søge Undskyldninger og Udflugter i den og den tilfældige Omstændighed — hos Publikum, Skuespillerne, Direktøren eller andre. Skylden for det skéte var hans egen. Hans egen Svagheds, hans egne Manglers Skyld.

Og hele den Stemning, han efterhaanden havde arbejdet sig op til, fødte sammen med den begyndende Champagnerus — han havde næsten tømt Flasken — let og hurtig under hans Pen en Række løst udkastede Vers, skrevne til Fannys Billede, der stod foran ham paa hans Skrivebord.

Da han var færdig, rejste han sig op og læste Versene højt for sig selv med et Udtryk og et Foredrag, som om Stuen havde siddet fuld af Tilhørere:

Jeg lægger dig alt for Fode,
jeg vandrer saa ydmyg en Tiggergang.
Jeg lægger for Fode dig Skjold og Sværd
og den søndrede Bannerstang.
Den løftede nys i den hedeste Dyst
sin kække, trodsige Fane.
Nu sænkes en pjaltet, gennemskudt Klud
over et Nederlags Bane.

Bøj dit Hoved mod mig ned,
om din slagne Ridder du kender,
Ræk mig Balsam og bred mig Lin
med dine livsalige Hænder!

Jeg lægger dig alt for Fode,
mit unge Haab og min stærke Tro.

Verden har stækket mig Vingerne slemt,
men Vingerne atter kan gro.
Jeg drak saa besk mig en Styrkedrik,
før gennem Angsten og Kvalen
jeg saa' mit Liv med et klaret Blik
og lærte mig Livsmoralen.

Ræk mig kun din lille Haand —
og slet ikke maa du græde.
Vejen bærer vel frem en Gang,
naar vi tilsammen den træde

Jeg lægger dig alt for Fode —
de Dage, svundne i Daarskabs Drøm
med Syner, der svinder som Bølgebrus
paa Mindets vigende Strøm.
Bølgebrus og bristende Skum,
Solstrejf, der dør over Vange
som de tusinde Kærtegn, de tusinde Kys
og som Ungdommens gladeste Sange.

Sænk dit Blik kun dybt i mit
og knug mig i Favntag kælen.
Kun *dine* Kærtegn og *dine* Kys
brænder mig endnu i Sjælen.

Jeg lægger dig alt for Fode —
mit Sværd og min søndrede Bannerstang.
Sværdet kan atter skærpes til Dyst
og synge sin muntre Sang.
Og Lykken er vel et skrøbeligt Glar,
men ud af dens bristende Rester
jeg svejser dog trofast min Skæbne endnu, —
og jeg selv er dens skabende Mester.

Løft mit Hoved kun til dit
og stol paa din slagne Ridder.
Glemt er alt, hvad jeg har lidt,
saa trygt tilsammen vi sidder.

Han lagde Papiret fra sig paa Skrivebordet. I det samme ringede det paa Gangdøren.

Naa endelig, tænkte han, endelig kommer da en af de Driverter. Ja, det er allenfals et Held for mine Østers. Saa gaar de dog ikke helt til Spilde.

Han var efterhaanden kommen i godt Humør, og han nynnede højt, idet han gik ud for at lukke op.

«Hvem er det?» spurgte han indefra, før han skød Slaaen til Side.

Han genkendte ikke Stemmen, der svarede og forstod ikke heller de enkelte Ord.

Saa lukkede han op.

I det usikre Lys derudenfor — kun en énlig Petroleumslampe brændte i første Sals Vindueskarm og det endda kun paa en Festaften som denne — saa' han en høj, tilsløret Dameskikkelse for sig.

Uvilkaarlig traadte han et Skridt tilbage.

«Hvem er det?» gentog han. Saa overrasket var han ved det uventede Besøg, at han helt glemte at anvende en mere høflig Form for sit Spørgsmaal.

Den fremmede slog Sløret til Side:

«Kender De mig nu?» spurgte hun.

«Frøken Ravn,» udbrød han.

Han kunde ikke se hendes Ansigt, men af denne Stemme kunde han ikke tage fejl.

«Ja — det er mig.»

Han tog sig forholdsvis hurtig sammen efter Overraskelsen.

«Det var rigtig morsomt at se Dem, Frøken,» sagde han. «Værsaaartig, kom indenfor.»

«Nej — jeg vil ikke indenfor. De har formodentlig fremmede derinde.»

«Nej — jeg er mutters alene.»

Han skød hende læmpeligt ind gennem Døren til Dagligstuen og fulgte selv efter.

Hilda Ravn var gaaet et Par raske Skridt frem i Stuen; nu vendte hun sig imod ham, saa' ham kækt ind i Øjnene og sagde hurtig og bestemt:

«Ja — det er en Skandale, at jeg er kommen herop — ikke sandt? Jo — jeg véd det meget godt. Noget mere upassende lader der sig vanskelig tænke — vel? Og De har fuldstændig Ret, naar De mener, at ingen Dame bærer sig saadan ad.»

«De tager ganske fejl, Frøken.»

«Nej, vist ikke. Jeg kan saa udmærket godt se paa Dem, hvad De tænker. De er ikke Skuespiller. Jeg forresten heller ikke. Men før De dømmer mig, maa De høre mig.»

«Inderlig gærne, Frøken Ravn — men vil De ikke først have Overtøjet af?»

«Nej — det behøves ikke. Jeg gaar straks igen. Jeg kom blot herop, fordi jeg syntes, jeg *maatte* tale med Dem — nu i Aften. Og paa Teatret var De ikke til at finde, efter at Stykket var forbi. Saa gik jeg herhen. Jeg vidste, hvor De boede. Jeg gik herop, for at sige Dem det ene Ord, jeg *maa* sige Dem. Jeg beder Dem om Tilgivelse for i Aften.»

Før han kunde forhindre det, havde hun kastet sig paa Knæ for ham, og bedende strakte hun Hænderne op imod ham med en Gestus, der saa' grumme teatralsk ud. Men hendes Stemmeklang var ægte. Og heller ikke Taarerne i hendes mørke Øjne løj.

«Men bedste Frøken — rejs Dem dog — jeg forstaar Dem slet ikke —»

Han søgte at drage hende op fra den knælende Stilling, men hun stred imod og gjorde sig tung, mens hun tryglede:

«Vær ikke vred paa mig for i Aften. Det var jo min Skyld, at det gik, som det gik.»

Han havde taget et fast Tag om hendes Liv og tvunget hende op. Men han maatte beholde hende i sine Arme, for at hun ikke skulde lade sig falde igen. Og hun blev da liggende tæt i hans Favn med Hovedet hvilende paa hans ene Skulder, medens han talte fornuftigt for hende og søgte at stille hende til Taals.

«Men kæreste Frøken Ravn — De tager jo

ganske fejl. De har intet at undskylde — ikke det mindste. De spillede saa flinkt, som jeg paa nogen Maade kunde forlange. Jeg er udmærket godt tilfreds.»

«Aa — det mener De ikke» — hulkede hun.

«Jo vist mener jeg det,» sagde han lidt utaalmodig. «Bedste Frøken, lad os nu se ganske roligt paa Tingene. De har ingen Grund til at være fortvivlet. Er jeg maaské fortvivlet? Faa nu Kaaben af» — han drog den langsomt af hendes Skuldre, hun selv knappede den op — «ja, og Hatten med og sæt Dem saa ned, drik et Glas Vin med mig og lad, som om der ingenting var sket.»

Hun tøvede med Hatten i Haanden.

«Det er vist ikke værdt,» sagde hun. «Her kunde saa let komme nogen. Jeg ser, De er forberedt paa Besøg.»

Hun kastede et Øjekast, i hvilket Henrik Sten skimtede et ganske lille, lystent Blik til Opdækningen paa Bordet.

Henrik lo.

«Ganske rigtig. Jeg var forberedt paa Besøg. Jeg havde indbudt til Gilde. Men Gæsterne udeblev — De véd, i Nøden lærer man sine Venner at kende. Kun De kom —»

«Som ubuden Gæst.»

«Men desmere velkommen.»

«Mener De virkelig det?»

Hun saa' længe og fast paa ham, men han slog ikke Øjnene ned.

«Ja — det mener jeg.»

«Og De mistyder ikke dette mit sene Besøg? Det kan jo udlægges paa saa mange Maader. Men jeg forsikrer Dem: det var en Samvittighedssag for mig at faa sagt Dem de Ord i Aften. Og havde jeg ikke truffet Dem her, havde jeg skrevet, saa snart jeg kom hjem. Jeg vilde ikke have, at De skulde tro, jeg var gaaet med Uvilje til min Rolle, fordi der har været Misforstaaelser imellem os. Jeg har virkelig gjort mine Sager, saa godt jeg evnede det. Alligevel er jeg bange for, at det var mig, der i Aften ødelagde Deres Stykke.»

«Lad os nu ikke tale mere om den gamle Historie,» sagde han og lo. «Jeg er allerede hundrede Aar ude over den. Men ser De, i Løbet af hundrede Aar kan man nok blive sulten og tørstig, og derfor vil jeg foreslaa Dem, at vi to nu sammen hilser lidt paa de Skaldyr, mine brave Venner har forsmaaet. Maa jeg i Mangel af bedre fungere som Deres opvartende Kavalér.»

Henrik Sten følte sig oprømt og vel til Mode ved Situationen. Ene Kl. 12 om Aftenen med en ung og smuk Skuespillerinde, der selv havde søgt ham, ganske vist af Grunde, han fuldt ud respekterede, men dog Grunde, der gav ham Ret til at triumfere. Denne stolte, stivnakkede Kvinde, der et Par Timer forud haanlig havde

vendt ham Ryggen, havde nu selv søgt til ham. Han var dog den stærkeste — midt i sit Nederlag!

Og medens den anden Champagneflaske sendte sin Prop mod Loftet og Vinen perlede i de hos Portneren laante Glas, følte han i sig nye Livsaander vækket, en svulmende, potenseret Følelse af Ungdom og Styrke og Evne til ligefuldt at være med i Livets Leg, at søge frem ad de bugtede Stier, der vinder sig mod det forjættede Land. Med tusinde skønne Kvinder som Blomster ved Vejens Rand!

Hun løftede sit Glas højt, og smilende stødte hun det imod hans.

«Skaal, Henrik Sten!» sagde hun — hendes Stemme skælvede en lille Smule — «kan De huske:

Jeg spiler min Vinge, hejser mit Sejl,
suser som Ørn over Livssøens Spejl
agter staar Maagernes Skare.»

Han fortsatte:

«Og har jeg end sejlet min Skude paa Grund,
aa, saa var det dog dejligt at fare.»

Og han vedblev:

«Ja jeg husker den Dag. Jeg er ikke saa glemsom af mig.»

«Ikke?»

Hun saa' ned for sig. Hendes Fingre trillede Brødkrummerne paa Dugen sammen til en Kugle.

Han lagde sin Haand over hendes og trykkede den let:

«Kære Hilda, — bliv ikke vred, fordi jeg nævner Dem saa fortroligt. Hvorfor minde om de gamle Dage? Vi mødtes den Gang, og vi skiltes igen. Der er ingen triste Minder, ingen overilede, ubesindige Handlinger at fortryde imellem os. Lad os da være gode Venner som før. De ser jo, jeg har i Aften lært, at de gode Venner, én regner paa, i Reglen er lette at tælle. Fjenderne kan man derimod stole paa. Er det da ikke taabeligt at skyde de enkelte fra sig, der virkelig en Gang mente os det af Hjærtet godt?»

Hun sad lidt stille, og det kæmpede inden i hende, før hendes Ord pludselig brød frem.

«Vi mødtes, og vi skiltes, siger De. Ja det er sandt. Og saa er alting forbi. Og man er gode Venner, naar man mødes tilfældig igen, ikke mere, heller ikke mindre. Ja, saadan mødes og skilles saamange Mænd og saamange Kvinder. Og De, Henrik Sten, som er saa flygtig og letlevende, De hører til de Mænd, for hvem en saadan Skilsmisse intet betyder — et Gensyn senere hen lige saa lidt. Men jeg er ikke af de Kvinder. Og har De troet det, saa har De daarlig kendt mig.»

Han svarede ikke, fyldte blot hendes Glas. Hun skyllede Drikken i sig og vedblev med stigende Lidenskab:

«Mændene glemmer saa let. Men der gives

Kvinder, der gemmer og husker. Og nu — naar jeg sidder her i denne Stue, hvor det en Gang var mit Livs gyldneste Drøm at turde komme, naar jeg sidder saa nær ved Dem, der en Gang var alle mine Dages Tanke, mine vaagne Nætters Længsel — ja, hvorfor skal jeg skjule det, jeg har elsket Dem som en Kvinde elsker for første Gang i sit Liv og jeg har aldrig glemt Dem — aa, saa véd jeg ikke selv, hvad jeg siger, jeg gaar som i Eventyrets Verden, fjærnt fra al Virkelighed. Og jeg véd, at naar jeg vaagner op igen af Drømmen, aa, saa vil jeg græde, saa tungt og længe.»

Henrik Sten havde rejst sig og havde et Par Gange strøget sig med Haanden over Panden.

Var han beruset? Eller var der fyret for stærkt i Kakkelovnen? Luften i Værelset var tung og lummerhed. Eller var det denne lidenskabelige, eksalterede Kvindes Nærhed, denne Kvinde, han en Gang havde holdt i sine Arme og talt forelskede Ord til, men saa havde sluppet igen, før enten det ene eller det andet Forhold havde udviklet sig?

Han var ikke en Gang nu sikker ved Siden af hende. Saa tit hendes varme Aande strejfede hans Ansigt, var det som om hans Hud prikkedes med smaa, hidsige Ildsluer.

Blev de en Time sammen endnu, vilde han løfte hende i sine Arme og bære hende ind paa

sin Seng. Og med alle sine unge, hede Sanser vilde hun give sig hen.

Uvilkaarlig søgte han bort fra denne farlige Nærhed. Og et Øjeblik traadte han hen til Vinduet og kølede sin hede Pande mod Ruden. Da han atter vendte sig om, strejfede hans Blik Fannys Portræt paa Skrivebordet. Det faldt ham ind, hvor ganske anderledes Stemningen vilde have været, om nu hun bavde været hos ham og taget Del i denne sære Nederlagets Fest. Og igennem ham gød sig med ét en sikker Fortrøstning. Han kendte Pligten og dens Vej. De løse, lunefulde Indskydelser vilde han ikke længere følge, ikke lade sig friste af dem. De laa bag ham nu — de hørte hans glade Ungdom til!

Ogsaa hun havde rejst sig og kom hen til ham ved Vinduet.

«De er ked af min Passiar,» sagde hun med et Forsøg paa en lettere, mere konverserende Tone.

«Hvor kan De tro — — der er kun bleven saa varmt herinde.»

Hun trak Vejret dybt.

«Ja — her er virkelig varmt.»

Henrik Sten havde lukket Vinduet op og lænede sig ud over Karmen. Der var ganske stille i den snævre maanelyse Gade. Saa raslede om Hjørnet en svær, tungtlæsset Vogn med to Heste for. Og Sten trak hurtig Vinduet til igen. Nu var han

atter fuldstændig nøgtern, langt borte fra alle Fantasterier.

«Det bliver sént» — sagde Hilda Ravn, hun stod nær ved ham, hendes ene Skulder rørte hans. «Det er bedst, jeg kommer hjemad.»

Han svarede ikke straks. Han stod og grublede over, hvor kedsommeligt det nu var, at han blev nødt til at følge hende hjem.

Men hun misforstod hans Tavshed.

«Hvad tænker De paa?» spurgte hun sagte.

Og da han stadig ikke svarede, kom det ganske tæt ved hans Øre og hviskende:

«Aa — sig det — du.»

Han samlede sine Tanker og saa' koldt ind i hendes Ansigt, der blussede af andet end blot af Vinen.

«Undskyld min Distraktion,» sagde han hurtig. «Ja — Klokken er vist virkelig bleven mange.»

Han hjalp hende Kaaben paa, medens hun bed sig i Læberne. Hendes Øjne havde faaet et underlig sløret Udtryk.

«Hvem er det der?» spurgte hun saa — idet hun pegede paa Fannys Portræt paa Skrivebordet.

«Det er min Forlovede,» svarede han kort.

«Ah — det vidste jeg ikke — saa De er forlovet?»

«Ja —»

Henrik Sten var i Færd med at tage sin Overfrakke paa, men hun standsede ham:

«Nej paa ingen Maade, Hr. Sten. De maa ikke følge mig hjem. Jeg kan saa udmærket godt gaa alene.»

«Nej — vist ikke —»

«Jeg forsikrer Dem — jeg bliver vred, hvis De følger mig. Nu takker jeg Dem blot for den behagelige Aften —»

«Det er mig, der skal takke Dem, Frøken.»

Hun rakte ham Haanden:

«Farvel, Henrik Sten.»

«Ja ned ad Trappen maa jeg i alt Fald følge Dem. Ellers kan De jo ikke slippe ud.»

Petroleumslampen i Gangvinduet var brændt ud og havde efterladt en afskyelig Os over Trappen. Henrik Sten maatte stryge Tændstik efter Tændstik. I Porten blæste den sidste ud. Og i Bælgmørket famlede han efter Nøglehullet.

Saa lagdes der en Arm om hans Hals, og den drog hans Hoved med et fast og lidenskabeligt Drag ind mod hendes. Hendes hede Læber brændte paa hans Hals, hans Kinder, hans Pande. Nu fandt de hans Mund. Og han lod sig synke hen i et Minut i det lange, ophidsende Kærtegn.

Saa rev han sig løs — fik Porten op, traadte selv udenfor i Maaneskinnet og rakte Haanden frem:

«Farvel, Hilda.»

Hun tog ikke hans Haand, besvarede ikke hans Farvel.

Men hun svøbte Sløret tæt om sit Hoved.

Og han fulgte med Blikket den høje, ranke Skikkelse, der med korte, sikre Skridt skred nedad Gaden i det hvide Maanelys, til den langt borte druknede i Skyggen inde ved Husene.

XVI.

Sent var han gaaet i Seng og højt op paa Dagen vaagnede han, slap og træt i alle Lemmer, tung i Hovedet og med den tørre, prikkende Fornemmelse, en Champagnerus efterlader, i Svælget og paa Tungen.

Madam Jørgensen bragte ham hans Thé og lagde en stor Pakke Aviser paa Stolen ved Siden af hans Seng. Hun havde indkøbt samtlige Dagens Blade i den Tro, at det kunde glæde Hr. Sten at læse Anmeldelserne af Stykket.

Men Henrik lod til slet ikke at paaagte hendes Opmærksomhed. Han vendte Hovedet ind mod Væggen, lukkede Øjnene tæt i og ønskede blot at kunne falde i Søvn igen.

Om hans Bevidsthed havde der lejret sig en tæt ulden Taage, gennem hvilken hans Tanker ingen Vej kunde klippe sig frem. Alskens svømmende, oftest mælkehvide Billeder drog i lang Række gennem hans Forestilling. Det vilde have kostet ham en fysisk Pine at skulle gribe og fastholde hvert enkelt af disse Billeder; snart var det

et kendt Ansigt, de viste ham, snart Egne, Landskaber, Huse, han fjærnt og dunkelt huskede, skønt han ikke havde sét dem i mange Aar. Et enkelt staar tydeligere for ham end de andre: han er ude ved Trianglen, ser Sporvognen køre, ser ud over Fællederne, der grønne bader sig i gylden Foraarssol, der er høj og blaa Himmel over ham, men han selv er ikke rigtig glad ved det altsammen. Han er lille Dreng, og han er skulket af Skole. Angsten for den kommende Straf lurer ubønhørlig bag Øjeblikkets Følelse af Frihedsglæde og Jubel over Foraarsdagen under aaben Himmel i Stedet for i det kedelige, beklumrede Skoleværelse.

Han tvinger sin Fantasi bort fra Trianglen — hvad har den ogsaa at bestille der — og lidt efter lidt gled han ind i en mild Døs, af hvilken han ønskede at vaagne saa sent som mulig. Der laa i ham en dæmrende Forestilling, han ikke gjorde sig selv klar, saalidt som Gaarsaftenens Begivenheder havde meldt sig for hans Erindring, om, at det var noget ubehageligt, han vilde vaagne til, et eller andet, der fyldte ham med æklende Lede. Jo længere det var borte, des bedre.

Omsider henad to — var han bleven lysvaagen og stod op. Nu huskede han alt, blot ved Synet af Avispakken paa Stolen.

Halv paaklædt løb han Anmeldelserne flygtig igennem.

Naa — de var ikke værre, end han havde

ventet det. Et Par af dem indrømmede ham endogsaa Talent. Viggo Storms var selvfølgelig den eneste ubetinget rosende. Den var skrevet efter Generalprøven, som Storm havde overværet, og som havde lovet en Succes. Sten maatte smile over den paaklistrede, lidt reserverede Slutning, der var tilføjet den foregaaende Aften efter Stykkets Fald.

Han skød Aviserne fra sig, klædte sig paa, tændte en Cigar og strakte sig paa Sofaen. Han følte sig nu nogenlunde veltilpas og i ret godt Humør. Slaget er tabt, sagde han til sig selv, men der er endnu Tid til at vinde et nyt.

Han hentede paa Skrivebordet det Digt, han om Aftenen havde skrevet og løb det igennem. Halvhøjt gentog han for sig selv de fire Linjer:

> Og Lykken er vel et skrøbeligt Glar,
> men ud af dens søndrede Rester
> jeg svejser mig trofast min Skæbne endnu,
> og jeg selv er dens skabende Mester.

Ja det er netop Sagen tænkte han.

Og han lænede sig tilbage i Sofaen, dampede stærkt paa Cigaren og lukkede Øjnene, medens hans Tanker tumlede med allehaande ny Arbejdsplaner, der atter skulde genoprejse, hvad der var gaaet tabt. Han var jo selv fuldkommen paa det rene med, at der ikke var hændet ham andet, end han havde fortjent. Han vidste, at han skulde

erobre sin Lykke og var fast bestemt paa at ville erobre den.

Ud af disse Overvejelser reves han ved, at det bankede paa hans Dør.

Madam Jørgensen kom ind, forsigtig listende paa Hosesokker. Hun troede, at han endnu sov.

«Naa, Hr. Sten er allerede oppe,» udbrød hun forbavset.

«Ja — allerede.»

«Her er to Breve til Dem, Hr. Sten. Postbuddet var her lige i dette Øjeblik.»

Henrik Sten tog imod Brevene, det ene et ganske lille, det andet et stort og tykt.

«Tak skal De ha'e, Madam Jørgensen.»

Og endnu før Madam Jørgensen var ude af Stuen, havde han brudt det mindste af dem. Da hun vendte sig i Døren, saa' hun, at han først blev meget bleg og saa blussende rød i Kinderne og paa Panden.

Brevet indeholdt kun to sammenknyttede Visitkort, der bar Navnene Fanny Holm og Ernst Lagerberg.

Madam Jørgensen var nysgærrig bleven staaende. Og Sten lagde ikke straks Mærke dertil. Han saa' stivt hen for sig og snappede et Par Gange efter Vejret.

Hun kom til at hoste. Han saa' op, og da han fik Øje paa hende, fór han rasende op og stampede i Gulvet.

«Hvad Fanden — staar De her og belurer mig?»

Madam Jørgensen forsvandt som en Raket. Saa vred havde hun aldrig før set ham.

Og han læste:

«Kære Henrik!

Jeg sender dig dette Brev for at du ikke skal savne en Forklaring, naar du samtidig erfarer, at jeg er bleven forlovet. Ja — Henrik, jeg har forlovet mig. Og nu maa du gærne blive vred paa mig og skænde og beskylde mig for, at jeg har bedraget dig. Det er jo sandt paa en vis Maade, men jeg har ikke kunnet gøre andet, end hvad jeg har gjort.

Du har vist selv for længe siden mærket, hvorledes vi to gled mere og mere fra hinanden. Al den Løgn og Halvhed, der fra først af var kommen ind i vort Forhold, maatte jo langsomt slide paa alt det gode vi havde til Fælles. Og det sled derpaa. Jeg lægger ikke Skylden over paa dig. Den er fuldt saa godt min egen. Jeg véd det godt, jeg har været barnagtig og fejg. Jeg har ikke haft Kræfter nok til at staa imod Trykket fra mine Omgivelser, ikke Mod nok til at vente. Jeg var alt for meget Fa'ers og Mo'rs Barn, da du traf mig. Og jeg er ikke naaet videre i al den Tid, jeg har kendt dig. Kære Henrik, dette er maaske ogsaa noget din Skyld. Hvorfor gjorde du ikke Forholdet *helt*?

Dette er naturligvis noget, jeg har vanskeligt ved at forklare dig, allermest, fordi det er noget, jeg ved, jeg hverken burde tænke eller sige og allernødigst skrive. Men jeg kan nu ikke lade være. Saa skal du da høre det, Henrik — nu da det er forbi imellem os, hvad jeg saa ofte har tænkt paa, men aldrig turdet sige dig, at var jeg bleven din Elskerinde den Aften, du nok husker, saa sandt jeg lever, jeg havde ikke et Øjeblik fortrudt det. Jeg tror, det havde været det lykkeligste, der kunde hænde mig, og alt var nok gaaet anderledes, hvis *det var sket*, hvis du i Alvor og fuldt ud havde bundet mig til dig. Saa var vi aldrig kommen ud i al den Tomhed, alt det Pjank, der siden har lagt vor Kærlighed øde. Men den Gang var det dig, Henrik, der var fejg, skønt du selv troede det anderledes.

Jeg sender dig dine Breve, jeg sender dig dit Portræt. Ingen af Delene tør jeg beholde, fordi de vækker saa mange, mange Minder. Og jeg beder dig om at faa mine tilbage. Men hvad vi ikke kan give hinanden tilbage og ikke tage fra hinanden, det er de mange, gode Timer, vi har haft sammen. For dem alle siger jeg dig Tusinde Tak, for alt, hvad du har lært mig, alt du har givet mig af Lykke, alle dine Kærtegn og Kys. Aa Henrik, jeg har holdt saa meget, meget af dig, maa du tro.

Vær nu ikke altfor vred paa din lille Fanny. Det er jo ikke min Skyld, at jeg har faaet det

Hjem og den Opdragelse, jeg har faaet — at jeg aldrig var den Solvejg, du drømte om, at jeg ikke har Mod til at gaa med dig paa det løse og vente og vente paa de gode Dage, som maaské aldrig kommer. Jeg skal aldrig glemme dig og jeg beder dig om ogsaa en Gang imellem at sende mig en lille venlig Tanke, naar nu din første Vrede har lagt sig.

Tusinde Levvel

fra din

Fanny.»

Henrik Sten løb Brevet to Gange igennem og sad saa en Stund i dybe Tanker. Han havde faaet Taarer i Øjnene, men tvang dem tilbage. Han vilde ikke lade sig kue, heller ikke af dette sidste haarde Slag. Nu havde han taget sit Parti. Han vilde ikke en Gang søge den troløse Ven, der bag hans Ryg havde taget hans Kæreste fra ham, for at afkræve ham en Forklaring. Kom dette Budskab i det hele taget saa overraskende? Naar han skulde være ærlig, maatte han tilstaa, at det skete længe havde været i Gære og kun havde ventet paa en Anledning. Og nu, da Slaget kom, var der ikke Plads for klynkende Sentimentalitet. Nej, nu var Dagen der til at vise baade ham og hende og hele Verden, at han var en Mand.

Ja, han var en Mand. Han stod paa bar Bund med et nyt Arbejdsliv for sig. Og bag ham

laa nu det sidste Minde fra hans Ungdomstid — det han læste i de Verslinjer, han i sin Tid havde skrevet bag paa Portrættet, hun nu sendte ham tilbage:

«Livets Roser røde
tit mellem Torne gløde.
Tornen tager jeg for mig.
Rosen gemmer jeg til dig,
Livets Roser røde.»

Husker du hvert Minde,
som disse Ord har inde?
Mindet er en fuldtro Magt,
som er med os i vor Pagt.
Husker du hvert Minde?

Tro jeg skal dem vare
de lyse Minders Skare,
som skal gøre jævn og god
Vejen for din Barnefod —
tro jeg skal dem vare.

Kærlighed kan føre,
selv gennem lukte Døre.
Haabets Dør ej lukkes i
for to, som staar hinanden bi,
Kærlighed kan føre.

Kærlighed kan lede,
er Stierne ej brede.
Den skal lede trygt os frem,
selv om fattigt blir vort Hjem —
Kærlighed kan lede.

Lykkens Roser røde
ej blot blandt Torne gløde:
Torne var der ej for mig,
da jeg Rosen fandt i dig —
Lykkens Rose røde!

— Han havde unægtelig været saare ung og naiv, dengang han skrev de Vers. Nu var han baade ældre og klogere.

Og dog tog han fra alle de Minder, de vakte, med som en Sum af alt, hans Ungdom havde bragt ham af gode, friske og sunde Indtryk — en Sum, der nok kunde række som Tærepenge et Stykke paa Vejen i hans nye Liv — trods hans lille Romans triste Slutning!

Han saa' paa sit Uhr. Klokken var mange. Han maatte skynde sig paa Kontoret. For nu skulde der jo tages fat.

Forinden pakkede han hendes Breve sammen og lagde dem i en stor Konvolut. Han læste dem ikke om igen, hvor stor Lyst han saa havde dertil.

Er bleiben todt die todten,
und nur der lebendige lebt.

Saa tog han fra Skrivebordet det Billede, han endnu den foregaaende Aften havde været saa stolt over, saa' længe og alvorligt paa det, og lagde det saa øverst i Pakken efter først at have skrevet paa Billedets Bagside et Par Linjer

af Alfred de Musset, som han altid havde fundet saa smukke. Det skulde være hans eneste Afskedshilsen til hende:

Tant que mon cœur battra
toujours il te dira:
souviens-toi.